

SÜPER WLAN

KAPSAMA ALANINI GENİŞLETMEK
İÇİN EN YENİ SEÇENEKLER **TESTTE**

>> MEGA-DVD <<
Toplamda 250 TL'lik yazılım hediye

Ashampoo
Burning Studio 2014
DVD yazmak için ideal bir paket

Abelssoft
WashAndGo
Gereksiz dosyaları temizleyin

BAŞKA YERDE YOK
Tümü sadece
CHIP DVD'de!

Abelssoft
PC Fresh
PC'niz ilk günkü haline gelsin

1-abc.net
Personal Addresses
Kişisel ajandanızı PC'ye taşıyın

Oxo Training
Online TV kanalınızı kurun
Sadece videoları izleyerek öğrenin

ESKİME Mİ, KÖTÜ NİYET Mİ?

**GARANTİSİ BİTİNCE
BOZULAN CİHAZLAR**

Kullandığımız cihazların garantisi
bittiğinde bozulması tesadüf mü
yoksa planlı bir çalışma mı?

**GELECEĞİN
İNTERNETİ**

Hızlı & güvenli web için HTTP 2.0

**PC'Yİ YAVAŞLATANI
BULUN SORUNU ÇÖZÜN**

Akılcı parça değişimi ve sistem
optimizasyonunun incelikleri...

Kişisel özgürlük mü, suç ağı mı?

DARKNET

TOR ağı, anonim router sistemi, PGP şifreleme ve Bitcoin ile
korunan internetin karanlık yüzünde her şey serbest mi?

**50 İNTERNETİN EN ÇARPICI
SİTESİ BİR ARADA**

Eğlenceli vakit geçirmek artık hiç zor değil!

BEDAVAYA DAHA FAZLASI!

Cihazlarınızın gizli özelliklerini açığa çıkarın

WWW.CHIP.COM.TR

ATÖLYE >> PC'nizin sağlığını bozmaması için ne yapmak gerekiyor? & 30 ilginç ipucu daha...

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

4 Dev Poster 2014 Takvimi, Dead Rising 3, Heroes of Newerth (x2)

Promo Kodu: Knight Online (55 TL Değerinde) Dosya Konusu: Oculus Rift, Yılın Oyunları

İnceleme: Assassin's Creed IV: Black Flag, Battlefield 4, Gran Turismo Sport, Kizzone, Shadow Fall,

Knack, Need for Speed Rivals, Resogun, Ryse: Son of Rome

İlk Bakış: DayZ (Test), Hearthstone: Heroes of Warcraft, Wasteland 2 (Test)

Ocak Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Dijital versiyonu için
DergiBurada App Store'da!

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL Ocak 2014 sayısı

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi LEVEL, geleneksel olarak yılın oyunları seçimlerini yaptı ve Yılın Oyunları dosya konusuyla bu seçimleri okurlarıyla paylaştı. Geride bıraktığımız yıla damga vuran oyunları ve yılın en etkileyici yapımlarını öğrenmek için LEVEL'in Ocak sayısını kaçırmayın.

LEVEL'in Ocak sayısında yer alan önemli başlıklar şöyle: DayZ (Test), Hearthstone: Heroes of Warcraft, Lords of the Fallen, Wasteland 2 (Test) ilk bakışları... Oculus Rift, Yılın Oyunları dosya konuları... Assassin's Creed IV: Black Flag, Battlefield 4, FIFA 14, Gran Turismo 6, Killzone: Shadow Fall, Knack, LEGO Marvel Super Heroes, Need for Speed Rivals, Resogun, Ryse: Son of Rome incelemeleri...

Türkiye'nin ilk ve en çok okunan online oyun dergisi Online Oyun, 32 sayfalık dolu içeriğiyle online oyun severlerin karşısına çıkıyor ve üçüncü sayfasında 55 TL değerinde Knight Online promosyon kodu barındırıyor. LEVEL'in yeni yıl sayısında okurlarına armağanlarıysa 1 adet Dead Rising 3 poster, 2 adet Heroes of Newerth poster ve 2014 yılı takvimi.

ELEKTRONİK CİHAZLARINIZ NE KADAR ESKİ?

"Eskiden her şey daha iyiydi. Arabalar daha sağlamdı, plastikten daha az eşya üretiliyordu ve tamir etmek için cihazların kasasını açmak her zaman mümkündü. Annemin buzdolabı ve çamaşır makinesi 20 senedir sorunsuz çalışıyor, benimkiler 3 senede bozuldu. Günümüzde hemen her şey Çin'de kalitesiz plastikten üretiliyor, amaç bunların çabuk kırılması ki, bir sonraki nesil ürünler kullanıcılara daha çabuk satılabilsin." Sektörün içinde olanlar bu ve benzeri sözleri sıkça dile getirip internet bloglarında paylaşıyorlar. Bu teorinin arkasında aslında şöyle bir mantık yatıyor: Dayanıklı ve kolay kolay bozulmayan cihazlar pazarı ve ekonomiyi frenler. Hiç şüphesiz sektörde, yaptıklarıyla bu izlenimi güçlendiren kara koyunlar var. Bu konuyu 42. sayfadaki "Planlanmış arızalar" konumuzda enine boyuna inceledik. Hiç sorunsuz çalışan bir yazıcı, önceden ayarlanmış sayıda mürekkep damlattıktan sonra birdenbire yazmayı bırakıyor ve ne ürünün kitapçığında, ne de üreticinin web sitesinde bununla ilgili bir çözüm bulabiliyorsanız, sıkça duyduğunuz "planlı eskime/arıza" artık bir iddia değil, aksine yasa koyucuların önlem alması gereken bir gerçek halini almış demektir.

Bazı üreticiler, ürünlerinin tam da garanti süresinin bitiminden hemen sonra arızalanması için akla hayale gelmeyecek yöntemler kullanabiliyorlar. Bu arızalar da genelde ya hiç tamir edilemiyor ya da tamiri yeni bir ürün satın almaktan daha pahalıya patlıyor. Her iki durumda da mecburen yeni bir ürün satın almanız gerekiyor. Üreticiler bu yüzden genellikle uzun ömürlü ürünler üretmekten kaçınıyorlar. Şahsi olarak bugüne kadar sahip olduğum cihazlarla pek bir sorun yaşamadım ve bu konuda şanslı sayılırım (elektronik cihazlar biraz da şans işi). Bunda elbette yeni bir cihaz satın alırken ince eleyip sık dokumamın ve iyice araştırmamın da etkisi var mutlaka. Dizüstü bilgisayarım beş yaşında, lazer yazıcım ise sekiz yıldır sorunsuz çalışıyor. Halen bir Nokia 6300 telefonu ve Palm Treo'yu orijinal pilleriyle birlikte sorunsuz olarak kullanıyorum. Yeni bir ürünü ancak mutlaka ihtiyaç duyduğum bir fonksiyon sunması durumunda satın alıyorum. Bu yüzden yeni nesil bir akıllı telefona yakında terfi edebilirim. Eski cihazlarımı ise çöpe atmayı düşünmüyorum, belki evimde bunun için kişisel bir küçük çaplı teknoloji müzesi kurabilirim.

Sizin beklentileriniz neler? Elektronik cihazlarınız konusunda şanslı mısınız, yoksa sıkça başınız ağrıdı mı?

uyaman@chip.com.tr

Ufuk Yamankılıçoğlu

Online TV Kanalı Kurma Eğitimi ile ilgili
detaylı bilgi sayfa 80'de

DARKNET'İN TEHLİKELİ DÜNYASI

24

PLANLI ARIZALAR

42

GELECEĞİN İNTERNETİ 34

50 KABLOSUZ AĞ ÇÖZÜMLERİ

98 PC OPTİMİZASYONU

TREND

TEST

TEKNOLOJİ

- 8 **2013'ün en büyük bombaları**
Geçtiğimiz bir yıl boyunca, tüm dünyayı sarsan çok "bomba" olaylar yaşandı
- 10 **Güncel haberler**
- 20 **Google AdID**
Yeni bir reklam sistemiyle Google, engellenemez şekilde herkesin sörf hareketlerini izliyor
- 22 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler
- 23 **Oyun konsolu**
Xbox One ve PS4 aynı anda piyasaya çıkıyor, ortak yönlerini ve farklılıklarını gösteriyoruz
- 24 **Darknet'in sonu mu geldi?**
TOR ağı tarafından korunan Darknet'te suçlular cirit ediyor ve para kazanıyorlar
- 28 **50 eğlenceli web sitesi**
Can sıkıntısına ilaç gibi gelecek en eğlenceli ve sıra dışı internet siteleri
- 34 **İntenette gelecek savaşı**
HTTP 2.0 web'i önümüzdeki yıldan daha hızlı ve güvenli yapmayı hedefliyor, tabi eğer NSA izin verirse
- 38 **Odak noktası: Freemium**
Yazılım geliştiricileri ücretsiz gibi görünen programlardan giderek daha fazla para kazanıyorlar
- 40 **Skandallar**
Dünyada neredeyse bütün skandalların sonuna "gate" eki getiriliyor; buna bilişim dünyasındakiler dâhil

- 42 **Planlı arızalar**
Elektronik cihazlar artık çoğunlukla beklenilenden daha çabuk bozuluyorlar
- 50 **Kablosuz ağınıza doping**
Kablosuz ağlar repeater ve Powerline Extender ile kolayca genişletilebiliyor, en yeni cihazları test ediyoruz
- 54 **Chrome eklentileri**
İnternet tarayıcınızı daha verimli, güvenli ve işlevli kullanabilmeniz için en iyi eklentiler
- 56 **PC başında sağlık**
Uzun saatler boyunca PC başında çalışıyorsanız sağlığınız tehlike altında olabilir
- 58 **Yeni ürünler**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede
- 64 **Donanım günlüğü**
Donanım dünyasında bu ayki çarpıcı gelişmeler ve yeni ürünler
- 66 **CHIP TOP10**
En iyi donanımlar
- 70 **CPU ve GPU rehberi**
PC ve dizüstü için en iyi işlemciler: Masaüstü, mobil ve grafik işlemciler için en güncel performans listeleri
- 72 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

- 88 **Yazılım günlüğü**
Yazılım dünyasında bu ayki çarpıcı gelişmeler ve yeni ürünler
- 90 **Donanımlarınıza doping**
Cihazlarınıza hız ve yeni özellikler kazandıracak ipuçları, araçlar ve yazılımlar
- 98 **PC optimizasyonu**
PC'niz yavaşsa bunun nedeni çoğunlukla bileşenlerdir. Sorun çıkartan parçayı tespit ederek tasarruf edebilirsiniz
- 104 **Arama motoru optimizasyonu**
Yeni yazı dizimizde web sitenizin popülerliğini artırmak için bilmeniz gerekenleri anlatıyoruz
- 106 **Yılın ürünleri**
CHIP Test Merkezi'nin seçtiği yılın en başarılı ürünleri
- 112 **Teknik Sözlük: TPM 2.0**
TPM şifrelemesi her bilgisayara geliyor. Kullanıcı için bu daha az kontrol, daha fazla güvenlik demek
- 114 **CoolTech**
Yeni ve ilginç teknoloji ürünleri
- 116 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

Bölümler

3 Seyir Defteri	82 En iyi ücretsiz araçlar
6 Okur Yorumları	86 Ayın web siteleri
74 DVD içeriği	121 Abone Formu
76 Tam sürümler	130 Gelecek sayıda

POPULAR SCIENCE OCAK SAYISINDA

DÜNYAYI DEĞİŞTİRECEK 20 FİKİR

- ▶ Robot böceklerin yükselişi
- ▶ Dünyanın en tasarruflu otomobili
- ▶ 3B yazıcıdan çıkan ev
- ▶ Robot aşkı
- ▶ Gerçek bir efsane: Carl Sagan
- ▶ Zalim kertenkele kral T.rex
- ▶ Uzay okulu
- ▶ Kişiye özel çikolata fabrikası

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

OCAG SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

Kablosuz ağ güçlendirici “Parabolik anten şablonu kablosuz sorunumu çözdü, teşekkürler CHIP”

Kenan Solmaz

NAS çözümleri

Verileriniz kontrol altında

CHIP 12/2013 – Sayfa 52

Ağ diskleriyle ilgili yazınız için çok teşekkür ediyorum. Oldukça bilgilendirici bir yazıydı ve hangi NAS'ı tercih etmem gerektiği konusunda beni yönlendirdi. Ancak yazının devamında gelen kendi NAS'ınızı yapma rehberi yine kafamı karıştırdı. Hazır bir çözüm mü alsam, yoksa kendi NAS'ımı mı yapsam acaba? Özel yapım NAS için aynı şekilde transfer hızlarını, gürültü ve güç tüketimi değerlerine de yazıda yer verebilseydiniz iyi olurdu. Belki bu değerlere daha sonra dergide yer verirsiniz?

ERHAN ASTAM

Yazınız sayesinde değişik ağ diski sistemleri hakkında bilgilendim, ancak bir son kullanıcı olarak ev kullanımı için hangi NAS'ın kablosuz ve kablolu ev ağına daha uygun olduğu sorusuna cevap bulabilmiş değilim. Ev ağına çeşitli format ve konteynerlerde bulunan farklı medyaları sıkça oynatıyorum. Bu durumda hangi üreticilerin veya modellerin hangi formatları desteklediğini ve nelerin gerekli, nelerin gereksiz olduğunu bilmek iyi olurdu. Sessiz ve enerji tasarruflu, ancak az sayıda formatı oynatabilen ve bu yüzden oturma odasında medya merkezi olarak kullanıma uygun olmayan bir NAS, ev ağına benim pek bir işime yaramayacaktır.

ORKUN YILMAZ

CHIP: Prensip olarak NAS sistemleri bir UPNP/DLNA medya sunucusu ile olası tüm formatların oynatımını ve stream edilmesini destekliyor. Burada önemli olan oynatıcı cihazın formatı desteklemesi. Mesela güncel medya oynatıcılar normalde olası tüm formatları oynatabiliyorlar. Bu yüzden NAS'ları öncelikli olarak fiyatına, enerji verimliliğine ve gürültüsüne göre sıralamayı ve oynatıcı tarafında çıkabilecek olası problemleri uygun fiyatlı bir medya oynatıcı ile çözmenizi öneriyoruz. HDMI çıkışlı QNAP NAS cihazları XBMC sayesinde pratik olarak tüm formatları doğrudan televizyonda – NAS'ın oturma odasında durmasını istiyorsanız – oynatabiliyorlar.

RAW düzenleme gerektiriyor

İpuçları: Fotoğraf No. 23

CHIP 12/2013 – Sayfa 124

„SLR fotoğraf makineleri: Doğru ayarlarla PC başında az zaman harcayın” ipucunuzda mümkün olan en iyi fotoğraf kalitesi için her zaman RAW formatında çekim yapmayı tavsiye ediyorsunuz. Bu ilke olarak doğru, ancak çekimden sonra PC başında çok fazla düzenleme zahmetine katlanmanız gerekiyor. RAW formatındaki her resim tek tek PC'de “geliştirilmeli”. Bunun için de ekstra zaman harcamanız ve konuyla ilgili uzman seviyesinde bilgi ve tecrübe sahibi olmanız gerekiyor, ki çoğu “normal” hobi fotoğrafçısı bunlara sahip değil. Gerçi otomatik RAW geliştirme seçenekleri var, ancak bu durumda da en baştan JPEG formatında çekim yapmak daha mantıklı olmaz mı? Benzer şekilde mesela internet resimleri için daha makinede daha düşük bir çözünürlük kullanılmasını tavsiye ediyorsunuz (doğrusu piksel boyutu olmalı!). Bunu da tavsiye etmiyorum ben. Bu tip bir resmi daha sonra başka amaçlar için de kullanmayı düşünebilirsiniz. Veya özellikle başarılı bir fotoğrafı bir anda DIN A4 veya poster olarak basmaya karar verebilirsiniz. Böyle bir durumda fotoğrafın sadece 1-2 MP boyutunda olması sizi oldukça üzebilir. Piksel büyüklüğünü düşürmekse oldukça kolay ve hızlıdır. Bellek kartı yerinden tasarruf etme argümanı da artık günümüzde geçerli değil, kart fiyatları oldukça düşük seviyelerde geziyor.

VOLKAN ŞAHİN

Rahatsız edici Service Pack

Yeniden kurmadan Windows Reset

CHIP 12/2013 – Sayfa 88

Windows Reset yazınızı büyük bir ilgiyle okudum. Maalesef verdiğiniz ipucu Windows 7 ve XP'de işe yaramıyor. Ben Windows 7 Home Pro altında SP1 ve tüm güncellemeler yüklü olarak çalışıyorum. İpucunuzu uygulamak istediğimde Windows terfisi “güncel Windows sürümü, yüklemek istediğiniz sürümünden daha yeni” gibisinden bir hata mesajıyla karşılaşıyorum ve güncelleme yapılamıyor. Bunu

birçok kez denedim, zira sistemi en baştan tekrar kurmayı kesinlikle istemiyorum. Ancak maalesef ipucunuz işe yaramadı. Bu durumda tek çarem sistemi formatlayıp yeniden kurmak mı, veya neyi yanlış yapıyorum?

SERKAN TEKELİOĞLU

CHIP: İpucumuzu tekrar denedik. Service Pack 1 ve kurulum DVD'si kombinasyonu bu hataya neden oluyor. Her ikisinin de aynı seviyede olması gerekiyor, yani ya Windows 7'nin ve DVD'nin SP1'li ya da ikisinin de Service Pack'siz olması gerekiyor. Bu hatayı gidermek için önünüzde iki seçenek var: Service Pack'i kurulum DVD'sine entegre edebilirsiniz veya SP1'i sisteminizden kaldırabilirsiniz.

Akıllı saatler

Günümüzde bilgisayarlarımızdan bile daha çok kullandığımız ve yanımızda olmadığı zaman hayatımızı ciddi anlamda etkileyen akıllı telefonlarımız dururken kimsenin akıllı saatlere ilgi göstereceğini sanmıyorum çünkü tabletler bile akıllı telefonlar kadar ilgi çekmiyor. Zamanın ürünü olmasına rağmen telefonlarımız yaptığı işin kat kat fazlasını yaptığı için ihtiyaçtan değil merakten satın alınacak, bunun da fazla süreceğini ve devrim yaratacağını sanmıyorum ama Google'ın üzerinde çalıştığı dijital gözlük ciddi bir devrimin habercisi.

SEZER MANSUR

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları

CHIP yazı işleri

Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile

ilgili sorular

okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı

siparişi ve özel sayılar

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

3 POSTER TAKVİM +17 POSTER

blue Jean

OCAK 2014 SAYI 1 • 112568 FİYATI 5,00

ONE DIRECTION
POP UP
POP UP KAPAGINDA

EMRE AYDIN
YENİ ALBÜMÜNÜ ANLATTI
"ASK BİR SÜRSÜZLÜK HALI"

Miley Cyrus
ZAMAN TUNELİ

Jennifer Lawrence
UNUTULMAZ İNCİLER

MUSE
BÜYÜK SOYLARIN GRUBU

EKİN KOC
BENİM HİKAYEM

Beyoncé
SÜRPRİZ ALBÜMLE DÖNDÜ!

HER AY 3 DERGİ

/bluejeanmagazine

/bluejeandergi

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

BU KADAR DA OLMUZ DEDİRTEN...

2013'ÜN EN BÜYÜK BOMBALARI!

Teknoloji dünyası sadece “ürünlerden” ibaret değil. Geçtiğimiz bir yıl boyunca, tüm dünyayı sarsan hatta şu anda farkında olmasak da muhtemelen dünyanın düzenini dahi değiştirmiş çok “bomba” olaylar yaşandı. İşte 2013'ün o süper acayip teknolojik atraksiyonları!

CEM ŞANCI - TWITTER: @CEM_SANCI

BitCoin patlaması

Dijital para birimi gerçek bir fenomene dönüştü. Tamamen bilgisayarlardaki işlem gücü ile, zor bir algoritmanın çözümü ile oluşturulan dijital para, özellikle izi sürülemediği için kanuna aykırı hokus pokuslar yapmak isteyenlerin gözdesi haline gelince talebi patladı ve arz da düşük olunca, bir BitCoin'in fiyatı bin dolarlar seviyesine kadar yükseldi. Dolayısıyla, BitCoin'in fiyatı sadece birkaç Sent iken yüzlerce, binlerce dolar biriktirenler bir anda dolar milyoneri oldu. ABD ve diğer ülkeler şimdi BitCoin'e rakip yeni dijital para birimleri oluşturma peşinde. Ancak şu açıkça anlaşıldı ki, gelecekte dijital para çok yaygın olacak. Buna kendinizi alıştırmaya çalışın.

Torrent baskınları

2013'ün şok eden olaylarından biri de, paylaşım sitesi sahiplerine yapılan operasyonlardı. MegaUpload'ın sahibi Kim Dotcom'un malikanesine helikopterler, komandolar ve ağır silahlarla baskın yapan polis bu şov sayesinde dünyadaki tüm “paylaşımçılara” bir gün sizin evinizin penceresinden içeri de bu şekilde girebiliriz, ayağınızı denk alın mesajı vermişti. Bu arada, operasyonu planlayan ABD hükümetinin neredeyse her kurumunda yasal olmayan, korsan yazılımlar kullanıldığı yine 2013 boyunca defalarca belgelendi. ABD ordusu, korsan olarak kullandığı bir yazılımın sahibine 50 milyon dolar tazminat ödemeyi kabul etti. Gerçekten çok acayip!

Öldüren iPhone'lar!

Bahar ve yaz aylarında insanların kabuslarına, infilak eden iPhone'lar girmeye başladı. Şarja takılıyken yangın çıkaran veya daha kötüsü, telefonu eline alan insanı şehir cereyanına seri bağlayıp bir anda öldüren telefonların haberi ardı ardına gelirken Apple açıklama yaparak, orijinal şarj aletinden başka şarj aleti kullanılmamasını istedi.

Gözlük yasağı

Google Glass henüz piyasaya çıkmadı ama 2013 içindeki testleri gerçekten çok ses getirdi. CHIP'in Yayın Yönetmeni Mahmut Karşlıoğlu'nun da test edip chip.com.tr'de video inceleme olarak tanıttığı Google Glass'ın "mahremiyet" tartışmaları insanları ikiye böldü. Pek çok restoran, kafe, bar veya sosyal alanda Google Glass kullanılması yasaklandı. Bu yasakların, cihaz 2014'te piyasaya çıktığında daha da büyüyeceğini göreceksiniz ve hatta 2014'te çok büyük bir "Google Glass ve Mahremiyet" tartışması yaşayacağımıza emin olabilirsiniz.

Saatli bomba

Giyilebilir bilgisayar kavramı nihayet Samsung'un Galaxy Gear saati ile gündemimize girdi. Ancak ne kadar başarılı olduğu tartışılır. Çok büyük umutlarla beklenen ve hayatımızı değiştireceği iddia edilen akıllı saatlerin aslında çok da büyük bir ihtiyaç olmadığı ortaya çıktı. Elbette şık görüntüsü ve yardımcı fonksiyonları ile Ga-

laxy Gear ihtiyaç duyanlar için çok yeterli bir ürün ancak insanlığı nebulalara ve yeni galaksilere taşıyacak bir devrim olmadığı da aşikar. Kısacası, saat konusu elimizde patladı. Artık önümüzdeki giyilebilir bilgisayarlara bakacağız.

Steam OS

2013'ün sessiz sedasız ortaya çıkan devrimlerinden biri Steam OS ve Steam Machines idi. PC oyun dağıtım servisi Steam'in, PC oyunlarını çalıştıracak bir konsol yaratma projesinin ürünü olan Steam OS işletim sistemi ve Steam Machines konsolları sayesinde, oyun dünyasının çok şikayetçi olduğu "kısıtlı" konsolların tarihe karışması ve herkesin artık PC oyunları ile eğlenmeye başlaması bekleniyor ki, bu da oyun yapımcılarının daha kaliteli oyunlar yapmaya odaklanmasını sağlayacak. Böylece oyun dünyasında büyük bir sıçrama olacağı düşünülüyor. Steam konsolları henüz test aşamasında ama piyasaya çıktığında Xbox ve Playstation çok üzülecek gibi görünüyor. Xbox ve Playstation ile mutlaka çok güzel yıllarımız geçti ama kader kısmet artık. Buraya kadarmış.

NSA PRISM skandalı

ABD'nin Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA), senatonun izin vermediği Prism projesini yasa dışı olarak uygulamaya soktuğu ve dünyadaki neredeyse herkesi dinlediği ortaya çıkınca dünya çapında bir skandala imza attı ve tarihte eşi benzeri görülmemiş bir casusluk olayı böylece ortaya çıktı. 50 yıl önce olsa dünya savaşına neden olabilecek bir casusluk operasyonu olan Prism ile ABD, dünyadaki herkesi dinleyebildiğini, her e-mail'i okuyabildiğini, iş adamlarının yazışmalarını, ticaret sırlarını ele geçirebildiklerini itiraf ederken, bu skandalı ortaya çıkaran NSA ajanı Edward Snowden ise hayatını kurtarmak için Rusya'ya kaçarak, Putin'in koruması altına girmek zorunda kaldı. Ancak, artık tüm dünya ülkeleri ve liderleri, ellerine telefon almaya, internete girmeye, bilgisayarın kapağını açmaya korkar oldular çünkü herhangi bir ABD şirketinin teknolojik ürününü kullanmak, kendilerini ABD gizli servisine teslim etmek anlamına geliyordu. NSA skandalından sonra dünya asla eskisi gibi bir yer olmayacak ve 2014'te bu skandalın çok daha geniş yankılarıyla karşılaşacağımıza emin olabilirsiniz. Pek çok ülke kendi işletim sistemini, kendi ofis yazılımını, kendi telefonunu üretmek için çalışmaya başladı bile! 🇹🇷

INTEL BROADWELL'DEN HABER VAR

Geçtiğimiz aylarda Intel'in CEO'su Brian Krzanich yaptığı açıklamayla Windows 8.1 için optimize edilmiş yeni Broadwell işlemcilerin yakında üretime gireceğini haber vermişti. Dizüstü bilgisayar, tablet ve hibrit cihazlar için daha iyi bir performans ve daha uzun pil ömrü sunmayı hedefleyen Broadwell işlemciler, 2014'ün ikinci çeyreğinde piyasaya çıkacak. Ancak üretimden ilk sızıntılar ortaya çıktı bile... Intel'in yeni nesil Broadwell işlemcileri en büyük değişimi Thermal Design Power (TDP) noktasında gösteriyor. Üç farklı işlemci tipiyle gelecek olan Broadwell, "H" (Yüksek Performans), "Y" ve "U" (Ultra Düşük Güç Tüketimi) sınıflarına sahip olacak. İki ve dört çekirdekli olacak olan "H" tipi işlemciler, GT3e ya da GT2 GPU'larına sahip olacak ve 1600 MHz hızda çalışan 32 GB kapasiteli DDR3L bellek desteğiyle gelecek. 47 watt tüketen işlemcinin "U" ve "Y" serisinde ise TDP hanesinde 15 watt ve 28 watt değerlerini göreceğiz. 1600 MHz hızında 16 GB kapasiteli DDR3L bellek ve 8 GB kapasiteli LPDDR3 bellek desteği gösterecek olan bu iki model, GT3 ve GT2 GPU'larına da sahip olacak.

Chrome OS'lu ilk masaüstü

Google'ın PC'ler için geliştirdiği "light" işletim sistemi Chrome OS'a destek yükseliyor. LG, Dünyanın İlk Chrome OS İşletim Sistemli masaüstü PC'sini Ocak ayında CES 2014'te tanıttı. Hepsi bir arada bilgisayar kategorisinde yer alan cihazın adı ise Chromebase. Google'ın işletim sistemi Chrome OS ile çalışan ilk masaüstü bilgisayar olma özelliği taşıyan Chromebase, tasarımıyla bir bakıma Apple'ın iMac'ini andırıyor. 21,5 inç boyutunda bir ekranın sahibi olan Chromebase, IPS panel ekranıyla Full HD çözünürlük sunuyor. Intel Celeron işlemciyle çalışan bilgisayar, 2 GB RAM ve 16 GB'lık bir SSD sahibi. HDMI, USB 3.0 ve 2.0 portları, 5W hoparlörleri ve 1,3 MP

web kamerası, kendi klavye ve faresiyle gelen Chromebase, böylece Chrome OS'un Chromebook'tan sonra dizüstünden masaüstüne sıçrama yapmasına zemin oluyor. Bu arada henüz Chromebase'in ne zaman satışa sunulacağı ve fiyatının ne olacağı konusuna ilişkin bir açıklama LG tarafından gelmedi.

Tank gibi Galaxy'ler geliyor!

LG'nin, çizilse bile kendi kendini onaran bir materyalden telefon üreteceğini duyurmasından; hatta Flex ile bunu gerçeğe dönüştürmesinden sonra, Samsung'un da benzer bir girişimde bulunduğu ortaya çıktı.

Samsung'un, kırılmalara, çatlamalara, çizilmelere dayanıklı çok güçlü bir materyalden telefon üretmeye çalışacağı iddia ediliyor. Samsung'un yeni materyalinin "elmas kadar dayanıklı, metal hissi veren" bir malzeme olduğu söyleniyor. Karbonun çok yüksek basınçla sıkışmasından oluşan materyal, telefonun metal kasasının üzerine koruyucu olarak giydirilecek ve çizilmesi, kırılması, çatlaması çok daha güç olan telefonlar üretmek mümkün olacak. Ancak Samsung'un metal kasalı bir telefon üretmek için kararsız olduğunu ve hala bu değişimin artılarını ve eksilerini analiz ettiği de söyleniyor.

Like Share Like Share

Yeni "Beğen" düğmesi herkese ulaştı!

Facebook, yeni "Beğen" ve "Paylaş"ı Kasım ayında ortaya çıkarmış ve kullanıma sunmaya başlamıştı. Sosyal dev şimdi ise düğmelerin kullanıma sunulma aşamalarının tamamlandığını söyledi. Sosyal ağın bir blog gönderisinde söylendiğine göre düğmelerin yeni görünümü, düğmeler ortaya çıktığından bu yana tıklanma oranını yüzde 5 artırdı. Yapılan açıklamada bu sonuçları temel alarak düğmelerin herkesin kullanımına sunulduğu, Takip Et ve Like Box eklentilerine de genişletildiği söylendi. "Gömülü gönderiler" (orijinal adıyla "Embedded Posts") işlevinde henüz yapılan bir yenilik ise kullanıcıların web sitelerine gömmek istediği gönderilerin genişliğini 330 ile 750 piksel arasında ayarlamasına izin veriyor. Facebook'a göre yeni "Beğen" ve "Paylaş" düğmeleri, bunun yanında gömülü gönderiler işlevi ve haber kaynağındaki değişiklikler, Facebook'un web sitelerine gönderdiği trafiği yıldı-yıla yüzde 170 artırdı.

Amiga isteyen Chrome'a gelsin

Google geliştiricisi Christian Stefansen, Chrome için Amiga 500 emülasyonu yapabilen bir Web uygulaması geliştirdi. Stefansen'e göre, emülatör kodu 400 bin satır C dilinde yazılmış olan açık kaynak UAE (Universal Amiga Emulator)'den alındı ve NC (Chrome native client)'e geçirildi. Taşınabilir Native Client Windows, Mac ve Linux üzerinde çalışan Chrome'larda ve Chrome OS üzerinde destekleniyor. Stefansen Google+ mesajında "Cloanto firması nazikçe ROM'ları ve gerekli uygulamaları temin etti ve Chrome Web Mağazası üzerinde Amiga Forever Essentials adıyla rekor zamanda bir uygulama hazırladı. Amiga'yı tam ekran kullanabilir hatta USB'den gamepad bile bağlayabilirsiniz"

ARAMA TUŞUNA GÜLE GÜLE!

Microsoft, Google'ın birkaç sene önce bulduğu zekice bir çözümden "esinlenmeye" karar verdi. Windows Phone telefonların üzerinde bulunan fiziksel-kapasitif arama tuşunu, ekranın içine sanal tuş olarak yerleştirmeye karar veren Microsoft, böylece fiziksel tuşun yarattığı maliyetten kurtulduğu gibi, kullanıcıları için de daha pratik bir çözüme kavuşmuş olacak. Yeni sanal "arama" tuşları, yakında piyasaya çıkması beklenen Windows Phone 8.1 ile ortaya çıkacak. Elbette eski telefonlar, sistemlerini güncelleseler de fiziksel tuşlarını telefon üzerinden kaldırmaları mümkün olmayacak ancak Windows Phone 8.1 ile piyasaya çıkacak olan yeni telefonlarda artık fiziksel arama tuşu bulunmayacak.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

4 Dev Poster 2014 Takvimi, Dead Rising 3, Heroes of Newerth (x2)

Promo Kodu: Knight Online (55 TL Değerinde) Dosya Konusu: Oculus Rift, Yılın Oyunları

İnceleme: Assassin's Creed IV: Black Flag, Battlefield 4, Gran Turismo Sport, Kizzone, Shadow Fall,

Knack, Need for Speed Rivals, Resogun, Ryse: Son of Rome

İlk Bakış: DayZ (Test), Hearthstone: Heroes of Warcraft, Wasteland 2 (Test)

Ocak Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Dijital versiyonu için
DergiBurada App Store'da!

Windows Phone 9 baştan aşağı değişecek

Belki kulağınıza pek inandırıcı gelmeyecek, ancak söylenti doğruysa Microsoft, Windows Phone 9'da kutucuklu arayüzü terk ederek yeni bir arayüze geçiş yapacak.

Kullanıcı arayüzünü geliştirmek ve eşsiz hale getirmek için milyarlarca dolar harcayan Microsoft'un bir

anda tüm çabalarını çöpe atması o kadar da kolay olmayabilir. Bununla birlikte arayüzün gelişeceği, zamanla yeni işlevlerin ekleneceği ve değişikliklerin yapılacağı bir gerçek; özellikle de Microsoft'taki yeniden yapılanmanın sonrasında bu oldukça muhtemel.

Facebook'a "Beğenmedim" düğmesi geliyor!

Facebook'ta uzun zamandır, "beğenmedim" düğmesi için bir talep vardı. Ancak Facebook yönetimi, bu düğmenin insanları taciz etmek, rahatsız etmek için kolayca bir silaha dönüşmesinden korktuğu için "beğenmedim / dislike" düğmesini devreye sokmuyorlardı. Fakat işler değişmiş gibi görünüyor. Facebook'un Messenger uygulamasına gelen güncellemede, "dislike" düğmesi; daha doğrusu "şimdilik" simgesi, ortaya çıktı. Sadece Messenger ile sınırlı olan yeni simgenin, yakında tüm Facebook'ta „gerçek bir düğme“ olarak kullanıma gireceğini tahmin etmek zor değil. Simgenin ilk defa Messenger'da ortaya çıkması ise, Facebook yöneticilerinin konu hakkında geri bildirim olarak tepkileri ölçmek istemesi olarak yorumlanıyor. Eğer çok sayıda kullanıcı rahatsız olur da şikayet ederse, "beğenmedim" çalışmalarının ömrü çok uzun olmayabilir. Facebook'un aksine, YouTube'da "beğenmedim" düğmesi uzun zamandır kullanılıyor ve bu düğme içerik sahiplerini çok rahatsız etmiyor. Tartışmalarda ara sıra "beğenmeyenlerin neyi beğenmediğini merak ediyorum?" gibi yorumlar görülebiliyor ancak YouTube'da beğenilmeme korkusu ile içerik yüklemekten vazgeçen kullanıcılar gibi sorunlar ortaya çıkmadığı için Facebook'un da "beğenmedim" düğmesi korkusunu yenerek artık sitede ona yer vereceği düşünüyor.

İşte SteamOS

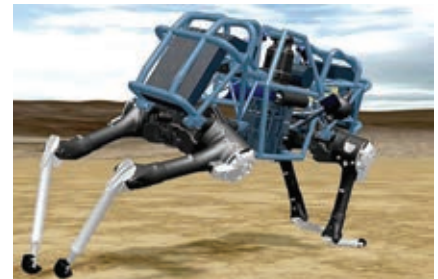
Oyun dünyasında çığır açması beklenen "oyun odaklı" işletim sistemi SteamOS indir-meye açıldı. Sistem şu anda beta aşamasında ve Valve'dan gelen açıklamaya göre sadece ve sadece kendisini Linux tabanlı işletim sistemlerine adanmış kullanıcıların kullanabileceği bir yapıda. Tüm kullanıcıların rahat edebileceği, sistemin bitmiş hali içinse ne yazık ki 2014 yılını beklemek durumundayız. Bu arada Valve, Sıkça Sorulan Sorular kısmında SteamOS'u sistemine kuracak kullanıcıların dikkatli olmasını, kurulumdan sonra bilgisayardaki diğer tüm verilerin silineceğini de bildirdi. Esasen Steam Machine prototipleri ile aynı gün 3.000 beta kullanıcıya dağıtılarak kullanıma açılan yazılım, her geçen gün artan son kullanıcı sayısına sahip. Özellikle PC oyunlarını televizyonda oynamak konusunda büyük iddiası olan sistem, uyumlu olduğu ilan edilen Steam oyunlarını çalıştırabildiği gibi, klasik Linux uygulamalarını çalıştırmamıza imkan tanıyan bir de masa

üstü moduna sahip. Sıkça Sorulan Sorular kısmında yer alan bir diğer bilgiye göreyse sistem Debian GNU/Linux üzerine kurulu. SteamOS'u çalıştırmak için gerekli olan bilgisayar donanımıysa şöyle; AMD 64-bit çalıştırabilecek herhangi bir işlemci, 4GB ve üzeri RAM, 500GB ya da daha fazla sabit disk, UEFI boot desteği ve USB port. Son olarak değinmekte fayda var ki SteamOS hiçbir şekilde Windows oyun ya da uygulamalarını kullanmamıza imkan sunmayacak. Diğer taraftan Windows kurulu bir cihaz üzerinden oyunları stream etmemize de engel olmayacak. Sistem hakkında sıkça konuşulan, internet üzerinden müzik dinleme, televizyon ve film izleme gibi detaylar hakkında henüz bir bilgi yok. Şimdilik gözler CES 2014'e çevrilmiş durumda.

Google savaş için robot üretiyor

ABD ordusu için cephede görev yapacak robotlar üreten Boston Dynamics şirketini satın alan Google, böylece robot teknolojileri konusundaki çalışmalarını hızlandırmayı planlıyor. Google halihazırda, şoförsüz „robot“ otomobiller üretiyor ve test amacıyla kendi kampüsünde bu araçları çalıştırıyor. Yeni satın alma sayesinde, Google'ın hem otomobilini geliştirmesi hem de daha yeni ürünlerle tüketicilerin önüne çıkması bekleniyor. Elbette ABD ordusunun cephede yük taşımak için kullandığı robot hayvan WildCat da dahil olmak üzere pek çok başka robotu da envanterine katmış oldu. Google ayrıca, son 6 ayda irili ufaklı 7 farklı robot şirketini daha satın aldı. Bu da firmanın yakın zamanda robotik ürünler konusunda büyük

çıkış yapacak ürünler geliştirmek istediğini ortaya koyuyor. Boston Dynamic'sin, WildCat robotunu geliştirmek için ABD Savunma Bakanlığı ile halen 10,8 milyon dolarlık bir sözleşmesi bulunuyor. Bu sözleşme de Google'a geçmiş olacak.

POPULAR SCIENCE OCAK SAYISINDA

DÜNYAYI DEĞİŞTİRECEK 20 FİKİR

- ▶ Robot böceklerin yükselişi
- ▶ Dünyanın en tasarruflu otomobili
- ▶ 3B yazıcıdan çıkan ev
- ▶ Robot aşkı
- ▶ Gerçek bir efsane: Carl Sagan
- ▶ Zalim kertenkele kral T.rex
- ▶ Uzay okulu
- ▶ Kişiye özel çikolata fabrikası

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

READ ME

Mahmut Karşlıoğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için TıkTag'eyin

MAHMUT KARŞLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkarsl@chip.com.tr

2014 yılında işletmenizi bir adım öne çıkarmak ister misiniz?

“Bring your own device” prensibi her geçen gün biraz daha vazgeçilmez bir hale geliyor...

Mobil teknolojilerin yükselişiyle birlikte çalışanlar artık diledikleri bilgiye her an her yerden ulaşabiliyor. Bu sayede ortaya çıkan yeni çalışma modelleri çalışanlara işyeri ve çalışma zamanı seçiminde daha fazla seçenekler sunuyor. Aynı zamanda bu modeller, işletmelerde orta vadede bilgi işlem giderlerini düşürürken bakım masraflarını da azaltıyor.

Citrix'in 2013 yılı içerisinde yaptırdığı bir araştırmaya göre; firma yetkilileri 2020 yılı itibariyle dünya genelinde 10 çalışan başına 6 ila 7 çalışma masasının düşmesini bekliyor. Geri kalanlar ise mobil olarak dışarıdan veya evden çalışacaklar. Yani; çalışmak giderek daha az oranda fiziksel büro ile özdeşleşen bir kavram haline gelecek. Bu noktada, kişisel mobil cihazların, firmanın altyapısına entegrasyonun şirketlerin 2014 teknoloji gündemlerinde en üst sıralarda yer alacağını söyleyebilirim. İşletmeler, bu konuda esnekliği artırıp işletme giderlerini azaltırken güvenliği üst düzeye çıkarmayı planlıyorlar.

Tüm bu gelişmelerden BT dünyası da yoğun şekilde etkileniyor. Mobiliteyle birlikte meslek hayatı ile özel yaşam arasındaki sınır giderek bulanıklaşıyor. Bugünün ve yarının çalışanları artık tamamen dijital bir dünyanın içerisinde. “Digital natives” yani “dijital ortamın yerlileri” adı verilen bu çalışanlar işverenden kendilerine tüm modern iletişim kanallarına mobil erişim imkânı sağlayan bir bilgi işlem donanımı bekliyor. Dolayısıyla genç yeteneklere erişme yarışında öne geçmek isteyen firmaların bu şekilde önemli bir rekabet avantajı yakalayacağı da su götürmez bir gerçek. Farklı mobil cihazları firmanın kendi ağ yapılarına bağlamak için giderek artan sayıda firma sanallaştırma projeleri ile birlikte “Bring Your Own Device” prensibini kullanıyor. Masaüstü sanallaştırması her çalışana her yerden alışılmış masaüstüne erişim imkânı sağlıyor. Sanal masaüstü sayesinde Windows işletim sistemi tamamen nihai cihazdan bağımsız hale geliyor. Yani mobil cihazlar artık büyük bir güvenlik riski oluşturmuyor. Cihaz ve veri arasındaki kesin çizgi, en üst düzey güvenlik standartlarına sorunsuz biçimde uyma imkânı veriyor. Bu gelişmeler doğrultusunda masaüstü sanallaştırmasına yönelik talep de sürekli artıyor. Güncel talepler ve tepkiler doğrultusunda 2014'te de bu konuya gösterilen ilginin artacağı kesin. Şu an masaüstü sanallaştırmasına yönelik talep, özellikle orta boy işletmeler ile daha büyük holdinglerde oldukça güçlü. Masaüstüne ya da geleceğin alt yapısına dönüşüm ile ilgili koşullar bugünden sağlanıyor. Sonuç olarak klasik masaüstünün önemini kaybettiğinden yola çıkarak 2014 yılında ve gelecekte, hangi düzeyde olursa olsun sanal masaüstü ve sanallaştırmaya önem veren işletmelerin rekabette avantaj sağlayacağını söyleyebiliriz.

2015'te Galaxy

Gelişen sosyal ağlar ve Instagram gibi servisler, insanların ellerinin altında kaliteli bir kamera bulundurma arzusunu giderek arttırıyor ve Samsung da bunun yakın gelecekte telefon satmak için en önemli kıstas haline geleceğini düşünüyor. Dolayısıyla Samsung'un 2015 planları için, S4 Zoom gibi güçlü lenslere sahip telefonlar üretmek bulunuyor. Ancak Samsung'un lens boyutlarını

küçültürken, daha „pratik“ görünümüne kameralar oluşturmak istediği de anlaşılıyor. Nokia'nın 41 MP'lik kamerası sahip Lumia 1020'si şu anda piyasada en güçlü ve pratik kamerası sahip telefon olarak dikkat çekiyor. Üstelik Windows Phone sistemi bu sayede Avrupa'daki yerini giderek güçlendiriyor. Samsung'un da 2015 içinde, bu yarışta çok güçlü telefonlarla ortaya çıkacağı anlaşılıyor.

Steve Jobs'un imzası 40 bin dolar!

Steve Jobs'a veya Apple'ın ilk günlerine ait objeler, büyük paralara açık arttırmalarda meraklılara satılıyor. Jobs ve Wozniak'ın ürettiği ilk Apple bilgisayar 671 bin dolara satılırken, bir diğer Apple 1 bilgisayar da 350 bin dolara alıcı bulmuştu. Sanatseverler bu „antika“ ürünlerin gelecekte çok daha değerli olacağını tahmin ederek, servet harcamaktan çekinmiyor. Şimdi bir ilginç satın alma da, Steve Jobs'un, üniversitedeki „kankasıyla“ yaptığı bir sözleşme için gerçekleşti. Jobs'un beraber Asya'da spiritüel yolculuğa çıktığı, ardından da ortak emlak işine atıldığı arkadaşı Robert Friedland ile 1978'te imzaladığı sözleşme, aralarındaki ortaklığın şartlarını belirliyor. İşte bu belge, açık arttırmada Tristar Productions'ın CEO'u Jeff Rosenberg tarafından 40 bin dolara satın alındı. Sözleşme konusu olan emlak işinin akıbeti bilinmiyor ancak Jobs sözleşmeden kısa süre sonra Apple'ı kurdu; Friedland ise bugün milyar dolar servete sahip bir madenci olarak yatırımlarına devam ediyor.

YOUTUBE'DA DEVRİM!

Artık YouTube'da canlı yayın yapabilmek için özel bir hesaba ihtiyacınız yok. Öncesinde sadece belirli, popüler hesaplara sunulan canlı yayın işlevi, artık YouTube hesabına sahip herkes tarafından kullanılabilir. Yenilik, Ocak ayı içinde tüm dünya-daki YouTube kullanıcılarına sunulmuş olacak. Bu nedenle işlevi henüz kullanamıyorsanız, sadece biraz daha beklemeniz gerekiyor. İşlevi kullanmaya yetkisi olanların öncelikle hesaplarını telefonlarıyla doğrulamaları gerekiyor. Bunun yanında hesabınızın durumunun “iyi” olması, yani telif hakkına sahip içerikler paylaşmak yüzünden uyarı almamış olmanız gerekiyor. YouTube'da canlı yayın yapmaya yönelik bilgiler, hizmetin blogspot sayfasından edinilebilir.

3 POSTER TAKVİM +17 POSTER

blue Jean

OCAK 2014 SAYI 1 • 112568 FİYATI 5,00

ONE DIRECTION
POP UP
POP UP KAPAGINDA

EMRE AYDIN
YENİ ALBÜMÜNÜ ANLATTI
"ASK BİR SÜRSÜZLÜK HALI"

Miley Cyrus
ZAMAN TUNELİ

Jennifer Lawrence
UNUTULMAZ İNCİLER

MUSE
BÜYÜK SOYLARIN GRUBU

EKİN KOC
BENİM HİKAYEM

Beyoncé
SÜRPRİZ ALBÜMLE DÖNDÜ!

HER AY 3 DERGİ

/bluejeanmagazine

/bluejeandergi

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, CHIP yazarı
cemsanci@chip.com.tr, twitter.com/cem_sanci

Kodlamayı Öğrenin

ABD Başkanı Obama'nın ABD'deki gençlere yönelik çağrısı Türk gençlerini şaşkına çevirdi. Bir ülke politikası olarak gençleri bilgisayar teknolojileri konusunda uzman haline getirmenin daha önce bu kadar netçe ifade edildiğini hiç görmemiştik.

Aralık ayı içinde ABD başkanı Barrack Obama'nın ABD'deki gençlere seslendiği bir videosu sosyal medyada yayılmaya başladı. (Videoyu şu linkten izleyebilirsiniz: <http://youtu.be/6XvmhE1J9PY>)

Başkan konuşmasında kısaca şunu söylüyordu (konuşmasının tam çözümünü yazmayacağım, özet geçiyorum.) "Bilgisayar bilimi toplumumuzun geleceği için çok önemlidir. Siz de bu konuda kendinizi geliştirmelisiniz. Sadece video oyunları oynamayın, bir video oyunu yapın. Sadece bir uygulama indirmeyin, bir uygulamanın yapımına yardımcı olun. Telefonunuzda sadece oyun oynamayın, o telefonu programlamayı da öğrenin. Bunu yapabilirsiniz. Kimse bir bilgisayar bilimcisi olarak doğmuyor, bunu zamanla öğreniyor. Siz de kendinize bir şans verin, biraz matematik ve bilim sayesinde, bu işin altından kalkabilirsiniz."

Bu halka sesleniş o kadar önemli ki, aslında analizini yapmak için birkaç sayfa yer ayırmamız lazım. Sosyal medyada Türk gençlerinin tepkisi sadece "ya bir bizim yöneticilere bakın, bir de ABD Başkanı'na bakın, çocukları bilgisayar konusunda uzmanlaşmaya sevk ediyor," boyutunda kaldı; ancak ne var ki bu konuşma yazılım sektörünün yeni yüzyılın altın madeni olduğunu kabul etmenin ve ABD'nin yakın geleceğinde bu madenden büyük kazanımlar elde etmeyi planladığının ispatıydı. Bizler, -biz derken CHIP dergisindeki editörleri kast ediyorum, Mahmut, Ufuk, Cenk, Cem ve diğerlerimiz, hatta artık yazılarını okumuyor olsanız bile bizim yakışıklı patron Gökhan, yaş olarak 40'lı yaşlarının başındaki jenerasyonu temsil ediyoruz ve bilgisayar teknolojileri konusunda Türkiye'nin "karanlık çağları"ndan geçmiş ama bilgisayara ve teknolojiye yakın kalmayı başarmış şanslı insanlarız. Oysa biliyoruz ki, 20-30-40 sene önce çocukluğumuzun ve gençliğimizin yaşadığı yıllarda Türkiye'de bilgisayar bir "tabuydu". "Bilgisayar" Türkiye'de, sadece işi gücü olmayan ve para etmeyen boş beş işlemlerle uğraşan çocuklarla anılan bir terimdi. Çok az sayıda şirket işlerini bilgisayar ile yönetmenin karlı bir süreç olduğunu keşfetmiş, geri kalanlar ise bilgisayarların gereksiz, pahalı, anlamsız çocuk oyuncakları olduğunu düşünürdü.

Sadece biz değil, teknoloji basını ve teknoloji piyasasındaki pek çok aktör her dönemde halka ve iktidarlara bilgisayar biliminin geleceğin altın/petrol madeni olacağını ve bu konuda geri kalmanın çok büyük kayıplara neden olacağını anlatmaya çalıştılar. Bugün bu fikir bize çok "uçuk" geliyor ama Türkiye 20-30 sene önce biraz ön görüldü davranmış olsaydı bugün Güney Kore'nin yerinde Türkiye olabilirdi. Android ekosistemini ele geçirmiş Samsung markasının yerine her yıl on milyonlarca telefon satan bir Türk markası olabilirdi. Uygulama ve yazılım satışından her sene milyarlarca dolar kazanıyor olabilirdik. Ancak ne var ki en kötü senaryo gerçek oldu ve fakirliği, düşük eğitim düzeyi dillere destan bir Hindistan bile 30 senede teknoloji konusunda bize fark attı. Bu rezaletin sebebi ise, kendi küçük kalıbı içine sıkışıp kalmaya çok meraklı, öngörü yoksunu bir toplum olmamızdan başka bir şey değil. Umarım ABD Başkanı'nın bu demecinden bizim gençlerimizin de biraz kopya çeker ve teknolojiye yatırım yapmak gibi akıllıca bir yol seçerler. Zira modern çağın İpek Yolu artık bilgisayarlardan geçiyor ve teknolojiye hakim olan, dünya ticaretine de hakim olacak. Bir video oyununun yılda 2-3 milyar dolar ciro yaptığı bir dünyada yaşadığımızı unutmayın.

Qualcomm'un akıllı saati satışta!

Qualcomm, Toq ('talk') isimli akıllı saatini müşterilerine sunacağını duyurdu. Android tabanlı akıllı telefonlar ile uyumlu olan ve özel Qualcomm Mirasol ekran teknolojisi ile donatılan Toq, günlerce süren pil ömrü ve parlak güneş ışığında bile görülebilirlik özellikleriyle kesintisiz bir akıllı saat deneyimi sunuyor. Qualcomm CEO'su ve başkanı Paul E. Jacobs: "Toq smartwatch, düşük güç tüketimli Mirasol ekran, AllJoyn etkileşimleri ve WiPower LE kablosuz şarj gibi, gelişmekte olan giyilebilir teknolojiler kategorisini tanımlayacak temel Qualcomm yeniliklerini sunuyor. Toq, geleneksel saatler gibi bir açma/kapama düğmesi olmadan bilgileri görüntülüyor. Bildirim ve içerikleri alabilmesi için akıllı telefon ile eşleştirilen Toq, fiziksel ve dijital yaşamlarımızı sorunsuz bir şekilde birleştiriyor. Bunları ve başka sektör öncüsü teknolojileri kullanarak, ortaklarımız ve biz yeni ürün fırsatları ve müşteri deneyimleri sunacağız," diye konuştu. 349,99 dolar'dan başlayan fiyatlara satışa sunulan Toq, toq.qualcomm.com internet adresi üzerinden sipariş edilebiliyor.

Gmail resimleri otomatik gösterecek!

Gmail, gelen e-postalarınızda dış URL'lerden gelen resimleri yüklemeyen önce bugüne dek onayınızı istiyordu. Ancak Google'ın blog gönderisinde yapılan açıklamaya göre yapılan geliştirmeler, bu kısıtlamaya duyulan ihtiyacı ortadan kaldırdı. Gmail, resimleri artık resmin geldiği orijinal sunucudan değil, Google'ın güvenli proxy sunucuları üzerinden yükleyecek. Bunun anlamı Google'a göre "mesajlarınızın daha güvenli olması, resimlerinin bilinen virüslere karşı taranması ve sinir bozucu 'Resimleri göster' düğmesine basmak zorunda kalmamanız" demek. Eskiden olduğu gibi resimlerin gösterilmesini onaylamak isteyen kullanıcılar, Gmail ayarlarında Genel sekmesindeki "Güvenilir kişilerin gönderdiği harici içeriği (ör. resim) her zaman göster" kutucuğunu seçebiliyorlar.

Özel Street View dönemi başlıyor

Google'ın Sokak Görünümü (Street View) işlevi, aramızda dolaşan bir casusu andırırsa da dünya çapında sıkça kullanılan bir hizmet. Haritaları kullanmayı daha da kolaylaştıran Sokak Görünümü, artık kullanıcılar tarafından da geliştirilebilecek. Views topluluğundaki yeni işlev sayesinde panoramik fotoğraflarınızı birbirine bağlayarak kolayca kendi Sokak Görünümü'nü oluşturmanız, ardından

bunları Google Maps üzerinden paylaşmanız artık mümkün. Bu yeni olanakla birlikte Sokak Görünümünde Google'ın özel kameralı arabalarının giremediği yerleri daha çok gezinme imkanı bulacağınız gibi görünüyor.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

4 Dev Poster 2014 Takvimi, Dead Rising 3, Heroes of Newerth (x2)

Promo Kodu: Knight Online (55 TL Değerinde) Dosya Konusu: Oculus Rift, Yılın Oyunları

İnceleme: Assassin's Creed IV: Black Flag, Battlefield 4, Gran Turismo Sport, Kizzone, Shadow Fall,

Knack, Need for Speed Rivals, Resogun, Ryse: Son of Rome

İlk Bakış: DayZ (Test), Hearthstone: Heroes of Warcraft, Wasteland 2 (Test)

Ocak Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Dijital versiyonu için
DergiBurada App Store'da!

SOCIALIZER

IRMAK ÖZKAŞIKCI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

Dijital çağ'da girişimcilik ekosistemi

Herkese iyi yıllar! Birçoğunuzun Obama vs. Yıldırım videosunu izlediğini düşünerek, 2014'te "En az teknoloji tükettiği kadar üreten, küresel markalar çıkarabilen ve yenilik denince akla gelen bir Türkiye" diliyorum. Vidyoyu henüz izlemediyseniz, bir göz atmanızı tavsiye ediyorum.

Uzunca bir süredir sizlerle birlikteyiz ve bu köşeden belirli bir ürün veya markanın reklamını daha önce yapmadım. Bu huyumu kendime bir torpil yaparak bozmaya karar verdim. Butik Yayınları'ndan piyasaya çıkan "Dijital Çağ'da Girişimcilik Ekosistemi" isimli kitabımın Önsöz'ünü sizinle paylaşmak istiyorum. Girişimcilik son dönemde herkesin ağzında ve bir altyapı oluşturabilmek için farklı kademelerde çalışmalar devam ediyor. Ben de işte tam bu konuları yazdım...

"Bilgiden, iletişimden, enformasyon çağından ve internetten bahsederken özellikle akademisyenlerin kullandığı kelimelere dikkat edince, ortaya çok önemli bir sonuç çıkıyor. Dijital Çağ'ı insanlık "devrim, reform, bağımsızlık, gelişme, dönüşüm, küreselleşme, sonsuzluk, fırsat" gibi kelimelerle anlatıyor, öyle yaşıyor.

Devlet kurumlarından okullara, hastanelerden sanayiye, medyadan perakendeye bugün dijitalleşmenin girmediği, etkilemediği, iş yapış şekillerini değiştirmedikleri sektör kalmadı. Sadece e-postalarla veya görüntülü konuşmalarla günlük iş hayatı değil; üretim, finans, satış veya müşteri hizmetleri gibi farklı fonksiyonlar da artık uygulamalarını dijital platformlar üzerinden yürütüyorlar. İş hayatı, Dijital Çağ ve getirdiklerinin hem en önemli müşterisi, hem de en büyük yaratıcısı.

Dijital Çağ, iş dünyası kadar sosyal hayatı ve toplumsal alışkanlıkları da etkiledi. Özellikle 1990 yılı ve sonrası doğumlu yeni nesiller internet ve sosyal medya üzerinden apayrı bir iletişim tarzı geliştirmişken, bugün 7'den 77'ye toplumun büyük bir kısmı Facebook kullanıyor, haberleri Twitter'dan takip ediyor, her gün ortalama 90 dakikasını internette geçiriyor. Çocuklar anaokulundan itibaren tablet kullanmayı, daha öncesinde de akıllı telefonlar ile oyun oynamayı, iletişim kurmayı öğreniyorlar. Bilgi, arayan ve merak eden herkesin erişiminde, çığ gibi artarak tüketilmeyi bekliyor.

Devir, herkes için çoktan değişmiş vaziyette. Kimileri bu dönüşümün öncüsü olup şimdilik liderliği ele geçirdi, kimileri her geçen sanyenin öneminin bilincinde ve liderlerin ensesinde yarıştan kopmamış, kimileri günü kurtarmak için ter döküyor, geç kalmış bir bölük ise şimdiden havlu atmış bile. Yer ve zaman engellerinin ortadan kalktığı dünyada, çok daha adil ve bir o kadar da rekabetçi bir meydanda oynanıyor oyunlar. Artık her yer bir arena, isteyen herkes de bir gladyatör.

Kıyasıya rekabeti destekleyen, geliştiren, körükleyen sistemler de mevcut. Bu kitap, çağımızın gladyatörleri olan girişimcilere cesaret vermek, destek olmak, yol göstermek isterken; bir yandan da oyundan kopmamak isteyenlere Dijital Çağ'ı ve meydana gelen yeni kuralları anlatıyor. Uykularını kaçırın bir fikri olan herkes, Dijital Çağ dalgasını arkasına alarak hayallerini gerçekleştirebilir, fikrini hayata geçirebilir.

İşin sırrı değişimi kabul etmekten ve yeni dünyaya ayak uydurmaktan geçiyor..." Devamı kitapta, kitap tüm D&R'larda. Şimdiden iyi okumalar, hoşgeldin 2014!

İnterneti robotlar ele geçirdi

Terminatör filmi henüz gerçek olmadı ama internet çoktan robotların istilasına uğradı. Incapsula tarafından gerçekleştirilen yeni araştırmanın sonuçlarına göre günümüz internet siteleri, kişiler tarafından ziyaret edildiğinden daha çok bot'lar tarafından ziyaret ediliyorlar. İnternet sitelerine cloud, yani bulut tabanlı servis sağlayan Incapsula'nın araştırması, ziyaretlerin yüzde 61,5'lik kısmının insan olmayan bot'lar tarafından yapıldığını ve bu rakamın Mart 2012'ye bakıldığında yüzde 51 olan dilime göre büyük ölçüde artış gösterdiğini gözler önüne serdi. Çalışma, Incapsula'nın servis sağladığı 20.000 internet sitesinin 90 gün boyunca izlenmesiyle sonuç buldu. Rakamların gösterdiği kadarıyla, internet trafiğinin yüzde 31'lik kısmını Google ve Bing gibi arama motorlarının yanı sıra iyi huylu bot'lar üstleniyor. Nitekim yüzde 30,5'lik kısım tamamen zararlı yazılım kategorisine giriyor. Burada internet sitelerine saldırıda bulunan, elektronik posta çalan ya da bir şekilde bilgi çalma amacı ile işlem yapan envai çeşit zararlı bot bulunuyor. Rapora damgasını vuran farklılık, geçen sene yüzde 75 oranında seyreden spam bot hareketlerinin, bu yıl itibarı ile sadece ve sadece yüzde 0,5 oranına gerilemesi oldu. Incapsula bu düşüşteki en büyük payın Google'ın otomatik link spamı üzerindeki çalışmalarına olduğuna inanıyor.

ABD hükümeti hala floppy disk kullanıyor

Bugün artık hiçbir bilgisayarda özel istek olmadıkça floppy disk sürücüsü yer almazken ve hatta piyasada floppy disk bulmak bile çok zorken, ABD'nin resmi gazetesi niteliğindeki Federal Register kendilerine gönderilecek haberler için CD veya floppy disk şartı koyuyor. Flash disk veya e-posta ile gelen haber veya görseller ise kabul edilmiyor. Elbette gazete içinde de veri aktarımı için floppy diskler sık sık kullanılıyor. Gazete editörleri, devlet kurumlarında hala çok büyük oranda floppy disk kullanımı olduğunu ve bu nedenle gazeteye verilerin sıklıkla floppy disk ile geldiğinin altını çizirken, kamu kurumlarında kapsamlı bir donanım güncellemesi olmadan kendilerinin de işleyişi aksatmamak için floppy diskten vazgeçemeyeceklerini hatırlatıyorlar. Ancak bu "kapsamlı güncelleme"nin yakın zamanda olması beklenmiyor çünkü ABD devlet kurumlarının e-mail kullanmak için uymak zorunda oldukları regülasyonlara göre, çok pahalı olan özel bir e-mail güvenlik sistemini kurmaları gerekiyor, bu da şu anda kamu harcamalarında büyük maddi sıkıntılar yaşayan ABD için mümkün değil. Hatırlanacağı gibi, mecliste bütçe onaylanamadığı için hükümet kısa süre önce, tüm devlet memurlarını bir aylığına ücretsiz olarak izine göndermişti.

TEKNOLOJİNİN GÖR DEDİĞİ

Hürriyet Teknoloji Editörü
Selim ÖZTÜRK'un blog'undaki diğer
yazıları için
TikTag'leyin

SELİM ÖZTÜRK, Hürriyet Online yazarı
seozturk@hurriyet.com.tr

Güzelim Carla'nın fotoğrafında virüsün ne işi var

Virüsler her gün yeni bir kılıkla karşımıza çıkıyor. Kimi zaman bir manken, kimi zaman da ünlü bir futbolcu olarak...

ABD'nin önde gelen güvenlik yazılımı şirketlerinden FireEye çarpıcı bir açıklama yaptı. Şirket, eski Fransa Cumhurbaşkanı Carla Bruni'nin fotoğraflarını kullanan hacker'ların 2011'de Paris'te gerçekleştirilen G-20 zirvesinde kullanıldığını ve 5 AB ülkesinin dışişleri bakanlıklarına Bruni'nin 'çıplak fotoğraflarını' göndererek siber saldırı düzenlediğini kaydetti. Yani bakanlıklara gelen 'Bruni'nin çıplak fotoğrafları için tıklayın' e-postaları aslında büyük bir tuzaktı. Ancak bunun farkına varamayan ve içgüdülerine yenik düşen bakanlık yetkilileri bu linke tıklayınca işler karıştı. Bakanlıklara sızan hacker'ların sistemden neler çalabileceğini ise varın siz düşünün.

Elbette bu bir ilk değil, son da olmayacak. Örneğin 2014 yılında Brezilya'da gerçekleştirilecek Dünya Kupası da hacker'lar için çok büyük bir fırsat aslında. Microsoft'tan konuyla ilgili yapılan açıklamada hacker'ların Dünya Kupası'nı kullanarak saldırı düzenlemek için hazırlık yapmaya başladığını duyurdu. Yani yılbaşından sonra Dünya Kupası temalı zararlı yazılım içeren pek çok içerikle karşılaşabiliriz. Bu nedenle bu tür e-postaları açarken iki kez düşünmenizde fayda var.

Playstation 4 satışa çıktığı gece tükendi

Evet hep iPhone'lardan duyduğumuz bir olay bu kez de PlayStation 4 konsolu için gerçek oldu. Sony'nin 13 Aralık sabahı 00.00'da satışa sunulan yeni oyun konsolu PlayStation 4 saatler içinde tükendi. Türkiye genelinde pek çok mağazada PlayStation 4 bulunamazken, konsola sahip olamayan oyunseverlerin bir süre daha beklemek zorunda kalacağını söyleyebiliriz.

Ancak 1.399 TL'ye satışa sunulan PS4'ü yüksek fiyatla farklı yerlerden satın alma şansına da sahipsiniz. Örneğin Doğubank'a gidip PS4 satın almak istediğinizde 2.400 TL'ye kadar fiyat çekebiliyorlar. İlla bu konsola hemen sahip olayım diyenlerdenseniz böyle bir seçeneğiniz de var; ancak biraz daha sabredip oyunu kendi fiyatıyla almak varken 1000 TL fazla ödemenin de pek bir esprisi yok.

Ps3 oyunları ps4'te çalışmayacak

Bu arada pek çok oyunsever hala PlayStation 3 oyunlarının yeni konsolda da çalışabileceğini hayal ediyor. Ancak bunun bir yolu yok. Eğer bu sevdıyla yeni konsolu almayı düşünüyorsanız hayal kırıklığı yaşamamız işten bile değil. PS3 oyun koleksiyonumuzu yeni konsolda kullanamamak ben dahil herkesi sinirlendiren bir durum olsa da Sony kararı çoktan vermiş bile. O nedenle bu ayrıntıyı da hep akılda tutmakta fayda var.

LG, 90 derece kıvrılan ekranın peşinde

Samsung'un kıvrılabilir ekranlı ilk cep telefonu prototipini göstermesinin üzerinden bir sene geçti ancak firma teknik zorluklar nedeniyle kıvrılabilir ekranlı telefonunu seri üretime geçiremeyeceğini açıkladı. Bize de, sadece kavisli bir yapıya sahip olan Galaxy Round ile yetinmek kaldı. LG ise, daha cesur davranıp ilk "kavisli" ekranlı telefonu LG Flex'in ikinci sürümünü hazırlamaya başladı bile. Üstelik bu sürüm, gerçek anlamda kıvrılabilen bir cep olacak. Halihazırdaki ekranlar sadece belli bir oranda kıvrılabiliyor ve kullanıcı daha fazla güç uygulamaya kalkarsa ekranları kırabiliyor. Oysa LG şimdi, kullanıcının gerçekten güç uygulayarak 90 dereceye kadar büküp kıvrılabileceği bir ekrana sahip telefon hazırlıyor. Flex modelinin devamı olarak tasarlanan telefon muhtemelen Flex 2 ismini alacak. Ancak yine de telefonun küçük bir çocuğun veya bilinçsiz bir kullanıcının elinde 90 dereceden daha fazla kıvrılması için zorlandığında kırılmasını neyin engelleyeceği belli değil. Telefonun 2014 yılında piyasada olması bekleniyor.

Pentax WG-3 kara kışa hazır

Kışın zor koşullarına uygun, suya, yağmura, kara ve düşmeye dayanıklı Pentax WG3 serisi, kablosuz şarj özelliği ile kaya gibi sağlam. WG-3 serisi 14 metreye kadar su altında fotoğraf çekebilen, geniş apertürlü zoom merceğe sahip, ikili sarsıntı önleme özelliği ile suya ve darbelere dayanıklı. PENTAX WG-3 serisi dış mekân çekimlerine kolaylık getiren basınç/yükseklik/derinlik ölçer ve dijital pusula ve "kablosuz şarj sisteminin" yanında kayıtlı görüntülere konum verisi ve seyahat günlüğü kaydedebilen gelişmiş GPS özelliğine sahip. Fiyatı ise 1,999 TL.

GOOGLE çevrimiçi gizliliği ortadan kaldırıyor

Google'ın hizmete sokmayı düşündüğü AdID çevrimiçi reklâm sistemi kullanıcıları sinsice takip ediyor ve itiraz şansı bile sunmuyor.

CS / BARIŞ EMRE ALKIM

Google çevrimiçi reklam pazarının altını üstüne getirmeye hazırlanıyor. AdID adı verilen yeni sistem kullanıcıları internete takip etmek için tarayıcıdan faydalanacak ve ne türden verilerin toplanacağını belirleme hakkını kullanıcılara verecek. Ardından Google bu bilgileri reklam ağlarına satacak.

Bu, kişiselleştirilmiş reklam banner'larının görüntülenmesine yol açacak. Firmalar bu tür reklamların geleneksel büyük ölçekli reklamlardan daha etkili olduğunu düşünüyor. Microsoft ve Apple da kendi reklam sistemleri üzerinde çalışıyor. Tüketici koruma uzmanlarına göre bu korkunç bir kâbus. "Pek yakında internette anonim dolaşamayacaksınız" diyor Tüketici Organizasyonları Federasyonu'nda danışman olan Michaela Zinke. Tarayıcı ayarlarını mevcut sistemleri engelleyecek biçimde yapılandırabiliyorsunuz ancak Google ve diğerleri kullanıcının rızası dışında bilgi toplamaya hazırlanıyor.

Kullanıcı gereksinimlerini karşılayan reklamlar hazırlayabilmek için, reklam ağlarının ilkin bu gereksinimleri saptaması lazım. Bunu bugüne kadar "izleme çerezleri" dedikleri, web sitelerini ziyaret ettiğiniz zaman bu reklam ağlarının bilgisayarınıza kaydettiği küçük dosyalar aracılığıyla yapıyorlardı. Bu dosyalarda internette neyi nerede yaptığınızla ilgili bilgi saklanıyor (karşı sayfanın sağ üst kısmına bakınız). Diyelim ki bir seyahat sitesinden Hawaii uçuşlarını araştırdınız. Çok geçmeden aynı reklam sağlayıcıyla çalışan tüm web sitelerinde uçak bileti reklamları karşınıza çıkacak. Sadece birkaç dakikalık bir web gezintisinde bile bu türden yüzlerce casus dosya bilgisayarınıza doluyor. Kendinizi korumak için yapabileceğiniz iki şey var: Çerezler daima bilgisayarınızda saklandığından, bir tarayıcı oturumunun ardından silinebiliyor. O yüzden reklam ağları sadece mevcut oturumda yaptıklarınızı görebiliyor, bunları sonraki oturumlarla ilişkilendirebiliyor. İkinci seçenek ise izleme çerezlerini toptan engellemek. Apple'ın Safari'si izleme çerezlerini desteklemeyi 2003'te durdurdu. Internet Explorer ve Mozilla'nın Firefox'unda ise "beni izleme" seçeneği bulunuyor. Ne var ki bu seçenekleri kendiniz etkinleştirmek zorundasınız.

Google'ın sunucu temelli sistemi artık bu iki yöntemin de kullanılmasını engelleyecek. Veriler yine eskisine benzer biçimde toplanacak. Google AdID'i reklam ağlarına sağlayacak, onlar da kendi ortaklarının web sitelerine yerleştirecekler. Fakat izleme bilgisi bundan böyle kullanıcının bilgisayarında değil Google'ın sunucularında saklanacak. AdID'in kullanıcıları ne şekilde tanıyacağı henüz açıklanmadı. Ancak bunu benzersiz tarayıcı numarasından ya

da sistem verilerinden (ekran çözünürlüğü, kurulu yazı tipleri ya da kullanıcının yazma hızı) yola çıkarak elde etmek mümkün. Google bu yolda tek başına ilerlemiyor. Microsoft da kullanıcı verilerini kaydedip PC'den Xbox'a tüm aygıt kategorilerine erişebilen bir reklam sistemi üzerinde çalışıyor. Almanya'da ise Springer'in bir yan kuruluşu olan Zanox, kullanıcıları dijital parmak izlerinden tanıma yöntemlerini araştırıyor.

Yeni sistem endüstri standardı olacak

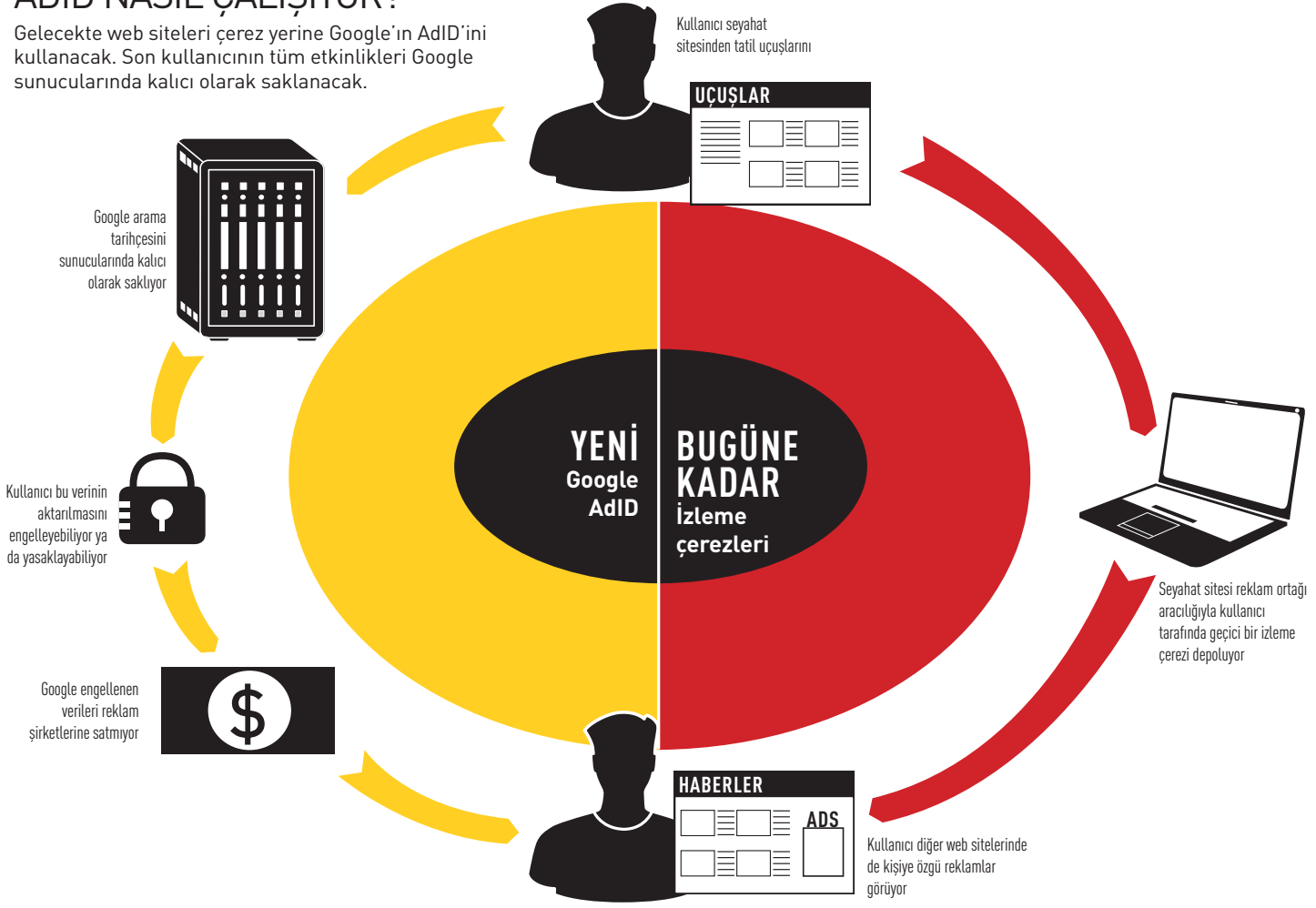
"Beni izleme" düsturu yeni Google dünyasıyla uyumsuz. Google yeni endüstri standardına dönüştürmek istediği AdID söz konusu olduğunda kullanıcıya kendi verisini kontrol etme olanağı sunuyor ancak bu Michaela Zinke'ye kalırsa sadece göstermelik. "Kullanıcıya izleme işlemini engelleme seçeneği vermeyen her sistemden şüphe ederim" diyor tüketici hakları uzmanı. Sonuçta Google söz konusu olduğunda "kontrol" sadece aktarım süreci üstünde kontrol demek, izleme işlemi üstünde değil. "Google veri namına ne varsa istiyor" diye açıklıyor Zinke. Verilerin reklamlara aktarım süreci, anonim gerçekleşen tek şey olacak. Federal veri koruma uzmanları da şüpheyle yaklaşıyor. "Kullanıcının kendi bilgilerini kendi takdirine bırakan yaklaşımları destekliyoruz" diyor basın sözcüsü Julian Heinrich. Bununla birlikte, toplanan verilerin nerede saklanacağı gibi bazı soruların yanıtsız kaldığına da işaret çekiyor. İyi bilindiği gibi, verileriniz Google'ın sunucularındaysa Amerikan istihbarat ajanslarının pençesinden uzakta değil. Bu ajansların internet alışkanlıklarınıza bakarak elde ettiği bilgi, en sevdiğiniz tatil yöresiyle kalmıyor. Zinke, "Veriler kaydedilmeden önce anonimleştirilse bile, yeterince büyük bir veri kitlesinden kişisel profil elde etmek daima mümkün," uyarısında bulunuyor.

Google, AdID'i yaygınlaştırmak için piyasadaki ağırlığını kullanmayı planlıyor. Firma daha şimdiden çevrimiçi reklamlardan yılda 43 milyar dolar kâr elde ediyor. Google'ın bir yan kuruluşu olan DoubleClick dünyanın en büyük çevrimiçi reklam ajanslarından biri ve kişisel reklamlar konusunda uzman. Bir diğer deyişle AdID sisteminden en çok kâr edecek türden bir şirket. Google planlarına dair kesin açıklamalar yapmasa da izleme çerezlerinin geleceği belli gibi görünüyor. Zinke tüm olayı şöylece toparlıyor: "Kullanıcı artık izleme çerezlerini atlatamayacak. Ama en azından kendisini kimin gözetlediğini bilecek." □

balikim@chip.com.tr

ADID NASIL ÇALIŞIYOR?

Gelecekte web siteleri çerez yerine Google'ın AdID'ini kullanacak. Son kullanıcının tüm etkinlikleri Google sunucularında kalıcı olarak saklanacak.

İNTERNETTE BEŞ DAKİKA

Collusion adlı Firefox eklentisiyle yaptığımız testin sonucu: İnternette sadece altı web sitesini ziyaret ettiğimiz ve sadece birkaç dakika geçirdiğimiz halde, hareketlerimizden haberdar olan 90 web sitesi var.

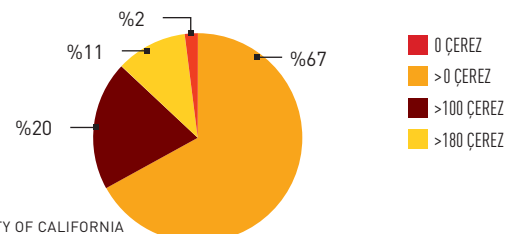

MICHAELA ZINKE, Michaela Zinke, Tüketici Örgütleri Federasyonu danışmanı, "Dijital dünyada kullanıcı hakları" projesinde çalışıyor.

"Kullanıcının izlemeyi engelleyebilmesi lazım yoksa interneti anonim kullanma olanağı ortadan kalkar."

YÜZLERCE İZLEME ÇEREZİ

En sık ziyaret edilen 1.000 web sitesi, kullanıcının bilgisayarına yaklaşık 65.000 çerez bırakıyor. En popüler siteler tek ziyarette 150'den fazla takip çerezi bırakabiliyor.

KAYNAK:
UNIVERSITY OF CALIFORNIA

SMS'LERİNİZİ ÇALDIRMAYIN!

Güvenlik şirketi FireEye'in keşfettiği tehlikeli botnet MisoSMS ismini taşıyor ve kullanıcıların SMS'lerini tarayıp çalıyor. Çalınan bu SMS'ler ise Çin'de bulunan hacker'ların e-posta adreslerine gönderiliyor. FireEye tarafından MisoSMS şeklinde adlandırılan bu botnet, kendini Google Vx olarak kullanıcıya gösteren bir uygulamanın cihazlara kurulmasıyla harekete geçiyor. Uygulama, kullanıcıdan yönetici yetkileri istiyor ve pek çok kullanıcı, tabii ki bekleyen tehlikeyi fark etmiyor (ya da çoğu zaman ciddiye almıyor). Kullanıcılardan izin isteyen uygulama onayı aldığı anda SMS'leri çalma işlemine başlıyor. SMS'leri çaldıktan sonra toplu halde e-posta yoluyla bu bilgileri hacker'larla paylaşan botnet 450'nin üzerinde e-posta hesabıyla kontrol ediliyor. FireEye'a göre hacker'lar düzenli olarak çalınan SMS'leri okuyor. Hacker'lara yataklık yapan e-posta hesapları birbir kapatılırken, hacker'lar henüz yeni e-posta adresleri açmış değil.

Bu antivirüse dikkat!

Microsoft'un açıklamasına göre internet üzerinde dolaşan sahte bir antivirüs programı, bir düzineden fazla çalıntı kod imzalama sertifikası kullanarak, bilgisayarları ele geçirebiliyor. İlk olarak 2009 yılında tespit edilen ve adı "Antivirus Security Pro" olan yazılım, yıllar içinde pek çok farklı şekilde karşımıza çıktı ve şimdi, bir kez daha ortalıkta dolaşıyor. Sertifika Yetkilileri (Certification Authorities-CAs) tarafından verilen dijital sertifikalar, yazılımcılar tarafından programlarını "imzalamak" amacıyla kullanılıyor. İmzalanan bu programlar daha sonra kullanıcıya zarar verecek şekilde değiştirilmediklerinin ve ilgili yazılımcıya

Macbook ve iMac sahipleri: İzlenebilirsiniz!

Johns Hopkins Üniversitesi'ndeki güvenlik araştırması, eski MacBook ve iMac modellerinde bulunan iSight kameralarının LED ışığı açılmadan açılıp, kayıt yapabildiğini gösteriyor. Araştırmacılar Matthew Brouck ve Stephen Checkoway, bu durumu "iSeeYou (SeniGörüyorum): MacBook Webcam LED ışığını kapatmak" isimli raporunda açıkladı. Apple'ın iSight kamera sistemi prensipte çalışma LED'i ile sistemin kendisi arasında bağımsız bir yapıda olması imkansız şekilde yapılmış. Yani kamera çalıştığı anda LED otomatik olarak yanıyor. Brouck ve Checkoway, donanımsal birlikteliği firmware ile tekrar programlamayı başarmış ve kamera açık olsa bile LED'e otomatik olarak stand-by

(bekleme) modundaymış gibi komut gönderebiliyorlar. Yani uzaktan biri kamerayı çalıştırıp, kullanıcı farkına bile varmadan kayıt yaparak bu kayıtlara ulaşabiliyor. Bu durumun tehlikeli olmasının asıl sebebi ise, bunu yapabilmek için yönetici yetkilerine veya makineye fiziksel olarak erişime ihtiyaç duyulmaması. Yani bu işlem, internet üzerinden, rahatça gerçekleştirilebiliyor. Tehlike, 2008 ve öncesinde imal edilen MacBook ve iMac'lerde kullanılan iSight kameralar için geçerli. Araştırmacılar, bu araştırmalarının sonucunu bu yaz başında Apple'a ilettiklerini ama Apple'ın kendilerine geri dönmediğini de belirtiyorlar.

Alışveriş için özel tarayıcı

Güvenlik yazılımları üreticisi F-Secure, bayram ve yeni yıl gibi özel günler öncesinde sunulan fırsatlara bağlı olarak internetten daha fazla alışveriş yapma eğiliminde olan tüketicileri ilgilendirecek önemli bir ipucu paylaştı. F-Secure, çevrimiçi alışveriş ve bankacılık işlemleri yapan tüketicilerin bilgisayarlarında bu iş için özel bir internet tarayıcısı bulundurmalarını ve ilgili işlemlerde yalnızca bu tarayıcıyı kullanmalarını öneriyor. F-Secure, yalnızca internet alışverişlerine özel ve Java özelliği kapatılmış bir tarayıcıyı sistemde bulundurmanın bu gibi tehditlerin önüne geçebileceğine dikkat çekiyor. F-Secure Güvenlik Danışmanı Sean Sullivan, bu önemli tavsiyeyle ilgili olarak şunları söyledi: "Tüketiciler özellikle internete aşırı bilgi bombardımanına maruz kaldıkları zamanlarda tuzağa düşmeye daha meyilli oluyorlar. Birçok tarayıcı penceresinin bir arada açıldığı, hızlı bilgi akışının söz konusu olduğu durumlarda zararlı bir linisyatırmak veya istenmeyen bir yazılımı bilgisayarına indirmek daha büyük bir risk haline geliyor. Tüketicilerin bilgisayarlarında F-Secure Internet Security gibi kapsamlı bir güvenlik

yazılımı bulundurmaları çevrimiçi tehditlerden korunmaları açısından çok önemli. Bunun yanında, bilgisayarınızda yalnızca internet alışverişine ve internet bankacılığına ayrılmış bir tarayıcı bulundurmanız güvenlik riskini daha da azaltacaktır." Sullivan'a göre finansal işlemlerde yalnızca bu iş için ayrılmış bir tarayıcı kullanmak, güvenliği artırmanın yanı sıra kullanıcının yaptığı işin önemine daha iyi odaklanmasını sağlıyor. Yalnızca finansal işler için ayrılmış bir tarayıcıyı kullandığınızı bilmek, tıkladığınız bağlantıyı ve size sunulan bilgilere daha fazla konsantre olmanıza ve olası tehditleri daha çabuk fark etmenize yardımcı oluyor.

ait olup olmadıklarının anlaşılabilmesi için kriptografik olarak kontrol ediliyorlar. Ama eğer bir hacker sertifika imzalamak için gerekli kimlik doğrulama bilgilerini edinmeyi başarabilirse, kendi yazılımını imzalayıp o yazılımı meşru bir üreticinin yazılımı olarak gösterebilir. Microsoft'un açıklamasına göre elde edilen farklı "Antivirüs Security Pro" örnekleri dünyanın çeşitli yerlerinden farklı sertifika yetkililerinin sağladığı sertifikaların çalıntılarını kullanıyor. Veriler göre bu sertifikalar Hollanda, Rusya, Amerika, İngiltere, Almanya ve Kanada gibi ülkelerden ve VeriSign, Comodo, Thawte ve DigiCert gibi farklı sertifika yet-

kililerinden elde edilmiş. Microsoft'un elde ettiği örneklerden birinin sertifikası sadece üç gün önce yayınlanmış. Bu durum da bu zararlı uygulamayı yayanların eski biriktirdikleri sertifikaları kullanmayıp, sürekli olarak yeni sertifikaların peşinde olduğunun kanıtı. Sorunların önüne geçilmesi için yazılım geliştiricilerin kişisel kod imzalama anahtarlarına dikkatle sahip çıkmaları gerekiyor. Bu anahtarlar yazılımcının geliştirdiği ürünü akıllı kartlar, donanım güvenlik modülleri ya da USB cihazlar üzerinden "imzalamasını" sağlıyor. Eğer bir sertifikanın dışarı sızdığı fark edilirse ilgili sertifika yetkilisi tarafından iptal edilebilir.

Konsolların düellosu

Yeni Xbox One ve Sony Playstation 4 nihayet piyasaya çıktı. Şimdi bu iki ezeli rakipten hangisinin daha iyi olduğu merak ediliyor. Biz de ikisini yan yana koyup karşılaştırdık

CEM ŞANCI / PM

MICROSOFT XBOX ONE

499€ Microsoft konsolunun fiyatına oyun kontrol cihazları ve Kinect sistemi de dahil

12 işlem birimi bulunan cihazın grafik yongası ise **853 Mhz** hızında

8-GB DDR3 hafıza modüllerinin eriştiği hız

68,3 GB/s

Microsoft'a göre artık **oyunlarda ve videolarda** 4K çözünürlük devrimi yaşanabilir

22 Xbox One'ın çıkışıyla beraber yayınlanan oyun sayısı. Bunlar arasında Call of Duty: Ghosts ve Forza Motorsport 5 var

76 Milyon Dünya çapında satılan Xbox 360'ların sayısı

Xbox One **eski oyunları** desteklemiyor

Xbox One ile **8 kablolu kontrol cihazı** **9 metreye kadar** destekleniyor

Xbox One'ın bir numaralı hedef pazarı:

ABD, İngiltere

8 çekirdekli işlemcisi bulunan Xbox One'ın hızı ise

1,75 GHz ayrıca **500 GB** sabit disk ve 8 GB hafızası bulunuyor

DVD ve Blu-ray'ler destekleniyor

Microsoft Xbox One ile ayrıca

Kinect HD Kamera da veriyor ve bu sayede vücut hareketleri ile oyun oynamak mümkün oluyor

5€ online oyun portalı Microsoft Live için **aylık abonelik** ücreti

Microsoft, Xbox One oyunları için **Bölgesel kilit** kullanmıyor

Xbox için **SmartGlass** isimli uygulama sayesinde tabletler ikinci oyun ekranı olabiliyor

SONY PLAYSTATION 4

PS4'ün asıl hedef pazarı:

Avrupa, Asya

PS4'ün **8 çekirdekli** işlemcisi

1,6 GHz hızında çalışıyor. Ayrıca **500 GB** sabit disk ve 8 GB RAM'i bulunuyor

DVD ve Blu-ray

PS4 tarafından destekleniyor

PlayStation 4 Eye

Kamera 49 Euro'ya satılıyor

49,99€ online oyun portalı PlayStation Plus'a bir yıllık **aboneliğin** bedeli

Sony PS4 oyunlarında **bölgesel kilit** uygulaması yapmıyor

PlayStation 4 eski oyunları desteklemeyecek

Remote Play özelliğinin yardımı sayesinde PS4 oyunları ayrıca **PS Vita** üzerinde de oynanabilecek

399€ PS4'ün fiyatı. Bu fiyata oyun kontrol cihazları da dahil. Fiyat, Xbox One'dan 100 euro daha ucuz. Ama Xbox One ile ayrıca Kinect cihazı da geliyor

18 işlem birimi olan cihazın **800 Mhz** hızında grafik işlemcisi bulunuyor

176 GB/s PS4'ün 8 GB DDR3 hafıza modüllerinin hızı:

PS4 ile 4K sadece **Videolarda** mümkün

33 PlayStation 4 ile birlikte yeni oyun piyasaya çıkması bekliyor; Aralarında **Watch Dogs** ve Assassin's Creed IV de bulunuyor

76 Milyon Dünya çapında satılan PS3'lerin sayısı

PS4 üzerinde yer alan **Share** tuşu sayesinde o anda oynanan oyunlar online olarak yayınlanabilecek

DARKNET'İN sonu geldi mi?

Tor ağı ve dijital para birimi sayesinde kendilerini korumaya alan suçlular işlerini artık Darknet'te yürütüyor. Polis ise uzun süredir bu suçluların peşinde.

CM / BARIŞ EMRE ALKIM

Google'in ve diğer arama motorlarının görmediği yerde, adına Darknet (karanlık ağ) denilen dijital bir dünya var. Burası, şehrin karanlık mahallelerine adımını atmaya çekinen burjuva müşterilerin uyuşturucu tüccarlarıyla buluştuğu yer. Burası, sübyancıların av kovaladığı, teröristlerin eylem planladığı, uçlarda gezenlerin mesken tuttuğu bir yer. Kiralık katiller, bilgisayar korsanları ve hayat kadınları hizmetlerini buradan sunuyor. Darknet aynı zamanda insanların fikirlerini sansürlenmeden dile getirebileceği, siyasi baskı altındaki insanların birbirleriyle güvenli bir şekilde iletişim kurabileceği bir mekan.

Onları bir araya getiren şey ise Darknet'in sunduğu anonimlik

olan güvenleri. Ne var ki bu güvenlik şu anda mercek altında çünkü FBI Darknet'in en büyük iki ismini yakalayıp hizmetlerine son verdi. Bunlardan, büyük Darknet web barındırma hizmeti Freedom Hosting'in operatörü olan Eric Eoin Marques, Ağustos ayında İrlanda'da yakalandı ve şirketin çalışmalarına son verildi. Ekim ayında ise Ross William Ulbricht yakayı ele verdi. Ulbricht dünyanın en büyük Darknet mağazası olan Silk Road'u (İpek Yolu) 2011'den beri işletiyordu. Yoksa Darknet sanıldığı kadar güvenli ve anonim değil mi?

Teknolojik bakımdan, bu dijital "kirli köşe"nin üç temel dayanağı var. Anonim yönlendirme sistemi Tor ağı, e-posta ve sohbet-

ler için PGP şifreleme standardı ve anonim para birimi olarak da Bitcoin.

Bu teknolojiler kullanıcıların kimliğini gizlerken suçluların, özellikle de uyuşturucu satıcılarının ekmeğine yağ sürüyor. Tor-bacılar sokak fiyatından daha fazla para talep edebildikleri için en küçük satışlardan bile kâr sağlıyorlar. Müşteriler ise sorunsuz alışveriş karşısında fazladan ödeme yapmaya razı. Bunda, eBay'deki gibi bir satıcı değerlendirmesi olduğu için ürünlerin güvenilir ve kaliteli olması da rol oynuyor. Bununla birlikte yapılan her işlem Darknet'teki takma isimle gerçek kimlik arasında kaçınılmaz bir bağ kuruyor. Son tutuklamaların da gösterdiği gibi, ölümcül bir bağ bu.

Eğer Darknet nedir diye şöyle bir bakmak istiyorsanız gözünüzü dört açmanızı öneriyoruz çünkü satıcı değerlendirmesine rağmen burası sahte isimlerle ve ürünlerle dolu. Tavsiye etmesekte Darknet'e girmek istiyorsanız Linux tabanlı Tails sistemini kullanabilirsiniz (dergi DVD'sinde var). USB bellekten başlatılabilen işletim sisteminde Darknet'e güvenli giriş için gereken tüm araçlar mevcut. Fakat öncelikle tavşan deliğini bulmalısınız.

Karanlık dünyaya giriş

Google en popüler Darknet sitelerinin bazılarını listeliyor (örneğin bağlantı koleksiyonu Hidden Wiki'yi) ama tarayıcınızın ".onion" uzantılı URL'leri açmadığını hata mesajı alınca hemen fark edeceksiniz. Bu gayrı resmi alan adına DNS ile erişmek mümkün değil, o yüzden Tor ağını kullanmalısınız. Tor ağı her web sitesi isteğini şifreli biçimde üç Tor sunucusundan (bunlar kişisel bilgisayarlar) geçirerek güvenli bir rota oluşturuyor ve kullanıcının IP adresini gizliyor. Dahası, Tor tarayıcısı her on dakikada bir yeni bağlantı kurarak kullanıcıların takip edilmesini de önüyor. Firefox'u esas alan ve Tails'te bulunan Iceweasel tarayıcısıyla bu ağa erişebilirsiniz. Dâhili Tor istemcisi sayesinde hiçbir ayar yapmadan Tor ağına ulaşıp ".onion" uzantılı adresleri (ve normal adresleri) ziyaret edebileceksiniz.

Onion (İngilizce "soğan" demek) sayfaları için bir arama motoru yok. Mevcut arama motorları sadece en son bağlantı koleksiyonlarını sunuyor. TorLinks gibi Darknet sayfaları (torlinkbgs6a-abns.onion) ya da Hidden Wiki (kpvz7kiv5agwt35.onion) üzerinde

yasal e-posta ve sohbet hizmetleri, farklı dillerde forumlar ve elbette adı kötüye çıkmış, illegal ürün mağazaları bulabilirsiniz. Adını Avrupa ile Asya arasında uzanan İpek Yolu'ndan alan Silk Road, Ekim'de kapatılmadan önce Darknet'in Amazon'u diye biliniyordu. Eylül ayında, sitede 1.200'den fazla satıcının 15.000'den fazla malı listeleniyordu. Burada her türlü uyuşturucu, ilaçlar, DVD'lerin yasadışı kopyaları, hack'lenmiş internet hesapları ve sahte pasaportlar el değiştiriyordu. Sitenin yöneticisi, tutuklanmasından birkaç hafta önce Amerikan dergisi Forbes'a Dread Pirate Roberts (Korkunç Korsan Roberts) takma adıyla röportaj vermiş, bu röportajda yaptığını savunmuş ve herkesin dilediği gibi yaşaması için birilerinin hükümet engellerini aşması gerektiğini söylemişti. Kendi koyduğu kural, kendini savunmak için silah taşımayı ve uyuşturucu tüketimini de kapsıyordu.

İlhamı Amazon ve eBay'den almış

Bu tavır özellikle de büyük bir potansiyel müşteri kitlesine kolayca erişebilen satıcıların işine geldi. Amerikalı araştırmacı Nicolas Christin (Carnegie Mellon Üniversitesi'nden) Silk Road'da çoğu satıcının üç aydan fazla iş yapmadığını belirtiyor. Ancak web sitesinin bir yıllık analizine göre 112 satıcıdan oluşan küçük bir grup daima etkindi. Bu profesyonel satıcılar tıpkı Amazon ya da eBay'de olduğu gibi, alıcıların olumlu yorumlarıyla kendilerine yer edinmişlerdi. Güvenilir ve kaliteli hizmet verenler daha rahat müşteri buluyordu. Christin'e göre uyuşturucu ticaretinin neredeyse yarısı ABD'de gerçekleşiyordu ancak Avrupa'da da birçok satıcı vardı.

Darknet'te Silk Road kadar iyi gizlenmiş başka site yoktu ancak benzer ürünler sunan başka siteler de var. Mesela Black Market Reloaded'a baktığımızda piyade silahları (AK-47), patlayıcı hazırlama tarifleri ve ATM'lerde dolandırıcılık yapmak için kullanılacak ekipman satıldığını gördük. Sheep Marketplace de benzer ürünler satıyor. Tüm bu portallara bağlantı koleksiyonları üzerinden erişebilirsiniz. Daha derinlere inerseniz aşırı politik görüşlere sahip kişiler için toplanma noktaları, tecavüz sahneleri ve daha şiddetli materyaller içeren sayfalar da karşınıza çıkıyor. Kaspersky Lab'dan Christian Funk "Bunlar genellikle ele geçirilmiş web sunucularında depolanan, erişimi kısıtlı forumlar, bloglar ya

DARKNET'İN KESİTİ

Yeraltı web'inde forumlarda ve bağlantı koleksiyonlarında yeteri kadar dolanırsanız her şeyi bulabilirsiniz. Aşağıda, bu geniş ürün ve hizmet yelpazesinden birkaç örnek görüyorsunuz.

HIDDEN WIKI	Kullanıcıların dertlediği çeşitli Darknet siteleri koleksiyonu
TORLINKS	Daha küçük ancak daha iyi düzenlenmiş bağlantı listesi
SHEEP MARKETPLACE	Uyuşturucu madde, korsan kopya, sahte pasaport vb. satan Darknet mağazası
HITMAN NETWORK	Kiralık katil hizmeti
APPLES&BITCOINS	Kilidi kırılmış iPhone ve benzeri aygıtlar sunuyor
CCPAL	Çalınmış kredi kartı bilgisi, hack'lenmiş eBay ve PayPal hesapları satıyor
TOR MAIL	Tor ağına merkezi olmayan e-posta hizmeti
HACKBB	Hacker'lar ve hizmetleri için Pazar

TorLinks'te Darknet üzerindeki forumların, web hizmetlerinin ve mağazaların listesi var

Black Market Reloaded'da uyuşturucu, ateşli silah ve hatta bomba yapım tarifleri satılıyor

“Uyuşturucuya karşı açılan savaş Bitcoin sayesinde biz kazandık.”

ROSS WILLIAM ULBRICHT, Silk Road adlı Darknet mağazasının tutuklanan sahibi

da sitelerde yer alıyor” diyor. Darknet içindeki bu Darknete ancak doğru kişilerden (ama aslında yanlış kişiler) edindiğiniz URL’ler aracılığıyla erişebiliyorsunuz.

Şifreli iletişim ve ödeme

İletişim genellikle merkezi olmayan bir yapıya sahip Tor Mail ve asimetrik şifreleme yazılımı PGP aracılığıyla gönderilen e-postalarla gerçekleşiyor. Göndericiler metinlerini alıcının halka açık anahtarıyla şifreliyor, alıcı da özel anahtarıyla bu kodu çözüyor. Darknet mağazalarının mesaj sistemlerinde de bu yöntem kullanılıyor. Böylece alıcılar ve satıcılar arası “Stealth Listing” denilen satışlar gerçekleşiyor. Bunlar sayfa atarak bulamayacağınız, sadece doğrudan URL ile ulaşılabilen çok özel satışlar oluyor. Mesela büyük çaplı uyuşturucu satışı. Alıcılar da PGP kullanıyor, böylece teslim adresini ve gerçek isimlerini sipariş aşamasında şifreli olarak yolluyorlar. Ardından mallar genelde posta ile teslim ediliyor. Aynı ülke içindeyse bu sorunsuz olarak işliyor çünkü postayla yollanan paketler çoğu zaman kontrol edilmiyor. Fakat yurtdışına satış yapanlar da var ve malların çoğu gümrüğü geçemiyor. Satıcılar çeşitli numaralara başvurarak sadece kendi izlerini örtmekle kalmıyor, polis köpeklerinin koku almasını da engellemeye çalışıyor. Alıcılar da risk altında fakat polis, paketi alan kişinin siparişi veren kişi olduğunu kanıtlamakta güçlük çekiyor.

Bunun bir nedeni de ödemelerin Darknet’in standart para birimi olan Bitcoin’le (ya da alternatifi olan Litecoin’le) anonim olarak gerçekleşmesi. Bu para birimlerinin avantajı, işlemlerin bankalar aracılığıyla gerçekleşmemesi, böylece tarafların isimsiz kalması ve dijital para biriminin neredeyse her türden kalpazanlığa karşı korunmuş olması. Bitcoin için adına Wallet (cüzdan) denen ve Bitcoin adreslerini (hesapları) yöneten küçük programlar kul-

lanılıyor. Wallet sayesinde her Bitcoin kullanıcısı bir P2P ağına bağlanıyor ve bu ağ her işlemi doğrulayıp para biriminin yöneticisi oluyor. Doğrulama işlemi kriptografik hesaplamalarla gerçekleşiyor ve hesap işlemine katılan kullanıcılar için yeni Bitcoin üretiyor.

Bitcoin işlemleri teoride takip edilebiliyor (tüm işlemlerin saklandığı Blockchain sayesinde). Ne var ki Sheep Marketplace gibi siteler kullandıkları araçlarla işlem geçmişini saklayabiliyor. Bitcoin Fog gibi para aklamada uzmanlaşmış şirketler de buna yardımcı oluyor. Hepsisi de paranın bir havuza yatırılması, daha sonra farklı bir havuzdan çekilmesi ve ödenen paranın yatırılan paradan farklı ve Bitcoin adreslerinin de farklı olması esasına göre çalışıyor. Dolayısıyla işlemleri geçmişe dönük takip etmek mümkün olmuyor ve polis kimin ne ödediğini kestiremiyor.

Bitcoin kullanıcıları ancak Bitcoin’lerini başka kura çevirdiklerinde yakalanabiliyor. Mt. Gox ya da diğer büyük döviz siteleri bu işlem için kimlik istiyor. Bu bilginin de paranın aktarılacağı banka hesabındakilerle aynı olması gerekiyor. Eğer polis bir satıcının Bitcoin adresini ele geçirirse bu izi sürüp site operatörlerinden kişisel bilgileri alabiliyor. Bununla birlikte, kimlik gerektirmeyen daha birçok alışveriş yapılıyor. Çoğu satıcı parasını Bitcoin’den gerçek paraya anında dönüştürmüyor. Tek bir Bitcoin, piyasanın ve kur oranının durumuna göre bugün ortalama 650 \$ değere sahip (aşağıdaki grafiğe bakınız).

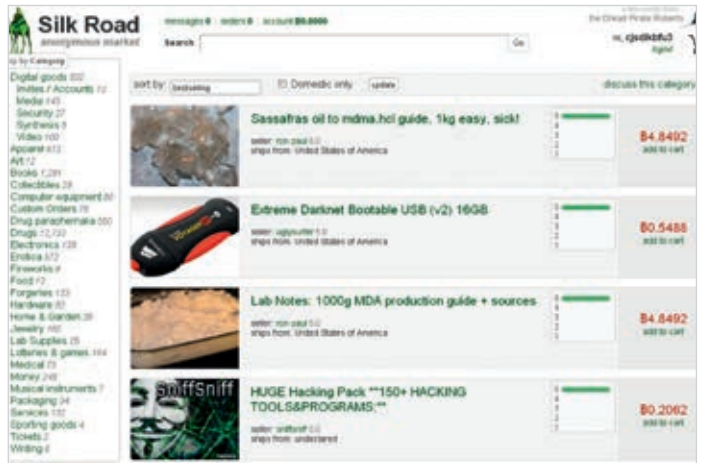
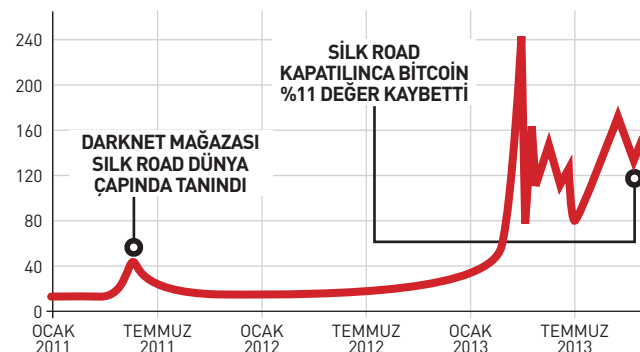
Devrimci mi, suçlu mu?

Silk Road’un kısa süre önce tutuklanan sahibi Ross William Ulbricht, kendisiyle Forbes dergisinde yapılan bir röportajda Bitcoin’in, 1972’de ABD’de Richard Nixon tarafından başlatılan uyuşturucuyla savaşı uyuşturucu tacirlerinin kazanmasına yol

DARKNET VE BITCOİN: AYRILMAZ İKİLİ

Darknet’te ödemeler anonim para birimi Bitcoin’le yapılıyor. Gawker’in Darknet mağazası Silk Road’la ilgili açıkladığı gibi, iki yıl önce Bitcoin’in değeri ilk defa düzenli yükselişe geçti. Aynı yıl Bitcoin kitlesel bir fenomene dönüştü ve şu anda çok değerli.

■ BITCOİN KURU (ABD DOLLAR)

Silk Road Ekim ayı başında kapatılana kadar Darknet’in en büyük mağazası olarak yerini sağlamlaştırmıştı (kısmen Bitcoin sayesinde).

Darknet mağazası Atlantis bu videoyla YouTube'da kendi reklamını yaptı ancak bu video çevrimiçi video portalından kaldırıldı

açan bir devrim olduğunu söylüyor. Eğer daha az dramatik bir bakış açısıyla bakarsak, aslında internetten uyuşturucu satışının muazzam bir ekonomik başarı elde ettiğini görüyoruz.

ABD Savcılık Bürosu Silk Road'un 2011'den bu yana yaklaşık 1,2 milyar dolar kâr elde ettiğini tahmin ediyor. Darknet mağazalarının iş modeli yasal internet mağazalarına, örneğin eBay'inkine benziyor. Satıcılar ve alıcılar kendi işleri için güven dolu bir ortam yaratıyor, sonra satışlardan para (ve başka şeyler) elde ediyor. Silk Road'un operatörü Ulbricht satış miktarına göre %8 ila 15 komisyon alıyordu. FBI onun bu yolla 80 milyon dolar toplam kazanç elde ettiğini öne sürüyor.

Bitcoin'in değeri son derece değişken. Bunun Darknet'teki ticareti etkilemesini önlemek için fiyatlar gerçek para birimleri üzerinden söyleniyor. Dolayısıyla, Bitcoin'in değeri ne olursa olsun, sözelimi kokainin bir gramı 70 avrodan satılıyor. Alışveriş gerçekleşirse, alıcı bu rakamın karşılık düştüğü Bitcoin miktarını gönderiyor. Birçok satıcı güvenli alışveriş seçeneği de sunuyor. Bunu, ürün sayfalarındaki "Full Escrow" ibaresinden anlayabiliyorsunuz. İşaret varsa, alıcı sipariş verdikten sonra parayı bir yeddi emin hesabına yolluyor, satıcı da ürünleri alıcıya gönderiyor. Alıcı, ürünü gördükten sonra maksimum bir ya da iki gün içinde onay veriyor. BTCrow gibi harici hizmetler bu hesapları yönetiyor ve anlaşmazlıkları gideriyor. Bu da alıcılara ve satıcılara, iki tarafın da önceden bir ödeme yapması gerekmeyeceği için güvenlik hissi veriyor.

Silk Road kapandığı zaman sistemde olan Bitcoin kredilerine ne olduğu belirsiz. FBI site kullanıcılarına ait 26.000 Bitcoin'e (yaklaşık 3,5 milyon ABD doları) el koydu ve mahkemeden önce de bu parayı iade etmeyi düşünmüyor. Tabii sonrasında da iade edeceğinin garantisi yok. Silk Road'un kapatılmasının ardından Bitcoin değeri 141 dolardan 125 dolara, yani %11 düştü. Fakat ardından toparlandı ve yine eski değerine erişti. O yüzden, polisin başarısı Bitcoin'i pek etkilememiş gözüküyor.

Darknet yeniden başlıyor

Yakın zamanda gerçekleşen tutuklamalar Tor ağının anonimliği ne gölge düşürdü mü? Hayır, polis şimdiye kadar ne şifreleri kırabildi ne de Tor ağından bir şüpheli bulabildi. FBI'in Silk Road'un operatörü Ulbricht'i bulmasının sebebi, onun yaptığı bir hataydı.

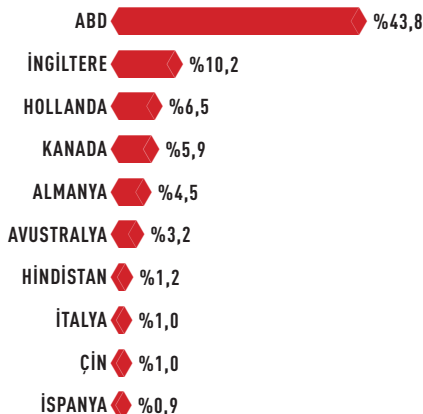
Ulbricht 2011'de Silk Road'a bilinen ilk göndermeyi yapmış ve uyuşturucu satış forumlarında kendi forum adıyla programcı ilan vermişti. Ne var ki başvuru adresi Ulbricht'in Google+ hesabına bağlı olan rossulbricht@gmail.com adresiydi ve buradan sadece ismini değil, fotoğraflarını da görmek mümkündü. İş modelini ve Silk Road fikrini bilen FBI ajanları bu bilgileri Dread Pirate Roberts takma adıyla eşleştirdi. FBI bu takma adın sadece uyuşturucu satışı ve para aklamayla değil, kiralık katiller aracılığıyla iki de cinayet teşebbüsüyle alakalı olduğunu gizli bir ajanı sayesinde öğrenmiş.

Silk Road Ekim ayında kapatılmış olabilir ancak uyuşturucu ticareti sürüyor. Silk Road'un rakipleri Sheep Blackmarket ya da Black Market Reloaded kendilerini yeniden düzenliyor. Silk Road'un kapanmasının üstünden birkaç gün geçmeden Sheep'in operatörleri akın eden müşteriler için kapasite artırımına gittiler. Web sitesi bir yandan da Reddit web sitesi gibi yerlerdeki SSS'ler aracılığıyla Silk Road müşterilerini topluca kendine yönlendirmeye çalışıyor. Darknet senaryosunun ne kadar sürede toparlanabileceği sorusu ise yanıt buldu bile. Web barındırma hizmeti Freedom Hosting kapandıktan sonra, orada barındırılan hacker forumu hackBB gibi siteler hemen başka yere taşındı. Tıpkı Napster'ın kapatılmasının ardından MP3 dosya paylaşımının giderek artması gibi dijital karaborsada da alternatif platformlar mantar gibi çoğalıyor. 🇹🇷

balkim@chip.com.tr

SILK ROAD SATIŞLARININ KAYNAĞI

Silk Road'daki ticaret büyük oranda ABD'den kaynaklanıyor ancak Avrupa'da da uyuşturucu satın almak için kullanan çok kişi var.

Esrar hâlâ Darknet üstünde satın alınabilecek daha az zararlı şeylerden biri. Darknet öyle bir ağ ki satılanlar arasında esrar en zararsız şeylerden biri kalıyor

1,2 MİLYAR \$

DARKNET MAĞAZASI SILK ROAD'UN 2011'DEN BU YANA KAZANDIĞI PARA (FBI'A GÖRE)

Can sıkıntısına son vermenin

50 YOLU

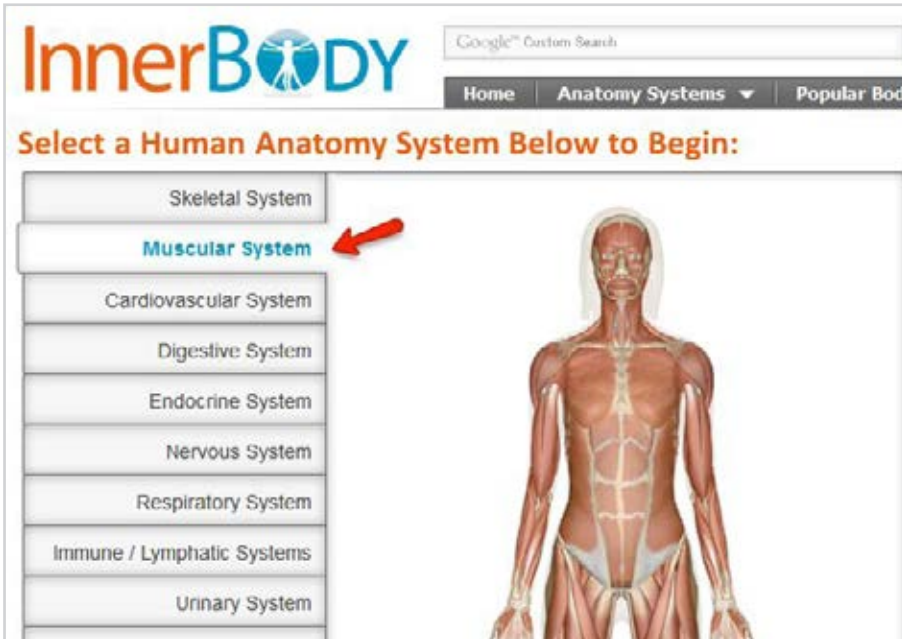
Geçmek bilmeyen zamanı eğlenceli hale getirmenin 50 farklı yolu sizler için seçtiğimiz 50 web sitesinde

BERK ERGİN

İnternette önce can sıkıntınıza çözüm bulmak bir sanattı. İş yerinde günler, patrona yakalanmadan tavandaki delikleri sayarak, kağıtları yırtarak, değişik masaüstü oyunlar icat ederek ya da Ma-yın Tarlası'nda ustalık kazanarak geçiyor-

du. Bugünlerde sıkıntıyı gidermek çok daha kolaylaştı. İnternetin çıkıp gelmesiyle takip edilmesi gereken web sitelerinin sayısı katlanarak arttı. Elbette her site kayda değer değil ve çoğundan virüs kaparak işlerinizi berbat etmeniz olası. Ancak bu kullanışsız

yığının altında kayda değer o kadar çok mücevher saklı ki... Web tarayıcınıza yeni web sayfaları eklemeye hazırlanın çünkü sizler için en eğlenceli 50 web sitesini bir araya getirdik. Artık iş yerinde çok daha keyifli zaman geçireceksiniz.

INNER BODY

İÇİMİZDEKİ MUCİZELER

Vücudunuz hakkında ne kadar bilgiye sahipsiniz? Muhtemelen zannettiğinizden çok daha az. InnerBody, karmaşık insan vücudunu tanımanız ve nasıl çalıştığını anlamanız için harika bir site. Sindirim sisteminizin çalışma prensiplerini anlatarak arkadaşlarınızı şaşırtabilirsiniz.

www.innerbody.com

MAGIC SECRETS EXPLAINED

GİZEM ARALANIYOR

Gerçek bir sihirbaz sırlarını hiç açıklamaz denir ancak bu çoktan tarih oldu. Eğer Magic Secrets Explained'i ziyaret edecek olursanız, Criss Angel, David Blaine gibi tüm dünya çapında tanınan sihirbazların, sihirlerinin ardında yatan teknikleri öğrenebilirsiniz.

www.secrets-explained.com

DUMB LAWS

EYALETLERİN İLGİNÇLİKLERİ

Kansas'ta tavşanlara motorlu teknelerden ateş etmenin yasak olduğunu biliyor muydunuz? Ayrıca aynı eyalette terlikle ördek avlamak da yasak. Idaho'da ise Pazar günleri atlıkarıncaya binmek yasaklanmış. Birleşik Devletler eyaletlerinin kendine özgü "tuhaf" yasalarını buradan öğrenebilirsiniz.

www.dumblaws.com

WILL IT BLEND

EVDE DENEMEYİN

Blendtec, blender'da harmanlayabileceklerinizi görmek, bu siteyi ziyaret etmekten sizi alıkoymayacak çünkü YouTube üzerinden yayınlanan videolar birbirinden ilginç. Blender'a atılan nesneler arasında iPhone'lardan tutun da mücevherlere, iskeletlere kadar fantastik nesneler bulunuyor.

www.willitblend.com

YOU SUCK AT PHOTOSHOP

NE YAPMAMALISINIZ

Photoshop tutorial'larıyla geçen saatlerin sonunda yaşadığınız çaresizlik patlamalarında yalnız olmadığınızı söylesek? PS tutorial'larıyla uzun zaman geçiren kullanıcılara, esprili anlatımıyla destek veren You Suck at Photoshop serisini YouTube'dan izlerken hayli keyifli vakit geçireceğinizden emin olabilirsiniz. Anlatıcının yorumları bizi bizden aldı.

<http://chip.tk/1cKhLx>

SOMEECARDS

BİRAZ DALGA GEÇİN

Kimi durumlar içinizdeki dalga geçme isteğini şahlandırır ama o an uygun kalıbı bulamazsınız. Böylesi durumlarda Someecards imdadınıza yetişiyor. İster doğum günü ister çiçeği burnunda flörtleştüğünüz yeni sevgili adayı gibi hemen her durum için kullanabileceğiniz alaylı kartlara siteye ulaşabilirsiniz. Tek tıklamayla kartlar doğrudan Facebook sayfanızda. Aslında sadece gülmek için bile siteyi ziyaret edebilirsiniz.

www.someecards.com

DUCTIVITIES

GELİŞEN UYGARLIĞIN KÖŞE TAŞLARI

Yiyecek, su, oksijen ve selobant; bu dört öğeyle sadece hayatta kalmıyor, aynı zamanda uygarlığın gelişimine de katkıda bulunuyorsunuz. Peki ama neden selobant? İşte bu hayati soruya bulabileceğiniz tüm yanıtlar Ductivities'de. Siteye yapacağınız ziyarette selobant ile yapabileceklerinizin, tahminlerinizin çok ötesinde olduğunu onlarca örneğiyle göreceksiniz.

<http://chip.tk/1cKibNq>

DIGITAL PUBLIC LIBRARY OF AMERICA

EĞLENCELİ KİŞİSEL GELİŞİM

Eğer gerçekten ne yapacağınızı bilmediğiniz boş bir vaktiniz varsa ve kişisel veri bankanızı geliştirmeye karar verdiyseniz Digital Public Library of America başlangıç adımı için en doğru yer. Kütüphanelerinde 2,5 milyondan fazla öğeye, arşive ve müzeye yer veren bu harika site, kişisel gelişim için harika bir başlangıç. Birkaç dakika içinde tıkladığınız birkaç makaleyle başlangıç adımıdan çok daha ötelere gittiğinizi hemen fark edeceksiniz.

<http://chip.tk/1cKikQM>

THE USELESS WEB

NE KAÇIRDIĞINIZI BİLMİYORSUNUZ

İnternette yuvarlak bir rakamla dört milyar web sitesi bulunuyor. Bunlardan ne kadar ilginç dersiniz? Emin değiliz ama "The Useless Web"deki "Please" kutucuğuna her tıkladığınızda bunlardan birini keşfedeceğinizden emin olabilirsiniz. LCD ekranınızı yalayan köpektan tutun da, bir yayın balığıyla sıklıkça tokatlayabileceğiniz gence kadar aklınıza hiçbir zaman gelmeyecek tuhafıkları yaşayabileceğiniz bir site.

<http://www.theuselessweb.com>

DRINKIFY

MOD'UNUZU TAMAMLAYACAK İÇECEKLER

Haftanın ortasındasınız ve arkadaşlarınız hafta sonuna kadar dışarı çıkmamakta kararlı. Mecburen YouTube'un başında vakit geçiriyorsunuz. Dinlediğiniz şarkıcı ya da grubun müziklerine eşlik edebilecek en iyi içeceği düşünmek için vakit kaybetmenize gerek yok. Drinkify, size hangi müzisyenle hangi içeceğin en iyi gidebileceğini öneren ilginç bir site. Yalnızlığın keyfini çıkartın.

<http://drinkify.org>

I WASTE SO MUCH TIME

KARİKATÜR ÇÖPLÜĞÜ

Gülmekten kırılana kadar vakit geçirmek için internet her zaman iyi bir mecradır. Birbirinden ilginç espri anlayışlarının yer aldığı karikatür misali görsellerle dolu iwastesomuchtime.com, vaktinizi harca-

SEVİMLİLERLE BAŞ EDEMEZSİNİZ

Kedilerle, küçük köpek yavrularıyla donatılmış sevimlilik abidesi fotoğraflar revaçta. İşte bizim tavsiyelerimiz

CUTE OVERLOAD

Eğer kız arkadaşınız tribe bağladıysa, siteyi açıp yavaş yavaş fareyle ekranı aşağı doğru sürükleyin. Önce "bi geri gelsene" emrini daha sonra da "ay ne sevimliler" cümlesini duyacaksınız. Gerisi size kalmış.

www.cuteoverload.com

CUTE ROULETTE

YouTube videolarında hayvanlar aleminin en sevimli kareleri. "Next" tuşuna tıklamanın sonu yok gibi görünüyor.

www.cuteroulette.com

LOVE MEOW

Bu site kalbinizi ısıtacak hayvan hikayeleriyle dolu. Kedi barınakları, kurtarma operasyonları, kedi ve köpeklerin özel ihtiyaçları. Elinizin altında bulunsun.

www.lovemeow.com

mak için başarılı sitelerden. Gülmekten fırsat bulabilirseniz başlıkları oynayabiliyorsunuz da.

<http://iwastesomuchtime.com>

FUNNY TYPÓS

EĞLENDİRİCİ

CHIP okurlarının en sevdiği şeylerin başında tahmin ederiz ki oyun oynamak gelir. Listenin ikinci sırasındaysa büyük ihtimalle CPU ve ekran kartlarına hız aşırma uygulamaları yer almaktadır. Üçüncüsü kesinlikle dizgi hataları olmalı. Funny Typos tam da bu iş için.

www.funnytypos.com

AWKWARD FAMILY PHOTOS

ALLAH'IM BENİ BAŞTAN YARAT

Ailenizin biraz tuhaf olduğunu düşünüyor olabilirsiniz ve belki gerçekten de öyledir. Ama ne var biliyor musunuz? Yalnız değilsiniz. Aslına bakarsanız Awkward Family Photos'u ziyaret ettiğinizde "tuhaflik ne kelime" diyeceğinizi şimdiden duyar gibiyiz. Sitede biraz zaman geçirin ve fotoğraf galerisini biraz inceleyin. Akabinde sahip olduğunuz aile için şükretmeniz kuvvetle muhtemel.

<http://awkwardfamilyphotos.com>

THE MOST AWKWARDLY PUBLIC BREAK

UPS IN FACEBOOK HISTORY ADI ÜSTÜNDE

Sanırsanız şu olguyu kabul etmek kolay olacaktır: Bir ilişkiyi bitirmek genellikle zordur. Hele ki söz konusu durumu aileniz ya da arkadaşlarınızdan önce sosyal medyada paylaşıyorsanız. The most awkwardly public break ups in Facebook history, bu tarz ayrılıkların yer aldığı öykülerle dolu bir site.

<http://chip.tk/1jvKmlV>

FEED THE HEAD

SÜRREALİSTLER İÇİN

İnternet ortamında karşılaştığımız en ilginç sitelerden biri Feed the head. Burada keşfedebileceğiniz pek çok şey bulunuyor

ve yeteri kadar keşfettiğinizi düşündüğünüzde, sitenin sol üst kısmında yer alan VectorPark.com'a tıklayarak yepyeni mecralara açılıp, keşfedebileceğiniz başka eğlenceli şeyler bulabiliyorsunuz.

www.feedthehead.net

EPIC RAP BATTLES OF HISTORY

EN BÜYÜK KAPIŞMALAR BURADA

Hangisi daha büyük mucitti? Thomas Edison mu yoksa Nikola Tesla mı? Hangisi daha zeki? Stephen Hawking mi Albert Einstein mı? Bu tarz soruların yanıtlarını ancak Epic Rap Battles of History'den alabilirsiniz. Birbirinden keyifli videolara mutlaka göz atmanızı tavsiye ederiz.

www.epicrapbattlesofhistory.com

F MY LIFE

BELKİ DE HAYATINIZ O KADAR KÖTÜ DEĞİLDİR

Fmylife.com'daki Facebook kullanıcılarının başına gelenleri okuduğunuzda böyle düşünmeniz kuvvetle muhtemel. Kara mizah tarzı, insanların başına gelen durumları paylaştığı sitenin popülerliği her geçen gün artıyor. Komik ve gerçekçi itiraflar yüzünüzde ekşi bir gülümsemeyle günü iyi geçirmeniz için.

www.fmylife.com

BEST OF CRAIGSLIST

ALIM-SATIM HIÇ BU KADAR EĞLENCİLİ OLMAMIŞTI

Kullandığınız ikinci el eşyaları satmak ya da kullanılmış eşyaları almak için Craigslist gayet iyi bir araç. Tabii sitede alım-satım ilanlarını araştırırken hayli eğlenceli vakit geçireceksiniz. Craigslist'in "Best of" bölümüne girdiğinizde satıştan ziyade komikliğiyle insanları eğlendiren ilanlarla hoş vakit geçirmeniz mümkün. Sahibinden.com'a iyi bir alternatif.

www.craigslist.org/about/best/all

BROTIPS

DOST TAVSİYESİ

Erkek olmak her zaman kolay değildir. Ney-

se ki bu uzun ve zorlu yolda size destek olacak Brotips var. Üç binin üzerinde sunduğu dostane tavsiyeyle, erkeklerin nelere dikkat etmesi konusunda hayli yardım alacak, aynı zamanda da yüzünüzden tebessüm eksik olmayacak. Ancak tüm tavsiyelerin erkeklerle yönelik olduğunu söyleyemeyiz. Kadınların da işine yarayacak ipuçları bu sitede.

www.brotips.com

NET FOR BEGINNERS

YAŞLILAR DA YENİ BİR ŞEYLER ÖĞRENEBİLİR

Netforbeginners sadece dedenizin internete bağlanmasını kolaylaştırmakla kalmıyor aynı zamanda internetin zaman içinde geçirdiği büyük değişimler hakkında detaylı bilgiler edinmenize yarıyor. Siteye girdiğinizde ilkin "Internet 101" başlıklı bilinmesi gereken bilgilerin yer aldığı başlığa tıklamanızı tavsiye ederiz.

<http://netforbeginners.about.com>

GOOGLE WEB HISTORY

HER HAREKETİNİZ KAYDEDİLİYOR

Hizmetlerinden yararlandığınız sürece Google'ın her hareketinizi kaydettiği bilinen bir gerçek. Ancak Google Web History'e baktığınızda bu olgu gözler önüne seriliyor. Web geçmişinizin detaylı biçimde listelenebilmesi için "Ayarlar" kısmından "Web geçmişini açık" şeklinde belirlenmiş olması gerekiyor. Diğer taraftan, derseniz bu geçmiş bilgileri yine bu alandan silinebiliyor.

<https://history.google.com>

BT LONDON

320 MİLYAR PİKSELLİK PANORAMA

Yüksek megapiksel değerlerinin göz doldurduğu akıllı telefon ilanlarına yanıtımız BT LONDON. Tam 320 milyon megapiksel den bahsediyoruz. Canon EOS 7D'de 400 mm'lik tele züm kullanılarak çekilmiş 48.460 fotoğraftan oluşan Londra panoraması görülmeye değer. Siteden zımladığınız her yerden net detay almanın keyfini yaşıyorsunuz.

<http://btlondon2012.co.uk/pano.html>

POPULAR SCIENCE OCAK SAYISINDA

DÜNYAYI DEĞİŞTİRECEK 20 FİKİR

- ▶ Robot böceklerin yükselişi
- ▶ Dünyanın en tasarruflu otomobili
- ▶ 3B yazıcıdan çıkan ev
- ▶ Robot aşkı
- ▶ Gerçek bir efsane: Carl Sagan
- ▶ Zalim kertenkele kral T.rex
- ▶ Uzay okulu
- ▶ Kişiye özel çikolata fabrikası

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

LAS VEGAS CAMS

VEGAS'TA HER SAAT EVLENEBİLİRSİNİZ

Üstü açık cabrio Mustang'inizle çölyü geçip Vegas'a ulaşmak ve Elvis'i yad etmek ister miydiniz? Bunun için Vegas'a gitmenize gerek yok. Vegas'ta evlenenleri ya da ünlü Vegas'a hoş geldiniz tabelasını canlı olarak Lasvegascams.com'dan takip edebilirsiniz. Görüntüler HD kalitesinde.

<http://chip.tk/1jvLgoR>

VISUAL.LY

INFOGRAFIK BİLGİ KEYFİ

Tamamen infografik üzerine kurulu visual.ly, oldukça eğlenceli infografikler yayınlıyor. Böylelikle bilgi edinmek için satır satır wikipedia gibi siteleri okuyarak bilgi almak zorunda kalmıyorsunuz. Kendinizin de hazırlayabileceği infografikleri sitede yayınlatabiliyorsunuz.

<http://visual.ly>

INTERNET MAP

KİM DAHA BÜYÜK?

Yoksa Yahoo internette Google'dan daha büyük paya mı sahip? Yanıtı belli sorular bir kenara, internetteki 350.000 adet web sitesinin ülkelere göre dağılımını öğrenmek istiyorsanız Internetmap'i ziyaret edebilirsiniz. Sitenin grafik arayüzü ve harita mantığıyla sergilenmesi, kullanımını hayli ilginç kılıyor. Tabii ki veriler Alexa'nın sunduğu istatistiklerden alınma.

<http://internet-map.net>

PICA-PIC

EL OYUNLARI Artık herkes web sitelerinin interneti ne kadar eğlenceli bir yer haline getirdiğinin farkında. Pica-Pic de bu web sitelerinden. Site, sizi çocukluğunuzun elde oynanan oyunlarına götürerek harika zaman geçirmenize yarıyor. Açıkçası siteyi ziyaret ettiğimizde Nintendo gibi oyun devlerinin bu siteyi mahkemeye vermeme-sine hayli şaşırdık. Kapanmadan yararlanabildiğiniz kadar yararlanın.

www.pica-pic.com

SESLİ NEŞE

Web sitelerinin sunduğu görsel eğlence ortada. Dilerseniz bir de sesle eğlendiren sitelere bakalım

FUN SWITCHER

Siteyi açar açmaz sayısız düğmenin açma kapama hareketleriyle efekt ya da müzikleri açıp kapattığı eğlenceli bir site.

www.funswitcher.com

GORDON MAH UNG
SOUNDBOARD

Kalabalık içinde akıllı telefonunuzla, hazır seslere tıklayarak duygularınızın dile getirilmesi için bu siteye mutlaka göz atmalısınız.

www.leadash.com/rantsoundboard

MUSEUM OF ENDANGERED
SOUNDS

Bu siteyi ziyaret ettiğinizde, eskide kalmış teknolojilerin seslerine yeniden kavuşabileceksiniz. Bunlar arasında modem bağlanma sesi, 95 açılış sesi gibi efektler var.

savethesounds.info

SECOND FILMS

ZAMAN GEÇİRMENİN HIZLI YOLU

Tamam kabul, kısa filmler ne kadar kısa olursa olsun beş saniye değil. Büyük bütçeli filmlerin beş saniyede özetlendiği bu sitede zamanın ne kadar hızlı geçtiğini hissetmeyeceksiniz. Henüz haberdar değilseniz mutlaka göz atın.

<http://5secondfilms.com>

OUTGROW.ME

FİKİR PAZARI

Kullanıcıların destekleriyle oluşturulmuş ilginç projelerin satışa sunulduğu bir platform Outgrow.me. Çevrimiçi dükkandan bu ürünleri satın alabilmeniz mümkün. Her ne kadar bu sitede akıllı telefonların alışverişini yapmasanız da bıyıklı kravat tokası gibi her yerde bulamayacağınız ürünleri inceleyebilirsiniz.

<http://outgrow.me>

WHERE COOL THINGS HAPPEN

SİZİ ŞAŞIRTACAK FOTOĞRAFLAR

Foto öykülerin anlatıldığı blog'larda ilginçizi çekecek şeylere ulaşmanız pek kolay değil. Oysa Wherecoolthingshappen'i ziyaret edecek olursanız, hayvanlar aleminden tutun da üç boyutlu yapılara kadar pek çok kategoride birbirinden ilginç fotoğraf anlatımlarına tanık olacaksınız.

www.wherecoolthingshappen.com

LETTERS OF NOTE

ÜNLÜLERİN KALEMİNDEN

Filozof Seneca, birleşik devletler başkanı John F. Kennedy ve müzik prodüktörü Stevie Albini'nin ortak noktası nedir dersiniz? Hepsinin el yazmalarını bu sitede bulabilir böylelikle özel dünyalarına ilk elden ulaşabilirsiniz. Ünlülerle hiç bu şekilde temas kurmamıştınız.

www.lettersofnote.com

IMPACT: EARTH!

EĞLENCİLİ BİLİM

Purdue Üniversitesinin hazırladığı bu web sayfası, dünyaya atılan cisimlerin oluşturabileceği zararların hesaplamasını yapmanıza olanak sağlayan eğlenceli bir bilim sitesi. Kimin hoşuna gitmez ki?

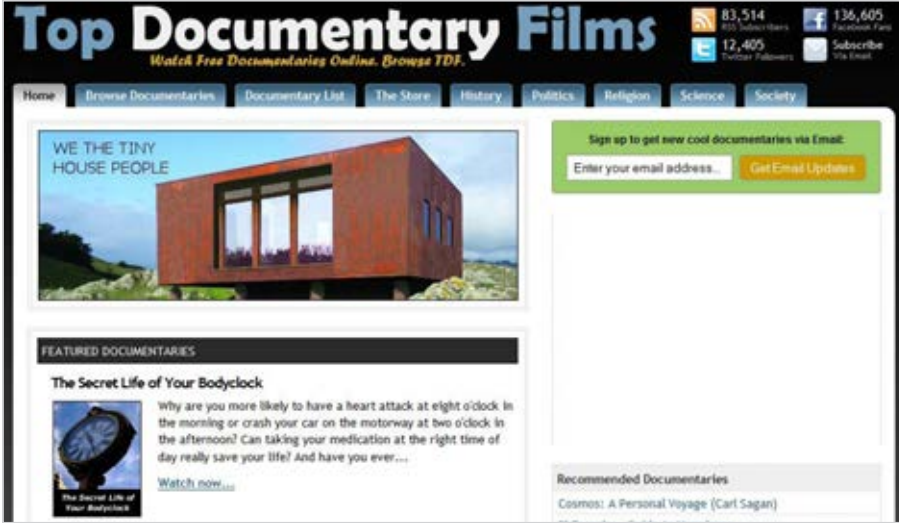
www.purdue.edu/impactearth

UNNECESSARY KNOWLEDGE

GEREKSİZ BİLGİLER ANSİKLEPEDİSİ

Sıkıldığınız başka bir zamanda, vakit öldürmek için yeni bir yol arıyorsanız, yüz nakli yaptıran birinin videosunu izlemek ya da öylesine gelen bir bilgiyle bilgilerinizi arttırmanın peşine düşebilirsiniz. Domuzların hep sağ taraflarına yatarak uyudukları bilgisi belki de hayatınızda bir dönüm nok-

tası olmayacaktır ama geçmek bilmeyen zamanı eğlenceli kılacakları kesin.
www.unnecassaryknowledge.com

FREE RICE

AKLINIZI İNSANLARI BESLEMEK İÇİN KULLANIN

Kim dünyadaki açlığın önüne geçmek istemez ki. Peki bunu bilgisayarınızdan gerçekleştirmeye ne dersiniz? Freerice web sitesi sayesinde bu mümkün. Giriş yapan ziyaretçilere sunulan küçük bir bulmacaya verilen doğru yanıtlar reklamlara yönlendirilerek, ihtiyacı olan ülkelere pirinç gönderilmesini sağlıyor. Site eğlenceli vakit geçirmenize de yarıyor.
www.freerice.com

BITSTRIPS

AVATARINIZI TASARLAYIN

Facebook sayfanız için avatar oluşturmada Bitstrips harika bir çevrimiçi çözüm. Vücut, sakal, boyunuzun uzunluğu, giysilerinizi seçip komik karikatürler, durum güncellemeleri ve tebrik kartları oluşturabilirsiniz. Biraz eski moda olsa da eğlenceli vakit geçirmeye yaradığını itiraf etmeliyiz.
www.bitstrips.com

TOP DOCUMENTARY FILMS

TAMAMEN ÜCRETSİZ

Belgesellere bayıldığımız bir gerçek ve bu site vaktiniz elverdiğince dilediğiniz kadarını izlemenize olanak sağlıyor. Üstelik tamamı ücretsiz. Askeri tarih ya da kimyasal tepkimeler... Aklınıza ne geliyorsa hepsi bu sitede var. Zevkinize uygun bir tanesini bulabileceğinizden eminiz.
www.topdocumentaryfilms.com

NATIONMASTER

UFKUNUZU GENİŞLETİN

Coğrafya tutkunları bu siteyi kesinlikle sevecek. Ülkeleri fakirlik, borç, cinayet, petrol

tüketimi gibi ilginç kategoriler altında inceleyen site, çevrenizde olan bitenleri ülke bazında öğrenebilmeniz için mutlaka ziyaret edilmesi gereken bir platform.
www.nationmaster.com

GEOGUESSR

HANGİ DÜNYADA YAŞIYORSUNUZ?

Bu site sizi Google Maps'in bilinmeyen diyarlarına taşıyor. Çevrenize birkaç ipucu atıyor ve nerede olduğunuzu tahmin etmenizi istiyor. Yaptığınız tahminin doğru olup olmadığını söylüyor ve hemen bir başka bölgeye atayarak kesintisiz keyifli vakit geçirmenizi sağlıyor.
www.geoguessr.com

9GAG

OLMAZSA OLMAZ

Bir internet fenomenine dönüşmüş olan 9gag, 7'den 70'e herkesin beğenisini kazanmış durumda. Zekice düşünülmüş esprileriyle Facebook'ta belki de en çok alıntı yapılan site. Tüm dünyayı aynı espri anlayışında birleştiren site, tarayıcınızın baş tacı olacak.
www.9gag.com

BREAK

GÜNCEL EĞLENCE

Sanal alemde en çok izlenen ve popüler olan videolara erişmek için tavsiyemiz Break'ten yana. Uzun yıllardır hizmet veren site popülerliğinden bir şey kaybetmedi. Android ve iOS işletim sistemli akıllı telefonlarına da kendini uyarlayan bu eğlence merkezini kaçırmayın.
www.break.com

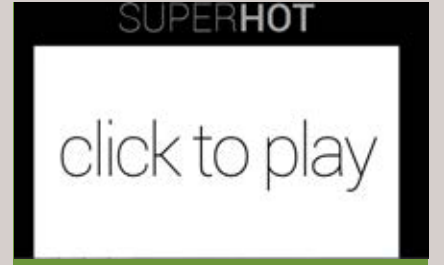
OMODERN

GEÇEN ZAMAN

Aslında bu web sitesinden hiçbir şey anlamayacaksınız çünkü İsveç'te hazırlanmış ve İsveççe. Ancak size bu siteyi tavsiye et-

ÜÇ HAZIR OYUN

Web sayfalarından flash oyunlar oynamanın keyfi paha biçilmez. Bizler için listenin başında gelen üç tanesini sizlerle paylaşıyoruz.

SUPERHOT

Dar mekanlar, elde tabanca oradan oraya koşturmalar, bol kan revan... Basit tasarımına karşın bir FPS oyunundan beklediğiniz her şey bu adreste.
www.superhotgame.com

FREECIV-WEB

Civilization oyununun açık kaynak kodlu olan bu sürümünde belki tüm detayları bulamayacaksınız ama orijinalini oynarken aldığınız keyfi yaşamamanız mümkün.
Play.freeciv.org

ROG FACTIONS

Space Invaders'ta olduğu gibi burada da bir kurbağa erkak stoğunu böceklerle karşı savunmak durumunda. Eğlenceli güncellemelere sahip.
Twinbeard.com/frog-fractions

memizin nedeni barındırdığı görsel hazine. 70'li yılların müzik gruplarının kapakları, geçen zamanın nasıl komediye dönüştüğüne harika bir örnek.
www.omodern.com

YAHOO GAMES

OYUNUN MERKEZİ

İnternetin en eski arama motoru, sunduğu eğlence platformuyla uzun saatlerini başında geçirmenizi sağlıyor. Yıllar içerisinde geliştirilen oyunlar hem oynanabilirlik hem de grafik özellikleri bakımından olmazsa olmazlar arasında.
www.games.yahoo.com

İNTERNET SIFIRDAN DÜZENLENİYOR

İnternet aracılığıyla yollanan tüm veri paketleri katmanlar halinde. Bu katmanlar artık yenileniyor. Bu sayede web eskisinden daha hızlı, daha güvenli olacak.

UYGULAMA KATMANI

HTTP protokolü tarayıcıyla sunucunun birbirleriyle nasıl iletişim kuracağını belirliyor.

HTTP

HTTP - HTTP 1.1'DEN 2.0'A GEÇİŞ

GÜVENLİK KATMANI

(SSL) bağlantıların SSL/TLS şifrelemesiyle korunmasını sağlıyor.

SSL/TLS

SSL/TLS > NSA KARŞISINDA GÜVENDE

AKTARIM KATMANI

Veri paketlerinin nasıl gönderileceğini belirlemek için TCP protokolünden faydalaniyor.

TCP

TCP > UDP SAYESİNDE ARTAN HIZ

ADRES KATMANI

İnternete bağlı tüm aygıtlara IP adresiyle erişilebiliyor.

IP

IP > IPV6 ADRESLERE GEÇİŞ

İNTERNETİN GELECEĞİ uğruna savaş

Önümüzdeki yıl HTTP 2.0 web'i hem daha hızlandıracak hem de daha güvenli kılacak. Tabii NSA evet derse.

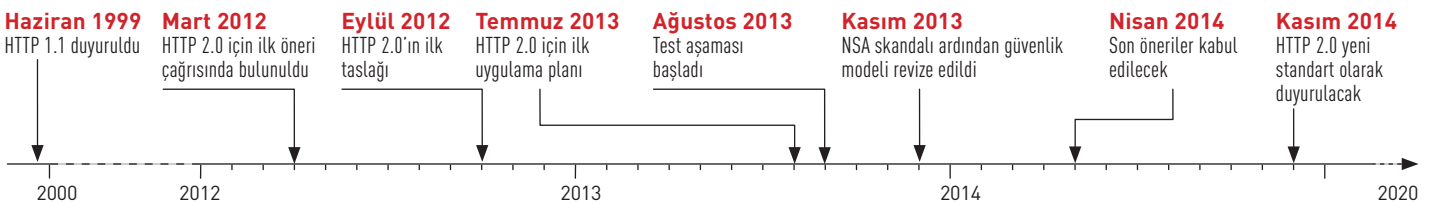
MM / BARIŞ EMRE ALKIM

Memnuniyet duygusu aldatıcıdır, hele ki söz konusu internet olduğunda. Giderek daha çok kullanıcı pahalı geniş bant bağlantıları için tüm parasını harcıyor. Yaptıkları boşuna da değil, 50 Mbps ve üzeri hızları bu şekilde satın almak mümkün. Fakat çok geçmeden hayal kırıklığı başlıyor çünkü web siteleri eski DSL bağlantısından daha hızlı yüklenmiyor (→ S. 36, tabloya bakınız). Daha iyi donanım web'de gezintiyi hızlandırmıyor çünkü tarayıcılarla sunucuların iletişimini sağlayan modası geçmiş internet protokolleri buna izin vermiyor. Zira bu protokoller internetin tek amacının tek tük grafikli HTML sayfaları yüklemek olduğu günlerden kalma. En son ağ iletişimi ise bunun çok ötesinde. Günümüzde bir web sitesinin yüzlerce satır betik kodundan oluşması ve farklı kaynaklardan web unsurlarının yüklenmesi gayet sıradan. Dahası, kullanıcıyla web sunucusu arasında sürekli bir etkileşim ya da mahremiyetin korunmuşu için etkin şifreleme de gerekli.

Durumun en iyi örneği, tarayıcı ile sunucu arası iletişimi düzenleyen merkezi uygulama protokolü olan HTTP. Protokolün en son sürümü olan 1.1 daha 1999'da çıkmıştı ve ara sıra optimize edildi. Fakat noksanları hâlâ varlığını sürdürüyor (sağ üstteki tabloya bakınız). O yüzden de HTTP mevcut bant genişliğini en iyi şe-

HTTP 2.0 İÇİN YOL HARİTASI

15 uzun yılın ardından İnternet Mühendislik Görev Gücü (IETF) merkezi internet protokolü olan HTTP'nin güncellenmesi için düğmeye bastı. IETF, 2014 sonuna kadar veri iletişim kurallarına son halini vermeyi planlıyor. Ardından hepimizin geçiş yapması gerekecek.

HTTP 1.1 İLE 2.0 KARŞI KARŞIYA

Yeni sürüm olan 2.0, 1.1’le geriye dönük uyumluluğa sahip olsa da yeni teknolojiler üzerine kurulu. Edward Snowden’in NSA hakkında açıkladıklarının ışığında, ağırlığı güvenlik konusuna verdik.

	HTTP 1.1	HTTP 2.0
ŞİFRELEME (HTTPS)	İsteğe bağlı	Sürekli (planlanan)
ŞİFRELEME TEKNOLOJİLERİ	Güvensiz yöntemler içeriyor (RC4, Dual_EC_DRBG)	Yeni ve güvenli yöntemler içeriyor (örneğin PFS)
ŞİFRELEME KALİTESİ	Sunucu belirliyor	İstemci belirliyor (planlanan)
BAŞLIK SIKIŞTIRMASI	-	•
ÇOKLAMA: Birden çok sorgunun / yanıtın paralel işlenmesi	-	•
TAM DUPEKS: Veri iki yönde de aynı anda taşınabiliyor	-	•
VERİ PAKETLERİNDE ÖNCELİK SIRASI	-	•
SUNUCUDAN PUSH MESAJLARI	-	•
SAYFA YÜKLEMESİ BAŞINA KURULAN BAĞLANTI	Birden çok	tek

●VAR —YOK

“Tek yolu güçlü şifreleme”

Bilgi sızdıran Edward Snowden’in, internette kullanıcıların NSA’dan nasıl korunabileceği sorusuna verdiği yanıt.

kilde değerlendiremiyor. Bu yetmezmiş gibi HTTP çok fazla destek biti gerektirdiğinden boş yere veri yüküne yol açıyor. Web’in teknik bakımdan geliştirilmesinden sorumlu IETF’nin (İnternet Mühendislik Görev Gücü) 2012’den beri bağlantı protokolünü yenilemek için çalışmasına şaşırılmamalı. HTTP’nin yol haritası şimdiden hazır. Uzmanlar 2014 sonuna kadar yeni protokolü duyurmayı planlıyor. Uygulama taslağı Temmuz’da yayınlandı ve ilk testlere Ağustos’ta başlandı.

HTTP 2.0 için kıyasıya rekabet

Geçtiğimiz yıl HTTP 2.0’in teknik gelişimi için Google ve Microsoft da kendi önerilerini getirdiler. Google’ın geliştirdiği SPDY (Speedy, yani “Hızlı”) protokolü Microsoft’un HTTP Speed+Mobility protokolüyle yarışıyor. İki öneri de HTTP 1.1’in hız sorununu çözdüğü iddiasında. İkisi arasındaki temel fark, HTTP 2.0’in tamamen şifrelenip şifrelenmemesi konusunda. SPDY’nin HTTP 2.0’in temelini oluşturması kabul gördüyse de, IETF, SPDY’nin zorunlu şifrelemesini istemedi. Bunun sebebi şifrelemenin mobil aygıtların hesaplama gücünü ciddi şekilde kullanması ve pil ömrünü kısaltması. Üstüne bir de şifrelemenin küçük web sitesi operatörlerini zorlaması var çünkü gerekli şifreleme sertifikası için para ödemek gerekiyor.

HTTP 2.0’a giden yol gayet sorunsuz görünüyordu ki, Edward Snowden’in sızdırdığı bilgiler bir anda işleri tersine çevirdi. Eylül başında Amerikan istihbarat örgütü Ulusal Güvenlik Ajansı’nın (NSA) HTTPS ile şifrelenmiş veri trafiğini bile okuyabildiği ortaya çıktı. Hatta şifreleme uzmanı Bruce Schneier, ABD hükümetinin “tüm interneti” gözler önüne serdiğini söyledi. Bunun üzerine dikkatler bir anda o güne kadar önemsiz görülen “HTTP 2.0’in güvenliği” konusuna döndü. IETF’nin başkanı Jari Arkko, Kasım ayında Vancouver’da gerçekleşen IETF toplantısının gündemine bu konuyu getirdi. Toplantıda Snowden’in açığa çıkardıklarıyla bağlantılı biçimde protokol tepeden tırnağa tekrar ele alındı. Grup bir yandan da HTTP 2.0’in web şifrelemesinin nasıl garantilenebileceği konusunda önerileri topluyor.

HTTPS web şifrelemesi mevcut SSL ve TLS protokollerini kullanarak güvenli bağlantı sağlıyor. Önce bir Halka Açık diğeri Özel olmak üzere iki anahtarla asimetrik şifreleme gerçekleştiriliyor. Sertifikasyona göre tarayıcı anahtarın geçerli olup olmadığına baki-

yor, veri trafiğinin simetrik şifrelemesi için Oturum Anahtarı’nı şifreleyip sunucuya yolluyor. Sunucu kendi Özel anahtarı sayesinde, iletinin simetrik şifrelemesi için anahtarı açıyor. Artık aynı Oturum Anahtarı’nı elinde tutan sunucu ve tarayıcı aralarındaki iletişimi bu sayede şifreleyebiliyor.

Web’de şifrelemeye NSA müdahalesi

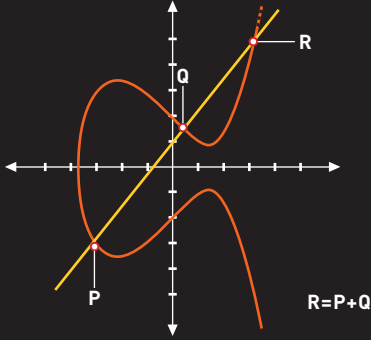
NSA gibi tüm web trafiğini kaydeden bir kurum, daha sonraları, örneğin hack’leyerek ya da mahkeme kararıyla bir sunucunun Özel anahtarını elde ederse tüm iletişimi deşifre edebiliyor. Bu yüzden de HTTP 2.0 çerçevesinde yeni bir anahtar üretme yöntemi ve TLS 1.3 şifreleme protokolü geliştiriliyor. Perfect Forward Secrecy (PFS) yönteminde doğrudan anahtar değişimi yok. Onun yerine sunucu ve tarayıcı, birden çok mesaj üzerinden gerçekleşen ve web’den gönderilmeyen ortak bir simetrik anahtarın bağımsız üretilmesi üzerine kurulu bir şifreleme yöntemini (Diffie-Hellman) kullanarak iletişim sağlıyor. Anahtar sadece tek bir oturum için geçerli oluyor ve oturum sonunda siliniyor.

Ne var ki PFS, anahtar üretmek için kullanılan kriptografi yöntemlerinin güvenli olmasını gerektiriyor. NSA geçmişte bu yöntem üzerinde etkin biçimde çalıştı ve hiç şüphesiz kendine ayrıcalık sağlayacak arka kapılar yerleştirdi. Sözde gelişigüzel rakam üretici Dual_EC_DRBF’deki eliptik eğrinin ele geçirildiğini artık hepimiz biliyoruz. Bu eğriler üzerindeki değerler asimetrik anahtar çifti için gelişigüzel sayı üretmekte kullanılıyor. ABD kökenli Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü (NIST) tarafından yayınlanan diğer eğriler de zan altında. Diğer yandan Simon Joseffson IETF’ye TLS 1.3 için NIST’in olmayan bir diğer eliptik eğrinin, yani 25519’un kullanılmasını önerdi. Böylece TLS 1.3 NSA’nın arka kapılarını kapayacak.

Fakat iş yeni TLS’yle bitmiyor. HTTPS’de de kullanılan RC4 şifreleme yönteminde NSA tarafından yerleştirilmiş bir açık olduğu düşünülüyor. RC4, SSL 2.0’dan tutun da TLS 1.2’ye kadar bir dizi etkin güvenlik protokolünün parçası ve internetteki şifreli veri trafiğinin %50’sinden sorumlu. Dolayısıyla RC4 artık TLS 1.3 için düşünülüyor. Güvenlik katmanının şu anki halinde hangi protokolün kullanılacağını sunucu belirliyor. Chrome’un ve IE’nin en son sürümlerinde TLS 1.2 kullanılsa da web sunucularının bir çoğunda güncelliğini çoktan yitirmiş SSL 3.0 veya TLS 1.0 bulunuyor (yuka-

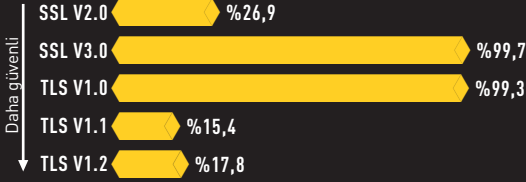
Eliptik eğri:

Web'de şifreleme için kullanılan gelişigüzel rakamlar birbirine bağlı iki değer sayesinde hesaplanıyor

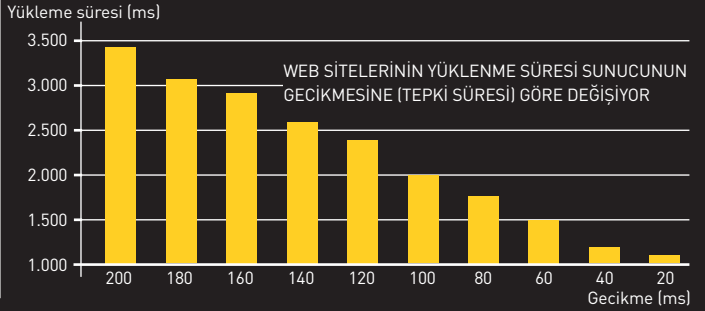
ŞİFRELEMİYİ SUNUCU SEÇİYOR

HTTPS'te hangi protokolün kullanılacağını sunucu belirliyor. Neredeyse tüm sunucular güvensiz SSL 3.0 ya da TLS 1.0 kullanıyor. Güvenli TLS 1.1 ya da 1.2'yi kullanan sunucu çok az.

GEÇİKME BANT GENİŞLİĞİNDEN DAHA ÖNEMLİ

Hızınız 4 Mbps'i geçtikten sonra web sitelerinin yüklenmesinde hız artışı olmuyor. Sunucunun veriyi ne kadar verimli sağladığı daha önemli

rdaki grafiğe bakınız). İki sistemin de korsanların ekmeğine yağ sürecektir. O yüzden de HTTP 2.0 için önerilerden biri durumu tersine çevirmek: gelecekte hangi protokolün kullanılacağına tarayıcılar karar verecek. Bu da nihayet kullanıcıların bir HTTPS bağlantısının ne kadar iyi korunacağına karar vermesini sağlayacak.

SSL / TLS'deki güvenlik açıklarını kapatırken

Mevcut TLS saldırıları paketlerin ele geçirilip manipüle edildikten sonra gönderilmesiyle ortaya çıkıyor. İleti Doğrulama Kodu (MAC) her pakete iletişim sırasında Oturum Anahtarı ile yollanıyor ve bu işlemde büyük rol oynuyor. Kod, veri paketinin sağlama değerinden ve Oturum Anahtarı'ndan oluşuyor. MAC, alıcının veri paketlerinin göndericiden olup olmadığını belirlemesine yardımcı oluyor. Tıpkı TLS gibi tüm SSL güvenlik protokolleri "önce MAC, sonra şifreleme" yöntemiyle çalışıyor. Bu yüzden de şifrelenmemiş paket içeriğinin sağlama değeri MAC'i oluşturmakta kullanılıyor. TLS güncellemesinde bu durumun da tersine çevrilmesi, yani şifrelemenin önce, MAC'in sonra belirlenmesi gerekiyor. Şifreli paket içeriğinin sağlama değeri kullanılacağından korsanlar bile bir şey yapamıyor. Fakat bu önlemlerin gizli servisleri tüm dünyada casusluk yapmaktan alıkoyup koymayacağını tahmin bile edemiyoruz. Onlar bilinen tüm zayıf noktaları kullanıyor. Öyle ya da böyle, HTTP 2.0'ın baştan aşağı şifrenip şifrenmeyeceği meselesi IETF'nin gündeminde.

Performans kusurlarını gidermek

IETF üyeleri HTTP 1.1'in performansla ilgili sorunlarını giderme konusunda fikir birliği içinde. Bunun için de Google'ın SPDY protokolünün 3. Sürümü esas alınıyor ki, Chrome, IE, Firefox ve Opera zaten SPDY'yi destekliyor. Apple'ın Safari'si ise listede yok. SPDY, HTTP 1.1'in yapısal kusurlarını gideriyor. Eski protokolde sunucunun her bir unsur için ayrı bir TCP bağlantısı başlatması gerekiyor.

Böylece birçok paralel bağlantı başlatılıyor ve bu da hem gereksiz veri trafiğine yol açıyor hem de adına "Head-of-Line Blocking" (sıra başı tıkanması) denilen soruna. Bu sorunda veri paketleri ister hatalı bir istek olsun ister işlem aşırı uzun sürsün, daima geldikleri sırada işlendiği için bir darboğaz oluşuyor. Dahası, HTTP bağlantısı daima istemci tarafından kuruluyor. Tarayıcının, web sitesi içeriğinin değişip değişmediğini sürekli sorgulaması gerekiyor. Sunucu kendinden talep edilmedikçe hiçbir güncelleme göndermiyor.

Diğer yandan, HTTP 2.0 bağlantısı kurulduktan sonra tarayıcı ve sunucu veri paketlerini birbirlerinden bağımsız göndermek için kendi veri akışlarını başlatabiliyor. Aktarım, multiplexing yani çoklama sayesinde paralel olarak gerçekleşiyor. HTTP 2.0, 1.1 sürümünden farklı olarak tek bir TCP bağlantısında bile paralelleştirme yapabiliyor. Bu da aynı anda birçok tarayıcı sorgusunu işleyen sunuculardan sayfa yüklenirken, yükü inanılmaz şekilde azaltıyor. Dahası, çerçeveler için öncelik sırası belirleniyor ve bu sayede tarayıcı ya da sunucu, deşifre sırasını buna göre değiştirebiliyor. Artık sıra başı tıkanması yok. Dahası, sunucu itme (push) yöntemiyle tarayıcıya mesaj gönderebiliyor.

Paket başlıkları bile optimize edilmiş. HTTP 1.1'de bunlar sıkıştırılmadan, salt metin biçiminde yollanıyordu. Bu da gereğinden fazla yer kaplamalarına ve işlendikten sonra ikili koda dönüştürülme zorunluluğuna yol açıyordu. HTTP 2.0'da ise başlıklar sıkıştırılarak ikili koda yollanıyor. Bu da veri paketinin ilk çerçeve boyutunu küçültüyor, çok daha hızlı işlenmesini sağlıyor. Latency yani tepki süresi bu sayede hatırı sayılır oranda kısalıyor.

HTTP 1.1 ile TCP'nin birçok işlevi, paralelleştirme örneğinde de görüldüğü gibi kendi arasında ilişkili çünkü TCP protokolü HTTP'de eksik olan hizmetleri sağlıyor. Veri aktarımı sırasında gerçekleşen kayıpları saptayıp tamir ediyor ve paketlerin sırasını belirliyor. Ancak bu kontrol işlevleri de TCP başlığının büyümesine, dolayısıyla tepki süresinin uzamasına neden oluyor. TCP'de bağlantı yine tepki süresini uzatan üç taraflı bir el sıkışma ile kuruluyor.

Ancak TCP'nin üstlendiği bazı görevler HTTP 2.0'dakiyle aynı.

Host	Proxy	ID	Protocol	Active	Unclaimed	Max	Initiated	Pushed	Pushed and claimed	Abandoned	Reset
accounts.google.com:443	direct	138	spdy/3	0	0	100	5	0	0	0	17
accounts.google.com:443	direct	172	spdy/3	0	0	100	4	0	0	0	8
accounts.google.com:443	direct	428	spdy/3	0	0	100	26	0	0	0	110
accounts.google.com:443	direct	730	spdy/3	0	0	100	4	0	0	0	8
accounts.google.com:443	direct	1998	spdy/3	0	0	100	2	0	0	0	4
accounts.google.com:443	direct	458	spdy/3	0	0	100	4	0	0	0	8
accounts.google.com:443	direct	1830	spdy/3	0	0	100	1	0	0	0	2

SPDY: Chrome gibi yeni tarayıcılarda HTTP 2.0'ın temeli olan bu protokol halihazırda kullanılıyor

TCP VE UDP PAKET PROTOKOLLERİ

HTTP 1.1 daha yavaş olan TCP'yi kullanıyor çünkü bu şekilde performansı garantiliyor. HTTP 2.0 TCP'nin görevlerinden bazıları üstlendiği için, teorik olarak daha hızlı UDP'yi kullanabiliyor.

	TCP	UDP
PAKET KAYBI KONTROLÜ	•	-
PAKET SIRASI BELİRLEME	•	-
HATA SAPTAMA	•	-
HATA DÜZELTME	•	-
BAŞLIK BOYUTU	20-60 byte	8 byte
GECİKME (TEPKİ SÜRESİ)	Yavaş	Hızlı
HİZMET VERİLERİ	Çok	Az

KAYNAK: MICROSOFT

Google Quic ve HTTP2.0 gibi teknolojiler daha hızlı bir internet konusunda ümitlenmemizi sağlıyor.

Bir başka deyişle, bu işlevleri artık HTTP 2.0 üstleniyor. TCP paket sırası yerine çerçeve önceliğiyle veri paketlerinin işleniş şekli değişiyor. Google bunun için, aktarım protokolü olarak daha hızlı ancak güvensiz UDP'yi (kullanıcı datagram protokolü) biraz da değiştirerek kullanmayı öneriyor. Google QUIC (Hızlı UDP internet bağlantısı) UDP'yi temel alsada, hataları giderilmiş. QUIC ile gönderilen hata düzeltme blokları, TCP'nin hata düzeltmesini gereksiz kılıyor. TCP'nin eski zahmetli el sıkışma sürecine de gerek kalmıyor zira HTTP 2.0 zaten sunucuyla tarayıcı arasında, iletişim kurmalarını sağlayacak bir kanal açıyor. Google uzun vadede TCP'nin yerine geçmeyi değil de, QUIC'i TCP'ye entegre etmeyi planlıyor. Geçişin HTTP 1.0'dan 2.0'a geçiş kadar yumuşak olmasını bekleyebiliriz. Kullanıcılar HTTP 2.0'ı tarayıcılarını güncelledikten sonra kullanmaya başlayabilecek. Tarayıcı, sunucuya otomatikman 2.0 desteği olup olmadığını soracak, varsa internetin geleceğine doğru tam gaz gezintiye başlayacaksınız. 📺

balkim@chip.com.tr

**Herkes
güvenilirliğin
bir bedeli olduğunu
düşünür.
Artık Değil.**

HL-1111
Baskı

**Brother, yeni seri
Mono Lazer Yazıcılar
bu düşüncüyü değiştirdi.**

MFC-1815
Baskı/Tarama/Kopyalama/Faks

MFC-1811
Baskı/Tarama/Kopyalama/Faks

DCP-1511
Baskı/Tarama/Kopyalama

Sorunsuz baskı teknolojisi ile kağıt sıkışmasını önler

DÜŞÜK FİYAT
Yüksek kalitede baskılar için ulaşılabilir orijinal toner

dakikada 20 sayfa
Baskı hızı sayesinde üretkenliğinizi artırır

Kolay kullanım özellikli 2 yüzlü tek sayfaya kimlik kopyalama özelliği

Otomatik doküman besleyici ile artan kolaylık

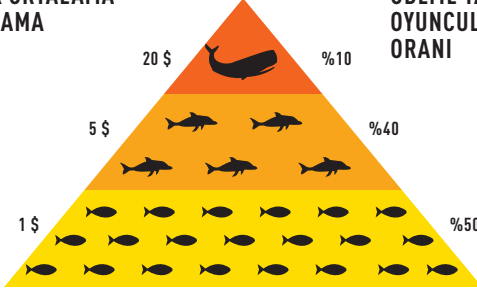
**Japan
Harikası**

100 yıldan uzun bir süredir

HER ŞEY BÜYÜK BALIĞA BAKIYOR

Oyuncuların %10'u gerçekten büyük paralar harcayabiliyor ve oyun firmaları bunlara "balina" ismini veriyor. Oyuncular, ödediklere paralara göre, balina, yunus veya balık olarak isimlendiriliyor.

AYLIK ORTALAMA HARCAMA

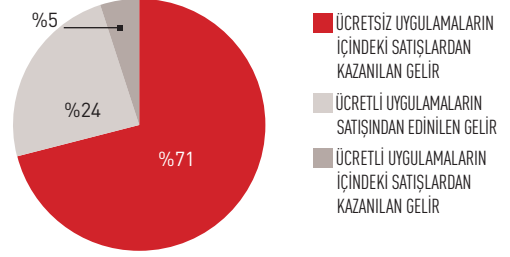

ÖDEME YAPAN OYUNCULARIN ORANI

ÜCRETSİZ OYUNCULAR (%8'i HİÇ ÖDEME YAPMIYOR)

ALTIN ESEK: UYGULAMA İÇİ SATIŞLAR

Şubat 2013'te, ABD App Store, kazancının dörtte üçünü uygulama içi satışlardan kazanıyordu.

%90

App Store'daki ücretsiz uygulamaların oranı. App Store 2008'de ilk kez açıldığında uygulamaların sadece %75'i ücretsizdi.

4,66 \$

Clash of Clans oyunundaki her oyuncudan kazanılan ortalama gelir. Bu ücretsiz iOS oyununun para kazanma modeli oyun içi satın almalarla dayanıyor ve App Store'un en çok satan oyunları arasında yer alıyor.

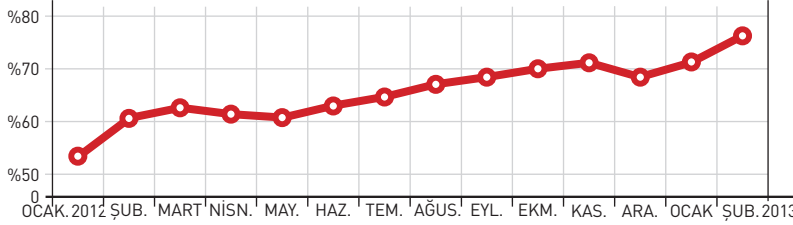
3 MİLYAR

Tabletlerin uygulamaları içinden yapılan satın almaların miktarı. Uzmanlar, 2016 yılında tabletlerden 3 milyar dolarlık uygulama içi satın alma yapılacağını hesaplıyor. 2012'de bu rakam sadece 313 milyon dolardı.

UYGULAMA İÇİ SATIŞLAR DÜZENLİ OLARAK ARTIYOR

Ocak 2012'deki uygulama içi satışlar, App Store'un gelirinin %52'sini oluştuyordu. Sadece 13 ay sonra ise %76'ya yükselmişti.

ABD IPHONE APP STORE'DA UYGULAMA İÇİ GELİR YÜZDESİ GELİŞİMİ

KAYNAK: DISTIMO

GELECEK ÜCRETSİZ OLACAK!

Tarayıcı oyunları, online servisler, uygulamalar hatta pek çok yazılım artık ücretsiz sistemi tercih ediyor. Bu sistemde uygulamanın basit özellikleri ücretiz ancak daha gelişmiş özellikler için ödeme yapmak gerekiyor.

CEM ŞANCI/ MR

2012'de, oyun üreticilerinin mobil oyunlar için her oyuncudan elde ettikleri gelir 2 Euro seviyesinde kaldı. Elbette dünya çapında yüz milyonlarca adet oyun satıldı. Fakat akıllı telefonlar ve tabletler için hazırlanan oyunların kar payı, dünyadaki toplam oyun pazarının büyüklüğü içinde çok da büyük görünmüyor. Her ne kadar bazı büyük oyun firmaları mobil oyunları üzerinden düzenli gelir elde etme fikrini çok sevmiş olsalar da, Call of Duty, Battlefield, Assassin's Creed gibi büyük prodüksiyonların milyar dolara varan satış rakamları yanında mobil oyunların gelirleri çerez parası gibi kalabiliyor. Oyun dünyasındaki önemli bir gerçek de, Freemium denilen Free-to-Play, yani ücretsiz oyunlar.

75 Araştırmalar gösteriyor ki, oyuncuların %75'i Freemium oyunları yaklaşık on loginden sonra terk ediyorlar. Yani oyunların kendilerini oyunculara sevdirmeleri için yaklaşık on denemeye kadar şansı var. Sonrasında oyuncu sıkılarak oyunu tek ediyor, dikkati başka oyuna yöneliyor. Bu on login süresini aşabilen kullanıcılar ise oyuna bağlanabiliyor ve ardından ödeme yapmaya başlıyor.

2.400.000

Freemium oyunların kazançları ise oyuncuların yaklaşık %5'i ve %10 arasında yer alan ve bir oyuna 100 dolara kadar para harcayan oyuncularından geliyor. Bunlar artık bir oyuna gönül verip oynamaktan keyif alan ve para harcamaktan çekinmeyen kullanıcılar oluyor. Oyun üreticileri ise bu oyuncuları "balina" olarak tanımlıyor. Bu terim aslında casino dünyasında kullanılan bir terim. Kumar oynamak için casino'ya giren ve cebinde çok parası olduğu gibi bu parayı kaybetmekten çekinmeyen müşterilere balina deniliyor. Bazı online veya mobil oyunlarda, karakterini geliştirmek isteyen oyuncuların oyun içi yetenek ve eşya almak için 3-4 bin Euro harcadığı görülebiliyor. Fin'li oyun üreticisi Supercell'in Clash of Clans isimli oyunu her gün Freemium modeli ile tam 2,4 milyon dolar para kazanıyor. Ancak şunu da unutmamak lazım, ücretsiz olduğunu düşünerek indirdiğiniz bir oyunun "oyun içi" satın alma sistemi üzerinden çocuğunuz on binlerce liralık satın alma yapabilir ve siz bunun farkına ancak kredi kartı ekstreniz geldiğinde varabilirsiniz. Bu duruma düşmemek için cihazların güvenlik ayarlarından oyun içi satın almaları kapamak iyi bir önlemdir.

FREEMIUM UYGULAMALAR BÖYLE PARA KAZANIYOR!

Ücretsiz uygulamaları kullananlar reklamlarla karşılaşılıyor veya bazı gecikmeler yaşıyorlar ya da uygulamanın kimi özelliklerine erişim sağlayamıyorlar ve bu handikaplardan kurtulmak için ücret ödeyerek lisanslı kullanıcı olmaları gerekiyor. İşte bu yöntemleri açıklıyoruz.

PARA BİRİMİ

Ücretsiz uygulamalarda sanal bir para birimi kullanılıyor. Bu sanal parayı elde etmek için gerçek parayla belli bir ödeme yapmak gerekiyor.

TİCARİ SATIŞLAR

Uygulama içindeki bazı nesneleri veya yetenekleri gerçek para ödeyerek satın almak gerekebiliyor. Örneğin, navigasyon için ekstra şehir haritaları...

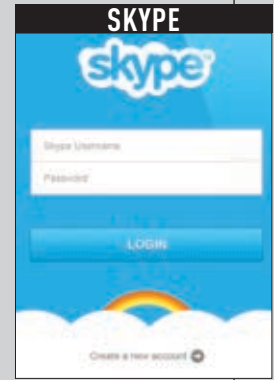
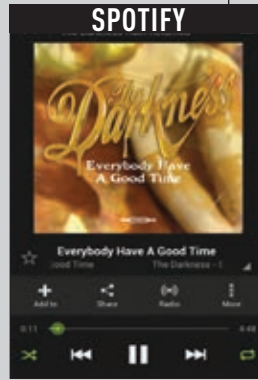
ÜYELİK

Klasik üyelik sistemiyle aylık bir abonelik ücreti ödeniyor ve gelişmiş fonksiyonlara ulaşmak mümkün oluyor.

KREDİ

Hesabınızda yeterli kredi varsa Skype üzerinde telefon görüşmesi yapabiliyorsunuz veya SMS gönderebiliyorsunuz.

NESNELER

Oyunda yeni eşyalar satın almak için sanal para gerekiyor. 90 Cent veya 90 Euro arasında ödemeler yaparak oyun içinde kullanılan sanal paradan bol miktarda satın alınabiliyor.

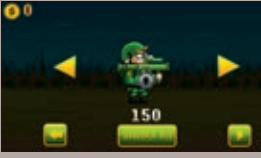
MODA NESNELERİ

Oyun içi karakterlerin daha güzel görünmesi için kullanılan bu minik aksesuarlar herhangi bir avantaj sağlamıyor.

GÜÇ NESNELERİ

Oyuncuların özellikle zor bölümleri geçebilmesi için yardımcı olan, oyunu kolaylaştıran minik nesneler.

ENERJİ NESNELERİ

Oyuncuların sanal enerjilerini yükselterek, oyun içi bekleme sürelerini azaltan veya yok eden nesneler.

REKLAMSIZ UYGULAMALAR

Pek çok uygulama kendini reklamlarla finanse ediyor. Reklamlardan kurtulmak için ücretli abonelik başlatmanız gerekebiliyor.

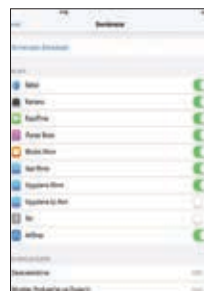
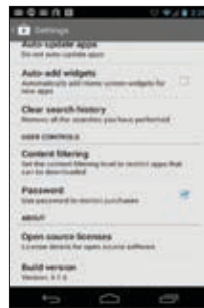
UYGULAMA İÇİ SATIN ALMALARI İPTAL ETMEK

ANDROID

Android, uygulama içindeki satın almaları iptal etmeyi desteklemiyor. Bu konudaki tek güvenlik, Google şifresi. Kullanıcılar her satın alma için Google şifresini girmek zorunda. Bunu da PlayStore ayarları içinde aktive edebilirsiniz. Ayrıca, kredi kartı bilgilerini vermek yerine, play store'da geçerli olacak belli bir kredi miktarı satın almak da yararlı olacaktır.

IOS

iPhone veya iPad'inize yüklediğiniz uygulamaların içinden, kontrolünü olmadan satın almaların gerçekleşmemesi için cihazın ayarlar menüsünden uygulama içi satın alma yeteneğini kapamanız gerekiyor. Tüm yapmanız gereken "Ayarlar" menüsüne girmek ve "Genel" sekmesindeki "Sınırlamalar" bölümünde uygulama içi satın almaları kapatmanız. Böylece çocuklarınız sizden habersiz kredi kartınızdan harcama yapamaz.

FREEMIUM UYGULAMALAR ÇOCUKLAR İÇİN, ÜCRETLİ OYUNLARDAN DAHA MI UYGUN?

Martin Lorber, EA Genç koruma sorumlusu

Çocuklar ücretsiz oyunlar sayesinde çok daha fazla oyuna erişebiliyor ve elbette oyun reklamları ile kandırılarak değerli harçlıklarını harcama riskinden kurtuluyorlar. Ancak oyun içi satın almalarla karşı ebeveynlerin bilinçli olması ve çocuklarının oynadıkları oyunları kontrol ederek onları gözetim altında tutmalıdır. Çocuklar, izin verilen bir bütçe kadar oyun içinde alışveriş yapabilir. Bu onların finansal özgürlüğün anlamını fark etmeleri için önemlidir. Elbette, ebeveyn gözetiminde finansal farkındalık kazanan çocuk ileride bilinçsizce uygulama içi satın alma yapmayacaktır.

Gregory Wintgens, PR Yöneticisi Gameloft'ta

Biz çocuklara, beğendikleri oyunu oynamalarını tavsiye ediyoruz. Bu ücretli de olabilir, ücretsiz de. Ancak, ebeveynleri oyunların mali yükleri hakkında bilgilendirmek bizim görevimiz. Eğer bir çocuk oyun içi satın alma gerçekleştirmek istiyorsa, öncelikle ebeveynlerinden izin alması önemlidir. Aileler de çocuklarının hangi oyuna ne kadar para ödeyebileceğine dair çocuklarını bilgilendirmeli.

Bütün "-gate"lerin isim babası. ABD Başkanı Nixon siyasi rakiplerini dinletti ve Watergate binasında yaptıkları gözler önüne serildi.

1972 **Watergate**

Telekomgate 2000

Alman Telekom'u casus ararken casus oldu, 2006'ya kadar kendi müdürlerini, sendikacılarını ve basını dinledi. 2008'de yakayı ele verdi.

Sony'nin müzik CD'lerindeki kopya koruma yazılımı, kullanıcıların bilgisayarlarından gizlice bilgi toplayip bunları Sony'ye yolluyordu.

2005 **Rootkitgate**

Reutersgate 2006

Fotoğrafçı Adnan Hajji, Beyrut'taki olayları dramatize etmek için Reuters'a üzerinde oynanmış savaş fotoğrafları gönderdi.

AOL, kullanıcılarının iki milyon civarı arama sorgusunu yayımladı. Ne var ki arananlardan, aramayı kimin yaptığını bulmak çocuk oyuncağıydı.

2006 **AOL-Gate**

Hackgate 2006

İngiliz "News of the World" dergisinin 2002'den beri ünlülerin cep telefonlarını dinlettiği anlaşıldı. Tutuklamalar hâlâ sürüyor.

iPhone 4'ün hatalı yerleştirilmiş anteni, telefon belli bir biçimde tutulduğunda görüşmelerin kesilmesine yol açıyor.

2010 **Antennagate**

Cablegate 2010

WikiLeaks, içeriği son derece tartışmalı 100.000'den fazla Amerikan telgrafını açıkladı.

Philadelphia'da bir eğitim kurumunun, öğrencilerine verdikleri dizüstü bilgisayarların web kamerasıyla onları evlerinde bile gözetlediği anlaşıldı.

2010 **Webcamgate**

SATAgate 2011

Hatalı bir transistörün Intel Core i 2000 işlemci serisi için üretilen yonga setinin SATA 3 sabit disk portlarını bozduğu ortaya çıktı.

iOS 5'le birlikte ürünlerin pili göz açıp kapayıncaya kadar boşalıyor. Apple hatayı gideren yamayı ancak bir ay sonra yayınladı.

2011 **Batterygate**

Bentgate 2012

Birçok iPhone 5 kolayca bükülüp bozulabiliyor. Hatta bazıları orijinal kutusunun içinde bile bükülüyor.

Programcı Adria Richards bir konferansta kendisini rahatsız edecek türden şaka yapanları internette şikayet edince işinden kovuldu.

2013 **Donglegate**

“Gate” skandalları

Her şey Watergate ile başladı. ABD Başkanı Richard Nixon ve Washington’daki bir bina kompleksiyle ilgili sızan bilgilerin ardından, dünyada neredeyse bütün skandalların sonuna “gate” eki getiriliyor; buna bilişim dünyasındakiler dâhil.

CS / BARIŞ EMRE ALKIM

Reuters Lübnan’dan sahte haber fotoğrafları yayınlamak için Photoshop mu kullanmış? Skandal! Sony’de 77 milyon müşterinin kimlik bilgisi çalınmış ve şirket bunu kimseye bildirmemiş mi? Skandal! iOS’ta bataryanın zamanından önce boşalmasına yol açan bir sorun mu var? Evet, uluslararası basını takip ediyorsanız bu da bir skandal. Önde gelen kişilerin, organizasyonların ya da şirketlerin hatalarını abartarak skandal ilan etmek sadece sık rastlanılan bir şey değil, bu iş için özel terimler bile var. 1970’lerin başında ABD Başkanı Richard Nixon’la ilgili ünlü Watergate skandalının ardından, bu tür olaylar da Reutersgate, Sonygate ve Batterygate gibi isimlerle anılır oldu.

Bu bağlamda “gate” eki (İngilizce “kapı,” “geçit” anlamında) özel bir anlam taşıyor. Sadece savaş sonrası Amerikan tarihinin en ünlü skandalı olan Watergate’e bir atıfta bulunuyor. Watergate, ABD’nin başkenti Washington’ın kuzeybatısında binalardan oluşan bir site. 1972 yılında burada başka ofislerin yanı sıra, Demokratik Parti’nin genel merkezi de bulunuyordu. 17 Haziran 1972’de buraya gizlice girip partinin merkez bürosuna dinleme cihazı yerleştirmeye çalışan beş kişi yakalandı. Daha sonra bu kişilerin dinleme cihazlarını Başkan Nixon’ın isteği üzerine yerleştirmeye kalkıştıkları ortaya çıktı. Nixon 1974’te başkanlık koltuğundan indi.

Telekom’dan Twitter’a teknoloji skandalları

O gün bu gündür Watergate kimi sahte kimi gerçek, kimi örtbas edilmiş kimi ahlakdışı hareketler içeren skandallar için isim babası. Örneğin Almanya’daki Telekom’un karıştığı Telekomgate, ülkede bu türden ilk skandal oldu. Firmanın o zaman başında olan Kai-Uwe Ricke 2000 yılında müdürleri kovmayı planlıyordu. Ne var ki bu iş daha resmîyete dökülmeden aralarında Der Spiegel’in de bulunduğu tüm dergi ve gazetelerde yer aldı. Ricke, yönetim kurulunda köstebek olduğundan şüphelenip arkadaşlarının dinlenmesine karar verdi. Kimin bilgi sızdığını öğrenmek için sadece tüm müdürlerin değil, gazetecilerin ve hatta sendika temsilcilerinin telefonları dinlendi. Bunlar iş isten geçtikten sekiz yıl sonra ortaya çıktı, şüpheli sekiz kişi yargılandı ve firmanın kurumsal güvenlik müdürü Klaus Trzeschan üç buçuk yıl hapis cezasına çarptırıldı. Aynı olay 2006’da Hewlett Packard’da gerçekleşti. Burada da yönetim kurulu üyelerinden biri, köstebek olduğu şüphesiyle dinlendi. Kurul başkanı Patricia Dunn bu olay gün yüzüne çıkınca HP’den istifa etmek zorunda kaldı.

Bu “gate” skandalları utanç verici teknik sorunlar yüzünden de gerçekleşebiliyor. Mesela Rootkitgate diye bilinen olayda Sony’nin

DRM (Dijital Hak yönetimi) mekanizması sadece CD’lerin yasadışı kopyalanmasını önlemekle kalmıyor, kişilerin PC’sinde casusluk yapan sayısız gizli işlev ve ciddi güvenlik açıkları içeriyor, topladığı bilgileri ise doğrudan Sony’ye yolluyordu. Bu yazılımla donatılmış 22 milyon CD, 2005 ile 2007 yılları arasında satıldı. Skandalın ayarını duyulunca Sony henüz satılmamış CD’leri toplattı ve Rootkit içermeyenlerle değiştirdi. Hâlihazırda satılmış olanlar içinse bir yıl sonra bu sinsi Rootkit’i kaldıran bir yazılım yayınladı. Sony hatasının bedelini ağır ödedi. Skandalın olumsuz etkilenenler CD başına 150 dolar talebiyle mahkemeye gidebildi.

Son zamanlarda Gate olaylarında ciddi bir artış var. Apple ürünlerindeki en ufak sorun bile skandala dönüşüyor. iPhone’daki hatalı anten Antennagate, iOS 5’teki bir hata ise Batterygate (gerçi bir aydan fazla sürmüştü) adıyla anılır oldu. Kısa süre önce de kötü işçiliğe sahip iPhone 5’ler eğilip bükülebildikleri için Bentgate skandalına yol açtı. Donglegate adlı olayda ise kadın programcı Adria Richards muhtemelen herhangi bir skandala karışacağını hiç düşünmemişti. California – Santa Clara’daki PyCon programcılar konferansında izleyicilerden ikisi Richards’ın arkasından “büyük dongle” konulu gayet saldırgan espriler patlattı. Normalde Dongle denildiğinde kastedilen, genelde bilgisayarları kilitlemek için kullanılan küçük USB aygıtları (ama İngilizcede dongle, penis anlamına da geliyor). Bu iki meslektaş Richard’ın sinirini bozunca o da akıllı telefonuyla fotoğraflarını çekip gizlice Twitter’dan paylaştı ve büyük ilgi gördü. Bu iki kişi konferans salonundan çıkarıldı. Birkaç gün sonra tüm olay Donglegate’e dönüştü. Vaka internette hararetli biçimde tartışıldı, hatta Richards’ın işvereni de işin içine dâhil olup kadını işten çıkardı. İşten çıkarma gerekçesi Twitter’ın bunun için uygun ortam olmaması, asıl görevi toplumu birleştirmek olan Richard’ın bu hareketiyle ayrılık yarattığı, dolayısıyla da işine uygun olmamasıydı.

Üstünden sadece dört ay geçtiği halde Antennagate gibi bu olay da unutulup gitti. Üç yıl önce Cablegate skandalında WikiLeaks’in yayınladığı 100.000 telgrafta olduğu gibi, günümüzde neredeyse ilgilenen kimse kalmadı. Peki, neden böyle oluyor? Her gün yeni bir skandal patlak veriyor. En son konuşulanlar Formula 1’deki Tyretestgate, Avusturya’da ölen anılarla ilgili Sumsigate ve ABD’deki Bengasigate. Son skandal daima en çok ilgi göreni. Orijinal Watergate’in de yıllardır boş durmasına şaşırmamalı. Bina kompleksi 2009’da açık artırmaya çıktığında yüzüne bakan bile olmadı.

balkim@chip.com.tr

LCD Monitör

Hizmet ömrü:
3.600 Saat

Arıza: Yanlış
yerleştirilmiş
kapasitör arızası

Mürekkep püskürtmeli yazıcı

Hizmet ömrü:
5.000 Sayfa

Arıza: Baskı kafası
çalışmıyor

TV

Hizmet ömrü:
2 Yıl

Arıza: Anakart
arızası, yedek
parçası yok

Planlanmış ARIZALAR

Elektronik aygıtlar çoğu zaman gereğinden çabuk bozuluyor.
Acaba bunun arkasında planlı bir şeyler olabilir mi?

CS / BARIŞ EMRE ALKIM

Daha üç yaşındaki dizüstü bilgisayar her açılıştan sonra, on dakika içinde kendiliğinden kapanıyordu. Sahibi, dizüstü bilgisayarını Münih'teki Repair Café'ye götürdüğünde bunun, bilgisayarın hiç fan sesi çıkarmamasıyla ilgili olabileceğinden şüphelenmişti. Bir gönüllü sorunla ilgilendi. Genelde dizüstü tamiri yapan bir BT teknisyeni olmasına rağmen aygıtı tümüyle sökmesi 20 dakikasını aldı. Sadece dizüstü bilgisayarını parçalarına ayırarak sorunun kaynağına erişebilmişti. Acer dizüstünün neden çalışmadığı gün gibi ortadaydı: Fan, kaçınılmaz biçimde tozla kapanmış bir hava çıkışına doğru üflüyordu. Zamanla koca bir toz yığını oluşmuş, bu da pervanenin bıçaklarını tıkamıştı. Bu yüzden işlemci ısınmaya başlıyor, çok geçmeden de kendi kendini kapatıyordu.

Teknisyen bunun dışında, aşırı sert olan ekran menteşelerini alt plakaya tutturarak küçük vidaların da bir noktada yerinden çıkmış olduğunu gördü. Ekranın tümüyle bozulması an meselesiydi. Kendisine eBay'den yeni bir fan ve alt plaka alması söylenen bilgi-

sayar sahibi paramparça haldeki bilgisayarı koltuğunun altındaki bir karton kutuda, Repair Café'den uzaklaştı. Aygıt buraya bir sonraki gelişinde toplanacaktı.

Eğer dizüstü bir PC tamir atölyesinde ya da üreticinin kendisi tarafından onarılsaydı onarım bedeli aygıtın gerçek değerinden daha fazla olacak, bu durumda yeni bir bilgisayar satın almak daha mantıklı olacaktı. Fakat üretici daha yumuşak bir menteşe kullanırsa, hava çıkışını ızgaranın daha sık olacağı şekilde yaparsa bunların hiçbirisi olmayacak, bilgisayar sapasağlam çalışacaktı.

Eskime mi, ihmalkârlık mı, kötü niyet mi?

Ne yazık ki elektronik aygıt sahipleri bu türden senaryoları yakından tanıyor. Özellikle de sorun tam garanti bitiminin arkasından çıkarsa, kullanım ömrünü azaltıp yeni bir aygıt satın almayı zorunlu kılan sorunların kasıtlı olarak üretici tarafından yaratıldığı şüphesi uyanıyor.

Ne yazık ki bu düşünceyi akla getirmek kolay, ispatlamak zor.

Dizüstü

Hizmet ömrü:
3 Yıl
Arıza:
Dönmeyen fan

Tablet

Hizmet ömrü:
2,5 Yıl
Arıza:
Değiştirilemeyen
pil ölmüş

Zira tüm aygıtlar zaman içinde bir şekilde eskiyor. Ekranlar kararıyor, piller giderek daha hızlı boşalıyor, SSD'lerin Flash bellek hücreleri ise sadece belli sayıda yazma döngüsünü kaldırabiliyor. Bu tür yaşlanma belirtilerini, sıfır durumdayken test ettiğimiz aynı aletleri birkaç yıl kullanıldıktan sonra yine CHIP test merkezinde ölçüme tabi tutarak belirleyebildik (→ S. 47). Belli ürünlerin arıza oranını ve arızaların sebeplerini belirlemek için devasa bir veri tabanına ihtiyaç var. Berlinli ekonomist Stefan Schridde'nin kurduğu "Murks? Nein Danke!" (Arıza mı? Sağ ol, ben almayayım!) adlı grup arıza raporlarını toplayıp yayınlıyor. Ancak bu sadece kullanıcıların bildirdiği arızalar üzerine kurulu olduğundan, konuyla ilgili sadece kaba bir fikir sağlıyor, o kadar. Ayrıca ne kadar donanımın sorunsuz çalıştığını belirlemede bir ölçüt değil.

Schridde, üreticilerin hatalı ve tamiri zor tasarımlar sayesinde ürünlerini vaktinden önce yaşlanmaya ve bozulmaya terk etmesini "planlı ihmâl" terimiyle adlandırmış. Üreticilerse bu suçlamayı kesin kes reddediyor. Söz gelimi Bitkom'un sözcüsü Marc Thylmann "Bitkom üyeleri piyasadaki uzun süreli varlıkları sayesinde üretici olarak sorumluluğunun tümüyle bilincinde ve müşterilerine uzun ömürlü aygıtlar sunmaktadır" diyor. Müşteri haklarını savunan Schridde ise bu argümana şöyle karşı çıkıyor: "Yetersiz ve ısıya duyarlı kondansatörleri sıcak yerlerde kullanmak, bataryaları yerinden çıkmayacak şekilde konumlandırmak ve kasaları açılmayacağı şekilde kapatmak aygıtların bilinçli olarak kısa ömürlü yapıldığının bir göstergesi."

Öyle ya da böyle, sonsuza dek sağlam kalacak aygıtlar yapmanın üreticilere mali bakımdan faydalı olmadığı bir gerçek. Bu, geliştirme, test, malzeme ve üretim maliyetlerini yukarı çeken bir şey. Dahası kârlılığın sürekli azaldığı günümüzde, müşteriler yeni ürün satın almak zorunda kalmazdı bile. Ekonomik bakımdan rekabetçiliği korumak isteyen her üreticinin tasarım aşaması sırasında, aygıtları satılabilecek kadar albenili ve değerli, ancak satın alanların er ya da geç yenilemek zorunda kalacağı şekilde tasarlanması zorunlu. Dahası, tüketici giderek daha fazla özelliğin daha küçük (ya da akıllı telefonlar söz konusuysa daha büyük) aygıtlara sığdırılmasını istiyor; üreticiler de kısa ürün döngüleri ve reklamlar ile buna katkıda bulunuyor. Pazarlamaya gelindiğinde, tasarım ve özellikler kalitenin ve dayanıklılığın önüne geçiyor. →

TIKANMIŞ FAN

Erişimi son derece zor olan bu dizüstü fanı havayı dosdoğru kalın bir havalandırma ızgarasına üflüyor. Günlük kullanımda tıkanmaması olanaksız.

ÖLÇÜLEBİLİR ESKİME

LCD ekranlar CHIP test merkezindeki ölçümlerin de gösterdiği gibi iki yıl içinde %45'e varan oranlarda kararıyor.

PLANLI İHMAL

Elektrolitik kondansatörler ısıya çok hassas ancak genelde hiç gerekmediği halde en sıcak yerlere konuyor

Deine Stimme für nachhaltige Produktqualität
Bitte unterstütze uns!

Sei dabei und mach mit!
Melde Murks und sage es weiter!

Zahllose Produkte gehen kurz nach Ablauf der Garantie kaputt. Dieser Murks muss aufhören!
Wir fordern nachhaltige Produktverantwortung.

WERKSTATT N PROJEKT 2013
Ausgezeichnet durch den NACHHALTIGKEITSRAT

MURKS? NEIN DANKE!
Es gibt jetzt vier für alle, die mehr über "geplante Obsoleszenz" erfahren

ERKEN BOZULMAYA KARŞI ÖRGÜT:

"Murks? Nein Danke!" adlı site hata raporlarını bir araya getiriyor ve bir arıza müzesi kurmayı planlıyor.

GÜNCELLEMELER YÜZÜNDEN KULLANILMAZ HALDE

Eski donanım üstünde yeni bellenim ancak belli şartlarda çalışıyor. O yüzden Apple eski aygıtları kullanılmaz hale getirene kadar güncelliyor.

Aygıtların ömrünü kısaltmak

Üreticiler bir dizi yöntem kullanarak, çoğu zaman da bu yöntemleri bir araya getirerek aygıtların ömrünü kısaltıyor. Bir üretici tamiri kolay, uzun ömürlü mallar da üretebilir, ancak düzenli aralıklarla yeni modeller çıkarmak, daha fazla özellikle övünmek daha etkili. Birkaç ürün döngüsü gelip geçtikten sonra elindeki ürün sapasağlam çalışsa bile bu sefer tüketicinin gözü otomatikman yeni modelde oluyor. Bu taktik daha uzun ömürlü olduklarının garantisini bulunmasa da daha çok profesyonel ve pahalı ürünlerde kullanılıyor.

Bu taktiğin farklı bir şekli de bellenimi (firmware) güncellenebilen mobil aygıtlar. Böylesi bir senaryoda her güncelleme işletim sisteminin donanım gereksinimlerini artırıyor. Dolayısıyla sapasağlam, işlevsel aygıtlar bile yavaşlayıp kullanılmaz hale geliyor çünkü kimse güvenlik özelliklerinden geri kalmak istemiyor. Apple'ın iOS işletim sistemini kullanan aygıtlarda bu etki üç yıl içinde görülüyor. Android işletim sistemli akıllı telefonlardaysa ya hiç güncelleme yapılmıyor ya da güncellemelerin arası aşırı kısa oluyor. Bu durumda, elinizdeki cihaz çalışmaya devam etse bile giderek güvensiz bir hal alıyor.

Aygıtların ömrünü kısaltmanın bir diğer yoluysa bozulma ihtimali yüksek bileşenleri değiştiremeyecekleri yerlere yerleştirmek. Sadece özel aletler aracılığıyla ya da fiziksel güç uygulayarak değiştirilebilen bataryalar bu sınıfa giriyor. Bitkom'a göre değiştirilemeyen batarya kullanmak aygıtların daha ince olmasına yol açıyor fakat Samsung Galaxy SIII/S4 ve Blackberry'nin Z10 modelinde görüldüğü gibi hem ince hem de değiştirilebilir bataryalı aletler üretmek pekâlâ mümkün. Değiştirilemeyen parçaların yıpranması çok sinir bozucu olsa da, en kötüsü bu yeni taktik: Hassas konumlara kapasitesi yetersiz parçalar yerleştiriliyor ve bu parçalar belirli bir zaman ya da kullanım sayısı geçtikten sonra mutlaka bozuluyor. Kendi kendine tıkanan dizüstü fanı, aşırı zayıf menteşe vidaları bu yöntemin örnekleri. Kondansatörleri en çok ısınan yere yerleştirilmiş monitörler de örnek gösterilebilir. Bu stratejik konumlandırma, kondansatörlerdeki elektrolitin kısa süre içinde buharlaşmasına ve önceden belirlenmiş bir süre içinde aletin bozulmasına yol açıyor. Bu kategoriye güç düğmeleri özellikle dayanıksız yapılmış ve belli bir basış sayısından sonra kırılan monitörler de sokulabilir. İnternette sayfa sayfa görebileceğiniz klasik bir arıza ise Canon mürekkep püskürtmeli yazıcıların belirli bir sayfa sayısına erişince bozulması. Aygıt, bu rakama gelince baskı kafalarının bozuk olduğunu öne sürüp çalışmıyor, ancak gizli servis menüsünden bu sayaç sıfırlanınca her ne hikmetse hiçbir şey olmamış gibi çalışmaya devam ediyor.

Küçük arızaların büyük bedeli

Zamanından önce bozulan aygıtlar sahiplerini sinirlendirmekle kalmıyor, üretim, taşıma ve ortadan kaldırma işlemleri de gerek üreticilerin gerek kaynaklarımızın gerekse de doğanın sırtına büyük yük bindiriyor. Stefan Schridde ve ekonomi uzmanı Prof. Dr. Christian Kreiss, "Planlı ihmâl" adını verdikleri araştırmada sadece Almanya'daki tüm çöpün %2,6'sının (10 milyon tona denk düşüyor) planlı ihmâl uygulamasının bir sonucu olduğunu öne sürüyor. Bu iddianın ardında, bireysel kullanıcıların yıllık masraflarının %7'sinin planlı ihmâl sonucu olduğu tahmini var.

TAMİR BU KADAR KOLAY

Samsung Galaxy SIII hem ince hem hafif, hem de kolayca sökülebiliyor. Pili değiştirmek için hiçbir şeye gerek yok.

KISA ÖMRÜN BEDELİ

"Planlı ihmâl" adlı araştırmaya göre bu durum ülkenin çöp üretiminin %2,6'sından ve enerji tüketiminin %7'sinden sorumlu

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

4 Dev Poster 2014 Takvimi, Dead Rising 3, Heroes of Newerth (x2)

Promo Kodu: Knight Online (55 TL Değerinde) Dosya Konusu: Oculus Rift, Yılın Oyunları

İnceleme: Assassin's Creed IV: Black Flag, Battlefield 4, Gran Turismo Sport, Kiltzone, Shadow Fall,

Knack, Need for Speed Rivals, Resogun, Ryse: Son of Rome

İlk Bakış: DayZ (Test), Hearthstone: Heroes of Warcraft, Wasteland 2 (Test)

Ocak Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Dijital versiyonu için
DergiBurada App Store'da!

Eğer planlı ihmâl sona ererse, Almanya'da faaliyet gösteren 70 çöp yakma tesisinden beş tanesi kapatılabilir. Ömrü yapay olarak kısaltılmış ürünlerin ülke ekonomisini teşvik ettiğini düşünenler varsa yanılıyor. Christian Kreiss bu konuya çalışmasında şöyle değinmiş: "Eğer insan gücü, emeği ve zekâsı bir an önce bozulacak biçimde tasarlanmış mallar üretmek için kullanılırsa bu sadece çok küçük bir kesim için avantaj sağlar ve kaynaklarımızın sorumsuzca harcanması demektir." Eğer kanunlar planlanmış ihmâli tümünden engellerse işgücü boşa kullanılmamış olur ve satın alma gücü hayat standartlarımızı yükseltmek üzere kullanılabilir.

Sorun çözme ve gelecekteki sorunlardan sakınma

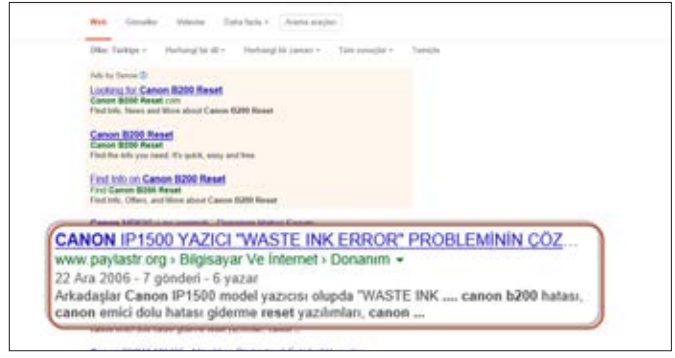
Planlı ihmâl sorunuyla ancak uluslararası düzeyde çaba sarf ederek başa çıkmak mümkün olsa da, sorundan en çok etkilenenlerin, yani bizlerin yapabileceği çok bir şey yok. Eğer satın aldığınız bir ürün şüphe uyandıracak kadar çabuk bozulursa ilk önce Google'dan aletin marka / modelini ve hatanın türünü aratın. Bazı durumlarda internet size faydalı talimatlar sunabiliyor. Mesela doğru düzgün çalışmayan yazıcıyı bir çırpıda nasıl tamir edeceğinizi öğrenebiliyorsunuz. İnternetin faydası olmuyorsa garanti kapsamında bir iddiada bulunup bulunamayacağınıza bakın. Böyle bir olanak varsa sonuna kadar kullanın ki üretici, kendi ürünlerinin dayanıksızlığının bedelini kendi ödesin.

Eğer garanti süresi zaten dolduysa aygıtı üreticiye tamir için göndermeden önce bir kez daha düşünün, çünkü eskiyi tamir etmektense size yeni bir ürün satmak onların işine gelecek. Bu da yüksek servis bedeli ve tamir ücreti demek. Göndermeden önce, ne gibi masraflar çıkabileceğini öğrenmelisiniz. Bunu öğrenirken aygıtın çöpe atılmasının gerekebileceği ya da tamir edilemeden geri gönderilebileceği senaryoları da hesaba katmalısınız. Eğer durumun üreticinin planlı ihmâlinde kaynaklandığını düşünüyorsanız www.sikayetvar.com gibi web sitelerinden herkesle paylaşmalı ve üreticiye şikayete bulunmalısınız.

Bir aygıt satın alırken dış görünümüne bakarak ömrünü ve ne kadar kolay tamir olduğunu kestirmek güç. Tamirle ilgili ifixit.com sitesinin kurucusu Kyle Wiens CBC radyo istasyonuyla yaptığı röportajda yeni ürünleri nasıl değerlendirdiğini şöyle anlatıyor. "Nasıl sökebilirim diye bakıyorum." Eğer kasa vidalıysa ve pili hiçbir araç gerektirmeden sökülebiliyorsa parçalarına ayırmak en kolay şey. Aksi takdirde, kasada geçmeli dışlara yapıldığı ortaya çıkıyor ve bu da tamiri çok güç bir hale getiriyor. Siz de aygıtı satın almadan önce Wiens'in sayfasından ya da YouTube'dan aletin ne kadar "tamir dostu" olduğu konusunda bilgi edinebilirsiniz.

Uzun ömre önem verenler kurumsal müşteriler için hazırlanmış ya da profesyonel aygıtların tipik son kullanıcı ürünlerinden daha dayanıklı ve tamiri kolay olduğunu unutmamalı. Ayrıca bu ürünlerde daha uzun süre yedek parça bulunduruluyor zira üreticiler büyük müşterileriyle uzun dönemli sözleşmeler imzalıyor. O yüzden de vasat görünümlü ancak iş sınıfı sağlam bir dizüstü bilgisayarın CPU'su ve GPU'su abartılı, gösterişli bir dizüstü bilgisayara yeğlemek daha mantıklı. En azından menteşeyle, fanla uğraşmanız gerekmez.

balkim@chip.com.tr →

ZAMANSIZ ARIZALAR İÇİN İLK YARDIM

Yazıcı hata mesajları gibi basit sorunların çözümleri genelde internette bulunuyor. Bu çözümlerden biri yazıcıyı sıfırlamak.

TAMİR İÇİN NEREYE GİTMELİ?

Genelde planlı ihmalkârlıkla alakalı olan ve aygıtları etkileyen küçük arızalar aslında kolayca onarılabilir.

SATIN ALMADAN TAMİR OLANAKLARINA BAKIN

ifixit.com sitesi en yeni aygıtların bile tamir değerlendirmesini sunuyor.

TÜKETİCİ DEĞİL DE İŞ SINIFI KULLANIN

Lenovo sağlamlığıyla puan toplayan az sayıda üreticiden biri. İş sınıfı aygıtlarının sağlamlığı CHIP test merkezinde de kanıtlandı.

EskimeTESTİ

CHIP test merkezinin eski şampiyonlarını birkaç yıl kullanımdan sonra tekrar test ederek doğal yıpranma düzeyini ölçtük

LG IPS225V

Kontrastta hafif düşüş

LED arka aydınlatmalı monitör iki yıl boyunca ofiste yoğun kullanıma maruz kaldığı halde sapasağlam. Ölçülebilir yıpranma sadece kontrast değerindeydi. Eğer mekanik ve elektronik kısım da dayanırsa, LG'nin evladiyelik bir ürün yaptığını söyleyebiliriz. Bunu tüm monitörler için söylemek olanaksız.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
PARLAKLIK (CD/M ²)	240/243	● +1,1%
KONTRAST	189:1/176:1	■ -6,9%
RENK UZAYI (% SRGB)	101/102	● +0,9%

APPLE IPAD 1

Artık gücü yetmiyor

Modern uygulamalar ilk iPad'de çoğu zaman akıcı çalışmıyor. 256 MB'lık bellek kapasitesi çok yetersiz ve işletim sistemi 5.1 sürümünde takılıp kaldı (son sürüm 7). Test aygıtımız 2010 yılında sürekli kullanım gördü, ama o tarihten bu yana pek kullanılmadı. Pil ömrünün pek azalmamasını buna borçlu. Sadece %4'lük ekran kararmasının farkına varmak ise güç.

Takip eden modeller gibi ilk iPad de sıcak hava tabancası olmadan açılabilir ve bataryası güç kullanmak gerekmeden sökülebiliyor. Uzun ömürlü ve değiştirmesi kolay parçalara sahip olsa da, belleğinin yetersiz ve artırılmaz oluşu iPad 1'i diğer aletlerin gerisinde bırakıyor.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
PİL ÖMRÜ (SAAT)	7:43/7:34	■ -1,9%
PARLAKLIK (CD/M ²)	335/323	■ -3,8%
KONTRAST	132:1/134:1	● +1,5%

GOOGLE NEXUS 7

Pil ömrü azalıyor

İlk ölçümlerimiz gösteriyor ki, yaklaşık 1,5 yıldır yoğun olarak kullanılan bir Google Nexus 7'nin pil ömrü %10 civarında azalıyor. Bununla birlikte aygıt hâlâ 8 saat 33 dakika kullanılabilir ki bu yüksek bir rakam. Ekran çok az kararmış fakat siyahlar daha da koyulaştığı için kontrast değeri %10 civarı yükselmiş.

Kasa bir spatula yardımıyla kolayca ayrılabilir. Yeni iPad'lerin aksine pil yerine yapıştırıcı kullanılmadan tutturulmuş ve değiştirmek zahmetsiz. Tek sorun, cam kapak çatlıyorsa ekranı tümünden değiştirmenin gerekmesi. Pahalıya çıksa da, aygıtın içine toz girmesini önüyor.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
PİL ÖMRÜ (SAAT)	9:33/8:33	■ -10,5%
PARLAKLIK (CD/M ²)	300/298	■ -0,7%
KONTRAST	147:1/163:1	■ +11%

PHILIPS 42PFL9900D Parlaklık azalıyor

Bu Philips LCD TV dört yıl boyunca CHIP yazı işlerinin girişinde durdu ve sabah 10'dan akşam 18'e kadar aralıksız çalıştı. Üstelik hiç sorun çıkarmadı. Ne var ki sıradan flüoresan tüplerle sağlanan arka aydınlatma %23 azalmış.

Aletin ömrü yedek parça durumu yüzünden sınırlanıyor. Televizyonların kısa ürün döngüleri yüzünden bu süre genelde iki yıl. 2008'de üretilmiş olan test TV'mizin sonuçlarını yeni Philips'ler için de geçerli sayıyoruz çünkü tüm geliştirme ve üretim süreci Tayvanlı TPV firmasına taşınmış durumda.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
PARLAKLIK (CD/M²)	505/387	%-23,0
SİYAH DÜZEYİ (CD/M²)	0,24/0,18	%-25,0
KONTRAST	155:1/163:1	%+5,0

SAMSUNG GALAXY NEXUS Zayıf OLED

AMOLED ekran çok canlı renkler ve yüksek kontrast değerleri sunuyor. Ancak test aygıtının zaten çok etkileyici olmayan parlaklık derecesi %40 gibi büyük bir düşüşe uğramış. Şu anki 177 cd/m²'lik parlaklık değeriyle telefonu güneşli günlerde kullanmak pek mümkün değil. Batarya da sürekli kullanımdan nasibini almış. Bunun Android'in en son sürümü olan 4.3'e geçişle de ilgisi olabilir. Öte yandan yeni yazılımın performans üstündeki etkisi kesinlikle olumlu. JavaScript ağırlıklı Vellamo tarayıcı hız testinde Galaxy Nexus eski değerinin %50 üstüne çıktı.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
PİL ÖMRÜ (SAAT)	6:50/3:47	%-45,0
PARLAKLIK (CD/M²)	297/177	%-40,0
KONTRAST	210:1/187	%-11,0

APPLE IPHONE 4 Ekran bozuluyor

iPhone 4'ümüz bir süre boyunca çok kullanıldı, sonra uzun süre boyunca hiç el sürülmedi. Pil ömrünün sadece %2 düşmesinin nedeni de bu. Fakat az kullanıldığı halde ekranda ciddi bir kötüleşme olmuş ve %17 kararmış. iPhone 4'ü daha uzun süre kullanmak mümkün olabilirdi. Kâğıt üzerinde, bataryayı hiçbir zorlukla karşılaşmadan değiştirmek olanaklı gözüküyor ancak iPhone kasasını açabilmek için özel bir pentalobe tornavidaya ihtiyacınız var. Öndeki cam ise ancak tüm ekran değiştirildiği takdirde değiştirilebilir.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
PİL ÖMRÜ (SAAT)	5:42 s	%-2,0
PARLAKLIK (CD/M²)	451/376	%-16,6
KONTRAST	146:1/140:1	%-4,1

EPSON EH-TW6000W Sönükleşen lamba

Bu Epson projeksiyon aygıtı bir buçuk yıl konferans salonunda durdu ve uzun Power-Point sunumlarında kullanıldı. Beklendiği üzere lambanın parlaklığı azalmıştı ve bu düşüş %25'e varıyordu. Düz ekranlı monitörlerin aksine, bu aygıtın kontrast oranında da benzer bir düşüşe yol açıyor. Lambayı yenilersek aygıtın eski değerlerine yakın sonuçlar elde etmesi mümkün fakat 250 avruluk orijinal yedek parça, cihazın fiyatının yedide biri ediyor.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
İŞİK AKISI (LM)	1.659/1.250	%-24,7
KONTRAST	74:1/53:1	%-28,4
PARLAKLIK DAĞILIMI (%)	5,9/6,9	%-1,0

MEDION ERAZER X7817 Yıpranmış pil

Bu oyun dizüstüsü bir yıl boyunca neredeyse hiç aralıksız kullanıldı. Sürenin büyük kısmında prize takılı çalıştı, bu da pile pek faydalı olmamış. Ofis modunda çalışma süresi 6 saat 10 dakikadan 4 saat 9 dakikaya düşmüş. Şarj döngüsü sayısını bir iş modeliyle karşılaştıracak şekilde elde etmek mümkün olmasa da, sürekli şarja takılı olmanın pili yayıflattığı bir gerçek.

Çalışma sırasında ekran parlaklığı genelde kısık, o yüzden de maksimum parlaklık seviyesi ve arka aydınlatma çok da düşüş göstermemiş.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
PARLAKLIK (CD/M²)	299/285	%-4,7
KONTRAST	162:1/154:1	%-4,9
PİL ÖMRÜ (SAAT)	6:10/4:09	%-32,7

SAMSUNG SSD 470 128 GB

Tepki süresi azalmış

Bu SSD kişisel bir bilgisayarda 2 yıl boyunca, toplam 1.800 saat kullanıldı. Sıfır ürünle karşılaştırıldığında aktarım hızlarında neredeyse hiçbir düşüş yok. Ancak SSD'nin hızını belirleyen önemli faktörlerden biri olan saniyede işlem sayısı resmen tepe taklak olmuş. Ne var ki bu sorunu, sürücünün önce bir kalıbını alıp ardından Samsung Magician yazılımıyla sürücüyü güvenli silerek giderebiliyorsunuz. Bu işlemin ardından SSD alındığı günkü kadar hızlı çalışıyor ve siz disk kalıbını tekrar yazdıktan sonra da hızla çalışmaya devam ediyor.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
OKUMA (MB/S)	265,1/265,1	%-0,0
YAZMA (MB/S)	259,1/258,3	%-0,3
SANİYEDE GERÇEKLEŞEN ORTALAMA İŞLEM SAYISI	12.566/4.708	%-62,5

INTEL SSD X25-M 80 GB

Küçük kayıplar

Intel SSD, üç yılın ve 2.700 saat boyu bir test PC'sinde kullanımın ardından performansla ilgili çok küçük düşüşler yaşadı. Aktarım hızları resmen değişmemişti, ölçüm hata payı dâhilindeydi. Ayrıca saniyede yapılan işlem sayısındaki değişim Samsung SSD'de olduğu kadar belirgin değildi. Intel SSD'lerde Intel SSD Toolkit uygulamasıyla yaptığımız güvenli silme hilesi tıpkı Samsung SSD'lerdeki gibi işe yarıyor. Ne var ki aygıtın ne kadar az yıprandığı düşünülürse bu zahmetli işlemi uyguladığınıza değmeyebilir.

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
OKUMA (MB/S)	272,7/272,7	%-0,0
YAZMA (MB/S)	85,9/86,1	%+0,2
SANİYEDE GERÇEKLEŞEN ORTALAMA İŞLEM SAYISI	12.120/8.784	%-27,5

OCZ VERTEX 3 240 GB

Yavaş yazma

İlk ölçümün ardından OCZ Vertex 1,4 terabyte'a eşdeğer, yani kendi kapasitesinin altı katı yazma erişim işlemine göğüs gerdi. Bu, sıralı okuma hızında ölçülebilir bir olumsuzluğa yol açmadıysa da, yazma performansında hatırı sayılır bir düşüş gerçekleşmiş. Ne var ki bu, ancak SSD'yi sistem diski olarak kullanırsanız fark edeceğiniz bir şey. Saniyede gerçekleşen giriş / çıkış işlemi (IOPS) sayısındaki düşüş de yazma hızındaki düşüşe benziyor. Pratikte bir güvenli silme operasyonu faydalı olabilir ancak sadece belli belirsiz bir fark sağlayabilir. 🇹🇷

	1. VE 2. ÖLÇÜM	DEĞİŞİM
OKUMA (MB/S)	524,8/527,1	%+0,4
YAZMA (MB/S)	316,2/196,4	%-37,9
SANİYEDE GERÇEKLEŞEN ORTALAMA İŞLEM SAYISI	7.071/4.378	%-38,1

Bu ürün artık çok şanslı.

CHIP Test Merkezi'nde teknolojiler yarışır.

CHIP Test Merkezi'nde bilgisayar, donanım, yazılım, tüketici elektroniği ya da iletişim teknolojileri gibi her türlü ürün / hizmet hakkında bağımsız ve güvenilir testler uygulanır. Ve CHIP okuyucularının en doğru kararı verebilmesi için hiçbir etki altında kalmadan en iyisi seçilir. Çünkü CHIP teknoloji kullanıcısının en güvendiği başvuru kaynağı.

WLAN HER YERDE

Hızlı ve güvenli

Tekrarlayıcı ya da Powerline WLAN genişletici ile ağınızın kapsamını genişletebilirsiniz. İki sistemi de test edip avantaj ve dezavantajlarını açıklıyoruz.

CS & ME / BARIŞ EMRE ALKIM

Kapsamı gerektiği kadar geniş olan WLAN yok derecede az. Özellikle de büyük apartmanlarda kablosuz ağı hizmet veremediği boşluklar oluyor. En beteri de WLAN bağlantıları arasında komşularınızın bağlantılarını görüp de kendinizinkini görememeniz. Bu durumun basit bir çözümü var. WLAN sinyalini evin en ücra köşesinde bile iPad'inize ya da akıllı telefonunuza ulaştıracak ek aygıtlar kullanmalısınız. Bunun da iki yolu var. İlki, WLAN yönlendiriciyle sinyal kapsamı dışındaki alan arasına bir WLAN tekrarlayıcı (repeater) yerleştirmek. Yönlendirici WLAN sinyalini yakalayıp aynı ağ üzerinde ikinci, güçlendirilmiş bir erişim sağlıyor. Diğer yöntemde ise bir Powerline WLAN genişletici, ağınızdaki hedefin yakınındaki elektrik prizine kadar uzatıyor ve burada yeni bir WLAN başlangıcı sağlıyor. WLAN tekrarlayıcılar basit tasarımlı: Küçük aygıt, yönlendiricinin WLAN'ının iyi çektiği bir noktada prize takıyor, sonra üstündeki WPS düğmesine basarak yönlendiriciyle tekrarlayıcının eşleşmesini sağlıyorsunuz. İstemciler başka hiçbir yapılandırma gerekmeden, tekrarlayıcı üzerinden yönlendiriciye ulaşabiliyor. Aygıtlar otomatikman en güçlü sinyale sahip erişim noktasını seçiyor. Basitliklerine rağmen tüm WLAN tekrarlayıcıların ilke itibarıyla birtakım zayıflıkları var. Potansiyel aktarım hızı, aygıt aynı anda hem sinyal alıp hem göndermek zorunda kaldığından yarıya iniyor. Dahası, yönlendiriciyle tekrarlayıcının WLAN'ları çakıştığı için de birbirini olumsuz etkiliyor. WLAN hızı, istemciler doğrudan yönlendiriciye bağlı olsa bile, şayet tekrarlayıcı ile yönlendirici aynı kanalı kullanıyorsa yine düşüyor. Son olarak, bu mecburi kapsam çakışması sistemin genişletilmesini ve kapsamını kısıtlıyor. Aktarım hızı hızla düştüğü için birden çok WLAN tekrarlayıcıyı aynı anda kullanmanızı önermiyoruz.

Daha hızlı: Elektrik şebekesi üzerinden

Ağınızın kapsamını genişletmenin en iyi yolu çakışmayı azaltacak

şekilde birden çok WLAN erişim noktası kullanmak ve bunları yönlendiriciye hızlı bir Gigabit LAN kablosuyla bağlamak. Çoğu durumda evimizin her yerine ağ kablosu döşemek istemediğimizden, Powerline WLAN genişletici iyi bir orta yol olabilir. Genişleticiyi istemcilere WLAN'ın ulaştırılmasını istediğiniz yere takmanız yeterli; yönlendiricinin WLAN kapsamının hiç önemi yok.

Yönlendiriciye LAN kablosuyla bağlanan bir diğer Powerline bağdaştırıcısı, genişletici için istasyon görevi üstleniyor. Tek kısıtlama, elektrik şebekesi üzerinden elde edeceğiniz hız. Sinyali en iyi nereden yakalayacağınızı görmek için farklı prizler denemeniz gerekiyor. WLAN yönlendiricilerin aksine, çoğu Powerline genişletici bir arada (örneğin her odada ya da katta) gayet rahat çalışıyor. Ne var ki çok uzaklaştırmamaya dikkat etmelisiniz çünkü yönlendiriciye bağlı istasyonun veri aktarım hızını genişleticiler arasında dağıtması gerekiyor. Powerline genişletici kullanırken iletimin şifreli olarak gerçekleşip gerçekleşmediğinden de emin olmalısınız çünkü sinyal şebeke üzerinden komşunuzun apartmanına da gidebilir. Powerline WLAN genişletici kendi web arabirimi üzerinden yapılandırılabilen ayrı bir WLAN olarak çalışıyor.

Uygulamalı test: Hangisi daha iyi

Testimizde beş WLAN tekrarlayıcıyı ve yedi Powerline WLAN genişleticiyi bir evin farklı yerlerinde deneyerek hangi aygıt için hangi tekniğin daha iyi olduğuna karar verdik. Yakın mesafe ölçümlerinde tekrarlayıcı ya da genişletici, yönlendiriciyle bitişik odadaydı. Uzak mesafe testlerinde arada boş oda bırakıldı ve istemci ile yönlendirici uzaklaştırıldı. Powerline genişletici WLAN tekrarlayıcıdan daha hızlıydı. Bu yüzden de WLAN kapsamı genişletme önerimiz bu yönde ve daha uzun mesafelere ağ bağlantısı ulaştırılabilir. Test ettiğimiz tüm aygıtlarda en azından 20 MBit/s hızında internette gezinmek mümkün oldu.

balkim@chip.com.tr

WLAN GENİŞLETİCİ

Yönlendiricinin kendi WLAN sinyali (gri) iki duvar tarafından örtülüyor ve işe yaramıyor. Tekrarlayıcı (koyu mavi) bu sinyali güçlendirerek istemciye güçlü bir şekilde ulaşmasını sağlıyor.

Powerline genişletici (yeşil) elektrik şebekesi sayesinde duvarları geçerek istemcinin görüş alanında bir WLAN oluşturuyor.

Yönlendirici: Kullanışlı ama yavaş

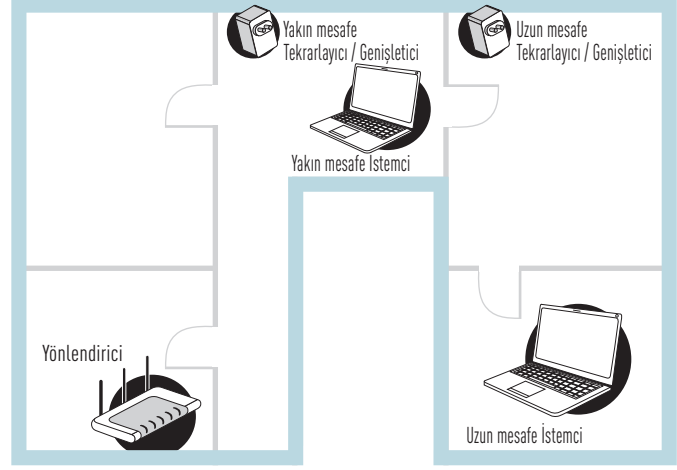
Testimizde WLAN yönlendirici, çalıştırdığınız yerin ne kadar önemli olduğunu bize gösterdi. Eğer yönlendiriciden uzaksa sinyali doğru dürüst alamıyor ve bağlantı, tekrarlayıcısız durumdaki kadar kötü oluyor. Eğer ikisi birbirine çok yakınsa istemci aygıtlardan hangi birine bağlanacağını anlayamıyor ve kimi zaman hızlı yönlendirici yerine yavaş tekrarlayıcıyı seçiyor. Tüm aygıtlar nominal hızı 300 mbps olan 802.11n standardına göre yayın yapıyor ve tüm yeni modemlerle kâğıt üzerinde uyumlu. Uygulamada ise hızı 50 mbps'yi geçen alet çıkmadı ve böylece, sağlam bir doğrudan WLAN bağlantısının üçte biri kadar hıza eriştiler. Uzun mesafelerde ise Powerline genişleticilerdekine kıyasla çok daha fazla hız kaybı oluyor çünkü tekrarlayıcı, hızı zaten giderek düşen iki yönlü iletişimin sadece yarısını kullanabiliyor.

Kurulum: Basit deyip de geçmeyin

Tekrarlayıcıların kurulumu basitle çok basit arasında değişiyor. Telekom Speedport W 100 tekrarlayıcıda hiçbir yapılandırmaya gerek yok. Fişleri takın, WPS anahtarıyla yönlendiriciye bağlayın, o kadar. Aygıt yönlendiriciyle aynı SSID ile yeni bir WLAN kuruyor. Web arabirimi olmadığından WLAN kanalı gibi şeyleri değiştiremiyorsunuz. Bu da testte kötü sonuçlara yol açıyor zira yönlendiriciyle girişim sorununu gidermenize engel oluyor. AVM FritzWLAN Repeater 310'da bu durum önlenmiş; aygıtı ister tek düğmeyle ister web arabirimiyle ayarlayabiliyorsunuz. Bu alet en iyi performansın yanında test birinciliğini de elde ediyor. İkinci ve üçüncü sıradaki aletler de kurulum sırasında uğraşmanıza gerek bırakmıyor.

UYGULAMALI KAPSAMA TESTİ

Tüm testleri 100 metrelik bir apartman dairesinde test ettik. Yakın mesafede yönlendirici de, genişletici de yönlendiriciden 8 metre mesafede, istemci ise bitişiğindeydi. Uzun mesafede ise yönlendirici, test aygıtı ve istemci arası uzaklık artırıldı.

BEKLEME KİPİNDE GÜÇ TASARRUFU

FritzWLAN tekrarlayıcı WLAN sinyalini gece kapatarak güç tasarrufu yapabilen tek aygıt

TEKRARLAYICI KARŞILAŞTIRMASI

AVM FRITZWLAN REPEATER 310

NETGEAR WN3000RP

TP-LINK TL-WA850RE

D-LINK DAP-1320

TELEKOM SPEEDPORT W 100 REPEATER

	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA
YAKLAŞIK FİYAT	40 Euro	35 Euro	28 Euro	35 Euro	40 Euro
TOPLAM PUAN	85,4	81,6	74,4	64,6	58,2
PERFORMANS %60	86	78	65	51	43
ERGONOMİ %20	100	98	100	100	92
TASARIM %20	69	76	77	70	70

VERİ VE ÖLÇÜM DEĞERLERİ

WLAN STANDARTLARI / NÖMİNAL VERİ HIZI	802.11 bgn/ 300 MBit/s	802.11 bgn/ 300 MBit/s	802.11 bgn/ 300 MBit/s	802.11 bgn/ 300 MBit/s	802.11 bgn/ 300 MBit/s
ŞİFRELEME STANDARDI WPA / WPA2	• / •	• / •	• / •	• / •	• / •
LAN BAĞLANTISI	-	1 x 100 MBit/s	1 x 100 MBit/s	-	-
BOYUTLARI (EXBXY)	81 x 67 x 52 mm	112 x 74 x 45 mm	110 x 75 x 66 mm	54 x 48 x 42 mm	76 x 59 x 42 mm
GÜÇ DÜĞMESİ / ZAMAN AYARI	- / •	• / -	- / -	- / -	- / -
AKTARIM HIZI (YAKIN / UZAK)	50 / 32 MBit/s	55 / 23 MBit/s	43 / 19 MBit/s	46 / 5 MBit/s	29 / 16 MBit/s
GÜÇ SARFIYATI BEKLEMEDE / KULLANIMDA	1,7/3,0 Watt	2,1/3,1 Watt	1,4/1,4 Watt	1,6/2,9 Watt	1,3/1,7 Watt

Genişletici: Hızlı ve geniş

Tekrarlayıcıların aksine, Powerline WLAN genişletici için bir tane de Powerline bağdaştırıcısı almanız gerekiyor. Bunu LAN kablo-suyla yönlendiriciye bağlıyorsunuz. Tüm Powerline WLAN geniş-leticileri HomePlug AV ve IEEE P1901 standardını destekliyor. Birbirleriyle uyumlu çalışıyor ve nominal 500 mbps aktarım hı-zına ulaşabiliyorlar. Üreticilerin hata yapma konusunda bile bir-biriyle adeta anlaşmalı olduğunu ve hepsinin 100 mbps LAN bağlantısı kullanarak gereksiz yere hız limiti oluşturduğunu gö-rüyoruz.

WLAN teknolojisinde neredeyse tüm üreticiler çift antenli, 300 mbps destekli 802.11n standardını destekliyor. Sadece Devo-lo tek anteni ve 150 mbps'yi tercih etmiş ki bu da uzun mesafede veri aktarım hızını daha da düşürüyor. Devolo, genişleticileri de genişletebilen "WiFi Move" teknolojisiyle kolayca eşleştirilebilen bir çift genişletici sağlıyor. Diğer genişleticiler otomatikman ilk aletin WLAN ayarlarını uyguluyor. Böylece bir erişim noktası ağı oluşturuluyor ve istemciler ağlar arasında otomatik geçiş yapı-biliyor.

Performans: Akıllı ama çok güç harcıyor

Uzun mesafeler söz konusu olduğunda Powerline genişleticileri, WLAN tekrarlayıcıdan daha hızlı. Tabii elektrik şebekenizde pa-razit yapan endüksiyon yoksa. Bağdaştırıcılığı sakın güç tasarruf-lu lambalar gibi girişim yapan aygıtlarla aynı prizde kullanma-yın, bunun için genişleticinin üstündeki girişimsiz prizi kulla-nın. Aynı zamanda en son bellenimi kullanmaya dikkat edin. Powerline genişletici, ikinci bağdaştırıcısız çalışmadığından tek bir WLAN tekrarlayıcıya kıyasla daha fazla (düzenli kullanımda yılda 50 TL'den fazla fark yaratacak kadar) elektrik harcıyor.

balkim@chip.com.tr

FORM FAKTÖRÜ: ALIŞILMADIK YA DA PRATİK

AVM FritzPowerLine WLAN genişletici (sağda) büyük ama üstünde filtrelili bir soket var. Buraya takılan elektrikli aygıtlar PowerLine'in çalışmasını engellemiyor ve prizi zaman kontrollü şekilde web arabirimi üzerinden açıp kapatabiliyor, takılı olan alete verilecek gücü seçebiliyorsunuz. Zyxel PLA4231 (solda) prizsiz ve bağlantısı biraz değişik; LAN bağlantıları üst kısmında.

POWERLINE, BİR ARADA KULLANILAN POWERLINE VE WLAN'A KARŞI

Powerline WLAN bağdaştırıcılarının performansı WLAN ve Powerline aktarım hızının bir bileşimi. Zyxel'in ürünü ikisinden de iyi. Devolo'nun ise Powerline performansı iyi ama uzun mesafede WLAN hızı düşük.

ZYXEL PLA4231 KİT

SADECE POWERLINE	71,5 MBIT/S
POWERLINE & WLAN	33,9 MBIT/S

DEVOLO DLAN 500 WIFI KİT

SADECE POWERLINE	45,6 MBIT/S
POWERLINE & WLAN	22,0 MBIT/S

GENİŞLETİCİLER TESTTE

TP-LINK TL-WPA4220KIT

1. SIRA
70 Euro
96,2
99
97
87

EDIMAX HP-5101WN

2. SIRA
40 + 30 Euro
94,4
100
92
80

ZYXEL PLA4231 KİT

3. SIRA
40 Euro
88,2
89
88
86

AVM FRITZ-POWERLINE 546E

4. SIRA
95 + 50 Euro
77,8
66
91
100

DEVOLO DLAN 500 WIFI KİT

5. SIRA
150 Euro ¹⁾
77,4
71
80
94

D-LINK DHP-W310AV

6. SIRA
50 + 30 Euro
77,2
72
89
81

NETGEAR XWN5001

7. SIRA
60 + 40 Euro
72,4
66
86
78

802.11 bgn/
300 MBit/s

• / •

2 x 100 MBit/s

94 x 54 x 40 mm

- / -

53/41 MBit/s

5,5/6,7 Watt²⁾

802.11 bgn/
300 MBit/s

• / •

1 x 100 MBit/s

87 x 59 x 30 mm

- / -

50/44 MBit/s

6,2/7,3 Watt²⁾

802.11 bgn/
300 MBit/s

• / •

2 x 100 MBit/s

99 x 60 x 37 mm

• / •

50/34 MBit/s

5,7/7,0 Watt²⁾

802.11 bgn/
300 MBit/s

• / •

2 x 100 MBit/s

132 x 59 x 41 mm

- / •

30/27 MBit/s

5,2/6,6 Watt²⁾

802.11 bgn/
150 MBit/s

• / •

1 x 100 MBit/s

68 x 68 x 41 mm

- / •

48/22 MBit/s¹⁾

9,2/13,1 Watt¹⁾

802.11 bgn/
300 MBit/s

• / •

1 x 100 MBit/s

90 x 65 x 30 mm

• / -

42/26 MBit/s

8,4/9,2 Watt²⁾

802.11 bgn/
300 MBit/s

• / •

1 x 100 MBit/s

112 x 74 x 45 mm

• / -

32/27 MBit/s

6,6/8,0 Watt²⁾

1) 1 ADAPTÖR VE 2X GENİŞLETİCİLİ KİT 2) ADAPTÖRLÜ GENİŞLETİCİ

EN İYİ 10 GOOGLE CHROME EKLENTİSİ

Web tarayıcınızı sizin için daha iyi çalışır hale getirin. CHIP, sizlerle en kullanışlı 10 Google Chrome eklentisini paylaşıyor. **OZAN KAYA**

Google Chrome'u popüler yapan özelliklerden biri de, birçok eklentiye ev sahipliği yapabilmesi. Bu sayede Chrome işlevsellik kazanıyor ve siz de tarayıcınızı kendinize uyarlayabiliyorsunuz. Yüzlerce üçüncü şahıs eklentisi mevcut ve bunlarla birlikte Chrome'a çok geniş bir yelpazede özellik kazandırılabilir.

Bu uzantıların çoğu, Gmail ve Drive gibi Google eklenti ve hizmetleri ile bağlantı kurabiliyor. Favori eklentinizin bile Chrome uzantısı olabilir – eğer örneğin Evernote, Dropbox ya da Pocket kullanıyorsanız, bu programlar için uygun eklentileri rahatlıkla bulabilirsiniz. Eklentilerin hepsi ciddi değil, eğlencelileri de mevcut.

Örneğin Spotify ve ayrıca birçok oyun ve sanat içerikli eklenti var. Bazı en iyi eklentiler çok basit işlevler katıyor. Örneğin sağ tıklama ile Wikipedia araması. Bizce bu açıklama her şeyi anlatıyor: Kolayca bir kelimeyi seçiyorsunuz ve sağ tıklama ile açılan menüde 'search Wikipedia' seçeneği beliriyor. Menüden eklenti bulabilirsiniz (Chrome ekranının sağ üstündeki üç yatay çizgiye bakın); Araçlar ve Uzantıları seçin. Alternatif olarak Chrome adres çubuğuna "google://extensions" aratabilirsiniz.

Tarayıcı sayfasının en altındaki "Daha fazla uzantı edinin" seçeneğine tıklayın ve Chrome Web Mağazasını ziyaret edin. Fakat çok fazla eklenti yüklememeye dikkat edin, yoksa sistem kaynaklarına aşırı yüklenme olabiliyor ve bu da hantallığa sebep oluyor. Ayrıca yüklediğiniz eklentinin güvenli olduğundan da emin olun ve sisteminizin güvenliğinden ödün vermeyin. "google://extensions"dan uzantı yüklemek ve kontrol etmek oldukça kolay, bu sayede yeni eklentileri kolaylıkla deneyebilirsiniz. Ve işte karşınızda başlama-

nız için, belli bir düzene göre sıralanmamış, en iyi 10 Google Chrome uzantısı.

Invisible Hand

Invisible Hand, ürünleri geniş bir kaynaktan karşılaştırarak en uygun fiyatı gösteren bir alışveriş aracı. Özellikle yüzlerce havayolu ve otel kapsamı ile uçuş, otel ve araba kiralama uzmanlık alanlarına giriyor. Invisible Hand ayrıca Britanya, Almanya ve Birleşik devletler çapında 600'ü aşkın bayi ile genel alışveriş konusunda da destek sağlıyor. Eklentinin kullanımı çok basit: yükledikten sonra ikonuna tıklayın ve aradığınız hizmet veya ürünü girin. Sonuçlar yeni bir sekmede açılacak. Buradan direkt olarak ilgili sayfaya ulaşabilirsiniz. Invisible Hand, ayrıca çevrimiçi alışveriş yaptığınızda, eğer başka bir yerde daha uygun bir fiyat varsa sizi uyarıyor. Özellikle yurtdışına sıkça seyahat edenler ve yurtdışındaki online alışveriş sitelerinden alışveriş yapanlar için alternatif olmayarak yardımcı bu.

Ghostery

Ghostery temelde güvenliğe odaklanmış pek çok Chrome eklentisinden biri. Ziyaret ettiğiniz sitenin takip unsurlarını kontrol ediyor. Reklam yerleştirmesi ve site analizleri için kullanılanları da dahil. Ghostery size bulduklarını gösteriyor ve bu sayede sizi takip eden firmaları görme şansına sahip oluyorsunuz. Eğer isterseniz, sizi takip etmesini istemediklerinizi engelleyebilirsiniz. Fakat aklınızda bulundurun, her takipçi kötü niyetli değildir. Eğer hepsini engellerseniz, bazı sitelerin tam anlamıyla çalışmadığını görebilirsiniz ya da site tercihleriniz silinebilir.

Quick Notes

Quick Notes belki en iyi görünümlü Chrome eklentisi değil, fakat basit bir görevi layığıyla yerine getiriyor. Eğer internette gezinirken not almayı seviyorsanız, bu uzantı tam size göre. Eğer ikonuna tıklarsanız, üzerine bilgi karalayabileceğiniz bir not sayfası açılıyor. İnternet sitesinden bilgileri seçip, sağ tıklayarak ya da elle yazarak Quick Notes'a aktarabilirsiniz.

Takip eden Chrome sayfası süresince yarattığınız notlar, siz manuel olarak silene kadar orada kalıyor. Ayrıca direkt Gmail bağlantısı sayesinde notlarınızı e-posta adresinize gönderebiliyorsunuz.

Google Calendar

Birçok uzantı, Google'ın eklentileri ile bağlantı kuruyor. Biz özellikle, esnekliği ve basitliği yüzünden Google Calendar'dan hoşlandık. Gelecekteki yaklaşan olayları sadece Chrome araç çubuğundaki simgesine tıklayarak görebiliyorsunuz ve ayrıca paylaşılan diğer takvimlerden de alıyor.

Google Calendar'ı ayrıca takviminize olay eklemek için de kullanabilirsiniz. Bu işlemi manuel olarak ya da uygun kodlamayı kullanan diğer siteler aracılığıyla yapabilirsiniz. Uzantı ikonu hatıra size bir sonraki randevunuza ne kadar süre kaldığını hatırlatıyor.

Session Buddy

Eğer kullanışlı bir site bulduysanız, fakat yer imlerine ekleyemediyseniz ya da adını hatırlayamıyorsanız, Session Buddy sizin için paha biçilemez olabilir. Eklenti sizin önceki oturumda açmış olduğunuz sekmeleri hatırlıyor ve böylece yeniden açabiliyorsunuz.

Ayrıca bu oturumları kaydedebilme imkânına da sahipsiniz. Mesela tatil araştırması için ya da doğum günü için fikirleriniz mi var, bütün bu sekmeler bir dahaki sefere açabilmeniz için parmaklarınızın ucunda. Session Buddy ayrıca sistem çökmelerinde yaşadığınız kayıplarına karşı da size yardımcı oluyor.

Google Mail için Mail Checker Plus

E-postanız uygunsuz bir zamanda gelebilir ve gelen kutunuzu her zaman, yaptığınız işi durdurarak kontrol edemeyebilirsiniz. Google Mail için Mail Checker Plus gibi bir Chrome eklentisi size bu konuda yardımcı olabilir.

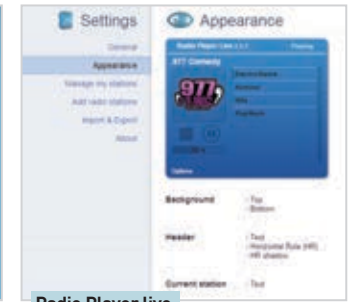
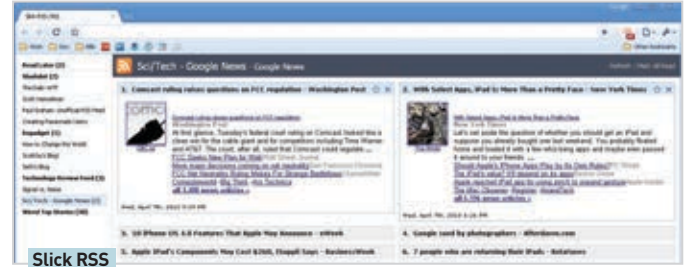
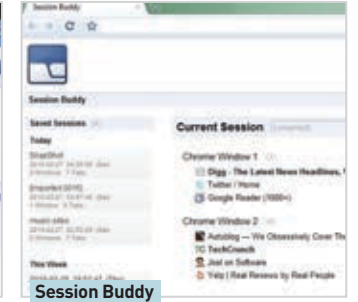
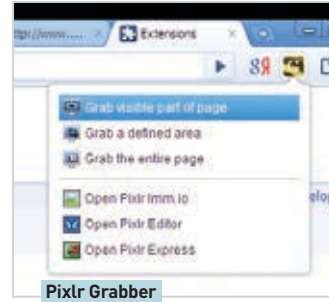
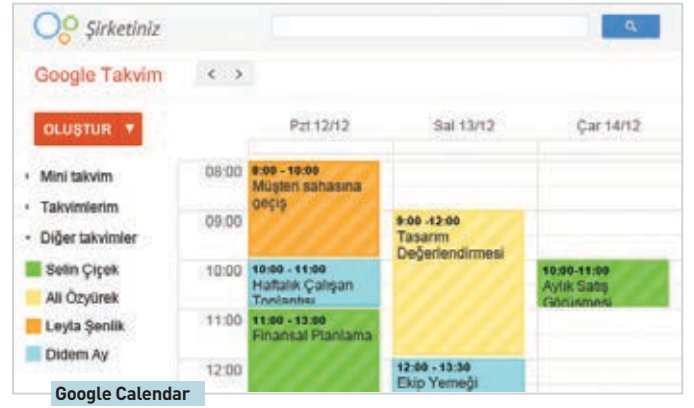
Simgesi size ne kadar okunmamış mesajınız olduğunu gösteriyor ve tıklamanızla beraber e-postayı önizleme, okunmuş olarak işaretleme, silme, arşivleme ya da spam olarak işaretleme olanağına sahip oluyorsunuz. Acil işlem gerektiren postalarınız için herhangi bir maile tıklamak sizi doğrudan Gmail'e yönlendiriyor.

Pixlr Grabber

Bazen bir siteden görüntüye, düzenleyip başka bir yerde kullanmak için ihtiyacınız olabilir. Bu tür bir işlem telif hakkına takılmıyor ve Pixlr Grabber tam ihtiyacınız olan araç olabilir. Eklenti size bütün bir siteden seçilmiş bir parçanın görüntüsünü alma imkânı veriyor. Bir kere alanı seçtiğinizde, görüntüyü PC'nize kaydedebilir ya da web tabanlı Pixlr Editor'e gönderebilirsiniz. Pixlr tıpkı geleneksel bir masaüstü görüntü düzenleyicisi gibi çalışıyor: <http://chip.tk/15q5bwT> ve <http://chip.tk/15q5fN1> adreslerinde kullanım kılavuzları bulabilirsiniz.

Slick RSS

Google, Reader'ı terk etmiş olabilir, fakat birçok insan hala RSS içeriği kullanıyor. Slick RSS ise tarayıcınıza entegre olan bir RSS okuyucu. Slick RSS'e bir kaç RSS içeriği ekleyerek, sadece simgesine tıklayarak tüm içeriğinizi harmanlayan bir web sitesini ziyaret edebilirsiniz. Yer imlerinden ya da manuel olarak içerik ekleyebilirsiniz ve ayrıca yeni içerik geldiğinde uzantı simgesi sizi uyarıyor.

Simple Adblock

Ücretsiz siteler gelir için, aniden beliren pop-up'lar gibi reklamlara bağımlı durumda. Etrafı saran ve gözünüzün önünde beliren reklamlar, YouTube videosu izlerken sinir bozucu bir hal alabiliyor.

Simple Adblock, arka planda çalışan ve bu tür rahatsızlıkları otomatik olarak engelleyen bir eklenti. Bazı sitelerdeki reklamlara izin verirken, diğerlerini engelleyebilirsiniz. Bu sayede destek vermek istediğiniz siteleri desteklerken, diğerlerindeki baş ağrısı yaratan reklamlardan kurtulabilirsiniz.

Radio Player live

Eğer istiyorsanız, Chrome'a ekleyebileceğiniz bir sürü oyun mevcut. Fakat biz arkamıza yaslanmayı ve Radio Player Live ile rahatlamayı tercih ediyoruz. Araç size parmak ucunuzda internet radyo arşivi tutma olanağı sağlıyor. İsterseniz uzantının kendi sitesinden, isterseniz Shoutcast.com gibi diğer sayısız ortamlardan radyo istasyonu ekleyebilirsiniz. Ayrıca manuel olarak yayın ekleme olanağınız da var. Böylece eğer belli, mütevazı bir radyo istasyonunu seviyorsanız, Radio Player Live ile yürütme imkânına sahipsiniz. Birkaç radyo istasyonu eklediğinizde, eklenti simgesinden seçerek oynatmaya hemen başlayabilirsiniz. ☑

yorum@chip.com.tr

PC'NİZ sizi hasta mı ediyor?

PC kullanmanın sağlığınıza ödediği bedel ağır olabilir ama aslında risklerden korunmak kolay. CHIP, PC'nizde sağlıklı çalışmanızı sağlayacak bir rehber sunuyor.

MB / BARIŞ EMRE ALKIM

Hayatta risksiz pek az şey vardır. İleri teknoloji ürünü donanımlar da istisna değil. Özellikle de PC'lerimiz, tabletlerimiz ve akıllı telefonlarımız hastalığa ya da yaralanmaya yol açabilir. Bu risklere kafayı takmak, hatta bilgisayar donanımından ve bunların faydalarından uzak durmak ise aşırı bir tepki. İşin aslı, birtakım akıllıca önlem alarak teknolojinin sağlığımız üstündeki olumsuz etkilerinden korunabiliriz. İşte bu yazımızda potansiyel sorunlara ve önleme yollarına bakıyoruz.

Makalemizde özellikle fiziksel sağlık ve güvenlik konularına eğileceğiz. Dikkat süresinin kısılması, kompulsif davranış, saldırganlık ve sosyal becerinin azalması gibi davranışsal sorunlar gibi, uzmanların türlü elektronik donanımların kullanımına bağladığı sorunları konu dışı tutuyoruz. Bu kaygıların yersiz olduğunu asla öne sürmesek de, kanıtlanırsak sağlıkla ilgili kanıtlar kadar güçlü değil ve biz de spekülasyonlara girmek yerine pratik bir kılavuz sunmayı hedefliyoruz.

Göz sorunları

Önce iyi haberi verelim. Çoğu uzman bilgisayar kullanımının, hatta uzun süreli kullanımın bile gözlerinize kalıcı bir zarar vermediğini söylüyor. Bununla birlikte, bilgisayar kullanıcılarının %50 ila 90'ı görüşte bulanıklık, gözlerde tahriş ve baş ağrısı gibi olumsuz yan etkilerden yakınıyor. Doktorlar bunun gözle ekranı taramak ve bir ekrana bir masamızdaki belgelere odaklanmak gibi tekrarlanan hareketlerden kaynaklandığını söylüyor. Kitaplarla ve kâğıtla çalışanlar için de aynısı geçerli, ne var ki ekran yansıması, titreşim ve kötü kontrast yüzünden bilgisayar daha kötü. Neyse ki bunların çoğundan sakınmak mümkün.

Ekran yansımasını önlemek, ekranınızı üstüne düşen doğru-

dan ışıktan uzaklaştırmak kadar kolay. Bu ışığın kaynağı çoğu zaman yakınlardaki bir pencere oluyor. LCD monitörler eski CRT ekranlardan daha az yansıtıcı olduğundan bu sorun da eskisi kadar önemli değil. Fakat hâlâ CRT kullanıyorsanız göz sağlığınız açısından değiştirmeyi düşünebilirsiniz. LCD'lerde sadece yansıma değil, göz yorgunluğunun bir diğer sebebi olan titreşim de az.

Elbette monitörünüzü her zaman yapay ışıkların yansımalarından uzağa konumlandırmak mümkün değil. Bu ışıklar kontrastın düşmesine de yol açıyor. Normalde mekânların aydınlatması sürekli bilgisayar kullanımı için gereğinden fazla. Sizde de durum buysa ve PC'niz çalışmak dışında başka şeyler de yaptığınız bir odadaysa ışıkları kısıltabileceğiniz bir dimmer taktırmak ya da masa lambası kullanmak faydalı olabilir. Ayrıca ekran parlaklığını ve kontrastı maksimum rahatlık için ayarlamalısınız.

Çalışma masanızı yeniden düzenlemek de yarar sağlayabilir. Bu aynı zamanda el ve kol yaralanmaları için de geçerli. Yazımızın ilerleyen kısımlarında buna ayrıntılı olarak bakalım. Göz sağlığı açısından, uzmanlar en iyi pozisyonun monitörün yüzünüzden 50-70 cm uzakta ve göz düzeyinden hafifçe aşağıda olduğunu söylüyor. Ayrıca kâğıt belgelerle çalışıyorsanız sürekli odak değiştirmek için bunları ekranın yanındaki bir kâğıt tutucuya koymalısınız. Son olarak da davranışlarınızda birtakım değişimlere gitmeniz gerekiyor. Öncelikle, 20-20-20 kuralını benimsemeniz gerekiyor. Yani her 20 dakikada bir, en azından 20 feet (6 metre) uzakta bir şeye 20 saniye boyunca bakmalısınız. Daha uzun süreli, masadan kalkıp biraz dolaşmanızı gerektiren türden düzenli molalar da tavsiye ediliyor. Böylesi üst uzuv sağlığı için de iyi. Kimi uzmanlar gözlerinizin kurumasını önleyeceği için düzenli olarak kendinizi göz kırpmaya zorlamanızı da salık veriyor. Son olarak, düzenli ola-

rak göz doktorunuza görünmeyi ve size verilen numaralı gözlükleri kullanmayı ihmal etmemelisiniz.

Üst uzuv hastalıkları

Bu tanıma el, bilek, kol, omuz ve omurgadaki adalelerde, sinirlerde ve tendonlarda görülen zararlar giriyor. Belirtileri arasında acı, uyuşukluk, ağrı, yorgunluk ve karıncalanma var. Bunlardan biri de bilekleri etkileyen, tekrarlanan zorlama yaralanması ya da RSI. Bu sorunlar çalışma ortamınızı düzgün duruş ve çalışma alışkanlığı sağlayacak şekilde yeniden düzenlemekle büyük oranda giderilebiliyor.

Doğru bir çalışma masası ve sandalye seçimi de büyük önem taşıyor. Masanın yüksekliğiyle ilgili referans değerleri olsa da, kendinizi rahat hissettiğiniz yükseklik en iyisi. Evinizde bile düzgün bir masa ve ya bir büro sandalyesi ya da doğru duruşu destekleyen bir sandalye kullanmanızı öneriyoruz. "İş istasyonu" adı altında satılan ve genelde ev kullanıcılarını hedefleyen bilgisayar masaları genelde ekranla klavyeyi alacak kadar derin değil, ancak yine de kollarınızı yaslayacak kadar yer sunuyor. Çoğu kişi yazı yazmadığınızda bileğini dayayabileceği kadar yer olmasını istiyor. Fakat yazı yazarken bileğinizi hiçbir yere dayamamalısınız. Bir diğer nokta da, klavyenizi ve ekranınızı kendinizden çok uzaklaştırmamanız. Yoksa ekrandakileri okumak için öne eğilmeniz gerekebilir.

Tıpkı gözle ilgili şikayetlerde olduğu gibi, düzenli molalar vermek en iyisi. Ancak üst uzuv rahatsızlıklarından korunmak için bu mola süresini gerinerek ve ilgili yerlere egzersiz yaptırarak geçirmek en iyisi. Eğer RSI'ye yakalandığınızı düşünüyorsanız doktora görünüp mutlaka muayene olun. Eğer risk altındaysanız ya da RSI teşhisi konduysa, bir ses tanıma programı aracılığıyla klavye / fare kullanımını azaltabilirsiniz.

Cilt sorunları

Göz ve üst uzuv sorunları kadar değilse bile, insanlar bilgisayar kullanımıyla cilt rahatsızlıkları arasında da ilişki kuruyor. Bunlardan bazıları deride kuruma, kaşınma, boyun, yüz ya da ellerde kızarıklıklar. Bu, şimdiye kadar saydıklarımız kadar yaygın olmadığından sebepleri de yeterince iyi araştırılmamış. Yine de bilgisayar ekipmanının yaydığı elektrostatik yükün ya da bu aygıtların havayı kurutmasının sorunlara yol açması büyük olasılık.

Elektrostatik yükün bir numaralı kaynağı CRT monitör artık büyük oranda tarihe karıştı ancak lazer yazıcılar da statik etkiye yol açıyor. Eğer sizin de böyle bir hassasiyetiniz varsa kullanılmadığında yazıcıyı kapalı tutabilir, kendinizden uzağa koyabilir ya da yerine bir mürekkep püskürtmeli (inkjet) yazıcı alabilirsiniz. Havanın kurumasına yol açan ise sadece bilgisayarlar değil, ısıya yol açan hemen her şey (neredeyse tüm elektrikli donanım). Bunları da kullanmadığınızda kapalı tutun, hava durumu izin veriyorsa pencerenizi açın ya da bir hava nemlendirici satın alın.

RF'ye maruz kalma

Cep telefonlarının, baz istasyonlarının ve WiFi erişim noktalarının yaydığı radyo sinyallerine bakacak olursak, öncelikle bunların ciddi sağlık risklerine yol açtığını düşünmediğimizi söyleyelim. Fakat bu çok yaygın bir endişe ve endişe de kendi içinde riskler içerdiğinden, bunları azaltmak için önerilerde bulunuyoruz.

Saygın bilim insanlarının yaptığı araştırmalar, cep telefonu şebekesi ve WiFi sinyalleri için kullanılan düşük düzey radyo sinyallerine maruz kalmanın çok az risk doğurduğunu öne sürüyor. Bununla birlikte herhangi bir şeyin yüzde yüz olduğunu ya da olmadığını ispatlamak çok zor. Dolayısıyla, baz istasyonu karşıtlarına inanıyorsanız muhtemelen bu çalışmalar sizin için bir şey ifade etmeyecek. Öyle bile olsa radyo sinyalleriyle ilgili itiraz edilemeyecek bazı gerçekler, kaygınızın azalmasına ya da riski azaltmaya

Yer açın: Çalışma masanızda ciddi miktarda boşluk olması gerektiğini unutmayın.

(böyle bir risk varsa tabii) yardımcı olabilir.

Radyo sinyalinin gücü, kaynağına olan mesafenin karesiyle ters orantılı olarak azalır. Buna ters kare yasası denir. Uzun lafın kısısı, eğer kendinizle iletici arasındaki mesafeyi iki katına çıkarırsanız sinyal gücü dörtte bire düşer. Eğer baz istasyonundan bir değil 100 metre uzakta durursanız sinyal tam 10.000 kat zayıflar ve bu böyle devam eder. Karşıt gruplar baz istasyonlarının 1 km yakınında yaşayanlarda kanser vakalarının arttığını öne sürüyor ve genel olarak baz istasyonlarının okullara 100 metreden daha yakın olmaması öneriliyor. Ne var ki ters kare yasası bu endişelerin boşuna olduğunu kanıtlıyor. Elinizdeki cep telefonu, görüşme sırasında bir kilometre şöyle dursun, 100 metre uzaktaki bir baz istasyonundan 5.000 kat daha yakın. Baz istasyonunun gücünü de dikkate alırsak, sinyal şiddeti yaklaşık bir milyon kat daha fazla. Bu da gösteriyor ki, günde saniyenin onda birinden daha kısa süre cep telefonu kullanmakla bir baz istasyonuna 100 metre mesafede olmanın riski aynı. Bir başka deyişle, baz istasyonlarına karşı çıkana kadar cep telefonunuzla daha az görüşme yapmak çok daha büyük fark yaratıyor.

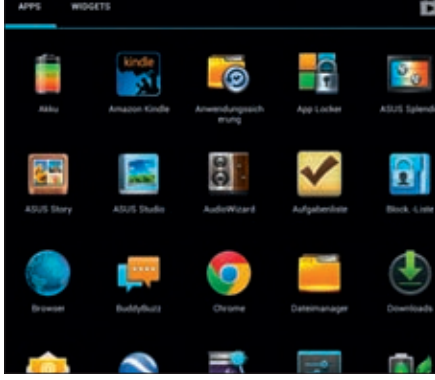
Ters kare yasası bir WiFi erişim noktasının potansiyel riskini azaltmak için de yol gösteriyor. Böyle bir aleti insanlardan uzağa koymak iyi bir fikir ve yasa gereğince, yaptığınız küçük bir değişikliğin bile etkisi büyük.

Taşınabilir aygıtlar

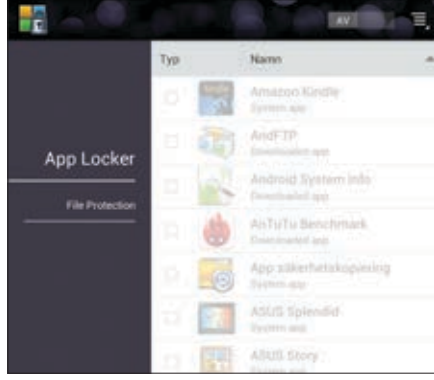
Uzmanlar PC çağının sona ermek üzere olduğunu söyledikçe PC'nizin yerine bir tablet almayı aklınızdan geçiriyor olabilirsiniz. Fakat taşınabilir aygıtlar uğruna masaüstü PC'nizden vazgeçmeden sağlığa ilgili hususları da dikkate almalısınız. Tabletler ve dizüstü bilgisayarlar dışarıdayken, yoldayken faydalı olsa da ne ev ne ofis kullanımı için yeterince ergonomikler.

Taşınabilirlikleri yüzünden, evde bile TV izlerken, mutfak tezgâhının üstünde, hatta yataкта bile dizüstü ya da tablet kullanıyoruz. Göz yorgunluğunu önlemek için PC'lerin nasıl konumlandırılması gerektiğini öğrendikten sonra bunların soruna yol açacağını anlamışsınızdır. Beş dakikalık bir iş için elbette bu aygıtları kullanabilirsiniz ama uzun süreli kullanım için taşınabilir aygıtları mutlaka bilgisayar kullanımı için tasarlanmış bir çalışma masasına koymalısınız. Ayrıca dizüstü bilgisayarınızı uzun süreli kullanacaksanız harici bir monitöre, klavyeye ve fareye bağlamak da harika bir fikir.

balkim@chip.com.tr

Uygulama menüsü: Gayet basit tutulmuş. Objeler için ayrı sekmeler mevcut.

Parola koruyucu: Önemli uygulamalar, istenmeyen erişime karşı korunabiliyor.

Pencere modu: Bazı eklentiler, küçük pencereler halinde başlatılabilir ve istediğiniz gibi konumlayabiliyorsunuz.

ASUS FONEPAD

Telefon özelliklerine sahip tablet

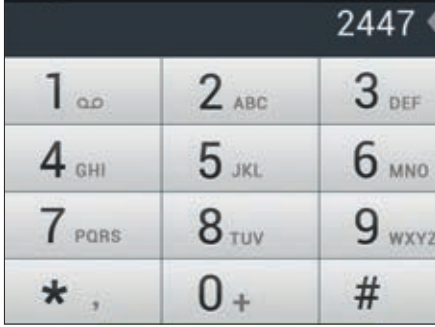
Nexus 7'nin daha iyi versiyonu: Mükemmel çalışma süresi, sağlam dizayn ve hızı, Fonepad'i en iyi Android modelleri listesinin başına yerleştiriyor.

ASUS Fonepad ilk bakışta Goggle'ın Nexus 7'sini andırıyor. Google'ın favori tabletini neden ASUS'a ürettiğine dair bir şüphemiz tabi ki yok. Fakat içine bakıldığında, çok daha farklı bir donanım platformu kullanıldığı ortada: 1,2 Ghz'lik yonga (SoC) üzerine Intel'in

Atom Z2420 sistemi konulmuş ki bu çok iyi bir verimlilik sağlamasa da, fiyat konusunda bir avantaj sağlıyor. 1 GB RAM ve 16 GB flash bellek de yanında geliyor. Dâhili hafıza bir micro SD card yardımıyla arttırılabilir. 7 inç ekranın çözünürlüğü 1280 x 800 pixel. Genelde 7

inç modellerde 1024 x 600 piksel kullanıldığına da göz ardı etmemek lazım. Fonepad'in fiyatı, zaten pahalı olmayan Nexus 7'ye göre daha da düşürülmüş: Tablet sadece 700 TL'ye mâl oluyor. Bu hâli ile Fonepad, Nexus 7'yi özellikler bakımından alt ediyor.

Telefon klavyesi: Telefon uygulamaları sadece numaraları değil, isimleri de hatırlıyor.

Değişkenlik: Zevkinize göre, Fonepad'de iki renk seçeneği mevcut.

Örnek vermek gerekirse, kullanıcı Fonepad ile arama yapabilsin diye, mikrofon + sesli hoparlör ve telefon aygıtı eklenmiş (UMTS, EDGE, HSPA+). Fakat koca bir tablet kulağınızda görüşme yapmak, biraz tuhaf duruyor. Bu bağlamda, aygıt pek de kullanışlı değil. Nexus 7'nin aksine, yakın alan kablosuz ağı (NFC) bulunmuyor – bu sorunu giderecek, özellikle de tabletler için çok sayıda uygulama maalesef yok.

Düşük görüntü kalitesi

Küçük ön kamera sadece 1,2 megapiksel çözünürlükte. Asus muhtemelen fiyatı yüzünden arka kamera eklememiş. Bilgi işleme kabiliyeti iyi çalışıyor. Fonepad'in fiyatı yüzünden Apple'ın iPad'i kadar üst seviye olmadığını düşünebilirsiniz. Kullanıcının, görüntü parlaklığı konusunda biraz feragat etmesi gerekiyor: örnek vermek gerekirse, panel, metre kare başına sadece 300 candel-la gücünde parlaklık sağlıyor, bu da damalı zemin kontrastının (133:1) sadece ortalama seviyede olmasından dolayı güneş ışığında okumayı zorlaştırıyor. IPS panelinin renk görüntüsü ise iyi: fotoğraflar ve görüntüler keskin, düzenli ve gayet doğal gözüküyor.

Hızlı ve ekonomik Intel işlemci

İşletim sistemi Android 4.12 sürümü. Bu konuda Asus, Google ile kendi ara yüzünü oluşturmak yerine, orijinal Android kullanmayı tercih etmiş. Sistem Atom işlemci ile gayet hızlı tepki veriyor –sadece bazen hafif yavaşlamalar göze çarpmıyor, fakat üzerinde ölü toprağı varmış gibi de değil. Bu fiyattaki diğer Tabletlerle karşılaştırıldığında, performans ve pratik kullanım bakımından çok daha iyi diyebiliriz.

ARM-CPU için sağlanmış birkaç Android uygulaması, Intel x86 komut seti yüzünden halen çalışmıyor. Adobe Air ve Firefox tarayıcı da bu kategoriye dâhil. Fakat diğer eklentilerin çoğu sorunsuz bir şekilde çalışıyor.

Düzenli ekranı ve azaltılmış ağırlığı (318 gram) sayesinde, Fonepad rahatlıkla her çantaya sığabiliyor ve oldukça da mobil. Bu sayede tablet "Taşınabilirlik" kategorisinde de listemizin en üst sırasında yer alıyor. Ayrıca pil ömrü de mükemmel. Full şarj ile Fonepad, video oynatma testinde 8 saat çalıştı. İnternette sörf yaparken de, çalışma süresi sadece bir saatlik gerilemeyle 7 saat dayandı. Bu değerler gerçekten etkileyici. Buna rağmen, en büyük rakibi Nexus 7, 9,5 saatlik video izleme süresi ile çıtayı çok daha yukarılara çıkarmış durumda. Nexus 7 bitmiş şarjı 5,5 saatte doldururken, bu süre Fonepad'de sadece 2,5 saat.

TEST SONUCU

Asus Fonepad, testte bizi gerçekten şaşırttı: Düşük fiyatına rağmen, 7 inçlik tablet tüm diğer Android rakipleriyle boy ölçüşebilir nitelikte. Toplamda iyi özelliklerinin yanında, taşınabilirlik ve fiyat/performans dengesiyle CHIP Top 10 sıralamasında beşinci sırada yer alıyor.

- +** Yüksek performans, uzun pil ömrü, makul fiyat
- Ekran biraz karanlık, tüm uygulamaların x86 ile uyumlu olmayışı, NFC/TC çıkışının olmaması
- Fiyat:** yaklaşık 700 TL

TEST MERKEZİNDEN

İşlevsellik ve kullanım tablet testlerinde en büyük öncelikler. Bunun haricinde, ekran kalitesiyle birlikte, taşınabilirlik, ağırlık, pil ömrü de önemli bir rol oynar.

GÜÇLÜ PİL

ASUS Fonepad açıkça diğer Tabletlerle dayanıklılık ve şarj ömrü kıstaslarında üstünlük sağlıyor.

ASUS FONEPAD SINIF ORTALAMASI

ONLINE

6:54 SAAT

5:21 SAAT

ŞARJ DOLUM SÜRESİ

2:38 SAAT

4:10 SAAT

UÇUK CPU YOK

Fonepad'in Intel Atom işlemcisi çok da üst seviye sayılmaz, fakat günlük kullanımda sorunsuz çalışmayı garanti ediyor.

ASUS FONEPAD SINIF ORTALAMASI

GRAFİK BENCHMARK (GLBENCHMARK2.5 EGYPT HD)

11 KARE/SANİYE

18 KARE/SANİYE

SİSTEM BENCHMARK (ANTUTU-BENCHMARK V3)

6.689 PUAN

10.094 PUAN

EKRAN ZAYIFLIKLARI

Fonepad'in en zayıf noktası, değerlendirmede ortalamanın altında çıkan ekranı.

ASUS FONEPAD SINIF ORTALAMASI

PARLAKLIK

292 CD/M²

346 CD/M²

KONTRAST

133:1

202:1

TEKNİK VERİLER

GÖRÜNTÜ (DIYAGONAL/ÇÖZÜNÜRLÜK)	7-inç / 1.280 x 800 Piksel
CPU/RAM	Intel Atom Z2420/1 GB
İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.1.2
HAFIZA (DAHİLİ/ARTTIRILABİLİR)	13 GB / microSD
ARABİRİMLER	WLAN, Bluetooth, microUSB 3.0
PİL ÖMRÜ (VIDEO/İNTERNET)	7:15 / 6:54 saat
BOYUTLAR/AĞIRLIK	19,7 x 12,0 x 1,1 cm/318 g

DEĞERLENDİRME

TOPLAM	84,6
KULLANIM (%50)	84
EKRAN (%20)	70
TAŞINABİLİRLİK (%20)	100
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%10)	87

CHIP İyi (85)

SAMSUNG ATIV BOOK 9 PLUS

Ekraniyla fark yaratıyor

TL Fiyat: 4009 TL

İnce işçilikli bir tasarım sonucu ortaya çıkan ATIV Book 9 Plus, oldukça ince ve hafif. Yalnızca 13,6 mm'lik kalınlığa sahip olan Ultrabook, sadece 1,39 kg ağırlığıyla da rahatlıkla taşınabilir. Diğer yandan 13,3 inç boyutunda bir ekranın sahibi olan ATIV Book 9 Plus, tam 3200x1800 piksel çözünürlük sunmasıyla da yüksek görüntü kalitesi içeriyor. Ekranın dokunmatik olması da cabası... ATIV Book 9 Plus'ın üzerinde hızlı bir işlemci yer alıyor. Elbette Haswell işlemci kullanılmış. Core i5-4200U gibi oldukça yeni bir işlemciyi üzerinde bulunduran dizüstünün bu işlemcisi, bu yılın 3'üncü çeyreğinde üretilmiş. 1,6 GHz ila 2,60 GHz arası hızlarda çalışabilen işlemci, böylece yüksek performans ihtiyacını karşılayacak seviyede. Bunun yanı sıra entegre HD Graphics 4400 ve hızlı bir 128 GB SSD'ye de sahip olan ATIV Book 9 Plus, 4 GB'lık DDR3 bellekle geliyor. Dizüstü bilgisayarın sahip olduğu teknik birimleri bir arada değerlendirdiğimizde açıkçası ortaya çok güzel bir sonuç çıkıyor. Özellikle ofis çalışanları tarafından rahatlıkla kullanılacak bir performans sunan ATIV Book 9 Plus, eğlence için de kullanılabilecek bir notebook. İsteyenlerin oyun ihtiyacını da karşılayabilecek olan dizüstü, biraz tevazu göstermenizi bekleyecektir.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
İŞLEMCI	Intel Core i5 4200U 1,60 GHz - 2,30 GHz
EKRAN	13,3 inç SuperBright+, Dokunmatik (3200x1800)
BELLEK	4 GB DDR3
SABİT DİSK	128 GB SSD

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	90
EKRAN (%15)	82
DONANIM ÖZELL. (%15)	80
TAŞINABİLİRLİK (%10)	88
FİYAT / PERF. (%20)	81

CHIP İyi (85)

IRISCAN MOUSE

Tarama işlemi elinizin altında

TL Fiyat: 212TL

Hem bir fare hem bir tarayıcı olarak görev yapan IRIScan Mouse, gayet rahat bir kullanımı sağlıyor. A3 boyutunda ve 300 dpi çözünürlükte tarama işlemi yapabilen cihaz, taşınabilir olmasıyla da avantajlı. Tarama işlemi için IRIScan Mouse'un yanındaki "Scan" tuşuna basmanız ve ardından fareyi belgenin üzerinde kaydırmanız yeterli. Ancak daha önce IRIScan Mouse'un beraberinde getirdiği yazılımı bilgisayarınıza yüklemeniz gerekli. Yazılım yüklemek işlemi biraz uzun sürebiliyor. Kurulumun ardından tarayıcı özelliği kazanan IRIScan Mouse, taradığınız belgeyi anlık olarak yazılım ekranına aktarıyor. Tarama işleminin ardından yazılım üzerinden istediğiniz bölgeyi kesip orijinal belgeyi dijital ortama aktarım işlemi tamamlayabiliyorsunuz. Aynı zamanda bir fare görevi de gören IRIScan Mouse, bu anlamdaki kullanımını da tasarımıyla olumlu yönde etkiliyor. 1200 dpi lazer algılayıcıya sahip olan fareyi, USB üzerinden bilgisayarınıza bağlayabiliyorsunuz. Microsoft Office ve Adobe Photoshop uygulamalarını destekleyen cihaz; PDF, JPG, TIFF, BMP, PNG, XLS ve DOC formatlarında kayıt özelliği gösteriyor. Türkçe arabirimiyle de kullanışlı bulduğumuz fare, diğer yandan elbette Türkçe metinleri de tanıyabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

FARE SENSÖRÜ	1200 dpi
ÇÖZÜNÜRLÜK	400 dpi
DOSYA FORMATI	JPG, PDF, TIFF, BMP, PNG, XLS, DOC
BAĞLANTILAR	USB 2.0
DÜĞME	3 adet

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	81
DONANIM ÖZELL. (%25)	75
ERGONOMİ (%15)	80
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	90

CHIP İyi (80)

LG NEXUS 5

Android KitKat 4.4'le geliyor

TL Fiyat: Belli değil

Nexus 5 her anlamda iddialı bir telefon. 5 inçlik 1080p IPS ekranla gelen telefon, 445 ppi piksel yoğunluğu sunuyor. Bu yüksek yoğunlukta gayet net görüntüler üreten telefonun arka kapağı ise açılmıyor. Yani arka kapağı açıp pili değiştiremiyorsunuz. Bir microSD kart slotu da bulundurmamış. 16 GB'lık model yerine 32 GB'lık modeli tercih etmeniz iyi olacaktır. Tasarımıyla oldukça hafif bulduğumuz telefonda (130 gram) plastik malzeme tercih edilmiş. Yazılım alanına gelirsek, Nexus 5'in çok hızlı bir telefon olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle Android 4.4 KitKat işletim sistemiyle birlikte gelmesi, telefonun en büyük artılarından. Biz işletim sistemini gayet beğendik, emin siz de beğeneceksiniz. Telefonun teknik özellikleri de başarılı. 2,3 GHz'lik 4 çekirdekli Qualcomm Snapdragon 800 işlemcisi, Adreno 330 grafik birimi ve 2 GB RAM'ile performans anlamında tüm ihtiyacınızı karşılıyor. Ön kamerasıyla 1,3 MP sunan telefonun, arka kamerasıyla ise 8 MP değerinde. Nexus 5'in kamerası, Nexus 4'e göre çok daha iyi ancak Nokia Lumia 1020 ve LG G2 gibi cep telefonlarının gerisinde. 300 saate kadar bekleme süresi sunan telefon, yaptığımız testlerde konuşma süresiyle ise 8:58 saatlik bir performans gösterdi.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
İŞLEMCI	Qualcomm MSM8974 Snapdragon 800 2,3 GHz
EKRAN	4,95 inç True HD IPS+ (1080x1920)
BELLEK	2 GB
DEPOLAMA	32 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	94
İNTERNET (%20)	95
MÜLTİMEDYA (%20)	96
TELEFON FONKSİYONU (%10)	95
PERFORMANS (%20)	96

CHIP Çok iyi (95)

TP-LINK ARCHER C7 802.11ac standartlı router

TL Fiyat: 445 TL

TP-Link yeni router'ında Archer C7 ismini tercih etmiş. Cihazın kodu ise AC1750. Daha anlaşılır model koduna sahip olmasıyla akılda daha kalıcı olabilecek olan AC1750, gösterdiği özelliği kod adına yansıtmış. AC ile yeni Wi-Fi standardı olan 802.11ac desteği gösterdiğini anlatan router, 1750 ile ise toplamda 1,75 GHz'e kadar birleşik kablosuz veri aktarım hızı sunduğunu ortaya koyuyor. 2.4 GHz ve 5 GHz frekanslarında çalışan router, 2,4 GHz'de 450 Mbps'e kadar, 5 GHz'de ise 1300 Mbps'e kadar hıza erişebiliyor. Yavaş yavaş yaygınlaşmaya başlayan 802.11ac bağlantı desteğine terfi etmeyi düşünen kullanıcılara bir seçenek olarak sunulan Archer C7, üzerinde belirgin şekilde yer alan üç büyük anteniyle dikkat çekici bir görsellik sunuyor. Ancak bu harici antenlerinin yanı sıra kutu içeriğinde de yine 3 anten bulunduran router, böylece çift bant frekansta çalışıyor. 3 harici 5 dbi anteniyle dikkat çekici bir görsellik sağlayan router, arka bağlantılarına baktığımızda da kullanışlı öğeler sunuyor. 4 Gigabit LAN yuvasının yanı sıra 1 Gigabit WAN portunun da sahibi olan router, burada iki USB girişiyle de dikkat çekiyor. İki USB noktası ile diskinizi ağa bağlayabilirken, diğer yandan yazıcı paylaşımı da yapabilmeyi mümkün.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n - 802.11ac/n/a
FREKANS	2.4 GHz ve 5 GHz
HIZ	450 Mbps (2,4 GHz), 1300 Mbps (5 GHz)
BAĞLANTILAR	LAN (4 adet), WAN, USB 2.0 (2 adet)
BOYUTLAR	243 x 160,6 x 32,5 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	88
DONANIM ÖZELL. (%25)	85
ERGONOMİ (%15)	83
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	80

CHIP İyi (85)

PHILIPS 272P4 Yenilikçi özellikleriyle iddialı

TL Fiyat: 200 TL

27 inç boyutunda bir ekranın sahibi olan monitör, sağlam ayaklar üzerinde duruyor. 2560x1440 piksel çözünürlükte görüntü sunan bir ekranın sahibi olan Philips 272P4, Quad HD panel kullanıyor. Ekranda parlaklık ve renkler gayet canlı ve yerinde. 178 derecelik geniş görüş açısı sahibi olan monitör, tepki süresiyle biraz yüksek. 12 ms'lik tepki süresi sunan monitör; 300 kandela parlaklık ve 1001:1 statik olmak üzere, 20.000.000:1 dinamik kontrast oranının da sahibi. Görüntü kalitesinin yanı sıra bağlantı çeşitliliğiyle de kullanımı zenginleştiren monitör, iki HDMI, üç USB 3.0, DVI ve DisplayPort bağlantılarını sunuyor ve MultiView fonksiyonuna sahip. MultiView ile iki farklı görüntüyü monitör ekranında eş zamanlı olarak çalıştırabiliyorsunuz. Diğer yandan yüksekliğini 150 mm'ye kadar arttırabileceğiniz monitörü 90 derecelik açıyla döndürebilmeniz mümkün. Ayrıca yine -65 ila 65 derece açılarında yana yatırabilir veya -5 ila 20 derece arasında da ekranı eğebilirsiniz. Philips 272P4, üzerinde bir web kamerası da bulunduruyor. Bu web kamerası ile görüntülü görüşme yapabiliyorsunuz. Ekranın altında yer alan PowerSensor isimindeki sensörleri ile de ekran başında olup olmadığınızı gözleyen monitör, bu yeteneğini enerji tasarrufu sağlamak için kullanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	27 inç PLS LCD (2560x1440)
TEPKİ SÜRESİ	12 ms (griden griye)
PARLAKLIK	300 kandela
KONTRAST	1000:1 (statik), 20.000.000:1 (dinamik)
BAĞLANTILAR	HDMI (2 adet), DVI, DisplayPort, USB 3.0

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	94
ERGONOMİ (%25)	93
KULLANIM (%15)	90
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	90
TEKNOLOJİ (%10)	90

CHIP Çok iyi (92)

AOC D2769VH 3D destekli bir monitör

TL Fiyat: 1247 TL

D2769VH, 27 inç boyutlu bir monitör. AH-IPS panele sahip olan monitör, böylece hem dikey hem yatay konumda 178 dereceye kadar görüş açısı sağlayabiliyor. IPS panelin bir diğer önemli özelliği olan renk doğruluğunun avantajını da yaratan monitör, 5 ms'lik tepki süresinin de sahibi. Böylece oyunlar için de ideal olarak görüntü sağlayabiliyor, hızlı sahnelerle ayak uydurabiliyor. 1920x1080 piksel, yani Full HD çözünürlük sağlayan monitörün statik kontrastı 1000:1, dinamik kontrastı ise 20.000.000:1. Bu da demek oluyor ki kontrastla ilgili bir problem yaşamıyorsunuz. Yaptığımız testlerde de aksi bir senaryoyla karşılaşmadık. Koyu sahnelerde görüntü gayet başarılıydı. Elbette monitörün can alıcı özelliği 3D görüntü sağlaması. Titreşimsiz 3D performansı sunan monitör, beraberinde bir polarize gözlük de getiriyor. 3D performansıyla gayet memnun edici sonuçlar sağlayan D2769VH, bu konuda açıkçası bizi şaşırtmadı. Ayrıca 2D görüntüleri 3D'ye dönüştürebilen monitör, bunu menü butonları yoluyla halletmenize olanak tanıyor. Böylece iki boyutlu görüntüleri sanal olarak 3D'ye terfi ettirebiliyorsunuz. Monitörün bağlantılarından bahsedecek olursak, hepsi arka tarafta bir arada kullanılmış. İki adet HDMI bağlantısı, D-Sub ve kulaklık girişi ile standart ihtiyaçları karşılayan monitör, USB bağlantısına ise sahip değil.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	27 inç AH-IPS 3D 1920x1080
TEPKİ SÜRESİ	5 ms
PARLAKLIK	250 kandela
KONTRAST	1000:1 (statik), 20.000.000:1 (dinamik)
BAĞLANTILAR	HDMI (2 adet), D-Sub, kulaklık

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	92
ERGONOMİ (%25)	85
KULLANIM (%15)	90
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	75
TEKNOLOJİ (%10)	88

CHIP İyi (87)

LENOVO MIIX 10 Notebook ve tablet melezi

TL Fiyat: 1417 TL

10,1 inç büyüklüğünde bir ekranın sahibi olan hibrit, sadece 580 gram ağırlığında. Bu ağırlığıyla iPad 4'ten bile daha hafif. Tabletin kalınlığı ise 10,1 mm. Kutusundan isteğe bağlı sökülebilir klavyesiyle birlikte çıkan Miix 10, Quick Flip ismini verdiği bu kılıfla gayet rahat bir kullanım sağlıyor. Klavyenin de oldukça rahat olduğunu söyleyelim. Ekran, 1366x768 piksel çözünürlüğünde görüntü üretiliyor. Ekranın dokunmatik hassasiyetini gayet yerinde bulduk. Ekranın üstünde yer alan web kamerası ile ise görüntülü görüşmeler mümkün. Intel Atom işlemcisiyle gelen Miix 10, Z2760'a kalbinde yer vermiş. Ancak Z2760, Intel'in geçtiğimiz yılın üçüncü çeyreğinde çıkarttığı bir işlemci. Çift çekirdekli olan bu işlemci, yeni nesil Atom'ların gerisinde. Yanlış anlaşılmasın, Miix 10 performansıyla sorunsuz çalışıyor. Ancak ortada yeni nesil işlemciler varken, neden eskisiyle ortaya çıktığı konusunda soru işaretleri yaratıyor. 2 GB belleğin sahibi olan Miix 10, 64 GB'lık flaş hafızanın da sahibi. Bu hafızanın yaklaşık 30 GB'ı kullanılabilir durumda. 10 saate kadar pil ömrü sunan tablet, bu haliyle yeterli. Dizüstü formunda yoğun kullanımlar altında ise bu sürenin 3 saat 49 dakikaya kadar kısaldığını gördük. Açıkçası bu da bir dizüstü bilgisayar kullanımı için gayet ideal.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
İŞLEMCI	Intel Atom Z2760 1,80 GHz 2 çekirdekli
EKRAN	10,1 inç IPS (1366x768)
BELLEK	2 GB
BAĞLANTILAR	Wi-Fi, Bluetooth, microSD, HDMI, USB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	70
EKRAN (%15)	85
DONANIM ÖZELL. (%15)	70
TAŞINABİLİRLİK (%10)	90
FİYAT / PERFORMANS (%20)	65

CHIP İyi (73)

MICROSOFT XBOX ONE Microsoft'un yeni nesil konsolu

TL Fiyat: 499 \$

Xbox One, özellikle boyutlarıyla tam bir canavar. Yeni konsol, PS4'ten ve Xbox 360'tan görünür şekilde büyük. Siyah renkli gövdeye sahip olan konsolun tüm portları arka kısmında. HDMI, güç, S/PDIF, çift USB 3.0 ve IR çıkışı var. Xbox One'ın beraberinde Kinect'i de getirdiğini söyleyelim. Her şeyiyle bir konsoldan fazlası olan One, One Guide ile bunu hissettiriyor. Özellikle ABD'liler One Guide ile konsollarını bir kablolu TV'ye dönüştürebiliyorlar. Ancak pek çoğu gibi bu hizmet de Türkiye için yok. GameDVR sayesinde oyun içindeki son 30 saniyenizi HD olarak arkadaşlarınızla paylaşabileceğiniz One, bu yönüyle PS4 ile benzerlik gösteriyor. Gamepad'e gelecek olursak, tasarımıyla oldukça beğendiğimiz bir gerçek. Eskisine nazaran çok az değişiklik gösteren gamepad, daha hafif ve pürüzsüz yapıda. Fakat yine de PS4'ten bazı özellikleri de burada aramadık değil. Xbox One; 8 çekirdekli AMD işlemci, 8 GB DDR3 RAM, 500 GB'lık bir sabit diske sahip. Teknolojisiyle PS4 ile kıyasıya rekabet içinde olan Xbox One'ın arayüzüne ise Windows 8 kullandıysanız hiç yabancılık çekmeyeceksiniz. Ve son olarak grafik ve oyunlara gelirken, öncelikle One'daki oyunların 720p, PS4'tekilerin ise 1080p çalıştığını söylemeliyiz. Ancak bu farkı görebilmek için ekrana dikkatle bakmalısınız.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLEMCI	AMD 1,75 GHz 8 çekirdek
GPU	AMD Radeon tabanlı 1,23 TFLOPS
BELLEK	8 GB DDR3
DEPOLAMA	500 GB
BAĞLANTILAR	HDMI, USB 3.0, Ethernet, IEEE 802.11 b/g/n

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	85
DONANIM ÖZELL. (%25)	90
ERGONOMİ (%15)	90
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	90

CHIP İyi (85)

SAMSUNG GALAXY GEAR Akıllı saat deneyimi

TL Fiyat: 799 TL

Gear'ın şu an eşleşebildiği Samsung cepeleri arasında Galaxy S3, S4, Note 2 ve Note 3 bulunuyor. S4 Active gibi birkaç cebin daha yakında bu listeye eklenmesi bekleniyor. Telefon ve saati NFC sayesinde sorunsuzca eşleştirebiliyorsunuz. Gear'ın ekran boyutu sadece 1,63 inç, çözünürlüğü ise 320x320 olsa da bize yeterli geldi. Simgeler yeterince büyük, menüler ise anlaşılır. Ekranın tepki süresi ise oldukça iyi. Gear tabi ki saati göstermekle yetinmiyor ve sizi gelen SMS'ler ve e-postalar için de uyarıyor. E-postalar sadece ön izleme olarak gösterildiğinden tüm e-postayı okuyabilmek için telefonunuza ihtiyaç duyuyorsunuz. Gear, hoparlör ve bir çift mikrofonla geliyor. Saatiniz üzerinden telefonla konuşmanız mümkün, ancak bu dışarıda biraz garip görünmeniz demek. Dahası ses kalitesi çok iyi değil. Galaxy Gear, entegre bir kamerayla geliyor. 2 megapiksel kameranın çektiği fotoğraflar hiç de fena değil. Kameranın fotoğraf çekme sesini kapatmanız mümkün olmadığını söyleyelim. Saat, 720p çözünürlüklü videolar da kaydedebiliyor. Peki, Gear'ın pili tek şarjla ne kadar dayanıyor? Titreşimli uyarıları kapatırsanız piliniz 3-4 gün dayanabiliyor. Pil ömrü titreşim açıkken yaklaşık 2,5 güne geliyor. Saatin tam olarak şarj olması ise 1-2 saat sürüyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	1,63 inç AMOLED (320x320)
KAMERA	2 MP
HAFIZA	4 GB
PİL ÖMRÜ	Ortalama 3 gün
AĞIRLIK	76 gram

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%50)	50
DONANIM ÖZELL. (%25)	52
KONFOR (%15)	52
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	50

CHIP Orta (50)

PARROT AR DRONE 2.0 Parrot'un 4 pervaneli canavarı

TL Fiyat: 899 TL

AR Drone 2.0, iPhone veya Android işletim sistemli cep telefonu veya tabletinize indireceğiniz uygulaması üzerinden kontrol edilebiliyor. Üzerinde yer alan kamerası sayesinde görüntüyü anlık olarak mobil cihazınıza gönderen helikopter, bu görüntüleri telefonunuza kaydediyor. Kamerasıyla 1280x720 piksel çözünürlükte video çekimi yapan helikopterin kontrollerine kısa bir sürede alışıyorsunuz. AR Drone 2.0, hem iç hem dış mekanlara uygun yapıda. Düşmelere ve çarpmalara karşı dayanıklı yapıda olan helikopter, azami hız olarak saatte 18 km'yi görebiliyor. Toplamda 50 metrelik bir menzilde kullanabildiğiniz AR Drone 2.0'ı ortalama 12 dakika kadar tek şarjla kullanabiliyorsunuz. Bataryanın şarj olma süresi ise 90 dakika. Her 12 dakikada bir 90 dakikalık aralar vermek istemiyorsanız size önerimiz yedek bir batarya daha almanız. 15 watt gücünde ve 35 bin RPM hızında çalışan 4 pervaneye sahip olan AR Drone 2.0, uygulama üzerinden verdiğiniz tüm komutları yerine getiriyor. Kullandıkça ustalaşıyor ve bu dört pervanenin sınırlarını zorlayabiliyorsunuz. Uygulama içinde farklı seçenekler bulunuyor. Pilot ile helikopteri havalandırabiliyor, AR.Drone Akademisi ile kendinizi geliştirebiliyor ve şu an yalnızca iOS için kullanılabilir olan Yönetmen Modu ile kendi filminizi çekebiliyorsunuz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

KAMERA	HD
HIZ	18 km/s
UÇUŞ SÜRESİ	Ortalama 12 dakika
MENZİL	50 metre
ŞARJ SÜRESİ	90 dakika

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	90
DONANIM ÖZELL. (%30)	80
ERGONOMİ (%10)	90
KULLANIM KOLAYLIĞI (%20)	85

CHIP İyi (87)

SONY PLAYSTATION 4 Sony'nin yeni konsol bombası

TL Fiyat: 1399 TL

İnce, düz ve siyah renkli cihazın boyutu, ikinci nesil PS3 ile hemen hemen aynı. 2,75 kilo ağırlığındaki PS4'ün bataryasının olmaması sevindirici. Ön yüzde bir Blu-ray disk sürücüsü bulunduran PS4, çift USB 3.0, HDMI, Ethernet, dijital optik ses çıkışı ve PS Camera için özel bağlantı noktasının sahibi. PS4'ün içine baktığımızda tek yongadan oluşan, sekiz çekirdekli x86-64 AMD Jaguar işlemci ve AMD'nin Radeon teknolojisini temel alan 1.84 teraflop'luk GPU'yla geldiğini görüyoruz. Bu işlemci gücü, 8 GB'lık GDDR5 RAM ve 500 GB'lık sabit disk ile destekleniyor. Performansı ile deneyimlediğimiz konsol, oyunlarda gayet akıcı bir performans gösteriyor. PS4'te elbette gamepad de yenilendi. DualShock 4 olarak anılan yeni gamepad, tasarımıyla Xbox'tan alıntılara sahip. Konfor anlamında eskisinden daha rahat. Ancak DualShock 4, en büyük farkı dokunmatik alanıyla yaratıyor. Bu alana dokunarak oyunlarda ek kontrol sahibi olabiliyorsunuz. Ayrıca önünde yer alan "Işık Çubuğu" ile hareket algılayıcı özelliği de kazanan gamepad, PlayStation Camera'yla PS Move'a benzer bir deneyim yaşıyor. DualShock 4'ün üzerindeki Share butonuyla oyun içi görüntülerinizi arkadaşlarınızla paylaşmanız da mümkün. PS4; PS Store, PS Plus, cep uygulamaları ve Remote Play ile Vita'yla kullanılabilmesiyle de başarılı.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLEMCI	x86-64 AMD "Jaguar" 8 çekirdek
GPU	AMD Radeon tabanlı 1,84 TFLOPS
BELLEK	GDDR5 8 GB
DEPOLAMA	500 GB
BAĞLANTILAR	HDMI, Dijital Çıkış, USB 3.0 (2 adet), Wi-Fi, BT 2.1

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	87
DONANIM ÖZELL. (%25)	84
ERGONOMİ (%15)	80
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	90

CHIP İyi (85)

EZCOOL MINIPAD Mini tablet arayanlara iyi seçenek

TL Fiyat: 379 TL

miniPAD; 7,9 inç ekran boyutuna sahip olması, çerçeve yapısı, arka gövdenin alüminyum görünümünde olmasıyla güzel görünüyor. Taşınabilirlik anlamında tercih edilebilir bir tablet olan miniPAD, yalnızca 300 gram ağırlığında ve 6,8 mm kalınlığında. 7,9 inç büyüklüğündeki ekranıyla 1024x768 piksel çözünürlük sağlayan miniPAD, bu çözünürlük değeriyle yeterli. Parlaklık ve renk oranlarına baktığımızda biz genel olarak miniPAD'in ekranını beğendik. miniPAD, ön ve arka yüzünde iki kameraya yer veriyor. Ön kamera 1,2 MP, arka kamera ise yalnızca 2,0 MP. Herhangi bir LED flaş da yok. Performansları ise değerlerinden de anlaşılabilir gibi iyi değil. Teknik özellikler ise işletim sistemini gayet akıcı şekilde çalıştırıyor. O yönde herhangi bir şüpheniz olmasın. Cortex tabanlı Allwinner A31 işlemciyi üzerinde taşıyan miniPAD, 4 çekirdekli işlemciyle 1,2 GHz hızında çalışıyor. Grafik birimine baktığımızda PowerVR SGX 544MP'yi görüyoruz. RAM hanesinde ise 1 GB'lık değer bulunuyor. Dahili hafıza ise beklendiği gibi 16 GB. Elbette bunun bir kısmını Android kendine ayırıyor. Ancak geriye yine gayet yeterli bir alan kalıyor. Bu da yetmezse microSD kart ile arttırabiliyorsunuz zaten. Yaptığımız performans testlerinde miniPAD'i yeterince başarılı bulduk.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2
İŞLEMCI	Allwinner A31 1,2 GHz 4 Çekirdekli
EKRAN	7,9 inç IPS (1024x768)
BELLEK	1 GB
BAĞLANTILAR	Wi-Fi, Bluetooth, microSD, HDMI, USB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	77
DONANIM ÖZELL. (%15)	87
EKRAN (%15)	85
TAŞINABİLİRLİK (%10)	75
PERFORMANS (%20)	85

CHIP İyi (88)

MODERN ZAMANLAR

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

DEĞİŞİM ZAMANI

Yaklaşık 13 yıldır devam eden bu sayfaların ismi de günümüze ayak uydurmalydı.

CHIP dergisinde yazmaya başlayalı 15 sene-den fazla olmuş. Yazmaya yeni başladığım dönemlerde bir insan ya yazılımcı olurdu ya donanımcı. Bazı yazılımcılar donanımdan da çok iyi anlardı. Bir donanımcının yazılımdan iyi anlaması ise epey nadir görülen bir şeydi. Ben profesyonel anlamda yazmaya 3B modelleme ve animasyon gibi konularla başlamış olsam da elektronikte ortokuldan beri hobi olarak uğraştığım için donanımı tercih etmiştim. Geçen zaman içinde her şey çok değişti. Artık donanım tek başına anlamlı değil. Kullandığımız teknolojik ürünler ciddi anlamda standartlaşmaya gitti. Düşünsenize eskiden ekran kartlarında bile her üreticinin ayrı sürücüsü olurdu. Bu evrim sürecinde donanımcı-yazılımcı ayrımı da yavaş yavaş sona erdi. Artık donanımcı diye bir kavram olduğundan da pek emin değilim doğrusu. Tüm bunların ışığı altında Donanım Günlüğü köşemin adını değiştirmeye karar verdim. Yaklaşık 13 yıldır devam eden bu sayfaların ismi de modern zamanlara ayak uydurmalydı. İsim tabii ki Charlie Chaplin'in Modern Times (1936) adlı filminden geliyor. Eğer izlemediyseniz bu filmi mutlaka izlemenizi tavsiye ederim bu arada.

Bundan 15 sene önce internet sitelerinin sayısı şimdiki kadar fazla değildi. Dahası dünyada pek çok donanım ürününü ilk defa CHIP Test Merkezi olarak bizim test ettiğimiz çok olmuştur. Bir donanımı ilk defa test etmek zordur, streslidir. Sonuçlardan emin olmak için disiplinli hatta akademik bir metodoloji izlemek zorundasınız. Sadece bi-

reysel donanım testi de değil, karşılaştırmalı testler açısından da dünyada ve Türkiye'de pek çok ilke imza attı CHIP Test Merkezi. Biraz da iş temposunun yüksekliği dolayısıyla bu ilkelerle yeterince övünmeyip kafanızı şişirmememiz iyi bir karar mıydı hala emin olamıyorum. Şahsen çok şey bilme gibi bir iddiam hiç olmadı. Diğer yandan her zaman büyük resmi görmeye ve siz değerli okurlarımıza göstermeye çalıştım bu sayfalarda. Daha uzun süre birlikte olmak dileğiyle.

Öğrenmek şart

Benim lisede olduğum yıllarda yani 80'lerin ortasında eğitim sisteminde (tıpkı şu anda olduğu gibi) sürekli değişiklik olurdu. Bu ne tür bir deneyimdi hiçbir fikrim yok. 45 kişilik sınıflarda bunalmak ve sürekli değişen bir eğitim sistemi çok da iyi anılar bırakmıyor insan hafızasında. Dahası pek çok dersi nasıl geçtiğimi ya da neden kaldığımı bile hatırlamıyorum. Fakat geçen yıllara rağmen hala lise müfredatında aklıma takılan pek çok ders konusu var. Çoğu da matematikle ilgili. Bunları bir ara öğreneceğim dediğim o kadar çok matematik konusu var ki. Siz büyük ihtimalle 40'ınızı geçmediniz ve hala bu dersleri alıyorsunuz. Bu durumda mutlaka www.ogrensen.com adresine bir göz atın. 300'den fazla video ile sayılardan matrislere uzanan bu ücretsiz bilgi hazinesinde YGS Matematik, LYS Matematik ve Geometri başlıkları altında toplam 43 konu bulabilirsiniz.

Cep telefonu SLR'a karşı

Giriş seviyesi SLR makinelerin 5 yıl içinde öleceği gibi tahminlerde bulunuyor sektör otoriteleri fakat bu otoriteler aynı zamanda üretici de olduğu için bence fazla iyimserler. Cep telefonlarının fotoğraf ve video kalitesi inanılmaz bir hızla geliyor. SLR'lar ise maalesef benzer bir ivmeden çok uzaklar. Üstelik fotoğraf makinesi üreticileri artan rekabet yüzünden uygun fiyata kit satıp daha sonra yüksek fiyata objektif satıp durumu dengelemek gibi uzun vadede çok sakıncalı bir tavır ortaya koydular yıllarca. Bu stratejiyi o kadar kör gözüm parmağına yaptılar ki düşen objektif satışları karşısında paniğe kapılıp fiyatları daha da artırdılar. Diğer yanda kullanıcılar bir şey farkettiler. Evet SLR aldılar fakat SLR almak her zaman net ya da keskin fotoğraf çekebilecekleri anlamına gelmiyor. Hatta daha da ilginç aldıkları SLR ne kadar pahalıysa iyi fotoğraf çekmek de aynı derecede zorlaşıyor sanki. Bu bir yana değiştirilebilir objektifli diye aldıkları makineye paraya kıyıp ek objektif alan kullanıcı sayısı da çok çok az. Bunun sonucunda oldukça yavaş F3.5-5.6'lık kit objektifin doğal bir sonucu olarak kapalı mekanlarda flaşsız net fotoğraf çekilememesi ve yüksek ISO'nun da (özellikle Canon makinelerde) bu durumu kurtarmaması hatta daha kötü batırması, SLR'ların yarattığı hayal kırıklığının temel sebepleri olarak düşünülebilir. Tabii buna bir de taşımaya üşenme faktörü de eklenince zamanında bir heves SLR alan kullanıcılara terfi yolunun kapalı olduğu sonucuna varabiliriz.

Zilyon sınıf SLR

Üreticiler (özellikle Canon) satışlar konusunda henüz paniğe kapılmamışken makine satış hızını artırmak için sürekli yeni model çıkartmakla kalmadı, segment sayısını da saçma denilecek kadar artırdı. Farklı sınıflarda zilyon çeşit makine piyasayı doldurunca yaşanan kaos, mevcut durumun da etkenlerinden biri kuşkusuz. Tabii ki bu altı boş kalan seg-

TESADÜF DEĞİL

Nokia'nın Lumia 1020'de bulunan kameradaki başarısının altında, büyük algılayıcı, Zeiss lens ve başarılı bir imaj sabitleme var.

mentler teker teker kapanıyor ve kapana-
cak. Ama diğer yandan yeni segmentler de
açılıyor. Sözelimi aynasız makinelerin ve
güçlü kompaktların satışları nispeten iyi
durumda. Bence SLR'ların başına gelenler,
1-2 yıl sonra şu an pastırma yazı yaşayan
aynasız ve güçlü kompaktların da başına
gelecek.

Algılayıcılar büyüyor, büyüyecek

Şu an kullandığımız şeylere fotoğraf makinesi diyorsanız muhtemelen hiç filmli makine kullanmadınız. Üreticilerin Retro tasarımlara yönelmesinin bir sebebi de 35 mm'lik yani tam çerçeve fotoğraf makinelerinin karizmasını dijitale taşımak. Fotoğraf makinesi dediğimiz nesneyi yıllarca 35 mm olarak kullandıktan sonra ucuz olsun diye minnacık algılayıcılara geçince halihazırda o algılayıcılara sahip cep telefonlarının da fotoğraf makinelerini öldürmesi gayet doğal. Düşünün ki Nokia Lumia 1020'deki algılayıcı, pek çok kompakt fotoğraf

makinesinin algılayıcısından büyük. Güçlü kompakt sınıfta büyük algılayıcı kullanmak, aynı zamanda algılayıcı üreticisi olan Sony'yi rakiplerinin ciddi anlamda ilerisine taşıdı. 1 inç algılayıcılı Sony RX100, yüksek fiyatını saymazsak gerçekten de ciddi anlamda eksik olmayan başarılı bir ürün. Diğer üreticilerin RX100'e cevap vermesi epey sürdü. Aslında henüz hala çok iyi bir cevap da verilebilmiş değil.

Olması gereken olacak

Küçük algılayıcılar cep telefonlarında yer alırken fotoğraf makinelerinde de 35 mm yani tam çerçeve algılayıcı olacak. Dahası bu makineler şimdiki (Sony RX1) gibi birkaç bin dolar değil bin dolar civarında (hatta altında) bir fiyata satılacak. Objektif değiştirebilme seçeneği isteyenler ise şu ankine yakın bir fiyat ödemek zorunda kalabilirler. Kısaca sadece giriş seviyesi SLR makineler değil, ucuz kompakt makinelerin tiyatrosu da son perdesini oynuyor. Tüm bunlar ne zaman mı olacak? 3-4 yıl arası diyebiliriz. 📷

KİM İSTEMEZ Kİ

35 mm'lik "gerçek bir fotoğraf makinesi" olan Sony RX1 satın almanızın önündeki tek engel yaklaşık 8000 TL'lik fiyatı.

Ayın yeni ürünleri CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

AMD ANAKART SOCKET AM3

SIRA 12

ASUS M5A99FX PRO R2.0

Çok iyi performans, dört PCIe yuvası, RAID Level 0/1/5/10, 2-way SLI ve 2 way CrossFireX, 7 SATA bağlantısı; ancak FireWire bağlantısı yok
Toplam puan: 92,9/Fiyat: yaklaşık 450 TL

CEP TELEFONU IOS 7

SIRA 24

APPLE IPHONE 5C (32 GB)

Çok iyi performans, iOS 7, keskin ve parlak ekran, uzun pil süreleri; ancak gece çekimlerinde kamerada odaklama sorunları var
Toplam puan: 92,1/Fiyat: yaklaşık 2100 TL

CEP TELEFONU ANDROID

SIRA 25

LG OPTIMUS G PRO

Parlak ve keskin ekran, çok sayıda yazılım veriliyor, LTE, HSPA+, microSD-Slot, NFC; ancak kamera biraz zayıf, Android 4.1 sürümü eski
Toplam puan: 91,9/Fiyat: yaklaşık 1270 TL

CEP TELEFONU ANDROID

SIRA 32

SONY XPERIA Z ULTRA

Parlak ve keskin ekran, toza ve su sıçramalarına karşı korunaklı, güçlü işlemci, WLAN-ac, LTE, NFC, Bluetooth 4.0; ancak kamera flaşsız
Toplam puan: 90,9/Fiyat: yaklaşık 2150 TL

LCD TELEVİZYON 39-42 İNÇ

SIRA 11

TOSHIBA 39L4363D

İyi görüntü kalitesi, özellikle SDTV'de, modern SmartTV platformu (CloudTV-arayüzü), düşük güç tüketimi; ancak 3D yok, kasası kalın
Toplam puan: 85,9/Fiyat: yaklaşık 450 €

TABLETLER ANDROID

SIRA 5

SAMSUNG GALAXY TAB 3 8.0

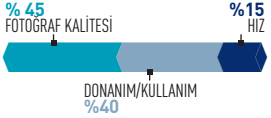
SM-T3100: Çok iyi kullanım ve uzun pil süresi, kart okuyucu, hızlanma sensörü, ışık sensörü, pusula; ancak tuşları küçük
Toplam puan: 85,8/Fiyat: yaklaşık 700 TL

DİJİTAL SLR 1000 EURO'YA KADAR

Hız, donanım özellikleri ve kullanım kolaylığının yanında en önemli kriter fotoğraf kalitesi. Makinenin kalitesini doğru bir şekilde değerlendirebilmek için 50'den fazla ölçüm değeri belirtiyoruz, bunlar noise davranışı, çözünürlük, keskinlik, renk reproduksiyonu, noise filtresi hakkında bilgi veriyorlar.

TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Foto kalitesi	Donanım/Kullanım	Hız (%15)	Pil süresi (min./maks. kare)	Deklanşör gecikmesi (s)	Seri çekim hızı (kare/s)	Etkeli megapiksel	ISO değeri	Ekran boyutu (inç.)	Ekran çözünürlüğü (piksel)	İmaj sabitleyici	Sensör temizleme	Video (HDMI)	Bellek medyası	Ağırlık (kg)
1	Sony Alpha 77	93.9	850 €	88	100	96	390/760	0.08	12.0/14	24	50-25.600	3	921,600	•	•	•	SDXC/MS	750
2	Panasonic L. DMC-GH3*	92.5	1,000 €	99	91	76	470/1.010	0.14	5.3/18	15.9	125-25.600	3	614,400	-	•	•	SDXC	550
3	Sony Alpha 57	91.7	710 €	92	93	88	480/950	0.07	7.9/21	16	100-25.600	3	921,600	•	•	•	SDXC/MS	630
4	Sony Alpha 65	91	640 €	88	94	91	430/860	0.08	10.0/14	24	100-25.600	3	921,600	•	•	•	SDXC/MS	625
5	Panasonic L. DMC-GX7*	90.4	1,000 €	93	92	76	270/500	0.1	4.8/10	15.8	125-25.600	3	1,040,000	•	•	•	SDXC	405
6	Pentax K-30	89.8	520 €	96	89	75	440/1.100	0.13	5.8/7	16.1	100-25.600	3	921,000	•	•	•	SDXC	650
7	Olympus OM-D E-M5*	89.6	900 €	89	93	82	250/530	0.08	8.5/15	15.9	200-25.600	3	610,000	•	•	•	SDXC	425
8	Sony Alpha 65	88.8	420 €	97	88	67	530/1.100	0.08	4.8/6	19.8	100-16.000	2.7	460,800	•	•	•	SDXC/MS	570
9	Pentax K-5 IIs	88.6	1,000 €	86	93	83	710/1.760	0.13	6.6/23	16.1	80-51.200	3	921,000	•	•	•	SDHC	765
10	Sony Alpha NEX-7*	87.3	850 €	92	81	90	290/570	0.04	9.3/14	24	100-16.000	3	921,600	-	•	•	SDXC/MS	295

* Sistem kamerası

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GİRİŞ SEVİYESİ

Bu kategoriye 200 Euro'ya kadar olan tüm kameralar giriyor. Burada önemli olan snapshot özelliği. Hız ölçümünde özel bir kronometre kullanıyoruz, bu da bize deklanşör gecikmesi, açılma süresi veya seri çekim hızı için milisaniye doğruluğunda süreler elde etmemizi sağlıyor

TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Foto kalitesi	Donanım/Kullanım	Hız (%15)	Pil süresi (min./maks. kare)	Deklanşör gecikmesi (s)	Seri çekim hızı (kare/s)	Etkeli megapiksel	Obat aralığı	Optik zoom	İmaj sabitleyici	Bellek	Ağırlık (kg)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ25	77	190 €	76	79	76	130/470	0.47	8.6 (4 kare)	12	24-384	16x	•	SDXC	210
2	Canon PowerShot SX240 HS	75.7	170 €	76	74	77	140/490	0.41	10.2 (10 kare)	12	25-500	20x	•	SDXC	225
3	Casio Exilim EX-ZR200	75.7	180 €	67	77	98	220/670	0.07	30.0 (30 kare)	15.9	24-300	12.5x	•	SDXC	205
4	Canon PowerShot SX260 HS	75.5	190 €	76	75	77	140/500	0.45	10.2 (10 kare)	12	25-500	20x	•	SDXC	230
5	Casio Exilim EX-ZR20	75	170 €	70	71	100	150/630	0.15	30.0 (30 kare)	15.9	25-200	8x	•	SDXC	170
6	Casio Exilim EX-ZR300	74.9	170 €	65	79	95	210/610	0.31	30.0 (30 kare)	15.9	24-300	12.5x	•	SDXC	205
7	Sony Cyber-Shot DSC-WX80	74.7	160 €	74	71	87	130/480	0.33	10.0 (10 kare)	15.9	25-200	8x	•	SDXC/MS Duo	125
8	Sony Cyber-shot DSC-WX50	73.2	140 €	68	74	87	130/430	0.37	10.0 (10 kare)	15.9	25-125	5x	•	SDXC/MS Duo	120
9	Canon Ixus 500 HS	72.9	170 €	79	68	69	130/430	0.45	2.3	10	28-336	12x	•	microSD	155
10	Sony Cyber-Shot DSC-WX70	72.9	200 €	66	75	88	130/440	0.35	10.0 (10 kare)	15.9	25-125	5x	•	SDXC/MS Duo	114

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

200 Euro üzeri genel çözüm kameralar sadece fotoğraf çekmekten daha fazlasını başarmak zorunda. Fotoğraf kalitesinin yanı sıra, hareketli görüntülerin kalitesini de kontrol ediyoruz. Çözünürlük ve sıkıştırmaya ek olarak özellikle yavaş bir zoom ve sürekli bir otomatik odaklama video modu için önemli özellikler.

TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Foto kalitesi	Donanım/Kullanım	Pil süresi (min./maks. kare sayısı)	Değişim geçmesi (s)	Seri çekim hızı (kare/s) / maks. Kare	Etkili megapiksel	Odak aralığı (mm)	Optik zoom	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)
1	Sony CyberShot DSC-RX100 II	90.1	750 €	96	86	84	220/720	0.39	8,8 (10 kare)	20	28-100	3,6x	• SDXC/MS Duo	280
2	Canon PowerShot G1 X	89.7	530 €	100	87	66	120/400	0.54	4,5 (6 kare)	14,2	28-112	4x	• SDXC	535
3	Canon PowerShot G15	89.4	420 €	89	92	86	200/1.160	0.33	10,0 (10 kare)	12	28-140	5x	• SDXC	355
4	Panasonic Lumix DMC-LX7	88.7	420 €	86	90	93	310/950	0.27	11,1 (11 kare)	10	24-90	3,8x	• SDXC	300
5	Sony CyberShot DSC-RX100	87.9	550 €	91	84	89	200/760	0.25	9,9 (10 kare)	20	28-100	3,6x	• SDXC/MS Duo	240
6	Fujifilm Finepix X20	87.6	530 €	86	88	93	130/460	0.23	12,5 (10 kare)	12	28-112	4x	• SDXC	355
7	Fujifilm Finepix X10	85.6	370 €	83	89	85	160/480	0.33	6,6 (7 kare)	12	28-112	4x	• SDXC	360
8	Nikon Coolpix P7700	84.7	390 €	83	90	77	210/690	0.39	8,8 (6 kare)	12	28-200	7,1x	• SDXC	395
9	Panasonic Lumix DMC-LF1	84.2	400 €	80	87	91	100/370	0.28	9,7 (12 kare)	12	28-200	7,1x	• SDXC	195
10	Canon PowerShot S110	84.1	300 €	86	82	86	130/410	0.32	10,0 (10 kare)	12	24-120	5x	• SDXC	200

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

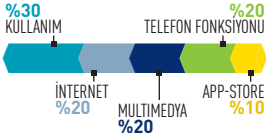
TEKNİK VERİLER

CEP TELEFONLARI

Önemli olan sadece kontrol ve kullanıcı yönetimiyle birlikte kullanım kolaylığı değil. Yüksek hızlı performans ölçümünün yanında sörf hızını da tespit ediyoruz. Pil süresi, ekran veya fotoğraf kalitesini de puanlıyoruz. Bağlı yazılım mağazalarında uygulama sayısı veya kullanım kolaylığı da artı puanlar kazandırıyor.

TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Kullanım	İnternet	Multimedya	Telefon fonksiyonu	App-Store	Ağırlık (g)	Pil süresi (saat)	İşletim sistemi	Ekran türü / çözünürlüğü	UMTS (Mbit/s)	Kamera çözünürlüğü (mp)	WiLAN (802.11)
1	HTC One	96.1	1750 TL	100	99	91	93	96	145	5:55	Android 4.1.2	LCD, 1.080 x 1.920	42.2	4.1	ac/n
2	Samsung Galaxy S4	95.7	1500 TL	93	100	92	99	96	131	7:11	Android 4.2.2	AMOLED, 1.080 x 1.920	42.2	12.8	ac/n
3	Sony Xperia Z	95.5	1400 TL	95	99	92	96	96	147	5:07	Android 4.1.2	LCD, 1.080 x 1.920	42.2	12.8	n
4	HTC One Mini	95.1	1280 TL	98	99	90	93	96	123	7:26	Android 4.2.2	LCD, 720 x 1.280	42.2	4.1	n
5	Apple iPhone 5S (64 GB)	95	2750 TL	98	99	90	90	100	114	6:31	iOS 7.0	LCD, 640 x 1.136	42.2	8	n
6	LG Optimus G	94.7	1200 TL	96	98	89	94	96	145	5:49	Android 4.1.2	LCD, 768 x 1.280	42.2	13.1	n
7	HTC One X+	94.6	1200 TL	98	91	91	95	96	141	6:39	Android 4.1.1	LCD, 720 x 1.280	42.2	8	n
8	Samsung Galaxy Note 2	94	1350 TL	90	97	91	100	96	181	8:47	Android 4.1	AMOLED, 720 x 1.280	42.2	8	n
9	Samsung Galaxy S III	93.8	1100 TL	93	95	94	93	96	133	6:10	Android 4.0.4	AMOLED, 720 x 1.280	21.1	8	n
10	Samsung Galaxy S4 Mini	93.8	1050 TL	92	97	89	97	96	109	8:55	Android 4.2.2	OLED, 540 x 960	42.2	8	n

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

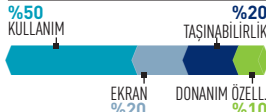
TEKNİK VERİLER

TABLETLER

Ana kriterler multimedya içeriklerinin gösterimi ve konforlu sörf. Ekranla yansıma, parlaklık, kontrast ve bakış açısını değerlendiriyoruz. Taşınabilirlikte ise ağırlık, hacim ve pil süresi önemli. Flash bellek, kamera veya bellek kartı yuvasına donanım özelliklerinde dikkat ediyoruz.

TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Kullanım	Ekran	Taşınabilirlik	Donanım özellikleri	Pil süresi (saat)	Ekran parlaklığı (cd/m²)	İşletim sistemi	CPU	Flash bellek (GB)	Ekran boyutu (inç)	Kamera (arkada, ön)	Bellek kartı yuvası / HDMI	WiLAN (802.11)/HSPA	Üçümler (G x Y x D, cm)	Ağırlık
1	Apple iPad mini 64GB 4G	89.1	640 €	100	64	94	76	5:59	347/130:1	iOS 6.0	Apple A5	64	7,9	5,0	-/•	n/LTE	20 x 0,7 x 14	310
2	Asus Google Nexus 7 II	88.3	270 €	94	72	100	67	7:23	545/133:1	Andr. 4.3	Snapdragon AP0804	32	7,0	5,0	-/•	n/-	20 x 0,9 x 11	287
3	Apple iPad 3 64GB 4G	87.5	750 €	100	82	69	74	8:01	397/147:1	iOS 5.1	Apple A5X	64	9,7	5,0	-/•	n/+	24 x 0,9 x 19	665
4	Samsung ATIV S.PC (XE500T1C-H02)	87.3	650 €	92	90	79	78	8:33	381/169:1	Windows 8	Intel Atom Z2760	64	11,6	8,0	•/•	n/+	30 x 1,1 x 19	762
5	Samsung Galaxy Tab 3 8.0 (SM-T310)	85.8	300 €	93	71	93	67	6:57	375/132:1	Andr. 4.2	Exynos 4212	16	8,0	4,9	•/•	n/-	21 x 0,8 x 12	316
6	Asus M. Pad 10 (ME302C-1B012A)	85.3	350 €	94	79	78	68	6:33	284/169:1	Andr. 4.2	Intel Atom Z2560	32	10,1	5,0	•/•	n/-	27 x 1,0 x 18	570
7	Apple iPad 2 64GB 3G	85	500 €	99	70	72	71	6:39	364/150:1	iOS 4.3	Apple A5	64	9,7	0,7	-/•	n/•	24 x 0,9 x 19	600
8	Apple iPad 4 64GB 4G	85	750 €	100	77	61	75	5:46	379/136:1	iOS 6.0	Apple A6X	64	9,7	5,0	-/•	n/LTE	24 x 0,9 x 19	652
9	Samsung Galaxy Tab 3 7.0 (SM-T211)	84.5	290 €	91	71	87	75	5:34	376/157:1	Andr. 4.1	Cortex-A9	8	7,0	3,1	•/•	n/+	19 x 1,0 x 11	304
10	Lenovo IdeaTab Lynx K3011	84.5	410 €	98	89	58	64	5:33	429/149:1	Windows 8	Intel Atom Z2760	64	11,6	-	•/•	n/-	30 x 1,0 x 19	630

* Ayrı, adaptör birlikte verilmiyor

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TELEVİZYON LCD/PLAZMA 43 İNÇ ÜZERİ

Televizyonların değerlendirmesinde yaklaşık 470 farklı parametre kullanıyoruz. Video-fotometre cihazımız LMK 98-3 ile farklı bakış açılarındaki kontrast ve gamma eğrisi değişimleri gibi komple panel özelliklerini ölçüyoruz. TV ve video kalitesini ise seçtiğimiz TV ve film sekanslarıyla değerlendiriyoruz.

TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Ergonomi	Ses kalitesi	Enerji tüketimi	3D kalitesi	Kontrast (sıranca tahsis)	Parlaklık (cd/m²)	Stand-by tüketim (Watt)	Çözünürlük (Pixel)	Üçümler (G x Y x D cm)	HDMI	SCART	YUV	S-Video	VGA
1	Samsung UE85S9	94.2	35.000 €	96	100	98	93	41	94	201:1	367	0.3	3.840 x 2.160	200 x 162 x 58	4	1	1	-	-
2	Philips 46PFL9707S	93.6	2.200 €	97	95	87	89	83	93	200:1	326	< 0,1	1.920 x 1.080	104 x 66 x 20	5	1	1	-	-
3	Panasonic TX-L47WTW60	92.5	2.000 €	95	95	88	90	72	95	201:1	209	< 0,1	1.920 x 1.080	106 x 72 x 36	3	1	1	-	-
4	LG 84LM960V	91.7	19.550 €	97	93	88	93	42	100	198:1	161	< 0,1	3.840 x 2.160	192 x 120 x 42	4	1	1	-	-
5	Sony KDL-46W905A	91.1	1.900 €	95	86	90	94	84	93	198:1	313	0.2	1.920 x 1.080	105 x 65 x 30	4	1	1	-	-
6	Toshiba 55ZL2G	91	3.250 €	100	94	80	77	55	60	218:1	357	< 0,1	3.840 x 2.160	126 x 84 x 36	4	1	1	-	-
7	Sony KD-65X9005A	91	7.250 €	96	93	85	95	50	91	177:1	236	< 0,1	3.840 x 2.160	168 x 90 x 24	4	1	1	-	-
8	Philips 46PFL8007K	90.9	1.400 €	92	93	88	92	84	86	197:1	340	< 0,1	1.920 x 1.080	104 x 66 x 20	5	1	1	-	-
9	Toshiba 55ZL1G	90.5	1.950 €	100	92	73	92	52	72	222:1	468	0.4	1.920 x 1.080	129 x 91 x 36	4	1	1	-	-
10	LG 55LM960V	90.5	2.350 €	90	94	100	84	56	99	156:1	483	< 0,1	1.920 x 1.080	122 x 78 x 37	4	1	1	-	-

* Cihaz plazma ** Karşılaştırma mümkün değil

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

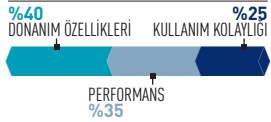
■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

INTEL ANAKARTLAR SOCKET 1155

Bir anakartın kalitesini donanım özellikleri (üzerindeki bileşenler, çok sayıda arabirim ve bağlantı seçeneği) ile performansını dikkate alarak tespit ediyoruz. Bunları da sentetik ve uygulama benchmarkları ile ölçüyoruz. BIOS, değişik CPU, anabellek ve çevreirim ayarlarına imkan tanımak zorunda.

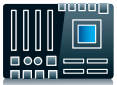
TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Donanım özellikleri	Performans	Kullanım kolaylığı	Yongaseti	RAM/PCI yuvası	Ekran kartı yuvası	GBit-LAN	SATA II (dahili/eSATA/eSATAp)	SATA III (dahili/eSATA/eSATAp)	P-ATA bağlantısı	USB 2.0 (panal/pin bağlantısı)	USB 3.0 (panal/pin bağlantısı)	Firewire (dahili/harici)	Ses çıkışı
1	Gigabyte GA-Z77X-UD5H-WB	97.7	240 €	94	100	86	Intel Z77	4/1	2	2	4/-/-	5/1/-	-	2/4	4/6	1/1	7.1
2	Gigabyte GA-Z77X-UD5H	97.6	200 €	94	100	86	Intel Z77	4/1	2	2	4/-/-	5/1/-	-	2/4	4/6	1/1	7.1
3	Asus Maximus V Extreme	97.5	330 €	100	95	83	Intel Z77	4/-	5	1	3/-/-	6/-/-	-	4/4	4/4	-/-	7.1
4	Asus P8Z77-V Premium	95.7	370 €	100	94	92	Intel Z77	4/-	4	2	3/-/-	6/2/-	-	2/4	4/2	-/-	7.1
5	Gigabyte G1.Sniper 3	95.5	340 €	99	92	81	Intel Z77	4/1	4	2	4/-/-	6/-/-	-	1/4	6/4	2/-	7.1
6	Asus Maximus V Formula	94.7	270 €	94	99	78	Intel Z77	4/-	3	1	2/1/-	6/-/-	-	4/4	4/2	-/-	7.1
7	Gigabyte GA-Z77X-UP5 TH	93.1	270 €	90	93	85	Intel Z77	4/1	2	1	4/-/-	3/1/-	-	2/4	4/6	1/-	7.1
8	MSI Z77 MPower	92.4	180 €	86	96	85	Intel Z77	4/-	3	1	4/-/-	2/1/-	-	2/6	6/2	-/-	7.1
9	Asus Maximus IV Extreme	91.8	250 €	86	94	84	Intel P67	4/-	4	2	4/2/-	4/1/-	-	1/8	6/2	-/-	7.1
10	Asrock Fatal1ty Z77 Professional	90.4	200 €	95	92	70	Intel Z77	4/2	2	2	4/-/-	5/1/-	1	6/4	6/2	1/1	7.1

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

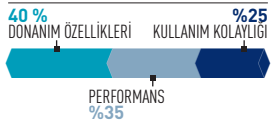
TEKNİK VERİLER

AMD ANAKARTLAR AMD AM3

Bir anakartın kalitesini donanım özellikleri (üzerindeki bileşenler, çok sayıda arabirim ve bağlantı seçeneği) ile performansını dikkate alarak tespit ediyoruz. Bunları da sentetik ve uygulama benchmarkları ile ölçüyoruz. BIOS, değişik CPU, anabellek ve çevreirim ayarlarına imkan tanımak zorunda.

TEST KRİTERLERİ

KARTLAR AMD AM3

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Donanım özellikleri	Performans	Kullanım kolaylığı	Yongaseti	RAM/PCI yuvası	PCIe yuvası/grafik uyumu	Entegre grafik	GBit-LAN	SATA II (dahili/eSATA/eSATAp)	SATA III (dahili/eSATA/eSATAp)	PATA bağlantıları	USB 2.0 (panel/pin bağlantısı)	USB 3.0 (panel/pin bağlantısı)	Firewire (dahili/harici)	Ses çıkışı
1	Gigabyte GA-990FXA-UD7	99.2	200 €	100	98	100	AMD 990FX	4/1	6/4	-	1	-/-/-	8/2/-	-	7/6	2/2	1/1	7.1
2	Asus Crosshair V Formula	97.7	200 €	96	99	99	AMD 990FX	4/1	5/3	-	1	-/-/-	7/1/-	-	8/4	4/2	-/-	7.1
3	Asrock 990FX Extreme4	97	150 €	99	98	92	AMD 990FX	4/2	5/2	-	1	-/-/-	7/1/-	2	6/4	2/2	1/1	7.1
4	MSI 990FXA-GD80	96.4	150 €	95	100	93	AMD 990FX	4/1	6/3	-	1	-2/-	6/-/-	-	4/4	2/2	1/1	7.1
5	Asrock 990FX Extreme9	96.3	180 €	99	96	92	AMD 990FX	4/1	5/3	-	1	-/-/-	8/2/-	-	4/4	4/4	1/1	7.1
6	Asus M5A99X Evo	95.6	120 €	94	98	96	AMD 990X	4/1	5/2	-	1	2/1/-	6/-/-	-	8/6	2/2	1/1	7.1
7	Gigabyte GA-990FXA-UD5	95.2	150 €	97	97	90	AMD 990FX	4/1	6/3	-	1	-/-/-	8/2/-	-	8/6	2/2	1/1	7.1
8	Asrock 890FX Deluxe5	94.9	130 €	96	97	90	AMD 890FX	4/2	5/2	-	1	-/-/-	7/1/-	1	6/4	2/2	1/1	7.1
9	Asrock Fatal1ty 990FX Profess.	94.7	170 €	96	97	89	AMD 990FX	4/2	5/2	-	2	-/-/-	6/2/-	-	6/4	2/4	1/1	7.1
10	MSI 990FXA-GD65	93.6	110 €	87	99	96	AMD 990FX	4/1	6/2	-	1	-/-/-	6/-/-	-	8/4	2/-	-/-	7.1

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

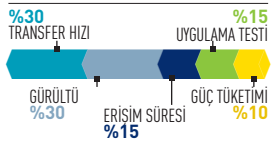
TEKNİK VERİLER

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ, 1 TB ÜZERİ

Sabit disklerde okumada ve yazmada tüm disk üzerinde minimum, maksimum ve ortalama veri transfer hızlarını ölçüyoruz. Erişim süreleri, güç tüketimi ve çalışma gürültüsü de önemli. PCMark ile günlük kullanımda disk performansını ölçüyoruz.

TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/Gb	Güç tüketimi	Gürültü	Transfer hızı	Uygulama	Erişim süresi	Güç tüketimi (watt)*	Gürültü (sones)*	Transfer hızı (MB/s)*	Erişim süresi (ms)*	Kapasite (normal/formatlı)	Arabirim	Donanım hızı (rpm)
1	WD Velociraptor (WD1000DHTZ)	87.1	240 €	0.26 €	100	67	94	100	77	161.9	2.1	7.5	4.60	1.000/931.5	SATA 600	10,000
2	Hitachi Ultrastar 7K3000 (HUA723030ALA640)	75.1	280 €	0.10 €	92	66	100	60	38	148.1	2.1	7.1	9.30	3.000/2.794	SATA 600	7,200
3	Seagate 7200.14 (ST3000DM001)	74.7	130 €	0.05 €	97	78	45	62	62	157.0	1.5	15.5	5.70	3.000/2.794	SATA 600	7,200
4	WD Caviar Black (WD4001FAEX)	72.7	300 €	0.08 €	84	89	57	53	43	135.2	0.9	12.4	8.20	4.000/3.725	SATA 600	7,200
5	WD Red (WD10EFRX)	71.5	80 €	0.09 €	75	100	36	25	99	121.7	0.4	20.0	3.60	1.000/932.5	SATA 600	5,400
6	WD Red (WD30EFRX)	71	150 €	0.05 €	69	93	33	58	88	111.5	0.7	21.7	4.00	3.000/2.794	SATA 600	5,400
7	Seagate XT (ST32000641AS)	68.5	200 €	0.11 €	67	87	53	63	48	108.8	1	13.3	7.30	2.000/1.863	SATA 600	7,200
8	Samsung SpinPoint F3 (HD103SJ)	68.2	70 €	0.08 €	69	88	47	52	65	111.0	1	15.1	5.40	1.000/931.5	SATA 300	7,200
9	HGST DeskStar 7K4000 (HDS724040ALE640)	67.9	240 €	0.06 €	83	77	46	57	45	133.8	1.5	15.4	7.80	4.000/3.725	SATA 600	7,200
10	Seagate Constellation ES (ST2000NM0011)	67.5	190 €	0.10 €	72	76	69	58	42	116.0	1.6	10.3	8.40	2.000/1.863	SATA 600	7,200

*Ağırlıklı ortalama değer

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

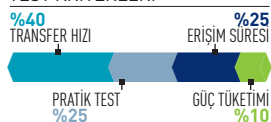
TEKNİK VERİLER

SABİT DİSKLER SSD

Çok sayıda benchmark ve değişik içeriklerle veri transfer hızlarını hem okumada, hem de yazmada ölçüyoruz. Tepki süresi, erişim süreleri, saniyedeki operasyon sayısı (IOPS) ve güç tüketimi de önemli. PCMark 7 ile pratik senaryoları da ölçüyoruz.

TEST KRİTERLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/Gb	Transfer hızı	Erişim süresi	Pratik test	Güç tüketimi	Sıkıştırılmış veri transfer hızı okuma (MB/s)	Sıkıştırılmış veri transfer hızı yazma (MB/s)	Erişim süresi okuma (ms)	Erişim süresi yazma (ms)	PCMark 7 Secondary Storage	Güç tüketimi (watt)*	Kapasite (GB)	SATA 600
1	Samsung 840 EVO 1 TB (MZ-7TE1T0BW)	93.7	530 €	0.53 €	99	100	98	46	527/511	503/496	0.03/0.02	5521	1.3	1000	•	
2	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD512)	89.6	390 €	0.76 €	98	77	100	59	518/470	513/497	0.04/0.03	5626	1.2	512	•	
3	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	89.2	410 €	0.55 €	99	88	98	32	537/447	507/494	0.04/0.03	5514	1.5	750	•	
4	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD256)	89.2	200 €	0.78 €	98	79	100	53	520/443	513/494	0.04/0.03	5621	1.2	256	•	
5	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	89	290 €	0.58 €	99	86	98	33	537/462	506/497	0.04/0.02	5513	1.5	500	•	
6	OCZ Vector (VTR1-25SAT3-256G)	84.8	240 €	0.94 €	98	77	97	19	514/499	509/495	0.04/0.03	5445	1.7	256	•	
7	Samsung 840 EVO 250GB (MZ-7TE250BW)	83.8	150 €	0.60 €	98	65	97	42	544/329	515/503	0.05/0.03	5463	1.4	250	•	
8	Crucial M500 (CT480M500SSD1)	82.8	310 €	0.65 €	95	81	94	11	527/427	494/408	0.03/0.04	5282	1.8	480	•	
9	OCZ Vertex 450 (VTX450-25SAT3-256G)	81.8	210 €	0.82 €	96	73	95	14	498/498	492/495	0.04/0.03	5358	1.8	256	•	
10	Samsung 840 EVO 120GB (MZ-7TE120BW)	81.2	85 €	0.71 €	93	60	96	49	523/274	516/397	0.05/0.03	5408	1.3	120	•	

*Ağırlıklı ortalama değer

PUANLAR / TEST DEĞERLERİ

T. VERİLER

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

POPULAR SCIENCE OCAK SAYISINDA

DÜNYAYI DEĞİŞTİRECEK 20 FİKİR

- ▶ Robot böceklerin yükselişi
- ▶ Dünyanın en tasarruflu otomobili
- ▶ 3B yazıcıdan çıkan ev
- ▶ Robot aşkı
- ▶ Gerçek bir efsane: Carl Sagan
- ▶ Zalim kertenkele kral T.rex
- ▶ Uzay okulu
- ▶ Kişiye özel çikolata fabrikası

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

OCAK SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

UFUK YAMANKILIÇOĞLU - ME

Yeni benchmark'lar, yeni GPU'lar, yeni test birincisi – son haftalarda grafik işlemcilerde önemli değişiklikler oldu. Teknolojik gelişmeleri daha iyi yansıtabilmek için, GPU'ları bu test merkezimizde bu aydan itibaren yeni benchmark'larla test ediyoruz: 3D Mark 11 Extreme ve 3D Mark Fire Strike %25'erlik oranla artık toplam sonuç üzerinde en büyük etkiye sahip. „Extreme“ ayarlarda 3D Mark 11 Full HD 1.920 x 1.080 çözünürlükte çalışıyor; Fire Strike da aynı şekilde performanslı oyun bilgisayarları için tasarlanmış, ancak platformdan bağımsız olarak Windows yüklü olmayan Android veya iOS cihazlar üzerinde de çalışabiliyor. Crysis Warhead oyununu 2.560 x 1.600 çözünürlükte 8x Antialiasing (kenar

düzeltme) ile, Dirt 3 yarış oyununu 1.920 x 1.080 çözünürlükte (yine 8x Antialiasing ile) çalıştırıyoruz; her iki Benchmark ta %15 ağırlığa sahip. DirectX 11 benchmark'ı Heaven (1.920 x 1.080, 4x Antialiasing) ise %20 ağırlıkla sonuca etki ediyor.

İlk AMD Radeon „R“ GPU'lar, bunlar „HD“ ürün adına sahip modellerin yerini alacak, test merkezimize ulaştı: Radeon R9 280X, AMD'nin en hızlı tek çekirdekli GPU'su olarak dikkat çekiyor ve listemizin beşinci sırasına yerleşiyor. Zirve sınıfı için uygun sayılabilecek 350 dolar'lık bir fiyat etiketine ve sınıfına göre görece düşük 190 watt TDP güç tüketimine sahipler. Bu sayede bu kart ayın satın alma tavsiyelerinden biri olmayı başarıyor. Orta seviye GPU R9

270X için de sadece 230 dolar ödemek gerekiyor, ancak bu fiyat satın alma tavsiyesi olması için yeterli değil, hemen altındaki Radeon HD 7870 daha iyi bir fiyat-performans oranı sunuyor.

Masaüstü işlemciler : Listemize yeni giren dört ürün içinde özellikle Haswell mimarili Intel Core i5 4570 dikkati çekiyor. Dört çekirdekli bu model 3,6 GHz saat hızına kadar çıkıyor ve satın alma tavsiyemiz olan AMD FX 8350'nin performansına ulaşıyor; her iki işlemcinin fiyatı da birbirine yakın. i5 4570 bu sayede aynı şekilde satın alma tavsiyesini hak ediyor, üstelik 84 watt TDP değeriyle de FX 8350'ye göre çok daha az güç tüketiyor.

uyaman@chip.com.tr

Masaüstü işlemciler

Sıra	İşlemci	CPU performans puanı	Fiyat-performans puanı	CPU çekirdek / Thread sayısı	Soket tipi	CPU frekansı (GHz)	Turbo-Mode (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 MB/s	TrueCrypt 7.1 AES	GPU performans puanı	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1	Intel Core i7-4960X	1110	100	57,6	2011	6/12	3,60	4,00	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	-	-
2	Intel Core i7-3970X	1035	89,6	44,5	2011	6/12	3,50	4,00	6 x 256	15.360	32	150	10,76	4.172	324	-	-
3	Intel Core i7-4770K	360	78,1	84,7	1150	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	22	84	8,13	3.529	235	83,7	HD 4600 6.225 50,4
4	Intel Core i7-4820K	360	76,8	74,7	2011	4/8	3,70	3,90	4 x 256	10.240	22	130	7,90	3.980	242	-	-
5	AMD FX-9590	385	74,9	60,0	AM3+	8/8	4,70	5,00	4x2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	-	-
6	AMD FX-9370	260	71,2	84,8	AM3+	8/8	4,40	4,70	4x2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	-	-
7	Intel Core i7-3770K	350	70,1	59,0	1155	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	22	77	7,50	3.497	228	57,8	HD 4000 3.960 38,4
8	Intel Core i7-3820	315	68,6	63,0	2011	4/8	3,60	3,90	4 x 256	10.240	32	130	7,23	3.529	206	-	-
9	AMD FX-8350	195	67,7	100,0	AM3+	8/8	4,00	4,20	4x2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	-	-
10	Intel Core i5-4570	210	67,7	84,1	1150	4/4	3,20	3,60	4 x 256	6.144	22	84	6,18	3.333	180	59,8	HD 4600 5.839 21,42
11	Intel Core i7-2700K	335	65,1	51,7	1155	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	32	95	7,05	3.465	201	37,5	HD 3000 2.192 28,9
12	AMD FX-8320	160	64,7	89,4	AM3+	8/8	3,50	4,00	4x2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	-	-
13	Intel Core i5-3570K	240	60,7	56,4	1155	4/4	3,40	3,80	4 x 256	6.144	22	77	5,99	3.242	171	57,4	HD 4000 3.946 37,9
14	Intel Core i5-3550	215	59,6	61,4	1155	4/4	3,30	3,70	4 x 256	6.144	22	77	5,48	3.213	170	31,5	HD 2500 1.992 22,7
15	AMD FX-8150	190	59,1	64,7	AM3+	8/8	3,60	4,20	4x2.048	8.192	32	125	5,98	4.103	223	-	-
16	Intel Core i5-4430	200	57,5	60,8	1150	4/4	3,00	3,20	4 x 256	6.144	22	84	5,17	3.092	149	74,8	HD 4600 5.476 45,9
17	AMD FX-8120	175	52,6	53,2	AM3+	8/8	3,10	4,00	4x2.048	8.192	32	125	5,11	3.777	190	-	-
18	Intel Core i5-2400	205	51,9	43,6	1155	4/4	3,10	3,40	4 x 256	6.144	32	95	5,13	3.108	134	19,2	HD 2000 1.065 15,4
19	AMD FX-6300	120	50,9	70,3	AM3+	6/6	3,50	4,10	3x2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	-	-
20	AMD A10-6800K	160	42,8	31,4	FM2	4/4	4,10	4,40	2x2.048	0	32	100	3,61	2.671	135	100	HD 8670D 6.584 69,2
21	AMD A10-6700	140	40,1	30,8	FM2	4/4	3,90	4,20	2x2.048	0	32	65	3,37	2.363	132	77,5	HD 8670D 5.357 51
22	Intel Core i3-3240	120	40,0	34,4	1155	2/4	3,40	3,40	2 x 256	3.072	22	55	3,41	1.828	85	28,5	HD 2500 1.752 21
23	AMD A10-5800K	135	40,0	30,3	FM2	4/4	3,80	4,20	2x2.048	0	32	100	3,31	2.554	127	85,1	HD 7660D 5.769 57,2
24	AMD FX-4100	110	37,1	37,2	AM3+	4/4	3,60	3,80	2x2.048	8.192	32	95	2,96	2.631	110	-	-
25	AMD A8-5600K	95	36,5	34,4	FM2	4/4	3,60	3,90	2x2.048	0	32	100	3,17	2.152	113	74,5	HD 7560D 4.882 51,8
26	Intel Core i3-2100	105	36,2	29,6	1155	2/4	3,10	3,10	2 x 256	3.072	32	65	3,01	2.637	70	18,5	HD 2000 1.063 14,5
27	Intel Pentium G2130	80	34,5	37,9	115	2/2	3,20	3,20	2 x 256	3.072	22	55	2,66	1.955	63	28,2	HD Graphics 1.768 20,5
28	Intel Celeron G1610	45	28,5	22,2	1155	2/2	2,60	2,60	2 x 256	2.048	22	55	2,14	1.567	51	27,4	HD Graphics 1.691 20,1
29	AMD A6-5400K	65	23,3	12,5	FM2	2/2	3,60	3,80	1.024	0	32	65	1,52	1.316	60	52,0	HD 7540D 3.125 39,1
30	AMD A4-5300	55	22,4	13,1	FM2	2/2	3,40	3,60	1.024	0	32	65	1,42	1.292	56	41,7	HD 7480D 2.432 32,2

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ GİRİŞ SINIFI (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Grafik işlemciler

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat (\$+KDV)	Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Minari (nm)	Transistör sayısı (Milyon)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	Cyris Warhead 2560 AAA (fps)	3DMark Fire Strike	Dirt 3 1920x844 (fps)	Heaven Benchmark 1920x144 164F DX11 (fps)
1	AMD Radeon HD 7990	2 x 3.072/GDDR5	750	100	50.2	950	6.000	2 x 384	2 x 2.048	28	2 x 4.313	375	5.576	10.139	54	143	111
2	nVidia GeForce GTX 690	2 x 2.048/GDDR5	1150	95,9	31.4	915	6.008	2 x 256	2 x 1.536	28	2 x 3.540	300	5.706	9.950	57	126	93
3	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1060	79,7	28.3	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42	117	77
4	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	600	75,3	47.3	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38	112	72
5	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	350	70,4	75.8	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	39	112	70
6	AMD Radeon HD 7970	6.144/GDDR5	680	66,0	36.6	1.150	6.400	384	2.048	28	4.313	230	3.333	6.746	38	109	68
7	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	385	62,2	60.9	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	35	96	55
8	nVidia GeForce GTX 680	4.096/GDDR5	625	62,0	37.4	1.111	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.653	6.520	34	100	53
9	AMD Radeon HD 7970	3.072/GDDR5	370	60,9	62.0	1.000	6.000	384	2.048	28	4.313	250	3.021	6.639	35	97	62
10	nVidia GeForce GTX 680	2.048/GDDR5	415	57,1	51.8	1.006	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.165	6.398	32	88	51
11	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	240	53,3	83.7	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	30	86	49
12	nVidia GeForce GTX 670	4.096/GDDR5	380	51,9	51.5	915	6.008	256	1.344	28	3.540	175	2.765	5.898	28	82	47
13	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	230	50,6	82.9	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27	86	52
14	AMD Radeon HD 7870	2.048/GDDR5	185	49,1	100.0	925	6.000	256	1.536	28	4.313	195	2.425	5.487	26	81	49
15	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	265	48,9	69.5	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27	69	50
16	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	250	48,1	72.5	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26	80	40
17	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	190	44,7	88.6	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	24	69	39
18	AMD Radeon HD 6970	2.048/GDDR5	220	37,1	63.5	880	5.500	256	1.536	40	2.640	250	1.806	3.821	22	59	40
19	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	160	36,2	85.2	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20	59	35
20	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	140	33,8	91.0	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	21	49	38
21	AMD Radeon HD 7790	2.048/GDDR5	165	31,8	72.6	1.050	6.400	128	896	28	2.080	85	1.621	3.563	16	53	32
22	AMD Radeon HD 7790	1.024/GDDR5	110	27,6	94.5	1.000	6.000	128	896	28	2.080	85	1.564	3.503	5	51	28
23	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	130	26,3	76.2	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	13	42	24
24	AMD Radeon HD 6870	1.024/GDDR5	140	23,0	61.9	900	4.200	256	1.120	40	1.700	151	1.393	2.846	4	38	24
25	nVidia GeForce GTX 650	1.024/GDDR5	100	20,3	76.5	1.216	5.100	128	384	28	1.300	65	1.092	2.149	10	34	20
26	AMD Radeon HD 7770	1.024/GDDR5	90	19,5	81.6	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.079	2.387	4	35	22
27	AMD Radeon HD 6850	1.024/GDDR5	135	18,7	52.2	775	4.800	256	960	40	1.700	127	1.139	2.282	4	30	20
28	AMD Radeon HD 7750	1.024/GDDR5	80	14,6	68.8	800	4.500	128	512	28	1.500	55	810	1.698	4	24	17
29	nVidia GeForce GT 640	2.048/GDDR3	85	12,0	53.2	901	1.782	128	384	28	1.300	65	707	1.253	6	20	11
30	nVidia GeForce GT 620	2.048/GDDR3	55	5,3	36.3	700	1.820	64	96	40	585	49	291	543	2	13	4

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ GİRİŞ SINIFI (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Nerede sörf yapacağınızı bilmiyor musunuz?

Bilgisayar ve teknoloji konusunda en doğru adres

www.chip.com.tr

www.facebook.com/chiponline
<http://twitter.com/chiponline>

Tüm marketlerde

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat tahminleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ
(YAKLAŞIK 400 DOLAR)

TAVSİYE	SAMSUNG ATIV Book NP-275E5E-K01TR
İŞLEMCI	AMD E2-2000 (2 x 1,75 GHz)
RAM	4 GB (maks. 8 GB)
GRAFIK YONGASI	AMD Radeon HD 7340
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	4:15/7:00 Saat

GENEL ÇÖZÜM
(YAKLAŞIK 525 DOLAR)

TAVSİYE	Acer Aspire V5-573G-54208G50akk (NX.MCCEG.005)
İŞLEMCI	Intel Core i5-4200U (2 x 1,6 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
GRAFIK YONGASI	AMD Radeon HD 8750M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	5:32/8:18 saat

MULTİMEDYA
(YAKLAŞIK 930 DOLAR)

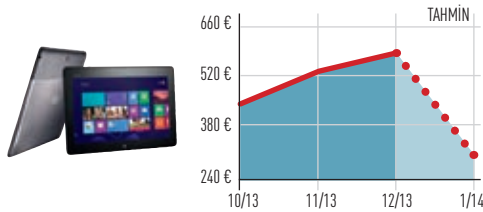
TAVSİYE	TOSHIBA Satellite L50-A-100
İŞLEMCI	Intel Core i7-4700MQ (2 x 2,4 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFIK YONGASI	nVidia GeForce GT 740M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	750 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	3:56/6:45 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: ÖNÜMÜZDEKİ AY İÇİN FİYAT TAHMİNİ

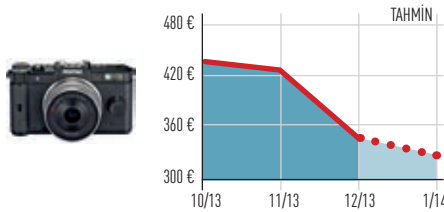
Tablet

Asus Vivo Tab RT (TF600T-1B017R): Büyük satıcılar fiyatı belirgin bir şekilde kırıyorlar

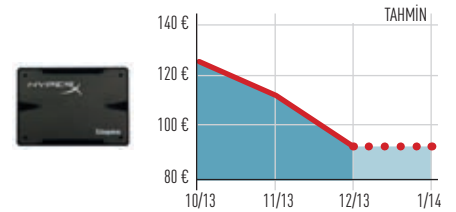
Dijital foto. makinesi (SLR)

Pentax Q10: Takipçi modeli Q7 fiyat eğrisi üzerinde oldukça etkili görünüyor

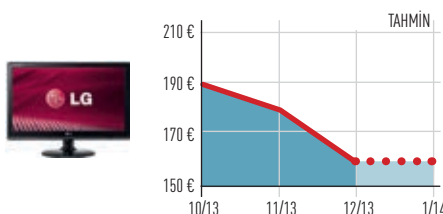
Sabit disk (SSD)

Kingston HyperX 3K 120 GB (SH103S3B/120G): Rakipler daha iyi ve ucuz, fiyatlar düşüyor

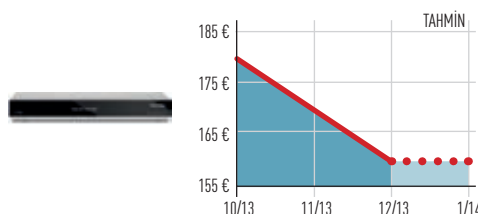
LCD monitör (24 inç)

LG Flatron E2411PU: İki yıldır piyasada, ancak halen satışta

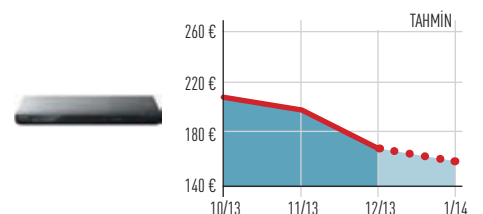
Uydu alıcı (sabit diskli)

TechniSat TechniStar S3 Iso: Fiyatı artık dibe vurmuş gibi görünüyor

Blu-ray oynatıcı

Sony BDP-S790: Uzun süren stabil bir fiyatın ardından artık daha ucuz

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Pentium G2020	60
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	Asrock B75M-GL	50
RAM	G.SKILL DDR3 1333Mhz 4GB (2x2GB)	45
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	Kingston 60 GB SSD SV300S37A	60
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	50
Toplam		285

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD A6-6400K	80
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	80
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	55
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	65
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	25
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		340

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	120
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	55
Ekran kartı	AMD Radeon HD 6670	70
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	100
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	50
Toplam		510

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	120
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	55
Ekran kartı	AMD Radeon HD 7870	185
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	100
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-430 500W	80
Toplam		655

Orta seviye oyun PC'si

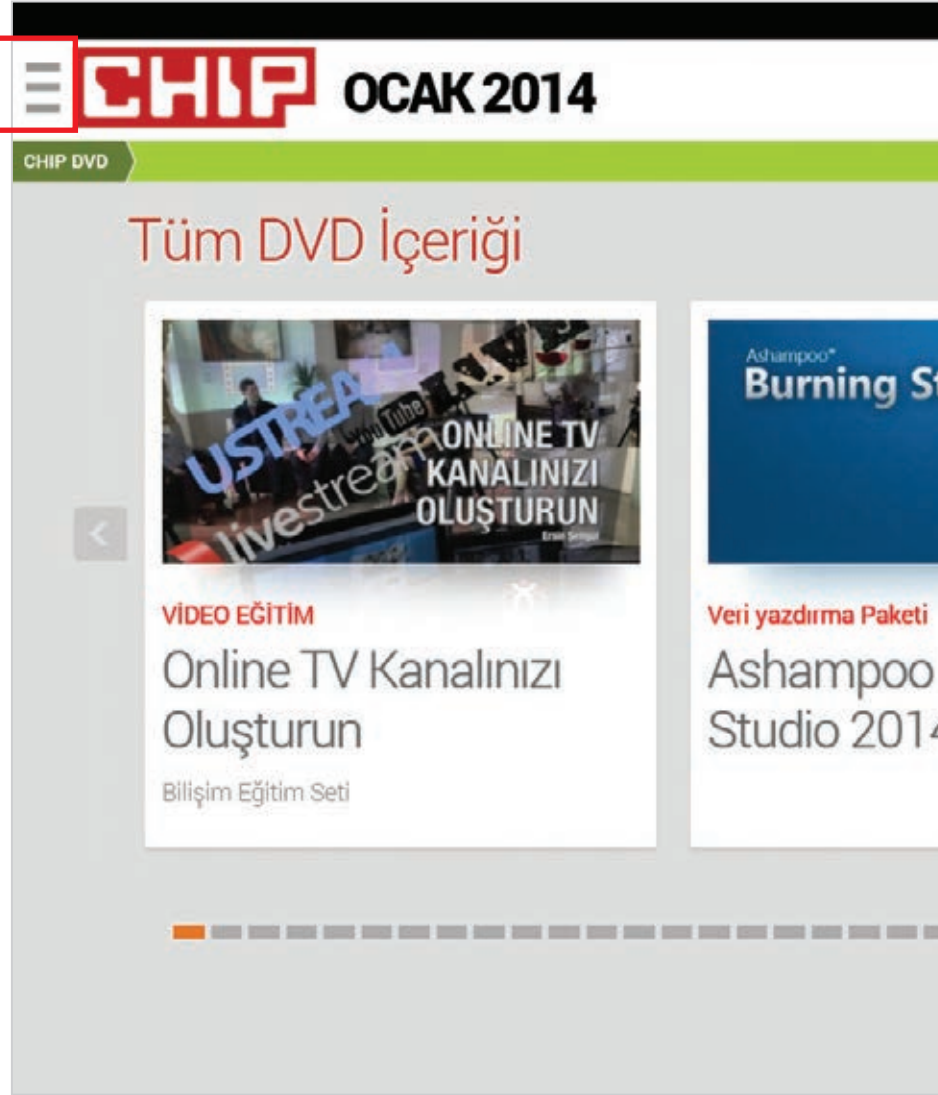
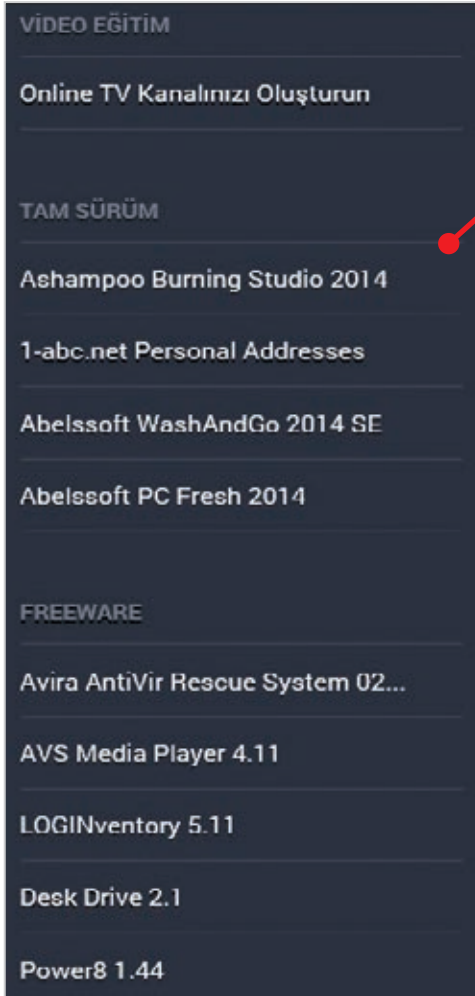
Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i5 4670K	260
CPU fanı	Cooler Master Hyper 212 EVO*	50
Anakart	Gigabyte Z87X-OC	250
RAM	Corsair Vengeance 2X4 GB 2133 MHz	100
Ekran kartı	nVidia GeForce GTX 760	240
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	190
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-430 500W	80
Toplam		1190

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i7 4770K	360
CPU fanı	Noctua NH-D14*	105
Anakart	ASUS Z87-Pro	260
RAM	Corsair Vengeance 2X4 GB 2133 MHz	100
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	350
Sabit disk	Crucial M500 480GB SSD	425
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	180
Toplam		1800

*Overclock yapılmıyacaksa stok fan yeterli

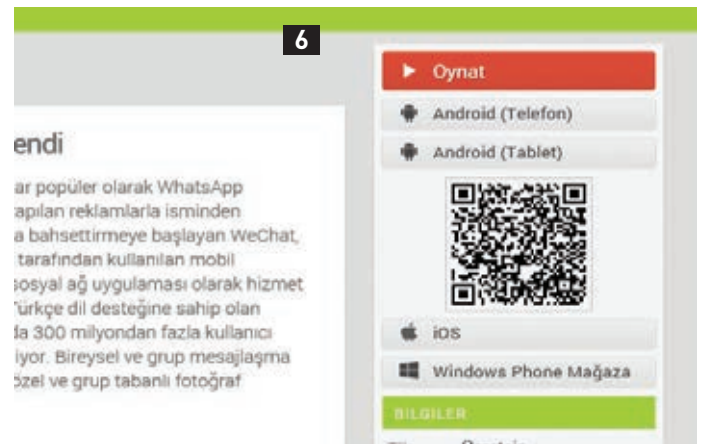
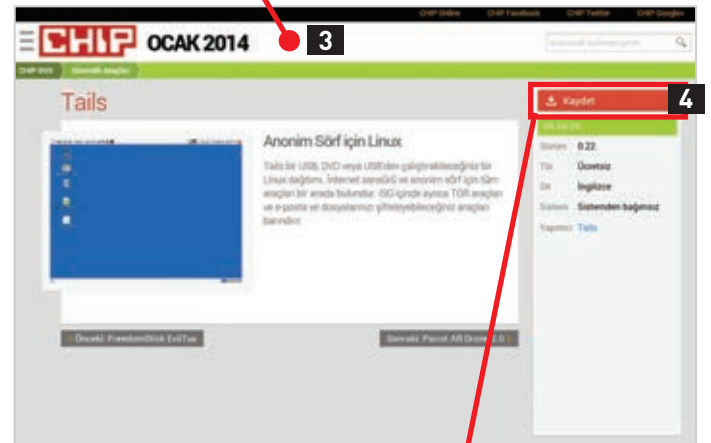
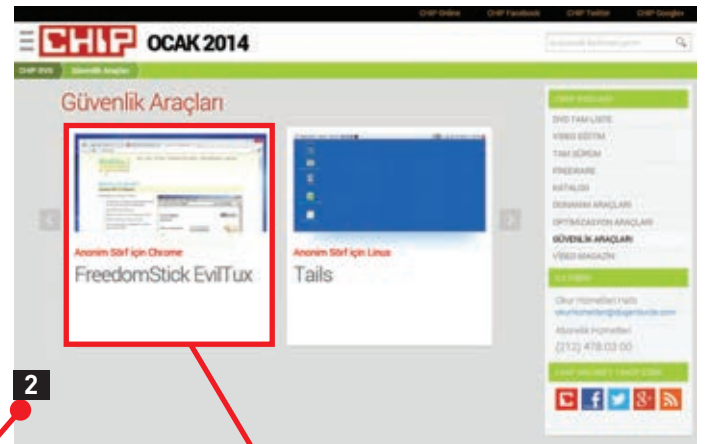
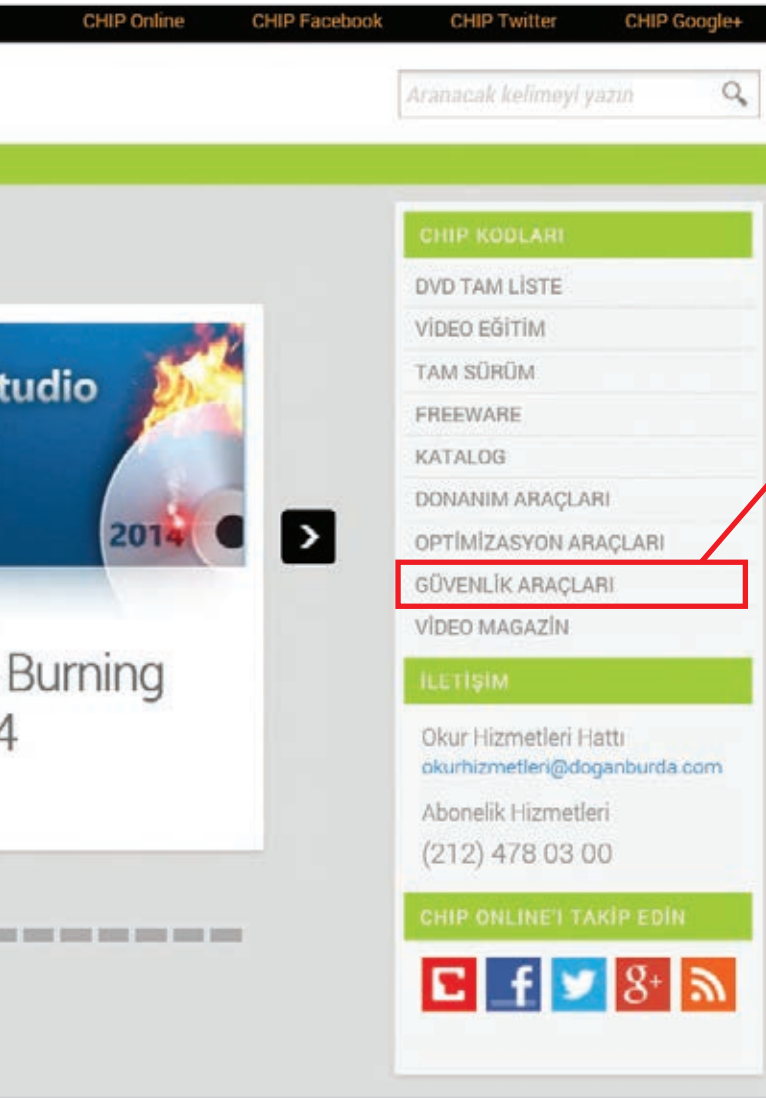
.DVD İÇERİĞİ

CHIP DVD arabirimi yenilendi! CHIP DVD artık daha kolay, daha sade ve en önemlisi artık daha fazla interaktif!

CHIP DVD arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü **1** kullanarak DVD içeriğinin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler **2** altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. **3** Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "Kaydet" **4** butonu ile içeriği

çalıştırabilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" **5** butonu ile onaylamanız gerekli. Böylece kurulum programı başlayacak. Ayrıca artık CHIP DVD'de yalnızca programların 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabilirsiniz. **6** Bunun için "Kaydet" menüsünü kullanabilirsiniz. CHIP DVD artık daha canlı! Dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeleri ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

VIDEO EĞİTİM

Online TV Kanalınızı
Oluşturun
Tam Sürüm
Ashampoo Burning Studio
1-abc.net Personal Addresses
Abelssoft WashAndGo
Abelssoft PC Fresh

FREWARE

Avira AntiVir Rescue System
AVS Media Player
LOGINventory
Desk Drive
Power8
XnView
Smart Defrag
Elementary OS Luna
RocketDock
Kaspersky Rescue Disk
UltraCopier
doPDF

KATALOG

Beauty JPG
Manzara JPG
Belvedere

DONANIM ARAÇLARI

AMD OverDrive
MSI Afterburner
SightSound Video (Vitamin D)
inSSIDer

OPTİMİZASYON ARAÇLARI

CPU-Z
GPU-Z
inSSIDer

GÜVENLİK ARAÇLARI

Novabench
FreedomStick EvilTux
Tails

VIDEO MAGAZİN

İNCELEME: Parrot AR Drone 2.0
İNCELEME: Samsung ATIV Book 9 Plus
İNCELEME: IRIScan Mouse
İNCELEME: Sony PlayStation 4
UZMAN YORUMU: Vodafone Smart Tab III
RÖPORTAJ: Türkiye
PlayStation 4 Lansmanı
RÖPORTAJ: Google Glass

gezini Chara Kelley
ATÖLYE: Windows 8'de Pin ile Oturum Açmak
MAGAZİN: 2013'te Youtube'ın en çok izlenenleri
MAKALE: Darknet - Tor 101
MAKALE: Darknet - Dark Web
MAKALE: Google adID
MAKALE: İnternetin Geleceği - Gizlilik
MAKALE: İnternetin Geleceği - Gerçek Zamanlı HTTP
MAKALE: Veri Analizi
MAKALE: CHIP Haritalar: Süper Bilgisayarlar
MAKALE: DefCon 2013 - Belgesel
UYGULAMA: Need For Speed - Hot Pursuit Fragman
UYGULAMA: OkeyPLUS
UYGULAMA: Reaper
UYGULAMA: SoundHound
UYGULAMA: Storify
UYGULAMA: Viddy
UYGULAMA: Yandex Navigasyon

VIDEO MAGAZİN: CHIP DVD artık daha canlı! Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Abelssoft WashAndGo 2014

Sisteminizin düzenli çalışması için kullanabileceğiniz yararlı bir uygulama.

A belssoft'tan sisteminizin düzenli şekilde çalışması için kullanabileceğiniz bir başka yazılım daha... 2013 sürümüyle de oldukça kullanışlı olan Abelssoft WashAndGo, yeni 2014 sürümüyle de yeni özellikler sunuyor. Başlattığınız anda sisteminizi elden geçiren WashAndGo 2014, analiz sonuçlarını sizinle paylaşıyor. WashAndGo 2014 ile sisteminizi temizleyebiliyor, hatta bunu otomatikleştirebiliyorsunuz. Diğer yandan "Backup Center" isimli menüyle de yedekleri de alan WashAndGo 2014, "Tools" menüsü altında da disk kullanımının analizini de gerçekleştirebiliyor.

Çok kullanışlı olduğunu söyleyebileceğimiz WashAndGo 2014, mutlaka sisteminizde bulunması gereken bir yazılım. WashAndGo 2014'ü CHIP DVD'de bulabilirsiniz.

DVD YARDIM

CHIP-DVD ile ilgili en güncel düzeltmeleri, bilgilendirme ve yamaları ay içinde www.chip.com.tr/blog/dvd adresinden takip edebilirsiniz. Ek-sik ya da fiziksel sorunu olan DVD'nizle ilgili yardım için lütfen okurhizmetleri@doganburda.com adresine e-posta ile başvurun.

1. Sistem analizi

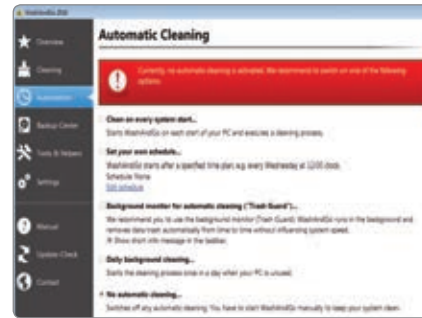
Açılır açılmaz analiz işlemine başlayan WashAndGo, işlemi tamamladığında size bu şekilde bir bilgi sunuyor. Ardından da temizleme işlemine başlayabiliyorsunuz.

2. Sistem temizliği

Direkt olarak sistem temizliği yapmak için "Clean your PC now" butonunu kullanabilirsiniz. Böylece sisteminizden gereksiz uygulamalar atılacak.

3. Otomatikleştirin

Sisteminizin her daim temiz kalmasını istiyorsanız WashAndGo'nun "Automation" sekmesini ziyaret ederek, buradan otomatik temizlik dilimleri belirleyin.

4. Ayarlar

WashAndGo ile ilgili ayarları yapılandırabilmek için "Settings" menüsünü ziyaret edebilirsiniz. Buradan temizlik ve arama ile ilgili ayarları yapabilirsiniz.

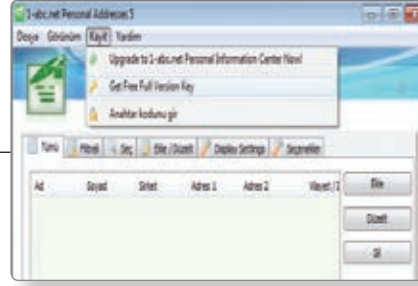
1-abc.net Personal Addresses

Adres ve kişi bilgilerinizi dijital ortamda kayıt altında tutabilmeniz için hazırlanmış bir program.

Kontak listenizi tutmak veya adres bilgilerinizi dijital ortama taşımak istiyorsanız 1-abc.net Personal Addresses, bu iş için geliştirilmiş bir yazılım. Adres ve telefon numaraları gibi kişisel veya iş odaklı kayıtlarınızı alabileceğiniz bu başarılı yazılım, kolay kullanımıyla da rahatlık sunuyor. Türkçe olması ve sade tasarımıyla hiç zorlanmadan kullanmaya başlayabileceğiniz Personal Addresses, aynı zamanda

içeriğinde sunduğu filtreler ve arama fonksiyonlarıyla da oldukça işlevsel. "Ekle", "Sil" ve "Düzeltil" menülerini kullanarak kolaylıkla kayıt alabildiğiniz yazılımda, "Filtreli" sekmesini kullanarak kayıtlarınızı filtreleyebiliyorsunuz. 1-abc.net, CHIP okurlarına özel olarak Personal Addresses yazılımını bir üst sürüme güncellemek isteyenlere yazılımın yeni sürümünü 29,99 yerine yalnızca 19,99 Euro'ya sunuyor.

1. Kayıt olun

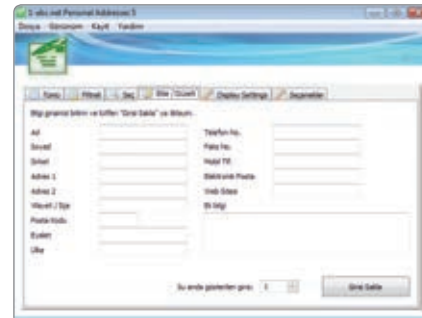
1-abc.net Personal Addresses yazılımını ücretsiz kullanabilmek için yalnızca kayıt olmanız yeterli. "Kayıt" penceresinden kayıt işlemini başlatabilirsiniz.

2. Sade arayüz

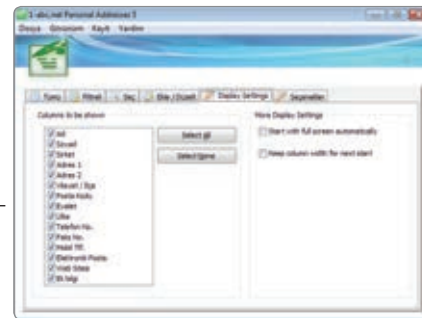
1-abc.net Personal Addresses yazılımının ana penceresi bu şekilde bir görünüme sahip. Türkçe dil desteği olmasıyla da gayet kullanışlı. Sade tasarımıyla kolayca kullanabilirsiniz.

3. Ekle/Düzeltil

Yeni kayıt eklemek için "Ekle/Düzeltil" sekmesini kullanabilirsiniz. "Yeni" butonuna tıklayıp ilgili alanları doldurduktan sonra "Girişi Sakla"ya tıklayın.

4. Görünüm

Listede görünmesini istediğiniz bilgileri "Display Settings" sekmesinden ayarlayabilirsiniz. İlgili alanları seçmeniz yeterli.

KAYIT KODUNU 3. SAYFAMIZDA BULABİLİRSİNİZ

Oxo Training eğitim yazılımı nasıl kullanılır?

OxoTraining eğitim yazılımını aşağıdaki adımları uygulayarak kullanabilirsiniz. Aynı zamanda, yazılımın "YARDIM" bölümü içerisinde de gerekli adımlara ulaşabilirsiniz. Oxotraining yazılımına eğitim eklerken, lütfen açıklamalara dikkat ediniz. OxoTraining eğitim yazılımını kurabilmek için, CHIP DVD'sindeki

"Video Eğitim" bölümüne bakınız. Mac işletim sistemini kullanıyorsanız, "OxoTrainingEgitimKit .dmg" dosyasını kurunuz. Windows işletim sistemini kullanıyorsanız, "OxoTrainingEgitimKit .exe" dosyasını kurunuz.

Adımlara başlamadan önce, CHIP DVD'sini lütfen sürücünüze yerleştiriniz.

KULLANIMA HAZIR

Eğitimi ekleme işleminin bittiği mesajını aldıktan sonra, orta bölümdeki listede ürün aktif olacaktır. Artık eğitime tıklayarak, ayrıntısına girip, dersleri izleyebilirsiniz.

BİLİNMESİ GEREKENLER

- "İşlem sırasında bir hata oluştu. Lütfen güvenlik ayarlarınızı kontrol ediniz." hata mesajını alıyorsanız. Oxotraining yazılımının icon'una sağ tuşla tıklayıp, açılan menüde "Yönetici olarak çalıştır" (run as administrator) seçeneğini kullanarak çalıştırınız. İlk girdiğiniz e-mail ve key'iniz ile tekrar deneyiniz.
- Dergiden elde etmiş olduğunuz KEY'ler benzersiz şekilde sunulmuştur. Bu sebeple, size ait olan KEY bilgisini, paylaşmayınız ve kaybetmeyiniz. Paylaşım sitelerinde dağıtılan KEY'ler sistem tarafından silinecektir.
- Elde ettiğiniz KEY'i ilk kez kullandığınızda, girmiş olduğunuz e-mail adresi ile eşleştirilecektir.

Daha sonraki zamanda, tekrar kullanmak için, aynı KEY ve eşleşen e-mail'i girmeniz gerekmektedir.

- OxoTraining yardım talepleriniz, eşleştirdiğiniz e-mail adresi muhatap alınarak yapılacaktır. Bu sebeple, kullandığınız bir e-mail adresini girmiş olmanız önemlidir.
- OxoTraining üzerinden girmiş olduğunuz e-mail veya diğer bilgileriniz, hiçbir koşul altında 3. şahıslar veya kurumlar ile paylaşılmaz ve spam için kullanılmaz.
- Tüm ürünleri (her ürün için 1 key olacaktır) aynı e-mail adresinize ekleyebilirsiniz.
- Ürünleri, sonraki zamanlarda veya farklı bilgisayarda yeniden eklemek için, mutlaka ilgili ayın CHIP DVD'sine ihtiyacınız bulunmaktadır. Bu sebeple, dergiden edindiğiniz DVD'yi lütfen saklayınız.
- Herhangi bir soru veya sorun yaşadığınızda, lütfen uygulama içerisinde bulunan "YARDIM" bölümündeki formu kullanınız.

ADIM 1

OxoTraining eğitim yazılımına eğitim eklemek için, soldaki menüden "EĞİTİMLER" butonuna tıklayınız ve eğitim bölümüne geliniz.

ADIM 2

Eğitim bölümündeyken, üst sağ tarafta bulunan "YENİ EĞİTİM EKLE" butonuna tıklayarak, eğitim ekleme penceresini açınız.

ADIM 3

E-mail bölümüne geçerli bir e-mail adresi giriniz. Bu alanda bulunan açıklamalara mutlaka dikkat ediniz.

ADIM 4

KEY Bilgisi alanına, CHIP dergisinde 3. sayfada bulunan ve sadece o dergiye özel KEY'i giriniz. Lütfen KEY'i kaybetmeyiniz.

SORULARINIZ İÇİN:
info@ersinsengul.com

ADIM 5

İlgili alanlara gereken bilgileri girdikten sonra, "EĞİTİM EKLE" butonuna tıklayınız. Bu işlemten sonra, KEY online olarak kontrol edilecektir (internet bağlantısı gerektirir). Key onayı alındıktan sonra, ilgili eğitim dosyaları, bilgisayarınıza kopyalanacaktır. Bu kopyalama süresi; eğitim dosyalarının boyutuna, sürücünüzün hızına ve sisteminize bağlı olarak uzun sürebilir. Bu sırada onay mesajını alana kadar bekleyiniz ve yazılımı kapatmayınız.

Abelssoft PC Fresh 2014

Sisteminizin performansını kaybettiğinden şikâyetçiyse iyi bir temizliğin vakti gelmiş demektir.

Sisteminizin performansını koruyabilmesi için belirli periyotlarda rutin temizlik işlemlerini yapmanız gerekiyor. Abelssoft PC Fresh 2014, bilgisayarınızı tazelemeniz için kullanabileceğiniz başarılı bir yazılım. Kolay birimleri ve etkili fonksiyonları ile sistem kararlılığını sağlama konusunda yardımcı olan PC Fresh 2014, yeni sürümüyle de gelişmiş seçenekler sunuyor. Servisler, başlangıç, güç, hız, özelleştirme ve güven-

likle ilgili araçlar getiren PC Fresh 2014, size sisteminizin hangi araçlara ihtiyaç duyduğunu gösteriyor. Böylece siz de gerekli araçları kullanarak sisteminizin performansını kaybetmesine engel olabiliyorsunuz. Tek bir ana ekrandan oluşan uygulama, daha fazla seçeneği bir arada görmek isteyenlere "More" başlığı altında ek seçenekler sunuyor. Burada "Ayarlar" menüsünü de görebilirsiniz.

1. Kontrol merkezi

Sisteminizi toplamak için tüm araçları bir arada ana ekranda görebiliyorsunuz. Her bir başlık altında çalıştırmamız gerekenler konusunda PC Fresh 2014 sizi uyarıyor.

2. Servisler

Servisler konusunda işlem yapmak üzere "Show Details" butonuna tıkladığınızda karşınıza bu ekran geliyor. Listelenen servisleri durdurabilir veya başlatabilirsiniz.

3. Ayarlar

PC Fresh 2014'nin ayarlarını düzenlemek için More | Settings yolunu takip edebilirsiniz. Ancak yazılımın dil seçeneğini ne yazık ki Türkçe yapamıyorsunuz.

4. Bellekleri kontrol edin

PC Fresh 2014 ile bilgisayarınızın RAM'lerini de kontrol edebilirsiniz. RAM kullanımını görebildiğiniz RAM-Optimizer'dan RAM'leri tazeleyebilirsiniz.

Ashampoo® 2014
Anti-Virus

YEPYENİ

*Virüs, trojan, spyware ve
diğer güvenlik tehditlerine
karşı güçlü, kapsamlı
ve ultra hızlı koruma!*

Neden Ashampoo Anti-Virus 2014?

- + En iyi korumayı sağlamak için iki güçlü tarama motorunu içerir
- + 10.000.000'un üzerinde tehditi algılar
- + Çevrimiçi kimlik hırsızlığına karşı korur
- + Mevcut antivirüs programlarından çok daha hızlı ve daha hafif
- + Bilgisayarınızı yavaşlatmaz
- + Kesintiye uğramadan oyun oynayabileceğiniz (veya inter-
nette gezinebileceğiniz) Oyun modu içerir
- + Özellikle acemi kullanıcılar için kullanımı kolay
- + Gerçek zamanlı koruma ve izleme sunar
- + Para iade garantisiyle gelir - güvenle satın alın

Daha fazla bilgi
ashampoo.com/av

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz. Bu ücretsiz araçların hepsi DVD'de.

Sisteminizi kurtarın

Avira AntiVir Rescue System 10/2013

Dosyalarınız, farklı bilgisayar veya tabletler arasında transfer esnasında veya buluta yüklenirken zararlı yazılımlara karşı açık hale gelebiliyorlar. Transfer sırasında trojan ve virüs ataklarına maruz kalabilen veriler dolayısı ile sonuçta sisteminize zarar verebiliyor. Bu gibi risklerden arınmak için bu ay CHIP DVD'de bulabileceğiniz Avira AntiVir Rescue System'in son sürümünü kullanabilirsiniz.

Olası bir virüs saldırısı sonrası bilgisayarınızı ve verilerinizi koruma altına alan Avira AntiVir Rescue System, böylece kişisel güvenliğinizi kontrol altında tutmanıza yardımcı oluyor. CHIP DVD'de göreceğiniz EXE dosyasını üzerine çift tıklayarak

başlatabilir ve ardından sonraki adımda kendinize kurtarma diski oluşturabilirsiniz. Bunun için boş bir CD'ye ihtiyacınız olacak. Kurulumu ve kullanımıyla gayet kolay olan Avira AntiVir Rescue System, bundan sonraki çevrim içi işlemlerinizi

internet korsanlarının hedefi olmamanızı sağlayacak. Ayrıca böylece bilgisayarınızda yer alması olası virüs sızıntılarını da engelleyebileceksiniz.

İPUCU 1 Dahili güncelleme sistemini aktif hale getirirseniz gelecekte olan güncellemeleri anında alabilir ve böylece yeni çıkan virüslere karşı da korunabilirsiniz.

İPUCU 2 Yazılımı Windows 8'de deneyecekseniz kurtarma CD'si başlatılırken Secure Boot fonksiyonu sizi önleyebilir. Bu fonksiyonu kontrol edin.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

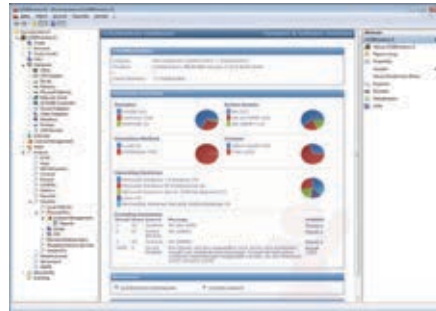

Multimedya devi

AVS Media Player 4.2.2.104

Format savaşlarından kurtulmak için kullanışlı bir seçenek. AVS Media Player yazılımı tüm ses ve video format problemlerinizi ortadan kaldırıyor. Popüler formatları destekleyen yazılım, ayrıca PC'de DVD desteği de sunuyor. İsterseniz AVS Media Player ile ses seçeneklerini de ayarlayabilirsiniz.

İPUCU AVS Media Player, kurulum sırasında size farklı yazılımları da yüklemek istediğini söylüyor. Dilerseniz bu yazılımları yüklemeyi geçebilirsiniz.

Ağ analisti

LOGINventory 5.11

Ağınızı kontrol altına almak istiyorsanız size LOGINventory gibi bir analist yazılımı gereklidir. LOGINventory ile ev ağınızın kontrolünü ele alabiliyorsunuz. Ağınıza bağlı olan yaklaşık 20 farklı aygıtı analiz edebilen yazılım, tüm bağlantıları ayrı ayrı gözlemleyerek size bununla ilgili bir rapor sunuyor.

İPUCU LOGINventory'in ZIP dosyasını açtıktan sonra EXE dosyası ile kurulumu başlatabilirsiniz. ZIP içinde kullanım kılavuzu da bulunuyor.

USB asistanı

Desk Drive 1.8.5 (32 Bit)

USB bellek gibi tüm veri taşıyan cihazları açmak için genellikle Windows Gezgini'ni kullanıyoruz. Desk Drive ile bunu değiştirebilirsiniz. Desk Drive masaüstüne bir kısayol oluşturuyor ve bu kısayolu kullanarak her defasında klasör klasör dolaşmadan direkt olarak USB bellekteki verilerinize ulaşabiliyorsunuz.

İPUCU Desk Drive da kurulum esnasında farklı yazılımları sisteminize yüklemeye çalışıyor.

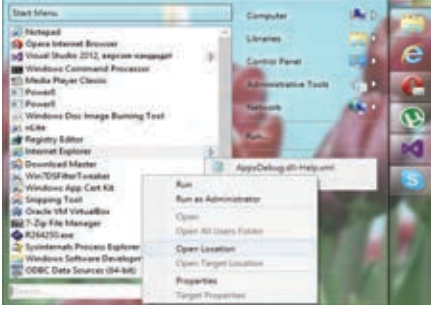
İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7
Dil: İngilizce

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7
Dil: İngilizce

Win 8'e Başlat menüsü

Power8 v1.4.4

Eğer siz de Windows 8'in Başlat menüsüne sahip olmamasından şikayetçiyseniz bunun bir çaresi olduğunu bilmeniz zamanı geldi. Power8 ile Windows 8'e Başlat menüsünü geri kazandırabilirsiniz. Böylece alıştığınız düzene kavuşabilir ve hiç olmazsa "Bilgisayarı Kapat" fonksiyonuna rahatlıkla erişebilirsiniz.

İPUCU Power8'de farenin sağ tuşuna tıkladığınızda yazılımı kişiselleştirebileceğiniz ayarları bir arada bulabileceğiniz bir menüye ulaşabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / 7 / 8
Dil: İngilizce

Foto görüntüleyici

XnView Komplett 2.05

Sadece RAW, PSD ve TIFF değil, tam 500 imaj formatını görüntüleyebilen başarılı bir yazılım olan XNView, böylece özellikle grafik tasarımcılar tarafından tercih edilebilecek yapıda. Fotoğrafları görüntülemenin yanında ayrıca sahip olduğu araç çubuğu sayesinde fotoğraflara müdahalede bulunabilmeniz de sağlayan yazılım, oldukça kullanışlı.

İPUCU Geliştiricinin web sitesi olan xnview.com'u ziyaret ederek ayrıca XNView'in gelişmiş versiyonu olan XNViewMP yazılımına da göz atabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Yeni güncellemeler

Kaspersky Rescue Disk 10.0.32.17

Ünlü antivirüs yazılımı Kaspersky elbette yalnızca virüs sisteme girene kadar değil, sürecin tamamında yanınızda. Rescue Disk ile bir kurtarma diski oluşturabilir ve kişisel dosyalarınızı virüs ve trojanlardan rahatlıkla kurtarabilirsiniz.

kaspersky.com

Ultracopier 1.0.1.9

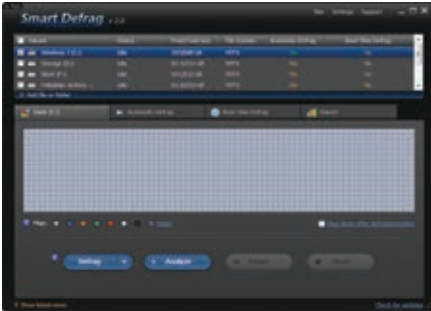
Yüksek boyutlu dosyaları kopyalarken biraz da olsa hız kazanmak istiyorsanız Ultracopier size yardımcı olabilir. Özellikle henüz USB 3.0'a terfi etmediyseniz bir göz atmanız iyi olacak.

ultracopier.first-world.info

doPDF 7.3.393

PDF dosyaları oluşturmak için kullanılan popüler yazılımlardan doPDF son sürümüne kavuştu. Yeni sürümle bazı hatalar giderilirken, uygulamaya yeni özellikler de eklendi.

dopdf.com

HDD'ye doping yapın

Smart Defrag 2.9.0

Bilgisayarınızda yaptığınız her işlem elbette sabit disk üzerinde de bir takım depolama işlemlerine neden oluyor. HDD üzerine gelişmiş yazılan veriler zamanla sisteminizin performans kaybına neden oluyor. Smart Defrag ile bunun önüne geçebilir ve HDD'ye hız kazandırabilirsiniz.

İPUCU Smart Defrag, yükleme ekranının başında ve sonunda yazılım farklı yazılımları da yüklemenizi önerecek. Seçimleri kaldırarak yüklemeleri engelleyebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Yeni Linux dağıtımı

Elementary OS Luna

ISO dosyası olarak bulacağınız Linux Elementary OS'i boş bir DVD'ye kopyalayarak yeni Linux sürümünü test edebilirsiniz. Mac OS X'le oldukça benzerlik gösteren Linux Elementary OS, size yepyeni bir kullanım deneyimi ve bakış açısı sunuyor. Linux Elementary OS ile pek çok seçeneği bir arada bulabilir ve Yazılım Merkezi'ni ziyaret ederek çok daha fazlasına kavuşabilirsiniz.

İPUCU CHIP DVD'de yazılımın 64 bitlik sürümü bulunuyor.

İşletim sistemi: Linux
Dil: İngilizce

Yeni araç çubuğu

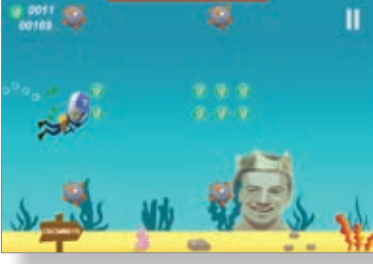
RocketDock 1.3.5

Eğer masaüstü kısayolları size yetmiyorsa veya tasarım düşkünükseniz RocketDock aradığınız yazılım olabilir. Kısayollarınızı gruplayarak bir araç çubuğu şeklinde konumlandırabilen yazılım, hem kullanım hem görsellik anlamında gayet başarılı. Araç çubuğunu özelleştirebilmeniz veya konumunu düzenleyebilmeniz de mümkün.

İPUCU RocketDock'a kısayollarınızı yerleştirebiliyorsunuz. Tek yapmanız gereken kısayolu tutup çubuğa bırakmak.

İşletim sistemi: Windows XP / Vista / 7
Dil: İngilizce

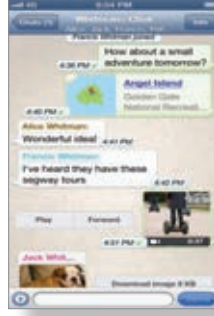

Cocomuyo Game

Hakan Hepcan ile maceraya dalın

Hakan Hepcan'ı oyuna taşıyan Cocomuyo Game, bir denizaltı macerası. Farklı kostümleriyle deniz altındaki Hakan Hepcan ile takipçi topladığınız oyunda, karşılaştığınız engellerden kurtulacak, "Unfollow"lardan kaçacak, arkadaşlarınızla yarışacaksınız. Canlı grafikleri ve eğlenceli anlayışı ile bir hayli keyifli olan oyundaki sesler de Hakan Hepcan'a ait. En Fazla Takipçi ve En Uzun Mesafe gibi kategorilere sahip olan oyunda elde ettiğiniz başarıyı sosyal medya üzerinden arkadaşlarınızla da paylaşabiliyorsunuz.

PLATFORM: iOS 4.3 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYAT: 1,79 TL

WhatsApp

SMS devri çoktan bitti!

iOS işletim sisteminin yanı sıra Android, BlackBerry ve Windows Phone işletim sistemlerinde de çalışan bir anlık mesajlaşma uygulaması olan WhatsApp, tıpkı MSN ve Facebook Messenger gibi çalışıyor ve resim ve dosya paylaşımı yapabilmenizi sağlıyor. Listedeki arkadaşlarınızla ücretsiz bir şekilde anlık mesajlaşabilmenizi sağlayan uygulama, grup tanımlamanıza da izin veriyor. Durum bilgisi güncelleyebilmenize de olanak tanıyan WhatsApp'ı kullanarak telefon rehberinizdeki kişilerle ücretsiz mesajlaşabilirsiniz.

PLATFORM: iOS 4.3 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: ÜCRETSİZ

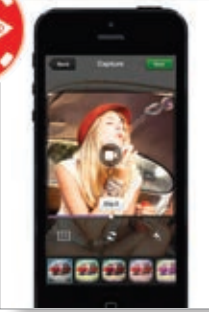

Storify

Sosyal hikâyenizi yazın

Time Dergisi tarafından en iyi sosyal medya internet sitelerinden biri olarak seçilen Storify, uygulamasıyla da iyi bir örnek oluşturuyor. Kendi sosyal medya hikâyenizi oluşturma imkanı veren Storify; Youtube, Twitter, Facebook ve Instagram entegrasyonu ile ilgi çekiyor. Uygulamayı kullananlar bu entegre servisleri kullanarak oluşturdukları hikayeyi resim veya videolarla zenginleştirebiliyor, böylece daha ilgi çekici kılabiliyorlar. Storify, şık tasarımı ve ücretsiz olmasıyla da kullanıcılar tarafından ilgi görecektir.

PLATFORM: iOS 5.0 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: ÜCRETSİZ

Viddy

Videolarınızın yanında

Videolarınızın görselliğini zenginleştirecek bir uygulama olan Viddy, üzerine düşen işi başarıyla hallediyor. Telefonunuzla çektiğiniz videolara zengin efekt seçeneğiyle efektler eklemenize olanak tanıyarak zengin filtrelere de ev sahipliği yapıyor. Elbette videolarınıza müzik eklemesi yapmanıza da izin veren uygulama, çeşitli kayıt araçlarına da sahip. Kullanışlı ve şık bir tasarımı olan uygulama; Facebook, Twitter başta olmak üzere YouTube ve Tumblr entegrasyonu da sunuyor. Böylece videoları yalnızca tek tıklamayla paylaşabiliyorsunuz.

PLATFORM: iOS 5.0 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: ÜCRETSİZ

Need for Speed Hot Pursuit

Lastik yakma zamanı!

Daha önce Need for Speed Most Wanted ile lastikleri yakmış, asfaltları ağlatmışsanız Need for Speed Hot Pursuit ile eğlenceyi sürdürebilirsiniz. Birbirinden farklı araçlarla birlikte gelen Need for Speed Hot Pursuit, başarılı grafikleri ve adrenalin duygusuna yenik düşmenizi sağlayacak olan oyun anlayışı ile eğlenceli dakikalar vadediyor. Aksiyon deneyimini üst noktalara taşıyan oyunda pek çok farklı aracı görebilirsiniz. Eğer hala Need for Speed Hot Pursuit'i oynamadıysanız mutlaka tavsiye ediyoruz.

PLATFORM: iOS 4.3 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: 4,99 \$

SoundHound

Müzik avcısı

iOS platformunun popüler müzik avcısı SoundHound, bulunduğunuz yerde ilginizi çeken ancak bilmediğiniz bir parça hakkında size detaylı bilgi vererek, bu işi yapan diğer bir uygulama olan Shazam'a rakip olmayı başarıyor. Son derece geniş bir yabancı müzik arşivine sahip olan SoundHound, Türkçe parçalarda ise o kadar başarılı değil. LiveLyrics desteği ile bulduğu şarkının sözlerini de size parça çalarken anlık olarak aktarabilen uygulama, Facebook ve Twitter entegrasyonu ile de bulduğu parçaları arkadaşlarınızla paylaşabilmenize olanak tanıyor.

PLATFORM: iOS 5.0 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: ÜCRETSİZ

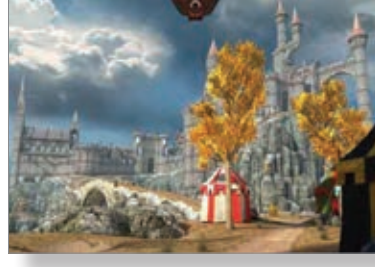

Okey Plus

Okeye dördüncü olun!

"Kahve kültürüm yok," demeyin, çünkü Okey Plus'ta buna gerek yok. Okey'le aranız olmasa dahi Okey Plus'a bir kez bulaştığınızda eminiz ki siz de okey masalarına dördüncü olmak için doğru anı kollayacaksınız. Facebook profilinizle giriş yaparak oynadığınız Okey Plus, farklı masalarda farklı puanlarla mücadele etmenizi sağlıyor. Her kazandığınız elden sonra daha fazla puan sahibi oluyor ve üst seviyelerdeki masaları açarak daha zorlu rakiplerle mücadele fırsatı bulabiliyorsunuz.

PLATFORM: ANDROID 1.6 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYAT: ÜCRETSİZ

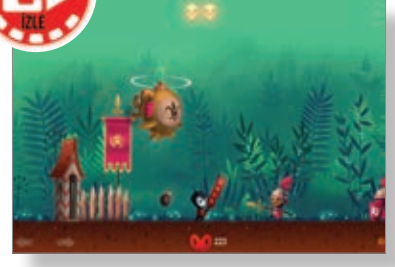

Epic Citadel

Telefonunuz ne kadar iyi?

Telefonunuzun grafik performansını merak ediyorsanız bunu oyunlarla denemek yerine bir teste tabi tutarak daha net bir şekilde öğrenebilirsiniz. Epic Citadel adındaki bu uygulamayı yükleyerek telefon veya tabletinizin grafik performansını ölçümleyebilirsiniz. Bir kale etrafında geçen uygulamada, "Benchmark" butonuna tıklayarak testi başlatabilirsiniz. Böylece uygulama sizi kale etrafında dolaştıracak ve bu seyahat sırasında da ölçülen FPS değerini ekrana yansıtacak.

PLATFORM: ANDROID 2.3 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: ÜCRETSİZ

Reaper

Aksiyona hazır olun

RPG öğeleriyle donatılmış aksiyon oyunlarından hoşlanıyorsanız Reaper size göre olabilir. Korkusuz karakterinizle bir harita üzerinde yol aldığınız oyunda, karşınıza çıkan yardımcı karakterlerden görevler alıyor ve bu görevleri izleyerek hikayeyi derinleştiriyorsunuz. Harita görünümünde RPG tadında olan oyun, savaş sahnelerinde ise kontrolü size bırakarak aksiyon ekranına geçiş yapıyor. Oldukça eğlenceli olan Reaper, karakteriniz 10'uncu seviyeye ulaşana kadar ücretsiz.

PLATFORM: ANDROID 4.0 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: ÜCRETSİZ

Real Toss

Boş zamanı doldurun

Sadece parmağınızı oynatarak çöpleri atmaya başlayacağınız oyunda, rüzgarı da hesaba katmanız gerekli. Gerçekçi ses efektleri ve grafiklerden oluşan bu oyunu; spor salonu, ofis, banyo ve hastane gibi dört farklı temada oynayabiliyorsunuz. Sadece kağıt değil, beş farklı nesneyi çöp kutusuna atmanın ne kadar eğlenceli olacağını tahmin edemezsiniz. Üç farklı zorluk seviyesi ile 12 bölümden oluşan bu oyunu eminiz siz de bizim gibi sıkılmadan oynayacak, boş zamanlarınızı eğlenceyle dolduracaksınız.

PLATFORM: ANDROID 2.0.1 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: ÜCRETSİZ

Yandex.Navigasyon

Trafikten kurtulmanın yolu

Trafikten nefret etmeyin, uzak durun! Yandex.Navigasyon, anlık trafik durumunu göz önünde bulundurarak yön tarifi yapan ve trafik durumuna göre alternatif yollar çizen ilk ücretsiz navigasyon uygulaması olarak dikkat çekiyor. Sizi sürüş esnasında en boş ve hızlı gidebileceğiniz yola yönelten, kapalı yollar ve trafik yoğunluğu hakkında bilgilendirme yapan, sesli komutları ile sizi yönlendirirken yola odaklanmanızı bozmayan ve yazmanıza gerek kalmadan sesli arama ile yol bulabilen Yandex.Navigasyon, oldukça kullanışlı.

PLATFORM: ANDROID 1.5 ve üstü
DİL: TÜRKÇE
FİYAT: ÜCRETSİZ

Flash Alerts

Çağrılardan haberiniz olsun

Android kullanıcılarına büyük kolaylık sağlayan bir uygulama olan Flash Alerts, geç fark ettiğiniz mesaj ve çağrılardan çok kolay bir şekilde haberdar olabilmeye olanak tanıyor. Uygulama, mesaj veya çağrı geldiği zaman cihazınızın flaş ışığını yakıp söndürerek size bildirimde bulunuyor. Ayarlarını kendinize göre düzenleyebileceğiniz bu uygulama, vazgeçilmez uygulamalarınız arasına rahatlıkla girecek türden. Elbette eğer telefonunuzun bir flaş bulunmuyorsa Flash Alerts'i kullanamayacağınız için üzülmeniz yeridir.

PLATFORM: ANDROID 1.1.4 ve üstü
DİL: İNGİLİZCE
FİYAT: ÜCRETSİZ

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini eugurlu@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

BERK ERGİN

Moduna göre!

www.moodfm.com

İnternet üzerinden ücretsiz bir şekilde müzik dinleyebileceğiniz MoodFM, bu alanda hizmet veren diğer müzik servislerinden farklı olarak modunuza göre müzik çalmasıyla dikkat çekiyor. Ruh halinize göre müzik dinlemenize olanak tanıyan bir platform olan MoodFM, bizim tarafımızdan da bir hayli beğenildi. Kolay kullanımı ve hoş tasarımıyla ziyaretçilerini memnun eden MoodFM'de, sorunsuz bir şekilde müzik dinleyebilirsiniz. Ana sayfada yer alan modlardan kendinize yakın olanı seçip hemen müzik dinlemeye başlayabildiğiniz sitede, şarkılar otomatik olarak seçiliyor. Hareketli, Mutlu ve Melankolik gibi ruh halinizi belirtebileceğiniz seçeneklerin yanı sıra Akustik, Arabesk, Anadolunun Sesi, Nostalji, Efkâr, İhtiyar Delikanlılar, Yol Şarkıları, Yerli Rock ve Yabancı Rock gibi kategoriler de sunan MoodFM, Facebook ve Twitter entegrasyonu ile şarkılarını paylaşmanıza da izin veriyor.

Bilişim / İnternet

www.bilisimhaberi.com

Son teknolojik haberlerin platformu olan Bilisimhaberi.com, teknoloji, bilişim ve internet dünyasının kapılarını aralıyor. Bilişim dünyasındaki gelişmeleri takip edebileceğiniz bir internet sitesi olarak dikkat çeken Bilisimhaberi.com, pek çok kategori altında sunduğu haberlerle kullanıcılara iyi bir hizmet sağlıyor. Site sade ve dolaşımı kolay tasarımı, güncel içerikleri ve geniş arşiviyle ziyaretçilerini memnun ediyor.

Fırsatlar burada!

www.bonubon.com

Çevrenizdeki fırsatları kaçırmak istemiyorsanız takip edeceğiniz adreslerden biri de Bonubon.com olmalı. Yeme – İçme, Deneyim, Tatil, Kişisel bakım, Alışveriş ve daha pek çok farklı alanda fırsatlar sunan Bonubon.com, kaliteli içerikleri ve hizmet anlayışıyla da dikkat çekici. Yurt içi ve yurt dışı tatil arayanların da ilk baktığı adreslerden biri olan Bonubon.com, güvenli anlayışıyla da kullanıcılar tarafından bir hayli beğeniliyor.

“Çevirim var!”

www.cevirimvar.com

İngilizce'den Türkçe'ye veya Türkçe'den İngilizce'ye çevirilebilir size yardımcı olacak olan bir web sitesi olan Cevirimvar.com, bu konuda işinin ehli ekip üyelerinden oluştuğu iddiasında. Yaptırmak istediğiniz çeviriyi e-posta yoluyla ekip üyeleriyle paylaştığınız sitede, dosyanız çevirinizin niteliği ölçüsünde fiyatlandırılıyor. Kabul ettiğiniz takdirde çevirinizi yapan ekip, hızlı ve titiz bir çalışma yürütüyor.

Bilişim ve teknoloji

www.pcaktif.net

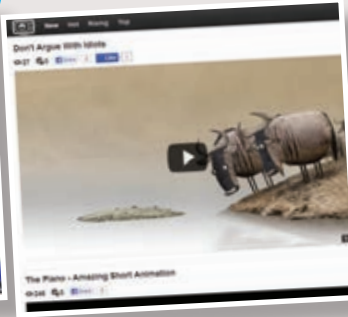
Türkiye'de ve Dünya'da bilişim ve teknoloji sektöründe yaşanan gelişmeleri sıcak sıcak duyuran, ileti teknolojilerin profesyonel ve günlük yaşamın çeşitli alanlarına etki ve katkılarını aktaran dinamik, etkileşimli bir haber, yorum ve yaşam tarzı portalı olduğu iddiasında olan PCaktif.net, teknolojik ürün incelemeleri de gerçekleştiriyor. Pek çok yararlı bilgi sunan site, güncelliğiyle de dikkat çekici.

Geçmişe yolculuk

www.atarioyna.net

Her ne kadar yeni jenerasyon aşına olmasa da çocukluğu 80'li ve 90'lı yıllarda geçmiş olanların yakından bildiği "Atari dünyası" artık yaşamını web sitelerinde sürdürüyor. Bu sitelerden biri olan Atarioyna.net, eskileri geçmişe yolculuğa çıkartırken, yenileri de alternatif bir dünyaya sürüklüyor. İçeriğinde popüler Arcade oyunu Atarioyna.net, geniş bir arşive sahip. Site üzerinden oyun oynayabiliyor ve her bir kategoriden oyunu bir arada bulabiliyorsunuz.

En iyi videolar

www.vitaminl.tv

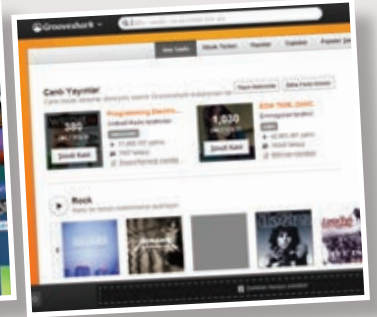
İnternet üzerinde yer alan en iyi videolardan seçkilerin bulunduğu Vitaminl.tv, eğlenceli bir platform. Yalnızca video üzerine kurulan site, YouTube üzerinden alınan dikkat çekici videoları bir araya topluyor. Facebook, Google+ ve Twitter entegrasyonu da bulunan Vitaminl.tv, böylece beğendiğimiz videoları arkadaşlarımızla sosyal medya ağlarında paylaşmanıza da olanak tanıyor. En İyi videoları listeleyen site, böylece ilgi çekici videolara erişmenizi sağlıyor.

Dünyaya yakından bakın

www.nationalgeographic.com.tr

National Geographic yayınlarına ilgi duyuyorsanız bu site de ilginizi çekecektir. Dergi ve özel yayınları olduğu kadar internet sitesi üzerinden de pek çok içerik yayınlayan National Geographic Türkiye, yalnızca belgesel tutkunlarına değil, aynı zamanda pek çok konuda doğru ve ilginç bilgileri arayanlara da hitap ediyor. National Geographic Türkiye, National Geographic yayınlarına üyelik ve alışveriş işlemlerinizi de yapabileceğiniz bir platform.

Müzik zamanı

www.grooveshark.com

Bir zamanın popüler sitelerinden grooveshark.com, ortaya çıkan yeni müzik servisleriyle birlikte birkaç adım geriye düşse de halen pek çok kullanıcı tarafından kullanılmaya devam ediyor. Eğer bugüne kadar bu siteyle tanışmadıysanız, kismet bugüneymiş. Geniş bir müzik arşivine sahip olan grooveshark.com, oldukça kolay bir kullanıma ve şık bir tasarıma sahip. Siteyi rahat bir şekilde kullanabilmek için bir hesap oluşturabilirsiniz.

Biraz da eğlence

www.incicaps.com

Zaman geçirmek için eğlenceli bir internet sitesi arıyorsanız bakmanız gereken ilk adreslerden biri elbette incicaps.com. Birbirinden eğlenceli "caps" ile ziyaretçilerini kahkahalara boğan incicaps.com, sizlerden gelenleri de kabul ediyor. Bunun için siteye hızlı bir şekilde üye olmanız ve ardından da kendi yarattığınız "caps"leri siteye göndermeniz yeterli. Site, "İstatistikler" bölümünde de çeşitli bilgileri bir arada sunuyor.

"Evde iyi fikirler"

www.evdebir.com

"Evde iyi fikirler" sloganıyla internet üzerindeki yerini alan Evdebir.com, bir alışveriş sitesi. Sade ve şık tasarımı bir yana kolay bir kullanıma da sahip olan internet sitesi, pek çok alanda alışveriş imkanı sunuyor. Dekorasyon, Mobilya, Tekstil, Aydınlatma, Mutfak, Elektronik, Hediye ve daha farklı alanlarda da alışveriş yapabileceğiniz ürünler içeren Evdebir.com, pek çok banka ile çalışıyor.

Yapı ve inşaat blogu

www.volkanatabey.com.tr

Bir yapı öğretmenliği öğrencisi olan okurumuz tarafından paylaşılan bu kişisel blog sitesi, yine kendisi gibi yapı öğretmenliği öğrencilerine oldukça faydalı olabilecek bilgiler içeriyor. İnşaat deneyleri ve ders notlarının yer aldığı blog sitesinde, pek çok yararlı bilgi bulunuyor. Beton Laboratuvarı Deneyleri, Teknik Bilgiler ve Yapı Malzemeleri, şeklinde kategorilere sahip olan site, her başlık altında bilgilen-dirici yazılar bulunduruyor.

Yazmaya üşenenlerin yeri

yazmayausenenler.blogspot.com

Farklı konularda çeşitli yazıları kaleme alan yazmayausenenler.blogspot.com, isminin aksine bir hayli kelimada bulunan bir blog sayfası. Denemeler, Tarih, Güncel, Müzik, Spor, Blogger, Bloger Eklentileri ve Eğitim gibi pek çok kategoride yazılar paylaşan platform, dileyenlere yazı okurken arka planda müzik hizmeti de veriyor. Farklı konularda bilgi almak ve yeni kalemlemlerle tanışmak için yazmayausenenler.blogspot.com'u takip edebilirsiniz.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkarsl@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarliolu
www.instagram.com/mahmutkarlioglu
www.pinterest.com/mahmutkarliolu

FIDO Alliance, alternatif biyometrik yöntemler kullanarak çalınan şifreler nedeniyle oluşan güvenlik açıklarının önüne geçmeyi planlayan bir oluşum...

DÜŞMANIMIN DÜŞMANI DOSTUMDUR!

Çalınan şifreler nedeniyle oluşan güvenlik açıklarından usanan Microsoft; Google, MasterCard, Lenovo, Infineon, LG Electronics gibi dev teknoloji şirketlerinin de üye olduğu FIDO Alliance'a katıldı...

AYIN İSTATİSTİĞİ Ne yazık ki kötü rekorlara artık alıştık...

Google, Aralık ayı içinde açıkladığı "2013 Şeffaflık Raporu"nda, hangi ülkelerin hükümetlerinin, kendilerinden kaç sayıda içerik silinmesini istediklerini duyurdu.

Google'ın Ocak 2013'ten Haziran 2013'e kadar dünya genelinden toplamda 3.486 içerik silme talebi aldığı, bu taleplerin neredeyse yarısının Türkiye'den geldiği belirtiliyor. Rapora göre, yılın ilk altı ayında Türkiye'deki yetkililer Google'dan 1.673 içerik silme talebinde bulunmuş. Bunun bir önceki altı aya kıyasla 10 kat civarında bir artışa işaret ettiği vurgulanıyor. Türkiye'nin içerik silme taleplerinin yaklaşık üçte ikisinin internet üzerinde ifadeyi sansürleyen 5651 sayılı internet yasasının ihlali iddiasıyla yapıldığı belirtiliyor. Raporda Türkiye'yi (12 bin 162 madde için 1.673 talep) ABD (3.887 madde için 545 talep), Brezilya (1.635 madde için 321 talep), Rusya (277 madde için 257 talep) ve Hindistan (714 madde için 163 talep) takip ediyor. Google, dünya genelinde içerik silme taleplerin de bir önceki altı aya göre yüzde 68 oranında artış olduğunu da raporuna eklemiş durumda.

AYIN İŞBİRLİĞİ Güvenlik açıkları, düşmanları biraraya getirdi!

Sürekli çalınan şifreler nedeniyle oluşan güvenlik açıkları, Microsoft'a da "yeter artık" dedirtti. Yazılım devi şimdi, şifre yerine kullanılabilir bir güvenlik önlemi geliştirmek amacıyla kurulan Fido Alliance'a üye oldu. Temmuz 2012'de kurulan FIDO-Alliance ismini, Fast IDentity Online (Hızlı

Sürekli güncellenen Şeffaflık Raporu, sayesinde hükümetlerin neleri gizlemeye çalıştığını öğrenmek mümkün oluyor

online kimlik tespiti) kelimelerinin baş harflerinden alıyor. FIDO'ya Google, MasterCard, Lenovo, Infineon, LG Electronics gibi dev teknoloji şirketlerinin yanı sıra çok sayıda küçük teknoloji şirketi de üye. FIDO'nun amacı, kullanıcı şifrelerini devre dışı bırakacak daha güvenli bir kimlik onay yöntemi geliştirmek. FIDO bu amaçla biyometrik çözümler kadar dijital şifrelendirme yöntemlerini de göz ardı etmiyor. FIDO'nun nihai amacının her teknolojik cihaza FIDO onaylı özel bir şifrelendirme bileşeni eklemek. Bu sayede insanlar nerede olursa olsun, biyometrik özellikleri gibi taklit edilemez nitelikleriyle hızlıca kimliklerini onaylayabilecek ve web servislerine ulaşabilecekler. Bu da şifre çalınması nedeniyle oluşan sorunları ortadan kaldıracak. Umarız dev teknoloji şirketlerinin çabası, yakın gelecekte meyvesini verir de "123456" şifresi yüzünden hack'lenmeler son bulur!

AYIN WEB SERVİSİ Streetview'in giremediği yerlere siz girin

Google'ın Sokak Görünümü (Street View)

Mahmut Karşioğlu'nun
blog'undaki diğer
yazıları için
TikTag'leyin

işlevi, aramızda dolaşan bir casusu andırırsa da dünya çapında sıkça faydalanılan bir hizmet. Haritaları kullanmayı daha da kolaylaştıran Sokak Görünümü, artık kullanıcılar tarafından da geliştirilebilecek. www.google.com/maps/views adresinden ulaşabileceğiniz Views topluluğundaki yeni işlev sayesinde panoramik fotoğraflarınızı birbirine bağlayarak kolayca kendi Sokak Görünümü'nü oluşturmanız, ardından bunları Google Maps üzerinden paylaşmanız artık mümkün. Google Maps & Photo Sphere ürün müdürü Evan Rapoport'un photo sphere'larından oluşturduğu Street View'u <http://chip.tk/19nX3RV> adresinden görebilirsiniz. Rapoport, artık herkesin gezip dolaşabileceği bu Street View'u tatilde sadece Nexus 4'ünü ve DSLR kamerasını kullanarak oluşturmuş. Bu yeni olanakla birlikte Sokak Görünümü arabalarının giremediği yerleri daha çok gezinme imkanı bulacağız gibi görünüyor.

AYIN İŞİNİ BİLENI Microsoft WP için kesenin ağzını açtı mı?

Microsoft'un Nokia'yı satın alması, telefon üreticileri arasında büyük bir infiale neden olmuştu. Basına çok yansımada, bir zamanlar işletim sistemine destek verdikleri Microsoft'u artık kendi pazarlarında bir telefon üreticisi rakip olarak görmek özellikle Windows Phone sistemli telefon üreten diğer üreticiler için hoş bir sürpriz dolmadı.

Bu rahatsızlığın farkında olan Microsoft'un ise, telefon üreticilerine, Windows Phone telefon üretmekten vazgeçmemeleri için yüklü teşvikler ve-

receği söyleniyor. Ayyuka çıkan ilk söylen-ti, Samsung'un Windows Phone sistemin-den vazgeçmemesi için Microsoft'tan 1 milyar dolar alacağı yönünde. Ayrıca ZTE içinden bir kaynak da, Microsoft ve Nokia evliliği haberi duyulduğunda, Microsoft'un tüm üreticilere benzer teklifler yaparak on-ları Windows ekosisteminden ayrılmaktan vazgeçirdiğini söylüyor. Kısacası Micro-soft, HTC, ZTE, Samsung gibi önemli tele-fon üreticilerine hatta LG'ye bile, Windows Phone sistemli telefonlar üretmeleri için milyarlarca dolarlık "teşvik" verecek gibi görünüyor. Bakalım bu "sübvansiyonlar" sayesinde Windows Phone sistemi, Andro-id ve iOS karşısında hızlı bir yükseliş yaka-layabilecek mi?

AYIN EKLENTİSİ Amiga 500, Chrome içinde hayat bulacak...

Google geliştiricisi Christian Stefansen, Chrome için Amiga 500 emulasyonu yapabilen bir Web uygulaması geliştirdi. Stefansen'e göre, emulatör kodu 400 bin satır C dilinde yazılmış olan açık kaynak UAE (Universal Amiga Emulator)'den alındı ve NC (Chrome native client)'e geçirildi. Taşınabilir Native Client; Windows, Mac ve Linux üzerinde çalışan Chrome'larda ve Chrome OS üzerinde çalışabiliyor. Stefan-sen Google+ mesajında uygulamayı "Clo-anto firması nazikçe ROM'ları ve gerekli uygulamaları temin etti ve Chrome Web Mağazası üzerinde Amiga Forever Essentials adıyla rekor zamanda bir uygulama ha-zırlandı. Amiga'yı tam ekran kullanabilir hatta USB'den gamepad bile bağlayabilirsiniz" şeklinde duyurdu. Geçtiğimiz yüzyılın en iyi işletim sistemlerinden biri olarak bi-linen AmigaOS ve 25 senelik efsane Amiga artık Chrome Uygulaması olarak da hayatı-na devam edebilecek. Şimdilik Amiga 500 uygulaması mağazada yer almıyor. Ama merak edenler <http://chip.tk/1hD6WuJ> ad-resini ziyaret ederek Chrome tarayıcısıyla demosuna göz atabilirler.

AYIN YALANCISI NSA ne söylese yalan çıkmaya devam ediyor!

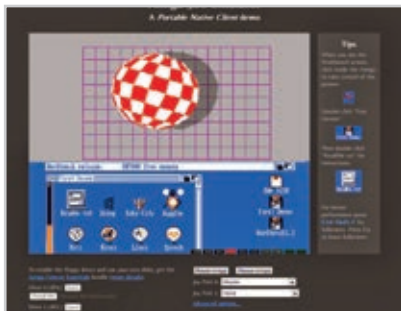
Dünyadaki herkesin internetteki her hare-ketini izleyebildiği ortaya çıkan ve dünya çapında bir skandal yaratan ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın (NSA) skandal hakkın-

Aralık 2013 Microsoft Yama Günlüğü

2012 yılında toplamda 83 yama yayınlayan Microsoft, Aralık ayında 24 güvenlik açığını kapatmak için yayınladığı 11 yama ile 2013 yılını toplamda 106 yama ile kapamış oldu. 5 ta-nesi kritik olarak nitelendirilen yama paketi; Microsoft Windows, Office, Internet Explorer, Exchange, Office365, Visual Studio ve Share-Point yazılımlarını hedef alıyor. Kritik yamalar içinde belki de en önemlisi Microsoft Office, Lync uygulamaları ve Windows'u saldırılara açık hale getiren Microsoft'un GDI+ kütüpha-nesi içindeki TIFF resim dosyalarını işleyen bölümdeki bir sorun. Aslında bu açık geçtiği-miz ay ortaya çıkmasına rağmen Microsoft ta-rafından yeterince önemsenmemişti. Internet Explorer'ın 6'dan 11'e kadar tüm sürümlerini etkileyen bir diğer açık da yine mut-laka ilgilenilmesi gerekenler arasında bulu-nuyor. Açıklardan daha az zarar görmek isti-yorsanız her zaman daha yeni sürümler kul-lanmaya özen göstermek bir çözüm olabilir.

da yaptığı açıklamalarda, ABD'nin güven-liği için sadece internet trafiğini izledikle-rini, faaliyetlerinin internet üzerinde olu-şan verileri analiz etmek üzerine yoğun-laştığı ifadeleri dikkat çekiyordu.

Ancak skandalı ortaya çıkardıktan sonra Rusya'ya kaçan eski NSA analisti Edward Snowden'in sızdırdığı belgelerden yeni ya-yınlanan bir bölümüne göre, NSA'nın tele-fon dinlemek için de çok geniş yetenekleri bulunuyor. NSA hergün çok fazla sayıda GSM görüşmesinin şifrelerini çözerek, operatörle iletişime geçmeye hiç gerek duymaksızın, oturduğu yerden, istediği insanın telefonlarını dinleyebiliyor. Bu da teorik olarak, dünyadaki herkesin telefon görüşmelerinin NSA karşısında savunma-sız olduğunu ortaya koyuyor. Bu arada ABD, Edward Snowden'e, elde ettiği gizli bilgileri açıklamayı kesmesi ve ABD'ye dönmesi şartıyla af çıkarabileceğini açıkladı. ABD'nin İngiltere, Avustralya, Alman-ya, Rusya da dahil olmak üzere dünyanın bütün önemli liderlerinin telefonlarını dinlediği bilgisi de kısa süre önce yine Ed-ward Snowden tarafından açıklanmıştı. Tüm bu gelişmelerse, ABD'nin uluslararası ilişkilerinin zarar görmesine ve müttefik-lerinin ABD'ye karşı ortak tavır almasına neden oluyor. □

Amiga 500'ü sevenlerdenseniz ona, Chrome içinde, oyunlar dahil tekrar kavuşmanız yakında mümkün olacak

DONANIMA DOPİNG

Donanımınızın gizli potansiyelini ortaya çıkaracak 11 kendin yap projesi, üstelik bedava!

BARIŞ EMRE ALKIM

Gerçek bilgisayar kurtlarını sıradan kullanıcıdan ayırt eden birkaç şey vardır. Sistemi sıfırdan toplamak bunlardan biriyken, bir diğeri de bileşenleri hız testine sokmaktır. Parça değiştirme işinden hiç söz etmiyoruz bile. Elbette bir de donanım hack'leme olayı var. Daha fazla performans, daha fazla işlevsellik, daha fazla güç peşindeki arayışımızı "hack'leme" her şeyden iyi anlatıyor. Çünkü bu ekstra gücü halihazırda sahip olduğumuz aletlerden kurnazca hileler sayesinde, bazen de sınırları zorlayarak, sırf eğlencesine çıkarıyoruz. Biliyoruz ki GPU ve CPU'ların çoğu zaman belli bir fiyat aralığında yer alması için özellikleri kırılıyor ya da düşürülüyor. Size, bu gizli kalmış potansiyeli kullanmanın ve bazı hataları gidermenin yollarını göstereceğiz. Web kamerası ve Roku projelerimizde de göreceğiniz gibi, üçüncü parti yazılımlar sayesinde aletlere yeni kullanım alanları kazandırmak da mümkün. Akıllı telefonunuzu daha da akıllandırmak, Wi-Fi yönlendiricinizin kapsamını genişletmek ya da SSD'lerinize RAID uygulamak için bu hilelere başvurabilirsiniz. O zaman ne duruyoruz? Haydi kolları sıvayalım.

AMD BULLDOZER İLE HIZ AŞIRTMA

AMD yıllarca Bulldozer mikromimarisi-nin ne kadar verimli çalışacağını anlatıp durdu, ancak Bulldozer temelli AMD FX işlemcilerin düşük performansı ve yüksek güç tüketimi büyük hayal kırıklığı yarattı. Yine de lansmanı takip eden ateşli tartışmalarda birçok kişi, AMD'nin o sıralar en üst modeli olan FX-8150'nin firmanın o güne kadar piyasaya sürmüş olduğu en hızlı masaüstü işlemcisi olduğunu gözden kaçırdı. Elbette AMD'nin o günlerdeki en üst işlemcisi olması, daha da hızlandırılama-yacağı anlamına gelmiyor. Testlerimizde Bulldozer temelli AMD FX-8150'nin gayet iyi bir hız aşırma (overclock) performansı ortaya koyduğunu gördük.

Hepimiz AMD'nin Bulldozer'inin hız aşırma rekorları kırdığını, hatta Guinness Rekorlar Kitabı'na girdiğini biliyoruz. Ama bu hız aşırma işlemleri sıvı helyum soğutmayla, aşırı voltajla ve tek bir Bulldozer

modülüyle (yani iki çekirdek) yapılıyor. Perakende satılan, tüm çekirdekleri çalışır durumda bir işlemciye geleneksel soğutma yöntemleriyle hız aşırma ise apayrı bir konu. Neyse ki Bulldozer'de hız aşırma için farklı bir şey gerekmiyor ve Phenom II'de iş gören yöntemler, yani çarpan, voltaj ve HyperTransport saatiyle oynama numaraları Bulldozer'de de işe yarıyor.

AMD FX-8150'nin hız aşırma potansiyelini görebilmek için standart bir soğutucu ve AMD 990FX yonga setli Asus anakart kullandık. Anakartın UEFI/BIOS'unu kullanmak yerine, hız aşırma işlemini AMD'nin OverDrive uygulamasıyla yapmaya karar verdik. Bu yazılım, kullanıcıların Windows'tan çıkmadan ve sistemi yeni başlatmakla zaman yitirmeden gerçek zamanlı hız aşırma yapmasına izin veriyor.

FX serisi işlemciler "kilitli", bir başka deyişle çarpan değerlerini CPU frekansını artırmak ya da azaltmak amacıyla serbestçe değiştirebiliyorsunuz. HT saat hızını artırıp azaltmak da aynı işe yarıyor ve genelde yongaya normalden fazla voltaj uygulamak, yeterli soğutma olduğu sürece daha yüksek frekansta çalışmasına yardımcı oluyor.

FX-8150'nin temel saat hızı 3,6 GHz ve bu rakam atıl durumda 1,4 GHz'ye iniyor. Çekirdeklerinin yarısı ya da yarısından azı kullanımdayken FX-8150 turbo kipine geçip 4,2 GHz hızına çıkabiliyor. Çekirdeklerinin hepsi kullanımdaysa çıkabildiği maksimum hız 3,9 GHz oluyor. Tüm bunlar olurken işlemci voltajı 0,85 ile 1,36 volt arasında gidip geliyor. Turbo kipini devre dışı bırakıp voltajı 1,4 voltun üstüne çıkartmak ve CPU çarpanını AMD'nin OverDrive aracıyla yükseltmek, yonga üstündeki tüm çekirdeklerin hız artırmaya ve genel performansın gözle görülür biçimde yükselmesi

ne yol açıyor. FX-8150'nin ne kadar hızlanacağı yongadan yongaya değişse de, bizim elimizdeki CPU 1,4125 voltta 4,41 GHz hızı (22x çarpan, 200 MHz HT saati) kararlı biçimde çıkabildi. Bu voltajdayken frekansı daha da yükselttiğimizde sistem dengesizleşmeye başladı ve zaten havayla soğutulan 32 nm'lik bir yongaya 1,5 volttan fazlasını vermek çok akıllıca değil. 4,41 GHz'de çalıştırmak için OverDrive'i başlattık, Advanced kipine geçip Turbo'yu devre dışı bıraktık, CPU çarpanı ve voltaj kaydırma çubuklarını gerektiği gibi ayarladık. Unutmayın ki OverDrive'i kullanabilmeniz için BIOS/UEFI'deki CPU ayarları Auto değerinde olmalı.

FX-8150'miz 4,41 GHz hızında çalışırken Cinebench R11.5'te 7,30 değeri elde etti. Eski değer olan 6,00'dan meydana gelen 1,3 puanlık artış, işlemcinin %21,6 daha hızlı çalıştığını gösteriyor. Üstelik yonganın sıcaklığı 71 dereceyi geçmedi. Bu performansla FX-8150 Intel'in daha hızlı yongalarını geçemez belki, ancak yine de hatırı sayılır bir artış var ve sırf OverDrive ile bu artışı kolayca yapabiliyorsunuz.

AMD OverDrive gerçek zamanlı hız aşırma ve sistem gözlemlene aracı, doğru anakartla kullanıldığında Bulldozer'li sistemlerin performansında ince ayar yapmak için biçilmiş kaftan.

AMD'DE KİLİTLİ DURAN ÇEKİRDEKLERİ SERBEST BIRAKIN

İşlemci mimarisinde çok çekirdekli die'larda çekirdekleri işlevsiz olanların ucuz ürünlerde kullanılması, tüm çekirdekleri çalışanların ise üst düzey ürünlerde kullanılması yaygın bir uygulamadır. Ancak üretim süreçleri

olgunlaşıp verim arttıkça işlevsiz unsurlara sahip die sayısı düşer ve ucuz işlemci talebi devam ediyorsa firmalar mühendislik kaynaklarını yeni ve daha düşük maliyetli bir yongaya ayırmaz. Bunun yerine, mevcut bir CPU'nun mükemmel durumdaki yongalarının çekirdekleri devre dışı bırakılır ve piyasanın ihtiyaçları karşılanır.

AMD'nin artık eskimeye başlayan Phenom II ürün serisinde böyle yongalar var. Yıllardır üretimi devam eden yonganın dört çekirdekli sürümleri çok satılsa da hâlâ ucuz, iki ya da üç çekirdekli Phenom II'lere talep var. Bu yüzden de iki ve üç çekirdekli

yongaların birçoğu aslında daha çok çekirdek içeriyor ama bu çekirdekler devre dışı bırakılmış. Bununla beraber, bilgisayar meraklılarına hitap eden anakart üreticileri, BIOS / UEFI hileleri kullanarak bu çekirdekleri serbest bırakmanın ve ucuz işlemcileri çok daha kuvvetli hale getirmenin yolunu bulmuş.

Çekirdekleri serbest bırakmak doğru CPU ve anakart kombinasyonuna sahipseniz çocuk oyuncağı gibi. Asus, Gigabyte, MSI ve diğer anakart üreticileri çekirdeklerin tümünü kullanabilecek Socket AM3/AM3+ anakartlar üretiyor (anakartların SB7x0 ya

INTEL SANDY BRIDGE-E'DE HIZ AŞIRTMA

Intel'in Sandy Bridge-E'si harika bir mikro mimari. Zaten müthiş olan Sandy Bridge'in birçok iyi yanını alıp daha da geliştiriyor. Sandy Bridge tabanlı işlemcilerde dört çekirdek, 16 hatlı entegre PCIe 2.0 bağlantısı, çift kanal bellek denetçisi ve paylaşımlı 8 MB L3 önbellek bulunurken, Sandy Bridge-E'de çekirdek sayısı sekize çıkıyor, 40 hatlı PCIe 3.0 bağlantısı, dört kanallı bellek ve 20 MB'a kadar paylaşımlı L3 önbellek bulunuyor. Bununla birlikte şu anki SNB-E tabanlı masaüstü işlemcilerinde sadece dört ya da altı çekirdek yer aldığını ve paylaşımlı L3'ün 15 MB'a kadar olduğunu hemen eklemeliyiz.

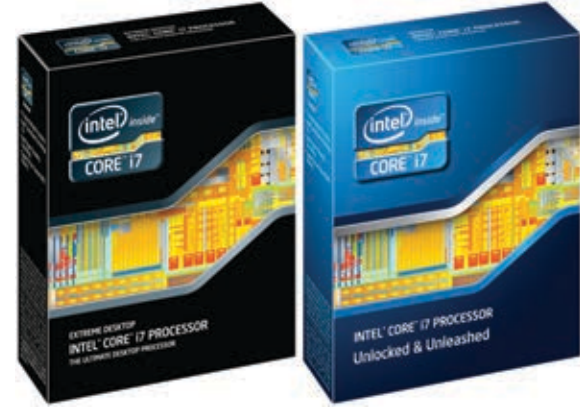
SNB-E'nin bu özelliklerinin toplamında, Intel'in şimdiye dek çıkarmış olduğu en hızlı masaüstü işlemcilerinden biri karşımıza çıkıyor. Elbette her zaman biraz hız aşırıya varmadır. Ne var ki SNB-E, atası SNB'nin sadece iyi değil kötü yanlarını da devralmış. Bunlardan biri de temel saatin, yani BCLK değerini artırmanın zahmetli olması. Tıpkı orijinal Sandy Bridge gibi, Sandy Bridge-E işlemcileri de BCLK değeriyle oynadığınızda kısıtlı bir esneklik sunuyor. CPU ve bellek frekansını BCLK değeriyle artırmaya çalıştığınızda her iki yönde de ortalama 3 – 5 MHz'den başka bir şey değiştiremiyorsunuz. SandyBridge-E'de ise daha önce SandyBridge'de yer almayan iki adet yeni BCLK çarpanı (125 MHz ve 166 MHz) bulunuyor, yani burada biraz eğlenebilirsiniz. K-serisi gibi Core i7 Extreme sürümleri de tümüyle kilitli, bu da demek oluyor ki CPU, Turbo ve bellek saat hızını farklı çarpan değerleriyle değiştirebiliyorsunuz.

SNB-E yongalarına hız aşırıya yaparken güç ve soğutma kısmını da dikkate almalısınız. 3,3-3,9 GHz arası hızlarda çalışan Core i7-3960X'in TDP değeri 130W olarak

belirlenmiş ama güç tüketimi ve ısı çıkışı, yongada hız artışıyla birlikte yükseliyor. Bunu dikkate alan Intel ve anakart üreticisi ortakları, voltajı gerektiğinde dinamik olarak artıracak seçenekleri ve eşik değerlerini belirlemişler. Bu yeni seçenekler, SNB-E'nin artmış güç tüketimi ve ısı değerleri hız aşırıya işini nispeten zorlaştırsa da, eğer iyi bir soğutucunuz ve güç kaynağınız varsa, sırf voltaj ve çarpan değerleriyle oynayarak SNB-E'de muazzam hız aşırıya değerlerine ulaşabilirsiniz. SpeedStep'i ve türlü C durumlarını devre dışı bırakmak için seçenekler bulunsun da, aslında SNB-E'de hız aşırıya doğru BCLK, voltaj ve maksimum Turbo frekansının doğru bileşimini bulmaya bakıyor. SpeedStep'le ya da C durumuyla uğraşmadan sırf bu seçenekleri değiştirirseniz işlemciniz yine güç tüketimini ve sıcaklığı aşağı çekmek için atıl durumda hız kesebilir.

Örnek vermek gerekirse, SNB-E temelli işlemcilerin birçoğu düzgün bir hava ya da sıvı soğutmasıyla 4,5 GHz'i görebiliyor. Yongaların büyük kısmı pek uğraşma gerektirmeden 4,6 ila 4,7 GHz'e çıkabiliyor ve doğru voltajla (1,4 ila 1,5 volt) üst düzey soğutma birleşince 4,8 GHz'e erişilebiliyor. 5 GHz'nin ötesine ise ancak seçkin yongalar ve daha egzotik soğutma seçenekleriyle çıkılabilir.

Biz Core i7-3960X Extreme Edition işlemci, Cooler Master Hyper 212 soğutucu ve Asus P9X79 Deluxe anakartın mükemmel UEFI uygulaması sayesinde 4,75 GHz'e çıkabildik. Bunun için 125 MHz'lik bir BCLK değeri, tüm çekirdekler çalışırken 38 Turbo çarpanı (125 x 38) ve 1,425 volt maksimum voltaj seçtik. Ne var ki bu voltaj ve hızda soğutucunun sınırlarını zorlamaya başladık. İşlemci uzun süre yük bindiğinde 90 dereceye ulaşıyor ve 91 dereceden

itibaren SNB-E yongaları hız kesmeye başlıyor.

İşlemciyi 4,75 GHz'e yükseltince Core i7-3960X Extreme Edition'un Cinebench 11,5 skoru 10,50'den (normal değer) 13,99'a (hız aşırıya) yükseldi ki, bu %33,1 artış demek. Sadece anakartın UEFI yazılımından bir iki değeri değiştirdiğimizi düşünürseniz hiç fena değil.

Asus'un P9X79 Deluxe anakartının UEFI yazılımı Sandy Bridge-E temelli Core i7-3960X işlemcimizi sadece Ai Tweaker menüsünden birkaç ayarla 4,75 GHz'e yükseltmemize izin verdi.

da daha yeni, İleri Saat Kalibrasyonlu bir güney köprüsü olması şart). İşlemcilere gelince, birçok Phenom II X2, Phenom II X3 ve Athlon II X3 yongasının kilidi açılabilir. Garantisiz olmasa da, yeni üretim yongaların çoğu bu işlemde sorun çıkarmıyor. Eğer sizde de bu işlemcilerden varsa hemen internette aratıp başkaları diğer çekirdekleri kullanıma açabilmiş mi diye bakın, büyük ihtimalle yapılmıştır.

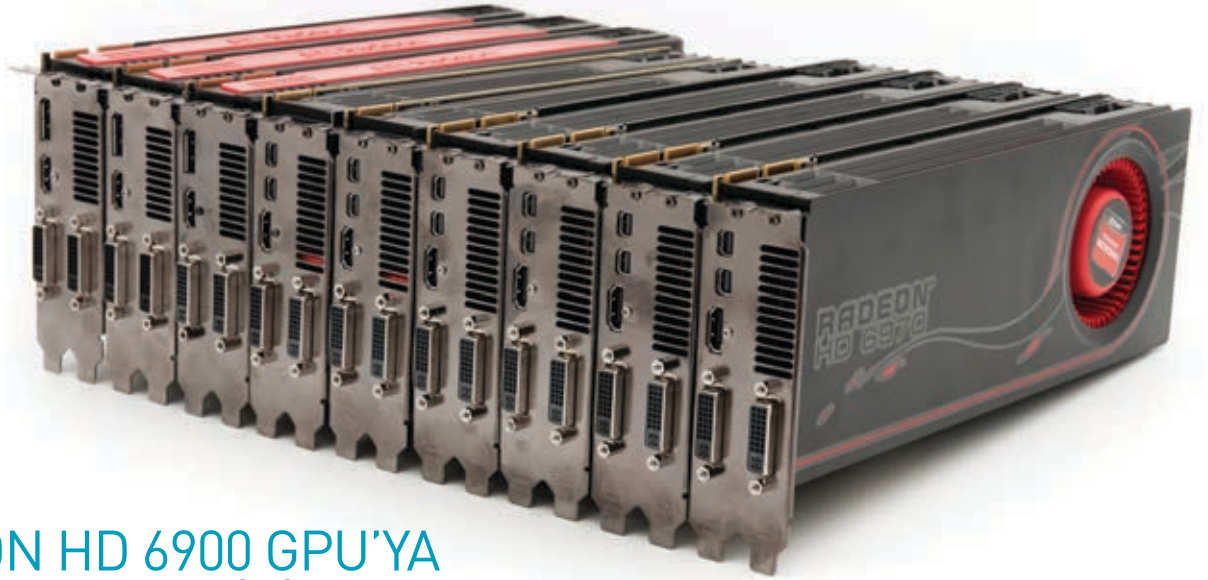
Bu işlem için BIOS'a ya da UEFI'ye girip Advanced CPU Configuration

menüsüne gitmeniz ve anakart üreticiniz bu seçeneğe her ne isim veriyse onu (Core Unlocking ya da ACC olabilir) seçmeniz yeterli. Unutmayın ki CPU çekirdekleri sorunsuz şekilde kullanıma açılırsa bilgisayarınızın daha fazla soğutulmaya ihtiyacı olabilir.

Asus CrossHair V Formula anakartın UEFI'sindeki tek bir düğmeye basarak bazı iki ya da üç çekirdekli AMD işlemcilerdeki kullanılmayan çekirdekleri devreye sokabilir, böylece çok iş parçacıklı uygulamalarda ciddi performans artışı elde edebilirsiniz.

Asus CrossHair V Formula anakartın UEFI'sindeki tek bir düğmeye basarak bazı iki ya da üç çekirdekli AMD işlemcilerdeki kullanılmayan çekirdekleri devreye sokabilir, böylece çok iş parçacıklı uygulamalarda ciddi performans artışı elde edebilirsiniz.

RADEON HD 6900 GPU'YA SOĞUTUCU MODİFİKASYONU

Piyasaya ilk çıkışından beri bir dizi AMD Radeon HD 6900 serisi kartı değerlendirme fırsatı bulduk. Çoğu kartın işçiliği iyiydi ve genel performansı göz dolduruyordu ancak az sayıda kart, GPU sıcaklığını olumsuz etkileyebilecek ufak tefek soğutma sorunlarından mustarıptı. Bu sorunlar kararsızlığa ya da büyük problemlere yol açmasa da gidermek çalışma sıcaklığını aşağı çekiyor bu da kartın daha sessiz çalışmasına, daha rahat hız aşırma yapılmasına izin veriyor.

Radeon HD 6900 serisi referans kartların arkasında GPU soğutucuyu yerine sabitleyen ve yongayla sürekli temasta kalması için sabit basınç uygulayan yaylı bir metal plaka var.

Bazen bu plaka iyice sıkıştırılmamış ya da yongaya eşit basınç uygulayamayacak şekilde eğilmiş olabiliyor. Hatayı gidermek için kartları söktüğümüzde bazı Radeon HD 6900 serisi kartların GPU'larına gerekenden fazla termal macun sürülmüş olduğunu gördük. Normalde ısının yongadan soğutucuya aktarımını kolaylaştırmak için çok az termal macun kullanılması yeterli. Yani macun kâğıt inceliğinde sürülse yeterli. Fakat söktüğümüz Radeon'ların çoğunda o kadar fazla termal pasta vardı ki GPU'nun yanlarından aşağı akmıştı. Bir yongaya gereğinden fazla termal sürmek soğutma performansını düşürebilir.

Bu sorundan mustarip bir Radeon HD 6900 serisi kartın beraberinde gelen soğutucuyla en iyi şekilde soğutulması için atmanız gereken birkaç adım var.

1 KARTI SÖKÜN: Bir referans Radeon HD 6900 kartı sökmek için öncelikle PCB'nin arkasındaki plakayı dik tutan vidaları sökün, sonra da plakayı çıkarın. Şimdi de üst kısımda, MiniDP portlarının yukarıdaki iki vidayı sökün. Ardından soğutucunun yaylı plakasını yerinde tutan dört

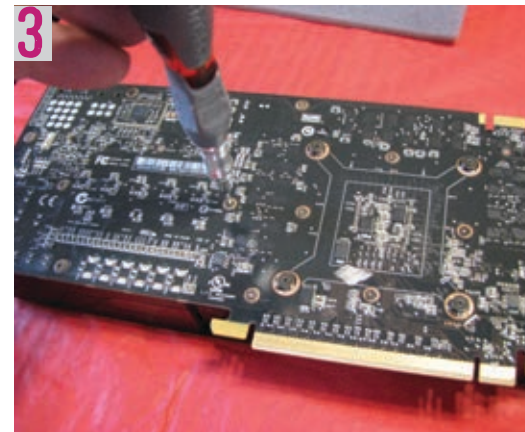
vidayı çıkarın. Bu noktada soğutucuyu hafifçe sallayarak PCB'den çıkarın ama hızla çekip fan kablolarını sökmemeye dikkat edin. Soğutucu çıkınca fan konektörünü söküp soğutucuyu bir kenara koyun. Bellek yongalarının üstündeki yapışkan termal pedleri sökmemeye dikkat edin.

2 YENİDEN TERMAL MACUN SÜRÜN: Kartı söktükten sonra eski termal macunu temizlemeniz gerekiyor. Bunun için izopropil alkol ya da elektronik devrelerde kullanılabilen bir temizleyici kullanın. Hem soğutucunun altındaki hem de GPU'nun üstündeki tüm termal pastayı dikkatlice temizleyin. Sonra kaliteli bir termal macunu GPU'nun üstüne çok ince bir tabaka halinde yayın. Yonganın üstünü kaplamaya ancak yetecek kadar kullanmalısınız.

3 YAYLI PLAKAYI YERİNE TAKIP SIKIŞTIRIN: Artık soğutucuyu tekrar takabilirsiniz ama yaylı plakayı iyice inceleyip herhangi bir yerinde deformasyon, eğilme olup olmadığına bakın. PCB'den biraz yükseltmek ve yay basıncını artırmak için altına yükseltici parça koyun.

Bunları GPU'ya zarar gelmemesi için çok ince tutun. Biz eski bir banka kartını kesip kullandık. Bu parçaları yaylı plakanın altındaki kauçuk pedlerin üstüne yapıştırın sonra yerine koyup vidaları çapraz sıkın. Sonra plakayı tekrar takın. Artık teste hazırız.

Projemizdeki kartın soğutması kesinlikle iyileşti. 6970'in GPU'su işlem öncesi yüksüz 45 C, yük altında 83 C civarındaydı. Modifikasyon sonrasında yüksüz sıcaklık 41 dereceye düştü. Maksimum sıcaklık hâlâ 83 derece çünkü soğutucu fanın çalışması GPU yüküne göre belirleniyor. Ama artık bu sıcaklığa daha geç çıkılıyor ve kart daha çabuk soğuyor.

GEFORCE GTX 560 TI İLE HIZ AŞIRTMA

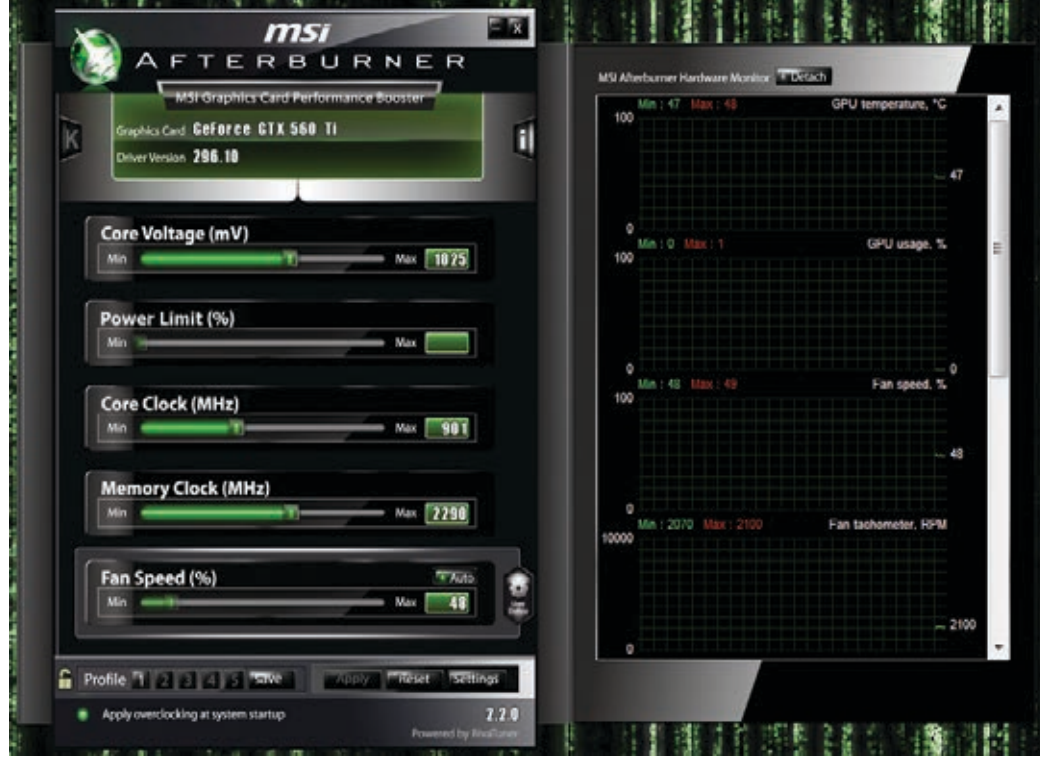
Nvidia'nın yaygın GF114 GPU'sunu temel alan GeForce GTX 560 Ti, kendi fiyat segmentinde çok yetenekli bir kart olduğunu kanıtladı. Kartın aşırı hızlı çalışmasını ve daha pahalı model olan GeForce GTX 570'e yaklaşmasını önlemek için Nvidia 560 Ti'nin özelliklerini ve performansını iyice dengelemiş. GeForce GTX 570, çok daha pahalı olan GF110 GPU'nun hafif bir sürümüyle çalışıyor ve 560'ın 570'in satışlarını baltalaması hem Nvidia hem de kart üreticileri için iyi olmaz.

Fakat uygun araçları kullanıp biraz da deneme yanılmaya başvurarak, daha ucuz olan GeForce GTX 560 Ti'nin performansını artırmak mümkün. Örneğin MSI'nin Afterburner GPU ince ayar yazılımı kullanıcılara sadece GeForce GTX 560 Ti'ye değil daha nice grafik kartına hız aşırma uygulayabiliyor. Ayrıca daha kapsamlı hız aşırma için GPU voltajını ve fan hızını ayarlayabiliyor.

GeForce GTX 560 Ti'nin hız aşırma performansını görmek için, MSI'nin fabrika çıkışı hız aşırılmalı GeForce GTX 560 Ti Twin Frozr II kartını alıp Afterburner'la ince ayar yaptık. İlk adım elbette Afterburner'ı indirip kurmak. Maksimum uyumluluk için, yazılımın en son sürümünü indirmenizi öneriyoruz. 560 Ti modeli Afterburner V2.2.0 beta'ya kadar desteklenmiyordu, o yüzden grafik kartınız daha yeniyse en son beta sürümünü kullanmalısınız.

Programı indirip kurduktan sonra çalıştırın. Karşınıza birkaç kaydırma çubuğunun ve donanım gözlem bilgisinin yer aldığı basit bir menü çıkacak. Hız aşırma hemen girişebilirsiniz ama tam potansiyele kullanmak için etkinleştirmeniz gereken bazı gizli seçenekler var. Ana ekranın alt köşesinden Settings düğmesine tıklayın. Üstünde bir dizi seçenek yer alan yeni bir pencere açılacak. Unlock Voltage Control ve Unlock Voltage Monitoring seçeneklerini işaretleyin, sonra OK'e tıklayın. Şimdi Afterburner'ı kapatıp yeniden çalıştırdığınızda voltaj gözlem ve voltaj kontrol kaydırma çubukları etkinleşecek.

Bizim MSI GeForce GTX 560 Ti Twin Frozr II kartımız zaten 1000 mV yani 1 volt çekirdek voltajıyla (gerçi voltaj monitöründe 0,95 v gözüktüyor) 880 MHz GPU saat hızı, 1,760 MHz gölgeleyici ve 2.100 MHz GDDR5 bellekle geliyor. (Aslında bellek saat hızı 1.050 MHz ve etkin veri hızı 4,2 Gb/s ama Afterburner DDR hızını gösteriyor).

Kolay overclock: Afterburner ile ekran kartlarını kolayca overclock edebiliyorsunuz.

Tıpkı CPU'da olduğu gibi GPU'ya da daha fazla voltaj vererek makul ölçüde yüksek frekanslarda çalışmasını sağlayabilirsiniz. Tabii GPU'nun yeteri kadar soğutulması kaydıyla. Ne var ki kartın soğutucusunu değiştirmedığınız sürece voltajı %5-9'dan fazla artırmanızı önermiyoruz. Yine de Twin Frozr II'nin soğutucusu bir hayli etkili ve kartın da sağlam bir voltaj regülatör modülü olduğundan kartımızı sıradan bir karttan çok daha fazla zorlayabildik.

GPU çekirdek voltajına dokunmadan da GPU'muz gayet kararlı biçimde 940 MHz'e çıkabildi. Ancak GPU'nun çekirdek voltajını 1,087 volta yükselterek GPU'yu 992 MHz'e çıkarabildik. Bu, Nvidia'nın 560 Ti için verdiği referans değerden 170 MHz (%20,6) ve fabrika çıkışı değerlerden 112

MHz (%12,7) fazla. Sırf eğlencesine, bellek hızını 2,161 MHz'e kadar yükselttiysek de bunun ötesine geçemedik. Fan hızı maksimum soğutma sağlamak için sürekli en üst düzeydeydi.

İnce ayar çabalarımızın karşılığını aldık. Sıradan MSI 560 Ti Twin Frozr II Unigine Heaven 2.5 hız testinde 25 fps ve 629 puan, Ailen vs. Predator'de ise 32,2 fps elde ediyordu. Hız aşırma işleminden sonra bu rakamlar Unigine Heaven'da 26,9 fps ve 681 puana, AvP'de ise 34,6 fps'ye yükseldi.* Sırasıyla %8,2 ve 7,5 artış. Tek yaptığımızın birkaç düğmeye basmak olduğunu düşünürseniz hiç fena sayılmaz.

* Hız testleri 1.920 x 1.080 çözünürlükte 4xAA ve maksimum tesellasyon değeriyle yapıldı.

HIZ AŞIRTMA YLA UNIGINE HEAVEN'DA KART %8,2 HIZLANDI

KATI HAL DİSKLERİNDE MAKSİMUM PERFORMANSIN ANAHTARI RAID

Katı hal diskleri, sistemlerinden maksimum performans isteyen heveslilerin gözdesi. Tek ve orta sınıf bir katı hal disk bile standart sabit disklerle kıyasla büyük bir sıçramayken, iki ya da daha fazla SSD'yi RAID düzeneğinde çalıştırmak eşi benzeri görülmemiş bir performans sunuyor. RAID O'da çalışan bir çift modern SSD 1 GB/s okuma bant genişliği, buna yakın yazma değeri ve varla yok arası bir erişim gecikmesi sağlıyor. Bu, hiçbir sabit disk dizisiyle elde edemeyeceğiniz bir şey.

Bir grup katı hal diskini RAID kullanacak şekilde yapılandırmak sıradan sabit disklerde olduğu gibi. Biz bu deneme için Asus'un Intel X79 Express tabanlı bir anakartı kullandıysak da çok sayıda anakart ve yonga setinde bu işlem benzer şekilde yapılıyor.

SSD'ler anakartınızın (ya da RAID denetçinizin) RAID destekli portlarına bağlandıktan sonra sistemi çalıştırıp BIOS'a ya da UEFI'ye girin. Burada "Advanced Configuration" ya da "Integrated Peripherals" menü-

süne gidip SATA yapılandırma seçeneklerini bulun. Burada SATA portlarını RAID kipine alın, değişiklikleri kaydedip BIOS / UEFI'den çıkın.

Bir sonraki açılışta POST'un ardından RAID yapılandırma menüsüne / ROM seçeneklerine girebileceğiniz bir uyarıyla karşılaşacaksınız (Bizim Intel sistemimizde bunun için Ctrl+I'ya basmak gerekiyordu). ROM seçeneklerine girdiğinizde karşınıza bir dizi menü seçeneği çıkacak. Öncelikle RAID düzeneğinde yer alacak sürücüler seçmeniz, sonra da depolama alanını oluşturmamız gerekiyor. Sonra bu sürücüye isim vermeli ve RAID kipini belirtmelisiniz. Biz yüksek performans özelliğinden ötürü RAID O'ı yeğledik. Son olarak şerit boyutunu seçin (Intel'in tavsiyesi 128K) ve RAID sürücüsünün toplam kapasitesini belirleyin. Seçenekleri kaydedin ve ROM'dan çıkın. Hepsini bu.

Unutmayın ki işletim sisteminizin RAID dizisini düzgün şekilde tanıması için doğru sürücülerin yüklü olması gerekiyor.

Intel temelli bir anakartta RAID'i yapılandırmak için ROM'a girip birkaç basit menü seçeneğini değiştirmek yetiyor. AMD, Marvell ve diğer RAID denetçileri de benzer biçimde yapılandırılabilir.

SSD'lerde uzun vadede performansı koruyan önemli bir özellik olan Trim'in RAID'de desteklenmediği ama yeni SSD'lerdeki Idle Garbage Collection algoritmasının hâlâ çalıştığı da akıldan çıkarılmamalı.

WEB KAMERANIZI NESNELERİ TANIYAN GÜVENLİK KAMERASI OLARAK KULLANIN

Bugüne kadar web kameraları genelde can sıkıcı video konferanslar ya da vasatın altı yüz tanıma özellikleri için kullanıldıysa da,

doğru yazılımla bir araya gelen bir web kamerası güçlü bir güvenlik aygıtına dönüşebilir.

İşlem gayet kolay. Öncelikle web kamerasının PC'nize ya da ağınıza bağlı, sürücülerinin kurulu ve çalışır durumda olmasını sağlayın. Ardından Vitamin D Video (www.vitaminmindinc.com) yazılımını indirip kurun. Uygulama tek kamera için ücretsiz ve hem Mac OS X hem Windows sürümüne sahip.

Uygulamayı çalıştırınca Camera Setup yapılandırma sihirbazı başlayacak. Başlamazsa, yapılandırmayı Tools menüsüne gidip Add Camera'yı ekleyerek seçerek de yapılandırmayı tamamlayabilirsiniz. Camera Type açılır menüsünden kamerasının türünü (Ağ IP kamerası ya da USB / dâhili) seçin, sonra Camera açılır menüsünden kullanmak istediğiniz kamerayı seçip Next'e tıklayın. Vitamin D kamera bağlantınızı test edecek. Her şey yolundaysa Next düğmesine tıklayın. Değilse, web

kamerasının çalışıp çalışmadığını tekrar deneyin. Bir sonraki ekranda kamera konumu için bir isim seçin (ofis, ön kapı vb.) sonra Next'e tekrar tıklayın ve Finish'e basarak kurulumun ilk ayağını tamamlayın.

Bu noktada Vitamin D video yakalayabiliyor ama uygulamanın daha fazla özelliğini kullanmanız için ipuçları da var. Öncelikle Tools menüsüne gidip Options'u seçin, bu menüden de Move Video düğmesine basarak videoları kaydetmek için varsayılan seçenektan farklı bir dizin belirleyin. Sonra Preview bölmesinden Search bölümüne geçmek için arabirimin sol üst kısmındaki dürbüne, sonra da + düğmesine basarak kurallar belirleyin. Uygulama hareketli nesneleri, belirli şekilleri takip edebiliyor, otomobillerle insanları ayırt edebiliyor ya da nesneleri belirli eşikleri aştığı zaman yakalayabiliyor. Kurallarınızı belirledikten sonra uygulamadan kamerasını çalıştırın. Kamerasız bağlı kaldığı sürece kayıt yapılmayacak.

Vitamin D Video ucuz bir web kamerasını nesne tanıma becerisine sahip güçlü bir güvenlik kamerasına dönüştürebiliyor.

ANDROID'Lİ AKILLI TELEFONUNUZA DOPİNG

Son birkaç yılda akıllı telefonlar güçlenip daha becerikli bir hal aldıkça, şebeke operatörleri telefonlara giderek daha fazla işe yaramaz program (bloatware) yüklemeye başladılar. Aralarında Carrier IQ gibi berbat yazılımlar da olduğunu unutmamalı. Belki bu istenmeyen yazılımlar yüzünden, belki de teknoloji heveslilerinin aygıtları üstünde mutlak denetim sağlama isteğinden, ama akıllı telefonlara root ya da jailbreak işlemi uygulama, özelleştirilmiş belenim (firmware) yani ROM yükleme giderek popüler bir hale geliyor. Özel ROM yüklemek sadece gereksiz yazılımları kaldırmakla kalmıyor, Wi-Fi tethering gibi yeni özellikler ekleyebiliyor ve performansı artırabiliyor.

Akıllı telefonlara özel ROM yükleme işlemi makineden makineye değişiyor. Hatta bazen, bir telefona ROM yüklemenin birden çok yolu da olabiliyor. Ancak sayısız aygıt arasında ortak olan bazı noktalar da var. Genellikle telefonun dosya indirmeyi kabul etmesi için kök (root) erişimine, özel bir kurtarma kalıbını (recovery image) yazmak için bir tür araca ve bu kalıbın içinden yeni ROM'u yazdırmaya ihtiyaç var.

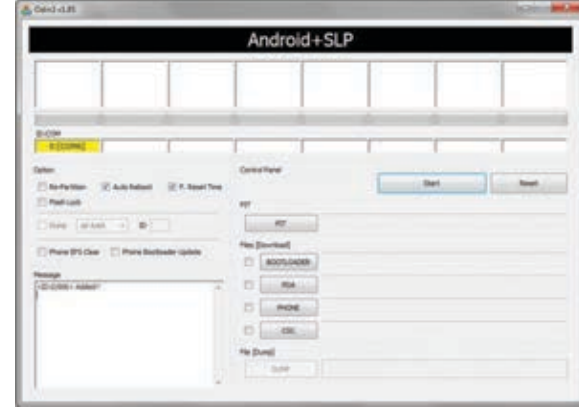
Bu işlemi göstermek için nispeten yeni bir Samsung Galaxy S II ve muhteşem CyanogenMod beleniminin alpha sürümünü (www.cyanogenmod.com) kullandık. Telefonunuza özgü adımlar için akıllı telefon

heveslilerinin sitesi xda-developers'daki (www.xda-developers.com) forumları incelemenizi öneriyoruz. Burada neredeyse tüm popüler akıllı telefonlar hakkında bir şeyler var.

1 DOSYALARI TOPLAYIN, TELEFONU İNDİRME KİPİNE GEÇİRİN SG-SII'ye ROM yüklemek için önce tüm gerekli dosyaları bir araya toplamalıyız. Bunlar Odin v1.85, SGSII'nin USB sürücüler, özel CWM kurtarma kalıbı ve CyanogenMod'un alpha sürümü. Hepsine de xda-developers sitesindeki alt forumdan bağlantı verilmiş. Tüm dosyaları indirdikten sonra ilk yapmamız gereken, telefonu indirme kipine geçirmek. Bunun için önce telefonu kapatın (emin olmak için bataryayı söküp tekrar takın). Ardından ses açma ve kapama düğmelerine basılı tutun, bir yandan da USB kablосunu takın (kablосun diğer ucu bir Windows 7 sistemine bağlı olmalı). Telefon, indirme kipine geçince düğmeleri bırakın, ekranda beliren uyarı iletisini atlamak için ses açma düğmesine bir kez daha basın. Ardından telefonun USB sürücülerini kurun, telefon Windows tarafından başarıyla tanınınca Odin'i çalıştırın. Telefonunuz indirme kipindeyse ve sürücüler doğru olarak kurulduysa Odin aygıtı sanal iletişim portunda bir aygıt olarak tanıyacak. Samsung Galaxy SII'imiz resimde COM6 üstünde 0 numaralı aygıt olarak tanınmış (Resim A).

2 KURTARMA KALIBINI YÜKLEYİN Uygun sürücüler kurulup telefon da bağlanınca Odin aygıtı anında tanıyor ve yeni kurtarma kalıbını yüklemeye hazırlanıyor. Odin, açılış yükleyicilerini, kurtarma kalıplarını, modemleri ve şebekeye özgü dosyaları telefona yükleyebiliyor. Bizim sadece kurtarma kalıbını yüklememiz yeterli. Bunun için Odin'de PDA yazılı alanı işaretliyor, sonra indirdiğimiz CWM kurtarma kalıp dosyasını seçiyoruz. Dosya seçildikten sonra Start'a tıkladığımızda Odin geri kalanı yapıyor. Birkaç dakika sonra CWM'li kurtarma kalıbı telefona yükleniyor (Resim B).

3 CYANOGENMOD KALIBINI YÜKLEYİN CWM kurtarma kalıbı kurulduktan sonra CyanogenMod'u yüklemeye hazırız. İlk önce telefonu kapatıp MicroSD kartını çıkarın. Sonra CyanogenMod kalıbını MicroSD karta kopyalayın, kartı telefona tekrar takın, ses açma ve kapama düğmelerine ve

güç düğmesine Samsung logosu iki kez yapıp sönene kadar basarak CWM'ye girin. CWM'de telefonun tüm ön belleklerini ve kullanıcı verilerini temizleyin, sonra ekrandaki menüleri izleyerek CyanogenMod kalıbını seçip yükleyin. Telefonu yeniden başlattığınızda işlem tamamlanacak (Resim C).

WIFI PERFORMANSINI, MENZİLİNİ VE KAPSAMINI İYİLEŞTİRİN

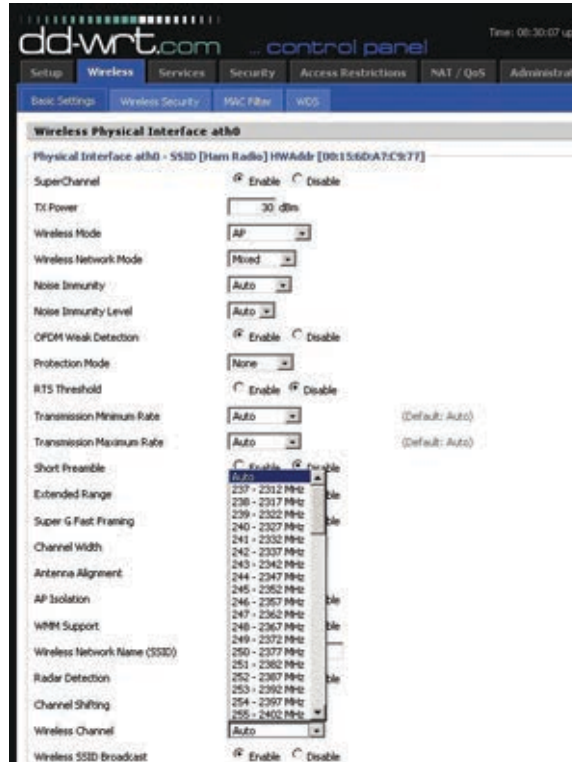
Şunu tekrar söyleyelim ki açık kaynaklı bel-
lenimleri kullanmak kablosuz ağına
performansını ve kararlılığını artırabilir,
yararlı bir dizi yeni özellik getirebilir, kulla-
nıcıya birçok yönlendiriciyle gelen temel,
özelliksiz bellemelerde olmayan türden
bir denetim sağlayabilir.

Ne var ki açık kaynak kodlu bellemimleri
kurmak, kablosuz bağlantınızı tümüyle
optimize etmek anlamına gelmiyor. Tam-
am, bu adım hızlı, stabil bir kablosuz
ağın temel bileşeni olabilir ama bellemim
içinde değiştirilmesi gereken varsayılan
ayarlar ve çevre şartlarına bağlı ince ayar-
lar da var ki, bunlar performansınızı daha
da yükseltebilir. Söz gelimi DD-WRT'nin
gelişmiş kablosuz yapılandırma menüle-
rinde yönlendiricinin iletim gücünü de-
ğiştiren TX Power adlı bir ayar var. TX Power
alanındaki değeri artırırsanız tahmin ede-
bileceğiniz gibi, yönlendirici daha güçlü,
daha uzağa erişen bir sinyal yolluyor. Tabii
TX Power'ı değiştirmenin de dezavantajları
yok değil. Her şeyden önce, değeri çok artır-
mak yönlendiricinizin yanmasına yol açar-
bilir, o yüzden en iyi değeri
bulmak için biraz araştır-
ma yapın. Varsayılan değer
(genellikle 40 mW ile 71
mW arası) maksimum de-
ğer olan 251 mW yanında
çok düşük görüne de, her
şeyi maksimum değere
yükseltmenizi önermiyo-
ruz. Aşırı yüksek TX Power
değeri sadece yönlendirici-
ye zarar vermekle kalma-
yor, istenmeyen elektriksel
parazite ve kararsız çalış-
maya yol açıyor. TX Power'ı
sadece küçük bir güç artışı
için düşük yüzdelerde ar-
tırmanızı tavsiye ediyoruz.
Mesela yönlendirici buz-
dolabının üstünde duru-
yorsa TX Power'daki küçük
bir artış daha güçlü bir sin-
yal sağlayabilir. Tabii ki sin-
yalın düşüklüğü aletin
kendisinden kaynaklanmı-
yorsa.

Bir diğer donanımsal
ince ayar da gereksiz kablo-
suz çalışma kiplerinin dev-
re dışı bırakılması. Eğer
ağınızdaki tüm aygıtların

N kipinde çalışabildiğinden eminseniz
maksimum performansı düşürebilecek
olan B ve G kiplerini iptal edebilirsiniz. inS-
SIDer gibi bir yazılım (www.metageek.net)
kullanarak çevrenizi taramanızı ve hangi
kablosuz kanalda en az trafik varsa yönlend-
iriciyi buna göre yapılandırmanızı öneri-
yoruz

Yönlendiriciyi nereye koyduğunuz da
kablosuz performans üzerinde çok etkili
olabilir. En iyisi benzer frekans bandı kulla-
nan diğer aygıtları, örneğin kablosuz tele-
fonları, yönlendiriciden mümkün oldu-
ğunca uzak tutup girişim olasılığını azalt-
mak. Mikrodalga fırınlar da Wi-Fi sinyalle-
rine zarar vermesiyle bilinir, o yüzden
yönlendiricinizi mümkün olduğunca mer-
kezi bir konuma yerleştirmeye çalışın. Ço-
ğu yönlendiricinin sinyalleri her yönde ile-
ten tüm yönlü (omnidirectional) antenleri
bulunuyor, o yüzden en iyisi yönlendirici-
le bağlayacağınız aygıtların mesafesini en
aza indirmek. Bunu yapmanın en iyi yo-
lu da (bariz ama) yönlendiriciyi tüm kablo-
suz aygıtların ortasına yerleştirmek. 📶

**DD-WRT gibi açık kaynak kodlu bellemimler birçok popüler
kablosuz yönlendiricide kullanıcılara aktarım gücünü
artırma seçeneği sunuyor.**

WI-FI ANTEN DEĞİŞTİRME: GERÇEK TERFİ

Bellenim ince ayarları ve kablosuz
erişim noktasının ya da
yönlendiricinin yerini değiştirmek
kablosuz performansı ve kapsamı
sadece bir yere kadar iyileştirebilir.
Kablosuz performansı daha iyi hale
getirmek için yönlendiricinin
antenlerini değiştirmek gerekli.

Wi-Fi antenlerinin köşe için
olandan pencereye monte edilene, iç
ya da dış mekân için olana kadar her
boyu, her türü var. Ancak hepsi de iki
kategoriden birine giriyor. Yönlü ya da
tüm yönlü modeller. Neredeyse
piyasadaki bütün yönlendirici ve
erişim noktalarıyla birlikte (harici
anteni olan hemen her şeyde) tüm
yönlü antenler geliyor, bu da kablosuz
sinyalleri her yönden alabildikleri ve
gönderebildikleri demek oluyor. Yönlü
antenler ise tek bir yönde gönderilen
sinyalleri daha iyi alabiliyor. Wi-Fi
antenlerinin anten kazancını gösteren
bir de dBi değeri var. Yüksek kazançlı
antenler genelde düşük kazançlı
antenlere kıyasla daha yüksek
menzile ve daha iyi performansa
sahip.

Hangi antenin hangi ortama uygun
olduğunu yönlendiricinin / erişim
noktasının bulunduğu ortam ya da yer
belirliyor. Söz gelimi, nispeten açık bir
yerdeki merkezi bir yönlendirici,
çevresindeki tüm sistemlere hizmet
verecekse en iyisi yüksek kazançlı bir
tüm yönlü anten. Bir binanın
köşesinde duran ve sinyali karşı
köşeye iletmeye gereken yönlendirici
ise belli bir yöne doğrultulmuş bir
antenin odaklanmış sinyalinden
faydalanabilir.

Sizin için hangi anten seçeneği
uygun olursa olsun, bir tek şey kesin:
Çoğu yönlendiriciyle gelen antenleri
yüksek kazançlı antenlerle
değiştirmek sinyal kalitesinde ve
kapsamında anında ve fark edilir
değişime yol açıyor.

**Yüksek kazançlı yönlü antenler
kablosuz bağlantı performansını,
sinyal kalitesini ve kapsamını
artırmanın en garanti yolu.**

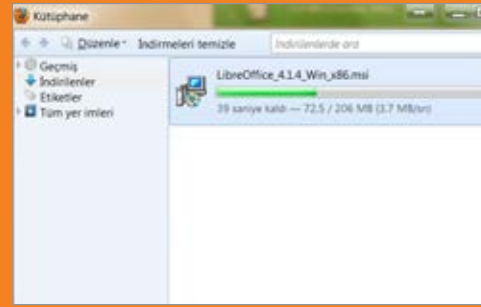
PC SORUNLARINI bulun ve çözün

Eğer bilgisayarınız gözünüze ağır geliyorsa, büyük ihtimalle sadece bir bileşen onu yavaşlatıyordur. Optimizasyon veya akılcı parça değişimleri bunun çaresine bakacaktır.

OZAN KAYA - CS

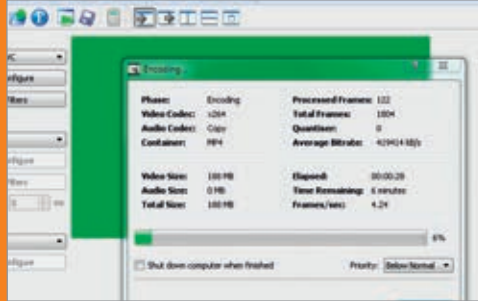
7/8/ AĞ YAVAŞLIYOR

Yavaş indirme, tutuk YouTube videoları:
→ İpucu 7 (WLAN) ve → İpucu 8 (LAN)

5/ DÜŞÜK BİLGİSAYAR GÜCÜ

Videoların kodlamaları ya da diğer yoğun CPU görevlerinin tamamlanması uzun sürüyorsa
→ İpucu 5

6/ YETERSİZ 3D PERFORMANSI

Oyunlar ağır ya da hiç çalışmıyor, GPU desteği mevcut değil → İpucu 6

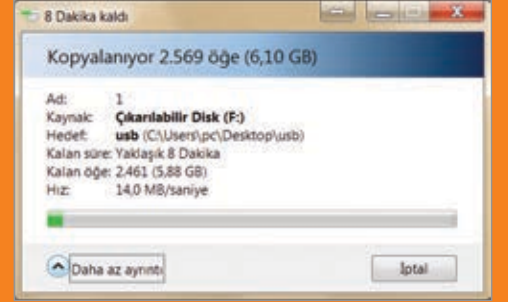
3/4/ ÇOKLU GÖREV YAVAŞ

Birkaç program ya da tarayıcı penceresi PC'yi yavaşlatıyor → İpucu 3 ve 4

3/ KOPYALAMA ÇOK UZUN SÜRÜYOR

Büyük veya çoklu dosyalarla işlem yapmak aşırı zor → İpucu 3

3/ PROGRAMLAR YAVAŞ AÇILIYOR

Başlama süresi fena değil, fakat yükleme çok zaman alıyor → İpucu 3

1/2/3/ GEÇİKMİŞ BAŞLAMA

Bilgisayarın başlaması çok uzun sürüyor → İpucu 1, 2 ve 3

Çoğu senaryoda, insanlar eski PC'leri çoklu görev yaparken yavaşlamaya başladığında (başlama ve program açılması uzun sürdüğünde ve birkaç program veya tarayıcı penceresi açıldığında yavaşlama olduğunda, YouTube videolarında tutukluk olduğunda) yeni bir tane almayı düşünürler. Tuhaftır ki, çoklu çekirdek işlemcili ve maksimum beş yıl hizmet ömürlü bir PC bugünün işlem gücü talebini karşılar nitektedir. Çoğunlukla PC'nin yavaşlamasına neden olan şey, minimum zaman ve maliyetle tamir edilebilecek birkaç küçük bileşen parçasıdır. Bilgisayarınızı yeniden rayına oturtmak için → **S. 98**'den başlayan problemlerden hangileriyle karşı karşıya olduğunuzu belirleyin ve çözüm olarak verdiğimiz ipuçlarına bir göz atın.

1/BIOS/ Hızlı bir başlangıç için optimizasyon

Bilgisayar açıldıktan sonra BIOS, donanım bileşenlerini başlatır, testleri uygular ve işletim sistemini yükleyen başlangıç yükleyicisini çalıştırır. BIOS'un bu rutinini tamamlaması epey bir zaman alabilir. Testlerimizde, Asus M4A89GTD/USB 3.0 ana kartta BIOS'un Windows yüklenmeden önceki başlaması bile 61 saniye sürdü (uygun olmayan ayarlarda). BIOS ayarlarını nasıl optimize edebileceğini öğrenmek için yazının devamını okuyabilirsiniz:

1.1 BIOS'U BAŞLATMAK Bilgisayarı başlattıktan hemen sonra [Delete] tuşuna birkaç kez basın. Intel anakartlarda [F2] tuşuna basmanız gerekecek, notebooklarda ise bu ikisinden birine ya da değişik bir donanım tuşuna basmanız gerekebilir. Modern BIOS sürümlerinde temiz bir yükleme sayfası ile karşılaşacaksınız, burada ilk olarak "Advanced" moduna geçmeniz gerekiyor. Bu işlem American Megatrend'lerin popüler BIOS sürümlerinde [F7] ile yapılabilir.

1.2 RAM TESTLERİNİN KAPATILMASI Başlatma seçeneklerinden en önemlisi "Fast Boot", "Skip Memory Check" ya da boot seçeneklerinde bulunan benzer bir isimli bir seçenektir. Eğer bu seçenek aktifse, uzun RAM kontrolü gibi donanım testleri gerçekleştirilmez. Bu testlerin kapatılması size 8 GB'lık bir RAM'de on iki saniye kazandırır.

1.3 BAŞLAMA ÖNCELİĞİNİN OPTİMİZASYONU BIOS bir başlama sektöründeki tüm sürücülerini arayabilir. Eğer sistem sürücüsünü hemen bulamazsa bu işlem zaman alır. "Boot | Boot device priority"nin altında ilk başlatılan aygıt olarak sistem sürücünüzü seçin. Not: Eğer bir SSD yüklüyorsanız, bunu başlangıç aygıt önceliği listesinde görünür hale getirmek için, Boot | Hard discs'te başlatılan ilk sürücü olarak tanımlamanız gerekebilir.

1.4 KULLANILMAYAN AYGITLARI KAPATMAK Modern PC'lerde tüm dahili sürücüler SATA ile bağlanır. Buna rağmen birçok anakart, başlangıçta birkaç saniye boşa harcayan, IDE controller (denetleyici) olarak da adlandırılan (P)ATA controller ile gelir. Eğer sisteminizde beş santimetrelilik IDE kablolar ile bağlı herhangi bir sürücü yoksa, IDE denetleyici-

sini etkisizleştirin. American Megatrends BIOS'larında bunu "Advanced | Onboard device configuration | Onboard ATA Controller" altında yapabilirsiniz. Her ne kadar başlangıç süresinde çok az bir fark gösterse de, eğer HDMI ile kulaklık veya hoparlör kullanmıyorsanız, paralel girişi (LPT), seri COM girişi ve "HD Audio Devices" bağlantılarını da kapatabilirsiniz.

2/WINDOWS/ En iyi ayarları bulmak

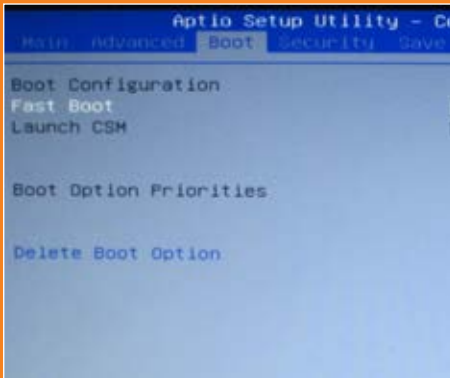
Eski Windows kurulumları başlangıçta çok zaman harcayan birçok yazılımı yükler. Bunların sebebi başlangıçta -kullanılıp, kullanılmadığına bakılmaksızın- yüklenen birçok program ve servislerdir. Yavaş olduğunu düşündüğünüz donanımı değiştirmeden önce, bu duruma bir göz atmanızda yarar var. İçinde SSD bulunan test sistemimizde otomatik başlatmayı temizlememiz bize yaklaşık 30 saniye kazandırdı. Arkasında büyük bir "bagaj" taşıyan sistemlerde başlama işlemini hızlandırmanın en iyi yolu, güvenlik açısından önemli görülmeyen tüm hizmetleri ve otomatik başlatmaları etkisizleştirmek olacaktır. Eğer herhangi bir problemle karşılaşırsanız bunları yeniden aktif hale getirebilirsiniz.

2.1 HİZMETLERİ ETKİSİZLEŞTİRMEK Windows'a sürücüler ve yazılımlar aracılığıyla yüklenen hizmetlerin bazıları ilgili programın fonksiyonunda önemli bir rol oynasa da, çoğunun tek amacı yazılımın ya da sürücünün güncellemelerini kontrol etmektir. Fakat öyle ya da böyle, bu hizmetler sistem başlangıcında yükleme süresini uzatıyor.

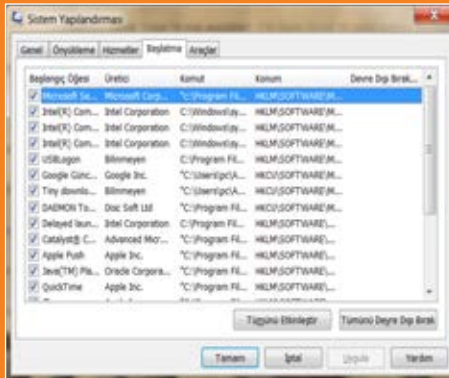
Gerekli olmayanları etkisizleştirmek için [Win] + [R] kombinasyonuna "msconfig" girip [Enter] tuşuna basın. Böylece Windows'un Sistem Yapılandırması aracını başlatacaksınız. "Hizmetler" sekmesinde "Tüm Microsoft hizmetlerini gizle" kutucuğunu işaretleyin ve antivirüs yazılım üreticiniz tarafından sağlanmayan tüm hizmetleri etkisizleştirin. Güvenlik ile ilgili Adobe Flash, Reader veya Java gibi güncelleştirme hizmetlerinin aktif kalması gerekiyor (2.3 maddesine bakın).

2.2 OTOMATİK BAŞLATMALAR ETKİSİZLEŞTİRMEK "msconfig"de "Hizmetler"in sağındaki "Başlatma" sekmesinde sistem başladığında otomatik olarak yüklenen programlar listelenir. Antivirüs yazılımınız ya da programlarınız ile bağlantılı olmayan ve Dropbox istemci, sohbet veya mesajlaşma programları gibi direkt kullanımı olmayan her şeyi etkisizleştirin.

2.3 SİSTEM FONKSİYONUNU KONTROL ETMEK Bir dahaki sistem başlatılması öncekilerden daha hızlı olacaktır, fakat optimum tempoya ancak birkaç başlama işleminden sonra ulaşılacak. Eğer başlamada herhangi bir hata ile karşılaşırsanız, ilgili hizmeti veya otomatik başlatmayı yeniden etkinleştirmek sorunuzu çözecektir. Aynı yöntemi ilgili programın artık çalışmadığı durumlarda da kullanabilirsiniz, fakat bu çok sık rastlanan bir durum değil.

1.2/ BIOS kısaltma testleri
"Fast boot" seçeneği ile BIOS, sistem her başlatıldığında zaman alan RAM testlerini durduruyor

2.2/ Otomatik başlatmaları kapatmak
Sistem başladığında sadece ihtiyacınız olan programlar otomatik başlatılmalı

3/SABİT DİSK/ SSD ile değişim

Sistem ya da bir program başladığında, bilgisayar genelde manyetik sabit diskte dağınık halde bulunan birçok küçük dosya yükler. Okuma kafası bunların her birine ulaşmak için bir oraya bir buraya koşturmak zorunda kalır, tabi bu da fazladan zaman kaybetmek demek. Arka planda yapılan bir virüs taraması bile sabit diskte gözle görülür yavaşlamaya sebep olabilir. Diğer yandan SSD'ler herhangi bir mekanik gecikme olmadan verilere ulaşabiliyorlar. Örneğin erişim süreleri, SSD'lerin dosya transferine başlama süreleri sabit disklere göre 600 kat daha kısa. Intel M25 SSD'li test sistemimizin, herhangi bir gereksiz otomatik başlatma olmadan, eski Windows kurulumunu başlatması 21 saniye sürdü. Aynı sistemi 7200 RPM sabit diske klonladık ve defalarca başlatıp, birleştirdik. Başlama 52 saniye sürdü. SSD'nin iki katından bile fazla. Buna ek olarak, başlamanın ilk dakikalarında PC'nin tepki süresi de SSD'ye göre epey yavaştı.

3.1 SSD KURULUMU PC'de 2,5 inç bir SSD için daima yer vardır. 3,5 inçlik giriş için montaj çerçevesi kullanmak yerine, SSD'yi genelde boş olan 5,25 inçlik girişlerin yan duvarına, iki vida yardımı ile yerleştirebilirsiniz. SSD'yi güç kaynağının SATA elektrik fişine ve anakarta bir SATA kablosu ile bağlayın. Anakart kılavuzuna hangi girişleri şu an standart olan SATA 3'ü (6 Gbps) destekliyor ya da destekleyen var mı diye bakın ve SSD'yi bunlardan birine bağlayın.

3.2 WINDOWS KURULUMU SSD kurulduktan sonra sadece Windows'u ve tüm programları yeniden yüklerseniz optimum performans verimini alabilirsiniz. Bunun için sabit disk çıkarın, Windows DVD'si ile yeniden başlatın ve işletim sistemini, ardından da diğer programları SSD'ye yükleyin. Her şey çalışmaya başladığında, sabit disk yeniden bağlayın. İçindeki veriler Windows 7'nin kitaplık fonksiyonuyla entegre edilebilir. Bunun için, (Resimler, Belgeler, Müzik, Video) kitaplıklardan sonra gelen "İçindekiler:" linklerinden birine tıklayın. Daha sonra verilerinizin bulunmadığı tüm klasörleri silebilirsiniz.

4/RAM/ PC için daha fazla zaman kaybı

Siz internette sörf yapıp, Office uygulamalarını kullansanız bile, bilgisayarınız sistem sabit diskinde yavaş takas dosyalarının kullanımına olabildiğince az ihtiyaç duysun diye en az 4 GB RAM'e gereksinim duyar. Multimedya dosyalarını düzenlemek ya da 3D oyunları oynamak için RAM en az 8 ila 16 GB arasında olmalıdır. Not: Windows'un sadece 64-bit sürümü 3 GB RAM'dan daha fazlasını kullanabilir.

4.1 ANALİZ VE DAHA FAZLA RAM EDİNMEK RAM yükseltmesi yapmadan önce, ne kadar ve hangi belleğin takılı olduğunu analiz edin. Bunun için, dergi DVD'sindeki CPU-Z aracını kurun ve başlatın. "SPD" sekmesinin altında, "Memory Slot Selection" menüsü size ne kadar bellek

yuvasının müsait olduğunu gösterecek. Eğer bir yuva (slot) numarasına tıklarsanız, hangi tip modülün takılı olduğunu öğrenebilirsiniz. Eğer PC, 2 x 2 GB modülüne sahipse ve iki tane daha müsait yuva varsa, iki tane RAM modülü edinin, tercihen aynı "Part Number"a sahip modelleri (bu numara ile fiyat karşılaştırma sitelerinde ürün araması yapabilirsiniz). Eğer benzer model bulamıyorsanız, eskiye göre aynı veya daha iyi saat frekansına ve zamanlamaya sahip olanı edinmelisiniz. Eğer boş yuva yoksa, var olan modülleri daha büyük iki tane ile değiştirin. Genel olarak, bilgisayarda çift sayıda modüle sahip olmak hızlı çift kanal modu fonksiyonları için daha iyi olacaktır.

4.2 RAM KURULUMU PC'ye RAM takmak oldukça basit bir işlemdir: yuvanın iki kilidini de dışa doğru bastırın ve modülü gediğine oturacak şekilde yuvaya hizalayın. Daha sonra modülü bir tarafından diğerine doğru yerine tam oturacak şekilde yerleştirin. Daha sonra Windows'un hafızayı kullanıp, kullanmadığını [Win] + [Pause] ile "Temel Bilgiler"den kontrol edin. Burada ayrıca yüklü belleğe ait bilgileri de bulabilirsiniz.

5/İŞLEMCİLER/ Daha güçlü bir CPU montajı

Modern CPU'ların tam kapasite kullanılabilme görevleri çok nadirdir. Video kodlanması ve RAW fotoğrafların dönüştürülmesi de bu nadir kategorilerin arasında yer alıyor. Günden güne kullanımda, SSD ve uygun RAM ile sağlanan güçlü bir CPU kullanımı daha hızlı tepki sürelerine olanak tanıyor. Fakat eğer CPU performansı ile ilgili bir sorunuz varsa, maalesef işlemciyi değiştirmekten başka bir çareniz yok. Bu da size bir hayli paraya ve zamana mâl olabilir, bu yüzden yeni bir PC satın almayı düşünebilirsiniz.

5.1 SEÇENEKLERİ GÖZDEN GEÇİRMEK CPU-Z'nin ilgili sekmesinden hangi tür CPU'ya ve anakarta sahip olduğunuza bakın. Daha sonra anakart üreticinizin destek bölümünden hangi işlemcinin en iyi desteklendiğini öğrenin. Eski ve yeni CPU arasındaki fark gözle görülür olmalıdır; aksi takdirde değiştirmenin pek de bir anlamı yok. Bu yüzden bir serinin en yavaşından en yükseğine ya da daha yüksek serilerden bir işlemci modeline geçmelisiniz.

Not: piyasada birçok eski CPU bulunsa da, anakatta dâhil daha güçlü yeni jenerasyon CPU'lardan daha pahalı olabiliyorlar. Yüksek performanslı bir model aldığınızda, yanında sessiz bir soğutucu fanı da sipariş edin. Eğer eski fanınızı kullanmak istiyorsanız, bir tüp termal macuna ihtiyacınız olacak (kutulu ve ek fan kutularında bulunur).

5.2 CPU KURULUMU Elektrik fişini ve CPU soğutucunun tutturma tokalarını çıkarın. Dikkatlice işlemciden ayırın. Eğer yerinden kolayca çıkartamazsanız, biraz sağa sola çevirmeye ihtiyacınız olabilir. CPU soketinin kilit levyesini çevirip açın ve işlemciyi çıkarın. Tüpy bırakmayan bir kâğıt peçeteyle ve alkol bazlı temizleyiciyle arta ka-

→

3.1/
SSD montajı
Karışık montaj çerçeveleri kullanmak yerine, hafif olan SSD'yi 5,25 inçlik bir yuvaya vidalayın

4.2/
RAM kurulumu
Çift sayıda modül takın. Eğer girişler değişik renklere sahipse, ilk olarak aynı renkte olanları doldurun.

lan macunu soğutucudan ve soketten temizleyin. Soğutucuyu yerleştirmeden önce, bezelyeden küçük bir damla termal macunu işlemcinin merkez yüzeyine damlatın ve nazik vuruşlarla yayın. Tutturma tokalarını kapatırken yapacağınız temas baskısı macunu CPU'nun tüm yüzeyine yayacak. Son olarak, fanı anakartın uygun işlemci fanı yuvasına bağlayın.

6/EKRAN KARTI/ Yeni bir yazılım veya donanım edinmek

Yeni 3D oyunlar çıkıp, grafiklerde, her ne kadar grafik kartı güçlü olsa da, hatalara sebebiyet verdiğinde ya da video editörü, üretici bilgilerinin aksine, GPU hızlandırma seçeneği sağlamadığında suç ekran kartı sürücüsünde kalır. Bugünlerde piyasada bulunan sürücüler performansı, yeni oyunlarla ve GPU uygulamalarıyla uyumluluğu biraz arttırıyor (→ 6.1). Fakat size istediğiniz performans artırımını ancak yeni bir grafik kartı sağlayabilir. Ayrıca kurulumları da oldukça kolay (→ 6.3).

6.1 UYGUN SÜRÜCÜYÜ BULMAK Eğer hangi ekran kartı yongasını kullandığınızı bilmiyorsanız, dergi DVD'sinden GPU-Z aracını kurup, başlatın. Size sağladığı bilgiyle nvidia.com.tr/drivers ya da support.amd.com/en-us/download adreslerinden doğru sürücüyü bulabilirsiniz.

6.2 SÜRÜCÜ KURULUMU Grafik sürücülerini diğer programlar gibi yüklenbilir. Yenisini yüklemeyi önce eski sürücüyü silmeniz de yarar var.

6.3 DOĞRU KARTI SEÇMEK 200 dolar'a kadar fiyat etiketine sahip bir ekran kartı (nVidia GeForce GTX 650 Ti/660 ya da AMD Radeon HD 7850 ile) full HD çözünürlükteki tüm modern oyunları destekler. Eğer yeni jenerasyon oyunlar için rezerv yapmak istiyorsanız, yaklaşık 270 dolar'a nVidia GeForce GTX 760 ya da AMD Radeon 7870 model bir ekran kartı alabilirsiniz. Tüm bu yongalar DirectX 11'i desteklemektedir. Daha yüksek fiyat etiketine sahip yongalar, oyunları full HD'den daha yüksek çözünürlükte ve detay ayarlarında oynayanlar için tasarlanmıştır.

6.4 EKRAN KARTI KURULUMU Eski ekran kartında bulunan ATX elektrik fişlerinin yanında, tüm vida ve giriş desteklerindeki güvenlik mandallarını kaldırın. PCIe girişinde bulunan kilit mandalına anakart yönünde bastırın ve kartı girişten çıkarın. Yeni kartı takmak için bu işlemi tersinden yapın. ATX elektrik fişlerini bağlamayı unutmayın. Yukarıda bahsettiğimiz tüm kartlar 400 W güç kaynağıyla çalışır.

7/WLAN/ Doğru ayarları bulmak

YouTube videoları donuyor, internet yavaş, ev ağından indirmeler ve dosya işlemleri sonsuza dek sürüyor: eğer bilgisayar ev ağına WLAN ile bağlıysa, suçlu kablosuz bağlantı olabilir. Çözümü bir hayli kolay:

5.2/
CPU'yu
değiştirmek
Çok fazla termal
macun kullanmayın
-bezelyeden biraz
daha küçük bir
damla etkili
olacaktır

7.1 SINYAL GÜCÜNÜN KONTROLÜ Denetim Masasını açın ve "Ağ durumunu ve görevlerini görüntüle"ye gidin. "Kablosuz Ağ Bağlantısı"na tıklayın. "Hız" sinyal seviyesine göre sembolik bağlantı hızını gösterecek. Amacımız bu değeri arttırmak.

7.2 DAHA İYİ BİR KANAL BULMAK Dergi DVD'si ile WLAN bilgisayardan InSSIDer aracını yükleyin ve başlatın. "2.4 Gigahertz" sekmesinde kanalda mevcut sizin ve komşularınızın WLAN sinyal seviyesini gösteren bir diyagram göreceksiniz. İki WLAN kanalı arasındaki yakınlık ne kadar fazla olursa, aralarındaki çakışma da aynı oranda artacaktır. Bu yüzden WLAN kanalınızın diyagramını değiştirmeniz gerekmekte, tercihen bir sonraki en yüksek sinyalli WLAN'ın en uzağına. Yüksek kanal numaralarında genelde pek hareketlilik olmaz. Modeminizin web ara yüzünü açın ve WLAN ayarlarından kanalı belirlenen değerlere göre değiştirin. Sadece 1, 5, 9 ve 13 kanalları 2.4 Gigahertz WLAN'da optimum seviyede kullanılabilir. Bu yüzden bunlardan birini seçin.

7.3 DAHA İYİ WLAN KULLANIMI Eğer modeminiz 5 GHz bandını destekliyorsa, aktive etmelisiniz. Halen büyük ölçüde serbest olan frekans alanında yüksek hız oranlarında veri transferi yapmak mümkün olacaktır. Ek WLAN, 2,4 GHz ağındaki diğer kullanıcıları engellemeyecektir. Eğer sadece 802.11g standardını destekleyen eski bir modeme sahipseniz, size tavsiyemiz bunu 802.11n genişlik alanına sahip daha hızlısıyla ya da daha az kullanıcıya sahip en son ac standardıyla yükseltmeniz.

7.4 AYGITLARIN OPTİMAL KONUMLANDIRILMASI İyi bir WLAN performansı edinmede aygıtların konumlandırılmasının önemi büyüktür. Modemi odada merkez ve yüksek bir yere yerleştirin, örneğin bir dolabın üzerine. Harici modem antenleri de alıcının anteni gibi aynı şekilde kurulmalı. Notebookların antenleri ekran çerçevesinde bulunduğundan, size tavsiyemiz modem antenini dikey şekilde konumlandırmanız. Eğer modem anteni dikeyse, bilgisayardaki USB WLAN çubuğu yatay değil, USB kablosu ve stant ayağıyla dikey konumlandırılmalıdır. Bilgisayarınız modeme WLAN adaptörü ile bağlandığında, adaptörü yavaşça hareket ettirerek inSSIDer'den alış kuvvetini kontrol etmeyi deneyebilirsiniz. 2.4 GHz ağı dalga boyu on iki santimetre olduğundan, sinyal seviyesinin ve bağlantı

6.2/
3D sürücü
Sadece en güncel
ekran kartı sürücüsü
karttan en iyi
performansı elde
edebilir ve en yeni
oyunlarla
uyumludur

6.4/
GPU gücü
Ekran kartları deyim
yerindeyse
"bilgisayar içinde
bilgisayardır" ve bu
yüzden çok fazla güç
harcarlar

SSID	SIGNAL	CHANNEL	SECURITY
CHIP_Testnetz_20G	-57 13+9	WPA2-Personal	
ZEHN_DE_Testnetz_20G_g	-62 1	WPA2-Personal	
CHIP_Aktuell	-66 1	WPA2-Personal	
sohe	-77 11	WPA2-Personal	
comobile	-78 11	WPA2-Enterprise	
comobile	-79 6	WPA2-Enterprise	
zweikommandogehetz	-82 6	WPA2-Personal	
Hanyes02_Aghz	-83 8+4	WPA2-Personal	
comobile	-84 11	WPA2-Enterprise	

7.2/

WLAN kontrolü

Dergi DVD'sinde bulunan InSSIDer aracı size WLAN'dan en iyi performansı almanızı sağlayacak kanalı gösteriyor

hızının bu alanda belirgin bir şekilde dalgalanması olağandır.

7.5 GENİŞLETİCİ KURULUMU Eğer tüm bu adımlar size istediğiniz sonucu vermediyse, iki WLAN genişleticiden (Extender) birini seçebilirsiniz. ilki sinyali alıp, yeniden daha yüksek seviyede ya da güçte geri yollayan Repeater. Kolay olanı bu, fakat Repeater sinyali alanını artırdığı için, veri temposunu yarıya indiriyor. Eğer daha çok alan ve güç peşindeyseniz, ikinci çözümü kullanmanız daha yararlı olacaktır: ağı kullanıcıya güç hattı ile daha da yakınlaştırarak, bölgede yeni bir WLAN oluşturan Powerline WLAN Extender.

8/KABLOLU LAN/ Maksimum verim almak

Hızlı ve stabil bir LAN kablosu kullananlar bile sadece WLAN seviyesinin altında bir hıza erişebilirler. Sizi göstereceğimiz ipuçları sayesinde sorunun kaynağı LAN kablonuz mu, değil mi öğreneceksiniz:

8.1 HIZI GÖRÜNTÜLEMEK İlk olarak Denetim Masasında "Ağ durumunu..." linkine tıklayın, sonrasında da "LAN bağlantısı"na girin. "Hız"ın "1 Gbps" olup, olmadığını kontrol edin. Eğer değer sadece "100.0 Mbps" ise, tüm ağ bileşenlerini (modem, düğmeler, vb.) Gigabit LAN'ı destekliyor mu diye kontrol edin. Eğer ağ Gigabit LAN'a rağmen yavaşsa. 8.4 maddesini okuyun.

8.2 MODEMİN KONTROL ETMEK Enerjiden tasarruf etmek için, bazı FritzBox modemlerinde 2'den 4'e kadar LAN girişleri 100Mbps'li Fast Ethernet yavaşlığına kısıtlanmış. Bunu düzeltmek için, <http://fritz.box> adresinden FritzBox'ın web ara yüzünü açın, "Home network | Network | Network settings"e tıklayın ve tüm LAN girişleri için "Power mode 1 Gbps" seçeneğini seçin.

8.3 GIGABIT LAN'I YÜKSELTEK Eğer modeminiz eskiyse, fakat Gigabit LAN desteği hariç diğer fonksiyonları iyi çalışıyorsa, yeni bir tane almak için acele etmeyin. İlk olarak Gigabit LAN'ı destekleyen tüm cihazları (PC, notebook ve NAS sabit disk) Gigabit LAN switch (fiyatı 15 Euro'dan başlıyor) ile birbirine, ardından da bu aygıtı Fast Ethernet Modeme bağlayın. Sadece Fast Ethernet ile çalışan kullanıcılar modeme bağlanabilir. Böylece tüm cihazlar aynı ağa bağlanmış olacak, fakat Gigabit aygıtlar birbirlerine daha yüksek hızlarda iletişime girecek.

8.KABLOLARIN KONTROLÜ Gigabit Ethernet sadece fonksiyonel kablolarla tam kapasitesine ulaşabilir. Arızalı fişler ve düğümler yüzünden kullanılmaz hale gelen kabloları değiştirin. Ucuz düz şerit kablolar yavaş olabilir -bunları yüksek CAT numaralarına sahip daha korunaklı modellerle değiştirin.

CHIP İLE TEKNOLOJİ HER YERDE!

iPad ve Android Tabletinizde

**TURKCELL DERGİLİK,
VODAFONE VREAD, DMAGS**

**Elektronik dergi
platformlarında**

WWW.EMECMUA.COM
WWW.DIJIMECMUA.COM

[www.facebook.com/
chiponlineturkiye](http://www.facebook.com/chiponlineturkiye),

www.twitter.com/chiponline

**CHIP SOSYAL
MEDYADA!**

**VE HER ZAMAN SİZE
EN YAKIN
GAZETE BAYİİNDE!**

Bilmeyenler için özetlemek gerekirse, “Arama Motoru Optimizasyonu”, yaygın bilinen ismiyle “SEO” (Search Engine Optimization) arama motoru sonuçlarında üst sıralarda yer almak için yapılan

Tür	İşlenme Tarihi	Sorunlar	Öğeler	Gönderildi	Dizine eklenen
Site haritası	16 Ara 2013	-	Web	150	140

işlemlerin tümüne verilen genel isimdir. İster köşe başındaki tesisatçı dükkanı olun, isterseniz bir e-ticaret devi ya da tek amacı deneyimlerini paylaşmak isteyen bir blogger, internette yer almanın hepimiz için tek bir amacı var: daha fazla dikkat çekebilmek! Türkiye'de %90'ın üzerinde pazar payına sahip olan Google'ı gün içerisinde kullanmayanımızın olduğunu zannetmiyorum. Yine aynı zamanda pazarın yükselen yıldızlarından Yandex ciddi bir arama pazarını hedefleyen şirketlerden biri konumuna geldi. Bilgiye ulaşmak istediğimiz zaman bu arama motorlarından mutlaka faydalanıyoruz. Öyleyse bir tesisatçıyı daha fazla su kaçağı sorunu yaşayan ev sahibiyle, giyim sektöründeki e-ticaret devini her gün yeni elbiseler arayan on binlerce yeni ziyaretçiyle ya da seyahat deneyimlerini yazan blogger'ı, o rotaya gitmek isteyen ve bilgi arayan seyyah adaylarıyla buluşturabilmek için arama motorlarında daha üst sıralarda yer almamız gerekiyor!

Birçok şirket için en önemli trafik kaynaklarının başında arama motorları geliyor. Az önceki örneklerde de belirttiğimiz üzere, aslında bir konuyu araştıran yani bu konuda talebini belirten kullanıcıyı, bu ürünü sunan servislerle buluşturuyor! Bir web sitesi için bundan daha etkili ve hedefli bir trafik sağlayabilmek neredeyse mümkün değil. Bu yüzden de birçok şirketin farkındalığını artırarak göz diktiği bu yeni pazar, her gün daha çok geliyor ve yeni talepleri de beraberinde getiriyor. Bu yazı dizisinde, kendi sitelerinin SEO işlemlerini gerçekleştirmeniz ya da bu alandaki taleplere karşılık verecek bir danışmanlık sağlayabilmeniz için gitmeniz gereken yollardan bahsedeceğiz!

Sitenizin arama motorlarının dizinlerinde yer almasını nasıl sağlayabilirsiniz?

Eğer yeni açtığınız bir site için SEO işlemlerini gerçekleştirmek istiyorsanız, öncelikle sitenin arama motorlarında görünür olmasını yani arama motorlarının sitenizi indekslemesini sağlamanız gerekiyor. Sitenizi, Google'da görünmesi için eklemek aslında oldukça kolay. Yeni kurduğunuz bir web sitesi, siz istemeseniz bile, sunucular tarafından erişilebilir olduğu için Google örümceklerinin gözünden kaçmayacak, kısa bir süre içerisinde indekslenecektir. (indekslenme: sitenizin içeriğinin Google botları tarafından taranıp, arama sonuçlarında görülmesi) Bu işlemi hızlandırmak için Google'ın, web sitesi sahipleri için yarattığı bir aracı sizlere tanıtmak istiyoruz. Aracın ismi google.com/webmasters adresinden ulaşabileceğiniz Google Webmaster Tools (WMT). Google hesabınızla giriş yaptığınız araç üzerinden "Site ekleme" bölümüne girerek sahibi olduğunuz siteleri ekleyebilirsiniz. Google, sitelerin size ait olup olmadığını çeşitli yöntemlerle doğrulamanızı isteyecektir. Bunlardan en basiti, Google'ın vereceği .html dosyasını sitenizin ana dizinine ekleyerek doğrulama yöntemi olacaktır.

Bu noktadan sonra sitenizin Google dizininde görünme ihtimali daha da artacaktır. Google Webmaster Tools üzerinden, sitenizin durumuyla ilgili birçok bilgiye hızlı bir şekilde ulaşabilirsiniz. Sitenizdeki hatalı sayfalara, sayfalarınızın indekslenme durumuna, arama sonuçlarında çıkan kelimelere ve bu kelimelerde sitenizin kaçınıcı sırada olduğuna, sitenizin ülke hedeflenmesine, site haritası ekleme ve her gün gelişen onlarca özelliğe ulaşabilirsiniz.

Site haritaları ve indekslenme

Sitenizi Google'a ekleme konusunda bir adım öteye geçmek isterseniz, yapılacak en sağlıklı şey sitenizin genel yapısını gösteren bir site haritası yaratarak Google WMT aracılığıyla bildirmenizdir. Bu şekilde sayfalarınızın tüm listesini Google ile paylaşmış olacaksınız ve bu sayede daha hızlı bir şekilde Google'ın indekslediği sayfalar arasında yer alabileceksiniz! Aynı zamanda bu yapı içerisinde sayfaların önem sırasını, ne sıklıkla güncellendiğini ve en son hangi tarihte güncellendiği gibi bazı önemli bilgileri de Google'a tanıtmış olacaksınız. Site haritasını elle oluşturmak için Google'da ufak bir kaç arama yapmak yeterli. Ancak özellikle büyük sistemler için mutlaka otomatikleştirilmiş araçlar kullanmalısınız. Günümüzde birçok sitenin altyapısını oluşturan Wordpress kullanıcısı olan site yöneticilerinin Google XML Sitemaps eklentisinden yararlanması hızlıca site haritası yaratabilmeleri için faydalı olacaktır. Statik olarak oluşturulmuş sitelerin sahipleri ya da kullandığı içerik yönetim sisteminde site haritası eklentisi bulunmayan kişiler XML-sitemaps.com'da yer alan araçlardan faydalanarak siteleri için haritalar yaratabilirler.

Sitemap oluşturduktan hemen sonra, bunu sol menüdeki "Tarama" bölümünden "Site Haritaları" bölümüne girerek site haritanızı ekleyebilirsiniz. Genellikle araçların çoğu siteadresiniz.com/sitemap.xml şeklinde bir site haritası çıkarmaktadır. Buradaki haritalar tahmin edilen aksine, kullanıcıların anlayacağı biçimde değil, arama motorlarının kolayca yorumlayabileceği XML formatında hazırlanır. Siz de site haritanızın sunucudaki konumunu belirttikten sonra "Site Haritasını Gönder" tuşuna basarak gönderip, içeriğinin Google dizinlerine dahil olmasını sağlayabilirsiniz. Bu işlem minimum 2-3 gün almaktadır. Sitenizdeki sayfaların tamamının Google'da ekli olup olmadığını site haritaları bölümünün hemen altındaki tablodan kolayca öğrenebilirsiniz.

Örneğin yukarıdaki örnekte 150 adet sayfa Google dizinine gönderilmek üzere sunulmuş, ancak 140 tanesi Google'a ekli olarak gözükmemektedir. İdeal olan yapı, Gönderilen ile Dizine eklene-nin eşit olmasıdır. Yani bu, sitenize eklenen her içeriğin Google tarafından önemsendiğini ve anında eklendiğini göstermektedir. Yeni kurulan web siteleri için bu eşitlik sağlanamayabilir. Kesinlikle bunu sorun etmeyin, zamanla site içeriği ve yaşı oturdukça, indekslenme otoriteniz artacak, girilen içerikler kısa bir şekilde indekslenecektir.

Kullanıcı bilgi notu kutucuğu: İnternet üzerinde, çeşitli sitelerde "sitenizi binlerce arama motoruna ekleyin" şeklindeki sistemler asılsızdır. Google'ın pazarda henüz yeni yeni hakim olduğu ve insanların birden fazla arama motoru kullanmak zorunda olduğu 90'lı yılların sonuna doğru bu şekilde site ekleme işlemleri sıkça yapılmaktaydı ancak artık özellikle Google tarafında böyle bir uygulamanın arama performansına etki etmesi beklenmemektedir. Google Webmaster Tools bu işlemin yapılabilmesi için doğru yer olarak tanımlanabilir. Google'a sayfanızla ilgili bilgileri ilk elden ve en doğru biçimde bildirmeniz için geçerli tek yol olan WMT'ye bilgileri girdikten sonra yapmanız gereken tek şey, sitenin dizine dahil olması için beklemektir.

2013'te KALBİMİZİ ÇALANLAR

2013 pek çok yeni ürünle tanıştığımız “bereketi bol” bir yıl oldu. Son bir yılda hangi şaşırtıcı ürün ve hizmetlerle karşılaştığımızı tekrar bir gözden geçirelim ve unutmayalım ki 2013 model olmalarına rağmen onlar hala satın alma tercihlerinin üst sıralarında yer alıyorlar.

CEM ŞANCI / ERCAN UĞURLU

DİZÜSTÜ

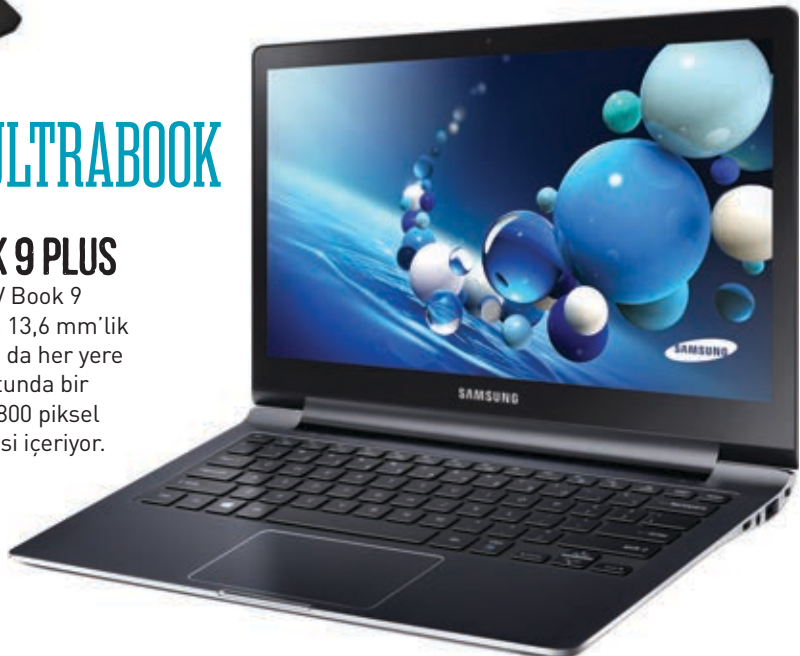
PERFORMANS: ASUS G75V

Asus G75V tam anlamıyla bir oyun bilgisayarı. Ürünün 17,3 inç büyüklüğündeki ekranında 1920 x 1080 piksel çözünürlük oluşturulabiliyor ve söz konusu ekranı NVIDIA'nın kendine ait 2 GB bellek bulunduran GeForce GTX 660M grafik kartı besliyor. Oldukça güçlü olan grafik kartı sayesinde günümüzdeki birçok üç boyutlu oyunu tüm detaylar açık ve Full HD çözünürlükte akıcı oynayabilmek mümkün.

ULTRABOOK

ULTRABOOK : SAMSUNG ATIV BOOK 9 PLUS

İnce işçilikli bir tasarım sonucu ortaya çıkan ATIV Book 9 Plus, gerçekten de oldukça ince ve hafif. Yalnızca 13,6 mm'lik kalınlığa sahip olan Ultrabook, 1,39 kg ağırlığıyla da her yere rahatlıkla taşınabilir. Diğer yandan 13,3 inç boyutunda bir ekrana sahip olan ATIV Book 9 Plus, tam 3200x1800 piksel çözünürlük sunmasıyla da yüksek görüntü kalitesi içeriyor. Ekranın dokunmatik olması da cabası.

TABLET

ANDROID: ASUS MEMO PAD FHD 10

Kaliteli tablet sahibi olmak isteyen kullanıcılara uygun fiyatlarla satışa sunduğu MeMO Pad ailesiyle son zamanlarda bir hayli ilgi gören Asus'un MeMO Pad FHD 10 modeli, 10,1 inç büyüklüğünde bir ekrana sahip. Full HD çözünürlük desteğiyle ve görüntü kalitesiyle pek çok rakibinden ayrılıyor. Özellikle Samsung Galaxy Tab 3 10.1 ile neredeyse aynı konfigürasyona sahip olan MeMO Pad FHD 10, HD ekran çözünürlüğü sunan Galaxy Tab 3 10.1'i bu anlamda geride bırakıyor.

TABLET

IOS: IPAD AIR

iPad'in yeni stratejisi, tabletlerini daha küçük, dolayısıyla daha taşınabilir hale getirmek. Firmanın beşinci nesil tableti iPad Air, bir sene önceki modeline göre yüzde 28 daha hafif olduğu gibi ekran çerçevesi de yüzde 43 daha ince. iPad Air'in tasarımının iPad mini'nin büyümüş hali gibi olduğunu söyleyebiliriz. Tablet'in yumuşak arka tasarımı, ince ekran kenarı ve alt taraftaki hoparlörleri, iPad mini'den adeta kopyalanmış ve son derece çekici görünüyor.

TABLET

TABLET PC

WINDOWS 8: EXPER EASYTAB E2D-530

Exper'in notebook performansını ve tablet özgürlüğünü bir arada arayan teknoloji meraklılarına sunduğu yeni tableti PC'si EasyTab E2D ile ülkemizde yer almayan ürünlerden önemli bir eksiği kapatmayı başarıyor. Tasarımı ve kullanımıyla Microsoft'un Surface platformunu andıran EasyTab E2D, kullanım kolaylığını da birebir yansıtıyor. 11,6 inç boyutunda bir ekranı ve ayrılabilir mıknatıslı klavyesi ile dizüstü bilgisayardan tablete dönüşebilen EasyTab, böylece büyük bir kullanım kolaylığı sağlıyor.

YILIN EN İYİ ÇIKIŞ YAPAN MARKASI INCA

Bu yılın en başarılı teknoloji markalarından olan Inca, 2013'te de istikrarını sürdürdü ve yılı başarılı bir şekilde geride bıraktı. Tablet pazarında başarılı ürünlere imza atan Inca, özellikle Retina ekranlı tableti Noble ile bizden de tam not aldı. Ayrıca diğer bir tableti olan Respect de büyük ilgi gördü.

ANDROID: SONY XPERIA Z1

Zamanının en başarılı telefonlarından biri olmayı başaran Xperia Z'yi neredeyse her konuda güncelleyen Xperia Z1, gerek teknik öğeleriyle yakaladığı performans, gerek tasarım, gerekse kamerasıyla oldukça üst düzey bir telefon olmayı başarıyor. IP58 sertifikasına sahip olan Xperia Z1, böylece suya ve toza karşı dayanıklılığını garanti altına almış. Xperia Z1, 1,5 metreye kadar tatlı suda 30 dakika boyunca kalabiliyor.

AKILLI TELEFON

AKILLI TELEFON

IOS: IPHONE 5S

iPhone 5S, yeni bir işlemci, daha iyi pil ömrü ve daha iyi bir kamera, bir de parmak izi tarayıcısıyla geliyor. iPhone 5S'in en önemli özelliklerinden bir tanesi, kutusundan yeni iOS 7 ile çıkması. Yeni işletim sistemi, iPhone 5S'te kendini tam anlamıyla gösterme şansı buluyor. Retina ekran, yeni iOS 7 tasarımının renklerini en iyi yansıtacak biçimde optimize edilmiş.

AKILLI TELEFON

WINDOWS PHONE: NOKIA LUMIA 1020

Lumia 1020'nin içinde yer alan 41 MP'lik sensörle tüm teknoloji meraklılarını heyecandırmayı başaran Nokia, bunun dışında telefonun teknik birimlerinde de memnun edici özellikler sunuyor. Etkin olarak 38 MP çekim yapabilen ve bu haliyle 7152x5368 piksel çözünürlüğe ulaşabilen telefon aynı zamanda çift çekirdekli bir işlemciye de sahip.

MONİTÖR

AOC E1659FWU

AOC'nin ultra taşınabilirlik sağlayan yeni monitörü e1659Fwu, 15,6 inç boyutunda ekranı ve pratik yapısıyla gerçekten oldukça kullanışlı bir profil çiziyor. LED ekrana sahip olması ve yalnızca USB üzerinden çalışmasıyla her kesimden kullanıcıya hitap eden e1659Fwu, dizüstü bilgisayarına ikinci bir monitör arayanlar ve monitörünü rahatlıkla taşımak isteyenler tarafından ilgiyle karşılanacak cinsten.

TELEVİZYON

PHILIPS 55PFL7108K/12

Philips 55PFL7108K/12, özellikle şık tasarımıyla beğeni toplayacak türden bir televizyon. Çerçevesiz tasarımıyla şık bir görünüm sergileyen televizyon, minimalist tasarım anlayışına sahip kullanıcıların beğenisini kazandı. 55 inçlik ekran boyutuna sahip olan Philips 55PFL7108K/12, Full HD çözünürlük sunuyor. LED panele sahip olan televizyon, görüntü kalitesiyle gayet başarılı bir konumda. Pixel Precise HD teknolojisine sahip olan TV, aynı zamanda 700 Hz Perfect Motion Rate özelliği ile de hareketlerin akıcı ve doğal görünmesini sağlıyor.

INTEL: ASUS Z87-DELUXE/DUAL

Asus tarafından Intel Z87 altyapısına uygun olarak geliştirilen Z87-Deluxe/Dual, üst segment kullanıcılara hitap eden bir kart. Zengin özelliklere ev sahipliği yapan ve özellikle geniş bağlantı seçenekleriyle dikkat çeken Z87-Deluxe/Dual, isminde bulundurduğu „Dual“ eklentisiyle birlikte üzerindeki her şeyden neredeyse iki adet yer verdiği işaret ediyor.

ANAKART

EKRAN ANAKARTI

AMD: MSI RADEON HD 7790

Sahip olduğu teknik özellik ve sunduğu performansla orta üst segmente hitap eden bir ekran kartı olan MSI HD 7790, CrossFire teknolojisine ve hız aşırıya yatkınlığıyla da dikkat çekiyor. Böylece her kesimden kullanıcıyı memnun eden bir kart olmayı başaran MSI HD 7790, AMD Radeon HD 7790 GPU'suyla birlikte tam olarak Nvidia GeForce GTX 650 Ti'ın karşısına yerleşti.

ANAKART

EKRAN ANAKARTI

NVIDIA: NVIDIA GEFORCE GTX 780i

GeForce GTX 780, Nvidia'nın 700 serisinin en üst seviye modellerinden biri olarak dikkat çekiyor. Gerek dış tasarımı gerek mimarisi gerekse de sunduğu performansıyla oldukça başarılı bir ekran kartı yaratan Nvidia, GeForce GTX 780 ile yine tek fanlı bir tasarım sundu ve önemli bir başarı yakaladı.

AMD: GIGABYTE GA-F2A85XN-WIFI

Mini-ITX formunda sistem toplamak isteyenler için özel ürünler arasında yer alan GA-F2A85XN-WIFI, yalnızca 17x17 cm boyutlarına sahip. Hem kendisi hem kutusuyla oldukça kompakt görünen anakart, üzerinde yer verdiği donanım özellikleriyle ise oldukça dikkat çekici.

DSLR: PANASONIC LUMIX DMC-G6K

Kompakt boyutları sayesinde rahat bir kullanım sunan Lumix G6, plastik bir gövdeye sahip. Gerek menü yapısı gerek tuşların büyüklüğü ile fotoğraf makinesi gayet rahat bir kullanım sunuyor. Üzerinde 3 inç büyüklüğünde bir ekran bulunduran Lumix G6, TFT LCD panele sahip ekranıyla dokunmalara karşı duyarlılık gösteriyor. Böylece dokunarak rahatlıkla menüler arasında dolaşabiliyor ve işlemlerinizi halledebiliyorsunuz.

FOTO MAK.

KOMPAKT: SONY DSC-HX300

Ele iyi bir şekilde oturan bir gövdeye sahip olan DSC-HX300, plastik bir malzemeye kaplanmış. Üzerindeki tuş takımları ve manuel dairesiyle rahatlıkla kullanılabilen HX300, üzerinde 3 inç büyüklüğünde bir ekran taşıyor. TFT-LCD tipindeki ekran yukarı aşağı yönlerde doğru da kıvrılabilir.

AYNASIZ: SAMSUNG GALAXY NX

Samsung Galaxy NX, 20,3 milyon piksel APS-C boyutlu sensörü ile çok iyi resim kalitesiyle, Android Jelly Bean işletim sisteminin tüm eğlencesini bir araya getirmeyi hedefliyor. Samsung Galaxy NX, Android ve 4G bağlantısına sahip dünyanın ilk değiştirilebilir lensli kamerası. Fotoğraf makinesinde Android işletim sistemini görmek insanların çok hoşuna gitti ve ürün gerçekten beğeni topladı.

MODEM+ ROUTER

TP-LINK TD-W8980

TP-LINK'in N600 Kablosuz Dual Band Gigabit ADSL2+ Modem Router'ı TD-W8980, kristal netliğindeki 5GHz bandını ve klasik 2.4GHz bandını birleştiren çok güçlü bir hepsi-bir-arada bir cihaz. Toplam 600Mbps bant genişliği ile e-mail gönderme gibi basit görevler 2,4 GHz bandı ile idare edilebilirken, online oyun veya HD video streaming gibi bant genişliğini yoğun kullanan görevler 5GHz bandı üzerinden gerçekleştiriliyor. Zekice bir ürün.

RAZER KRAKEN PRO

Oyuncular, Kraken Pro'yu siyah veya yeşil renklerde tercih edebiliyorlar. Ayarlanabilir bir kafa bandı bulunan kulaklığın sürücülerini içeriye doğru dönebilen bir yapıda. Kulakları tamamen saran bir tasarıma sahip olan Kraken Pro'da, aynı zamanda uzun oyun saatleri de düşünülerek nefes alan kulak yastıklarına yer verilmiş. Böylece uzun saatler sonunda rahatsızlık hissettirmeyen Kraken Pro, 40 mm'lik neodimyum mıknatıslı sürücülerle geliyor.

KULAKLIK

OYUN KONSOLU

SONY PLAYSTATION 4

2013, yıllardır heyecanla beklenen yeni nesil oyun konsollarının ortaya çıktığı yıl oldu. PS4 ise hem tasarımı hem de zengin yetenekleri ile çok büyük bir ilgi gördü. 2,75 kg ağırlığındaki PS4, yaklaşık iki MacBook Air ile aynı ağırlığa sahip. Bu arada PS4'ün mühendislerini tebrik etmemiz gerekiyor, çünkü güç kaynağını cihazın içine sokmayı başarmışlar. 2014'te de salonların başköşesine PS4 yerleşecek gibi görünüyor.

HARİCİ DİSK

HARİCİ USB: SEAGATE WIRELESS PLUS

1 TB depolama alanına sahip olan Seagate Wireless Plus, tam dolu bataryayla tek bir kullanıcıya on saate kadar kesintisiz içerik sağlayabiliyor. Aynı anda üç kullanıcının kablosuz erişimine destek veren kablosuz disk, üzerindeki USB 3.0 arabirimi üzerinden şarj olabiliyor.

NAS

HARİCİ NAS: SYNOLOGY DS412+

Yüksek performans gösteren ve üst seviye Synology modellerinden biri olan DS412+, üzerinde dört adet SATA 3,5 inç sabit disk yuvasıyla 16 TB'a kadar depolama alanı sunuyor. Çift çekirdekli işlemcisi ve bellek seviyesiyle de konuşacağımız DS412+, NAS sistemlerin en iyi örnekleri arasında yer alıyor.

SABİT DİSK

HDD: WD BLUE ULTRASLIM (2.5")

Dünyanın ilk 2,5 inçlik 5 mm boyutlu sabit diski olarak lanse edilen WD Blue UltraSlim, böylece SSD'leri geride bırakmayı başarıyor. Dış görünüşüyle 2,5 inçlik bir sabit diskten beklenmeyecek türde inceliğiyle ilk bakışta SSD'ye benzetilen WD Blue UltraSlim, bu inceliğini tek plakaya sahip olmasına borçlu.

SSD

SAMSUNG SSD 840 PRO

Üst düzey performans beklentisi içinde olan profesyonellere uygun yapıda olan SSD 840 PRO, 256 GB'lık bir kapasite ile geliyor. Böylece sistemini SSD ile canlandırmak isteyen kullanıcıların kapasite ihtiyacını da karşılayabilecek olan SSD 840 PRO, 3 çekirdekli MDX kontrolör sahibi. Enerji verimliliği ve performans katkısıyla dikkat çeken Cortex-R4 CPU tabanlı Samsung MDX kontrolörünü kullanıyor.

HELİKOPTER KAMERA

PARROT AR DRONE

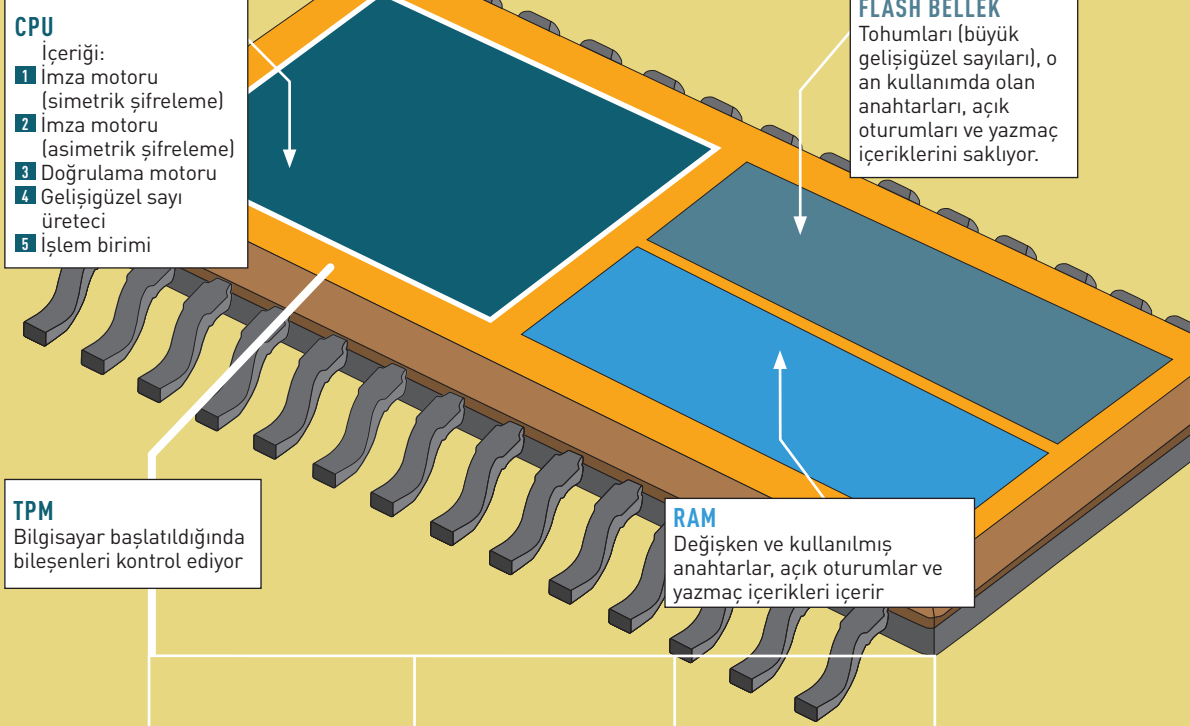
AR Drone 2.0, iPhone veya Android işletim sistemli cep telefonu veya tabletinize indireceğiniz uygulaması üzerinden kontrol edilebiliyor. Üzerinde yer alan kamerası sayesinde görüntüyü anlık olarak mobil cihazınıza gönderen helikopter, bu görüntüleri telefonunuza kaydediyor. Ayrıca helikopterin harici olarak takacağınız bir USB belleğe de kayıt yapabildiğini söyleyelim.

TPM'E AYRINTILI BAKIŞ

TPM yongaları kendi CPU'su, RAM'i ve Flash belleği olan mini birer PC. Burada yonganın bileşenlerini ve TPM'in Windows açılışını nasıl güvenceye aldığını görüyoruz.

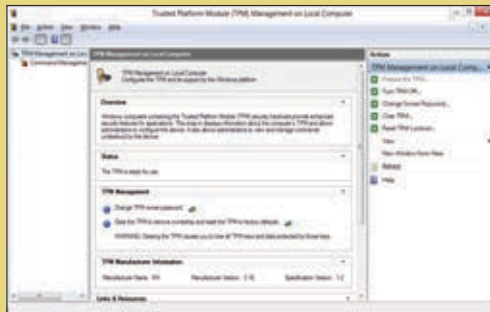
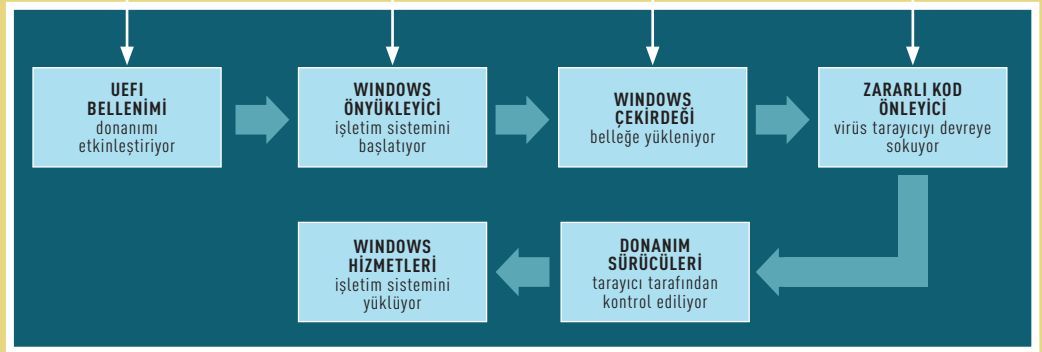
YONGA MİMARİSİ MERCEK ALTINDA

TPM yongasının kendi CPU'suna ek olarak silinebilir (RAM) ve kalıcı (Flash) belleği var. Flash bellekte farklı şeylerin yanı sıra büyük gelişigüzel sayılar olan tohumlar saklanıyor ve şifreleme algoritmaları için bunlar girdi olarak kullanılıyor. Simetrik **1** ve asimetrik **2** yöntemlerin yanı sıra doğrulama **3** için farklı aritmetik birimleri kullanılıyor. Üreteç **4** saldırıdan etkilenmeyen şifreleme yönteminin temelini oluşturan büyük gelişigüzel sayıları hesaplıyor. İşlem birimi **5** ise anahtarların incelenmesinden ve yonganın başlatılmasından sorumlu.

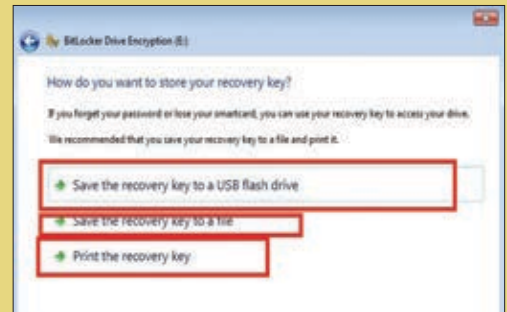

TPM KONTROLÜNDE WINDOWS BAŞLANGICI

Windows başlarken TPM yongası her bir bileşenin sağlama değerini bellekte depolanan değerlerle kıyaslıyor. Sadece ve sadece bu değerler eşleşiyorsa UEFI önyüklemeyi başlatıyor. Bilgisayar açıldığında ilkin UEFI belenimiyle Windows önyükleyicisi kontrol ediyor. İkisi de sağlamsa Windows kendi çekirdek (Kernel) modüllerini yüklüyor, bunlar da virüs tarayıcının imzalı sürücüsünü çalıştırıyor. TPM kontrolü bu noktada sona eriyor ve devamını virüs tarayıcı üstleniyor. Tarayıcı üçüncü parti sağlayıcıların tüm sürücülerini tarayarak virüs arıyor ve ardından önyükleme sürecini Windows hizmetlerine devrediyor.

Windows Yönetim konsoluna baktığınızda TPM yongasının durumunu ve sürümünü görebiliyorsunuz.

TPM yongaları Windows'taki BitLocker sabit disk şifreleme için de anahtar üretiyor.

TPM 2.0

Windows için şifreleme yongası

TPM şifreleme modülü yenileniyor ve gelecekte her PC'de mutlaka bulunacak. Bu, kullanıcının daha güvende olmasını ama güvenliğe daha az kafa yormasını sağlayacak.

JG / BARIŞ EMRE ALKIM

Uzun süredir TPM cephesinin sesi soluğu kesilmişti. Güvenli Platform Modülü sözcüklerinin kısaltması olan TPM birimleri bilgisayarlara, oyun konsollarına, akıllı telefonlara, tabletlere ve set üstü aygıtlara yıllardır eklenen küçük güvenlik yongaları. Şu anda dünyada bir milyar civarı aygıtta TPM yer alıyor; bunun 600 milyon kadarı ise daha çok işyerlerinde kullanılan bilgisayarlarda. 2001'den bu yana komplo teorisyenleri bu yongaların, bilişim sektörünün kullanıcıların haklarını sınırlamak için geliştirdiği bir gözlem aygıtı olduğunu savundu. Teorik olarak TPM'ler filmlerin ve müziğin yasa dışı kopyalanmasını önlemekte kullanılabilir. Ne var ki modüller son 12 yıldır bunun için değil de, Windows'un güvenli açılışını ve BitLocker ile sabit disklerin şifrlenmesini sağlamak için kullanılıyor. TPM, NSA için büyük önem taşıyan bir anahtar durumunda olsa da, zararlıları ve kötü niyetli kişilerin bilgilerini kopyalamasını önleyebiliyor.

Bununla birlikte TPM'in 2.0 sürümünün özelliklerinin açıklanması ortalığı bir hayli karıştırdı çünkü yongaların fabrika çıkışı etkinleştirilmesi gerekiyor. Şu ana kadar şifreleme yongalarını kullanıcılar kendileri etkinleştiriyordu. Ayrıca yeni standarda göre TPM istememe gibi bir seçeneğiniz yok. Çok geçmeden TPM 2.0'sız aygıt satın alamayacaksınız; bunun nedeni de Microsoft'un Windows'un sertifikasyon kısıtlarını değiştirmiş olması. 2015'ten itibaren TPM 2.0 zorunlu hale gelecek çünkü desteklemeyen donanım üreticileri sertifikasyon etiketi alamayacak.

TPM yongası Windows'un güvenliğini garanti ediyor

Windows'ta mükemmel güvenlik sağlamak olanaksız. Eğer bir korsan sisteme sızmayı becerirse yazılımsal güvenlik diye bir şey kalmıyor. Yazılımların güvenliğini, korsanların hiçbir şey yapamayacağı şekilde sağlamak için en iyi yol bilgisayarda kendi işlemcisi, RAM'i, belleği ve giriş çıkış arabirimi (sol üstteki resme bakınız) bulunan güvenli bir modül, bu iş için tahsis edilmiş bir donanım yongası. TPM'in birincil görevi işletim sistemi için %100 güvenli hizmetler sağlamak. TPM'ler sabit diskleri şifrelerken kullanılan kripto anahtarlarını da saklıyor. TPM aynı zamanda tüm platformun kimliğini harici aygıtlar için doğruluyor ve aygıtta donanımsal müdahalelerde bulunulup bulunulmadığını kontrol ediyor. UEFI Secure Boot (güvenli açılış) özelliğiyle TPM bir araya geldiğinde işletim sisteminin tümüyle güvenli biçimde açılması mümkün oluyor (sol alttaki grafiğe bakınız).

Üçüncü parti sağlayıcılardan yüklenen ilk yazılımın virüs tarayıcı olduğu bu aşamaya Microsoft tarafından "Measured Boot" yani "Kontrollü Önyüklemeye" adı veriliyor. Anti virüs üreticilerinin

ELAM (Early Launch Anti-Malware) sürücülerini Microsoft tarafından imzalanıyor ve bu imza eksikse UEFI önyüklemeye sürecini durduruyor. İşletim sistemi çekirdeği (kernel) sistem başlangıcında virüs korumasını denetliyor. Eğer ELAM sürücüsü testi geçerse, sistem geri kalan sürücülerini onaylıyor. Bu aşamada rootkit'lerin artık Windows başlangıcına sızma ve virüs tarayıcıların henüz yüklenmemesini fırsat bilme olanağı kalmıyor.

Şu anki TPM sürümü olan 1.2, donanımda yer alan RSA-2048 ve SHA-1 şifreleme algoritmalarıyla eski teknolojiyi kullanıyor. Bu ikinci şifreleme algoritması artık güvensiz sayılıyor. Birkaç yıl içinde demode olan sabit algoritmalar kullanmaktansa TPM 2.0'ı esnek bir biçimde, SHA-2, HMAC, ECC ve AES gibi gerek simetrik gerekse asimetrik şifreleme yöntemleriyle donatmak olanaklı. Ayrıca yeni şifreleme algoritmalarını güncelleme yoluyla kazandırabiliyorsunuz. Bu sayede TPM yongaları, kendi bölgesel algoritmalarını yeğleyen Çin'de ya da Rusya'da da satılabilir. 2.0 sürümünde hangi anahtarların kullanılacağını belirleme yöntemi bile farklı. Şu ana kadar tüm hizmetler için iki sabit kriptografi anahtarı kullanılıyordu. Ancak TPM 2.0 adına tohum (seed) denen çok büyük gelişigüzel rakamlarla çalışıyor. Gereken anahtarlar, tohumları kullanarak matematiksel fonksiyonlarla elde ediliyor. Bu sayede TPM 2.0 tek kullanımlık anahtarlar da üretebiliyor.

TPM 2.0'ın kapatılamaması tartışmalara yol açıyor

Değerlendirmeye sunulan TPM 2.0 standardına yönelik temel eleştiri, sunum şekliyle ilgili. TPM 2.0 fabrika çıkışı etkin olacak. Kullanıcının kendi rızasıyla etkinleştirilmesi seçeneği kaldırılmış. TPM destekçileri artık işletim sistemlerine entegre diğer güvenlik yöntemlerinin de (güvenlik duvarı ya da anti virüs gibi) kendiliğinden çalıştığını söyleyerek kendilerini savunuyor.

Kullanıcının TPM'i devre dışı bırakması (yani opt-out) meselesi daha da sorunlu. BIOS'ta ya da UEFI'de TPM'i devre dışı bırakma seçeneği olup olmayacağına donanım üreticisi karar verecek. Şu anki kütüphane spesifikasyonlarının 13.3 bölümündeki bir notta etkinleştirme düğmesi ya da anahtarı kullanımına açıkça izin veriliyor. Infineon gibi yonga üreticileri devre dışı bırakma anahtarının olmamasını büyük bir mesele olarak görmüyor. Bu seçeneğin UEFI'de olup olmaması bilgisayar üreticisine kalmış. Eğer gerekli talep olursa kullanıcının TPM yongasının çalışıp çalışmayacağına karar verebileceği bilgisayarlarda olacaktır. Infineon'a göre nihai düzenleme, donanımın nasıl uygulanacağını gösteren bir spesifikasyon olmalı.

balkim@chip.com.tr

COOL TECH

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

CEM ŞANCI

EVOMOUSE

Sen sus parmağın konuşsun

Bulunduğunuz mekânı bir küre gibi her yönde 360 derece fotoğraflamak isterseniz, bu minik kameraya ihtiyacınız olacak. Ancak özel fotoğrafçılık teknikleriyle çekilebilen benzer fotoğrafları çok kolay hale getiren cihaz henüz Kickstarter'da halk desteği arıyor ancak yakında piyasaya çıkacak çünkü 100 bin dolarlık hedefin çoktan üzerine çıkılmış durumda.

Fiyatı: 80 dolar

Bilgi için: www.thinkgeek.com

THE CLIMBING WALL TREADMILL

Yağ yakmanın karizmatik yolu

Evinizde biraz geniş bir alanınız varsa, kondüsyon bisikleti yerine bundan bir tane almak isteyebilirsiniz. Motorlu "tırmandırıcı" sayesinde, sanki duvara tırmanıyormuşsunuz gibi saatlerce antrenman yapabilirsiniz. Üstelik, gerçek bir duvara tırmanmanın ölümcül risklerinden veya sürekli durup ipinizi kontrol edip çengel/kanca/karabina çakmak gibi zorunluluklarından da kurtuluyorsunuz. Hem, tırmanmak için sürekli pahalı dağ ekspedisyonları yapmanıza da gerek kalmıyor. 9000 dolaresi bir kere ver, sonra her sabah kalk, 50-100 metre tırman, duşunu al, işine git. Her akşam Feysten, "Arkadaşlarla tırmanma keyfindeyim cnm kndne iyi bk öptm bye" yorumuyla paylaştığınız fotoğrafların süksesini saymıyoruz bile. Tebrix!

Fiyat: 9.000 dolar.

Bilgi için: www.hammacher.com

SURFSOUND-TALK

Duşta bile telefonla konuşun

Tam banyoya girersiniz, suyu açar üstünüze dökersiniz ve saatlerdir beklediğiniz o önemli telefon gelir. İçeriden telefon sesini duyarsınız ama üstünüz başınız ıslakken telefona ulaşmanız mümkün olmaz. Acele acele kurulanmaya çalışsanız, yetişemezsiniz. Oysa bu küçük cihaz banyoda veya kumsalda, havuz başında, su geçirmez yapıyla, telefonunuza ulaşmanızı sağlıyor. Hatta müzik çalar özelliği ile duşu daha keyifli bir deneyime dönüştürüyor.

Fiyat: 74 dolar

Bilgi için: Amazon.com

TELLSPEC

Yiyecek analiz aparatı

Star Trek dizisinde Atılgan'ın doktoru Leonard McCoy'un elindeki 5 inçlik akıllı telefon benzeri bir cihazı insanların bedenine yaklaştırıp vücuttaki tüm hastalıkları, sorunları teşhis ettiği sahneleri seyrederken hepimiz "hadi oradan ya, bu kadar da olmaz" demişizdir. İşte, evrenin uzak köşelerindeki kara delikleri keşfetmeye yemin etmiş batılı bilim insanları, yemeyip içmeyip bizi o sözlerimizden dolayı utandırıp pişman ettirmek için çalışıyorlar ve şimdi de karşımıza TellSpec isimli bu acayip ötesi bilimkurgusal mekanizmayla çıkıyorlar. Bu akıllı telefon uygulamasıyla beraber gelen küçük

aparatı yemek üzere olduğunuz yiyeceğe yaklaşıtıyorsunuz ve cihaz, yiyeceğin içeriğindeki bileşenleri kokularından analiz ederek, içindeki maddeleri size sıralıyor. Alerjiniz olan bir maddeyi veya ambalajında yazmadığı halde içeriğinde bulunan glikoz şurubu gibi zararlı besinleri tespit etmek için ideal bir çözüm. Gerçekten de böyle cihazları görünce insan bazen, neden hala komşu yıldızları ve nebuları fethetmeye başlamadığımızı sorguluyor.

Fiyat: 320 dolar

Bilgi için: <http://tellspec.com>

ION PARTYSTARTER

Çılgın atmak için!

Akıllı telefonlara minik bir hoparlör bağlayıp onunla her mekanda parti yapma fikri gençleri çok cezbediyor ama başarılı bir parti için sadece yüksek bir volüm yeterli mi? Yan amfide arkadaşlarınız hayatlarının en önemli sınavına girmişken ve sizde kantinde arkadaşlarınızla boş boş otururken aniden beliren parti yapma arzunuzu sadece basit bir Bluetooth hoparlörle gideremezsiniz. Ortamın doğru ışıklandırılması da gerekir. İşte ünlü ION

markasının bu minik hoparlörü tam o işe yarıyor ve gelecekleri için sınavda ter döken arkadaşlarınıza nispet yaparcasına, yandaki boş amfiyi 1980'lerin Yeşilçam filmlerindeki yoz gençlerin eğlendiği ısı ısı bir diskoya çevirebiliyorsunuz. Vicdanen sorun olabilir ama konsept olarak ses getiren bir parti olacağını inkar etmeyin. Yapmışken tam yapmak lazım.

Fiyat: 50 dolar

Bilgi için: ionaudio.com

NYMI

Kişisel kapı kilidi

Şu senaryoyu gözünüzün önüne getirin. İstanbul'da sosyal konut projelerindeki üst üste yığılmış beton bloklarda gri otoyol ve sanayi mahallesi manzaralı 1+1, 45 m2 eve bir milyon doları verdiniz, şöyle bir hafıftediniz, kendinizle de çok gurur duyuyorsunuz, süper; peki ama o eve normal anahtarla girip çıkmak oluyor mu şimdi? Evinizin kapısının siz yaklaşınca açılmasını sağlayan bu minik "bileklik" evin karizmasına karizma katacak. Üstelik anahtarı evde unutmak gibi endişeler de ortadan kalkıyor. Bileklik çalınırsa diye de korkmayın, bileğinizden size özel kalp atış ritminizi okumadığı sürece çalışmıyor. Şifre ve kapıyla senkronizasyon gibi iki ayrı kilit güvenliği daha var. Cihaz henüz piyasaya çıkmadı ama eli kulağında.

Fiyat: 79 Dolar

Bilgi için: <http://www.getnymi.com>

PRATİK İPUÇLARI

Sizlere sunduğumuz ipuçlarıyla sisteminizi daha hızlı ve daha rahat kullanabilirsiniz. Dahası, Windows, Office, Photoshop için en iyi ipuçları da burada

WINDOWS

- 1/WINDOWS/8/ Bilgisayar açılırken Microsoft hesabınıza otomatik giriş yapın
- 2/WINDOWS 8/ Google Chrome'u öntanımlı Windows 8 Metro uygulaması olarak çalıştırmak
- 3/WINDOWS 8/ Google Search'ü Windows'a uygulama olarak eklemek
- 4/WINDOWS 8/ Uygulamaları görünmez yapmak
- 5/WINDOWS XP/VISTA/7/8/ Kablosuz ağı misafirlere açmak
- 6/WINDOWS 7/8/ Mevcut olanakları kullanarak ekranı kendiniz kalibre edin

OFFICE

- 7/FIREFOX/ Eklentileri kontrol edin ve güncelleştirin
- 8/POWERPOINT 2007/2010/ Windows Media Player'ı sunum içinde kullanmak
- 9/WORD 2010/ "DOCX" dosyalarında uyumluluğu sağlamak

DONANIM

- 10/FRITZBOX/YAZICI/ Bir USB yazıcıyı FritzBox'ta ağ yazıcısı olarak tanıtmak
- 11/ULTRABOOK'LAR/ Mini SSD'den maksimum verim alarak sistemi hızlandırın
- 12/HP COLOR LASERJET 2820/ Problemleri otomatik kağıt alımı ile çözün
- 13/LAPTOP PİLLERİ/ Kullanılmayan pilleri buzdolabında tutmak oldukça faydalı
- 14/HP KART OKUYUCU/ Sürücülerini kendiniz kurun ki, Win 8 altında çalışabilsin
- 15/TFT EKRANI/ Isıdan kaynaklanan görüntü sorununu buzdolabında çözün
- 16/PHILIPS CINEMA 21:9 SMART LED-TV/ Kayıt ve stream sorunlarını çözün
- 17/WINDOWS PC/ Windows'ta yüklü araçlarla RAM'inizi test edin

- 18/SSD DİSKLER/ SSD Upgrade'inden sonra sistem pek de hızlanmadıysa
- 19/HP NOTEBOOKLAR/ [F] tuşlarını efektif kullanın

FOTOĞRAF

- 20/YANSITMA TEKNİĞİ/ Plaj fotoğraflarınıza mükemmel düzenleme
- 21/ÇEKİM TEKNİKLERİ/ Makro çekimlerle küçük şeylerden büyük sahneler oluşturma
- 22/ÇEKİM TEKNİĞİ/ Müzeleri ve sergileri mükemmel görüntülemek
- 23/ÇEKİM TEKNİĞİ/ Fotoğraflarınıza sonbahar havasını yansıtmak
- PROFESYONEL İPUCU/ Manzara fotoğraflarında DAHA FAZLA DETAY

MOBİL

- 24/KINDLE/ Koleksiyonlar Kindle Fire'ı kişisel kütüphanenize çeviriyor
- 25/IPHONE/ Yer işaretleyip kolayca bulmak
- 26/ANDROID/ Kayıp akıllı telefonu bulup, gerekirse sıfırlamak

SOSYAL AĞLAR

- 27/FACEBOOK/ İhtiyaç anında yardımınıza koşacak arkadaşlarınızı belirleyin
- 28/FACEBOOK/ Yorumlara resim eklemek
- 29/TWITTER/ Yeni müzik trendlerini uygulamayla keşfedin

Gerekli yazılımları **Katalog** başlığı altında bulabilirsiniz.

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

HÜSEYİN CEM KÖYLÜ

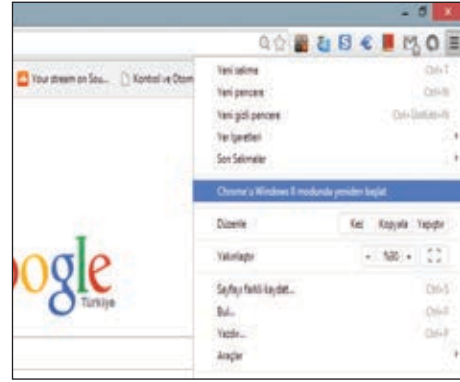
1/WINDOWS 8/ Bilgisayar açılırken Microsoft hesabınıza otomatik giriş yapın

Windows 8'de oturum açarken Microsoft hesabınızla da oturum açmış oluyorsunuz, böylece SkyDrive gibi uygulamalardaki tüm kişisel verilerinize de rahatça erişebiliyorsunuz. Fakat işin can sıkıcı tarafı, her seferinde bilgisayarı açmak için Microsoft hesabınızın şifresini girmeniz gerekiyor, bu da özellikle ev kullanıcılarını rahat-sız edebiliyor. Bu dertten kurtulmak istiyorsanız, güvenlik riskleri-ni göz ardı edip oturumu otomatik açmaya ayarlayabilirsiniz. Bu-nu Microsoft hesabınızdaki ayarlar bölümünden yapabilirsiniz. Ayrıca oturum açma bilgilerini Kayıt Defterine ekleyebilirsiniz.

Bunun için, [Windows]+[R] tuş kombinasyonu ile çalıştır penceresini açın ve “regedit” yazarak Enter’a basın. Gelen soru penceresinde ayarlara erişimi sağlamak için “Evet”i seçin. “HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\MICROSOFT\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon” yolunu izleyerek hedefe ulaşın ve sağ kısımda yer alan “AutoAdminLogon” girdisinin değerini “1” olarak değiştirin, “Tamam” a basarak değişikliği onaylayın. Şimdi “DefaultPassword” girdisini çift tıklayarak açın ve Microsoft hesabınızın şifresini girin. Eğer yoksa bu isimde bir girdi oluşturmanız gerekli. Benzer şekilde “DefaultUsername” girdisini de düzenleyin. Fakat bu sefer kullanıcı adınızın önüne “MicrosoftAccount” ön ekini eklemeniz gerekiyor. Gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra girdi şu şekilde gözükmeli “MicrosoftAccount\isminiz@domain.com”. “Tamam” a basarak onaylayın, Kayıt Defterini kapatın ve bilgisayarınızı yeniden başlatın.

2/WINDOWS 8/ Google Chrome'u öntanımlı Windows 8 Metro uygulaması olarak çalıştırmak

Google'in popüler internet tarayıcısı Chrome Windows 8'de hem masaüstü hem de tablet stili sürüme (App) sahip. Chrome'un bazı gizli özellikleri App modunda saklanıyor. App moduna geçmek için Chrome'un kontrol menüsü altında "Chrome'u Windows 8 modunda yeniden başlat" seçeneğini seçmeniz gerekiyor. Ardından Chrome kendini kapatacak ve App modunda açarak kaldığı yerden çalış-

2/

**Modlar arası
kolay geçiş**
Chrome, Windows 8'in
iki modu arasında bir
köprü oluşturuyor ve
rahatlıkla geçiş
yapabiliyor

mayla devam edecek. Eğer masaüstü moduna geri dönmek isterse-
niz aynı yolla “Chrome’u masaüstünde yeniden başlat” seçeneğini
seçmeniz gerekiyor.

Chrome en son seçeneğinizi hatırlıyor ve bir dahaki açışınızda en son bıraktığınız modda açmaya devam ediyor. Eğer App modunu kullanmayı tercih ederseniz, bazı eklentiler çalışmayabilir, fakat sık kullanılanlar listesine aldığınız siteleri doğrudan Metro arayüzüne kutucuk olarak ekleyebilirsiniz.

Bunun için, başlat ekranına eklemek istediğiniz siteyi açın ve menü simgesine tıklayın, “Yer işaretleri” menüsünün altında “Bu sayfayı Başlangıç ekranına sabitle...” seçeneğini seçin. Çıkan pencerede “Başlangıç ekranına sabitle” seçeneğini seçin.

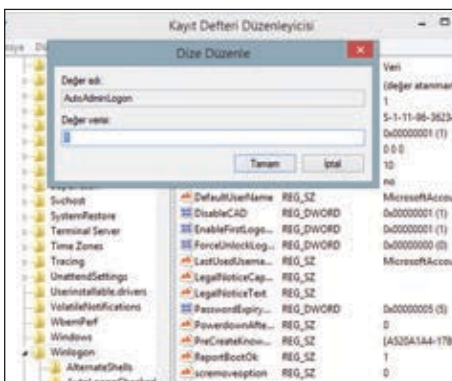
3/WINDOWS 8/ Google Search'ü Windows'a uygulama olarak eklemek

Doğrudan Windows üzerinden arama yapıldığında varsayılan ve tek arama motoru olan Bing devreye giriyor. Favori arama motoru Google olan kullanıcılar öncelikle Bing ile başlayıp oradan Google'a geçmek zorunda kalıyorlar. Google Search'ün yeni ücretsiz uygulaması ise kusursuz sistem uyumu sayesinde Google'ın arama özelliğine doğrudan erişim imkanı sağlıyor. <http://apps.microsoft.com/windows/tr-tr/app/308dc145-6851-487d-b83b-1223a3b52dc2> adresine gittiğinizde, eğer sistem Mağaza'yı otomatik olarak başlatmazsa, "Windows Mağazası'nda görüntüle" butonuna basın ve Mağaza açılınca "Yükle" butonuna tıklayın.

Artık uygulamayı açarak doğrudan Google'ın arama özelliklerine tam erişim sağlayabilirsiniz. Sahip olduğu entegre tarayıcı ile aradıklarınızı bulabilirsiniz, sayfa içinde arama yapmak veya sayfayı varsayılan tarayıcıda açmak için, sağ tıklayın ve sağ alt köşedeki menüden yararlanın.

4/WINDOWS 8/ Uygulamaları görünmez yapmak

Windows 8 ile yenilenen arama özelliği, dosyaların yanı sıra tüm uygulamaları da süzgecinden geçiriyor. Tüm uygulamaların taranması hem zaman kaybı hem de karmaşa yarattığı için bazı

1/

Otomatik oturum açma
Microsoft hesap bilgilerinizi girerek Windows oturumunuzu uğraşmadan açabilirsiniz

3/

**Başarılı
birleşim**
Google App'i
kullanarak alışık
olduğunuz şekilde
arama yapabilir ve
sonra tarayıcıya
gecebilirsiniz

4/

Aramanızı daraltın

Masaüstünde arama yaparken daha tutarlı ve sade sonuçlar elde etmek için gereksiz bütün uygulamaları arama listesinden çıkarın

uygulamaları arama listesinden çıkarmak isteyebilirsiniz.

Bunun için, fareyi ekranın sağ alt köşesine getirin ve Düğmeler'i açın. "Ayarlar" simgesine ve ardından "Bilgisayar ayarlarını değiştir" seçeneğine tıklayın. "Arama" kategorisinin altında gereksiz ya da az kullanılan uygulamaları (örneğin, "Sağlık ve Fitness", "Seyahat" ya da "Oyunlar" vb.) kapatmanız için anahtarlar bulunuyor. İsterseniz ayrıca arama geçmişini de temizleyebilirsiniz. Not: Microsoft bu özelliği Windows 8.1'de devre dışı bıraktı.

5/WINDOWS XP/VISTA/7/8/ Kablosuz ağı misafirlere açmak

WLAN ağının güvenliği şifresinde yatıyor, ağınızı geçici süre kullanacak olan misafirlerinize ya da müşterilerinize bu şifreyi verirsiniz, güvenliği sağlamak için yeniden şifre koymakla uğraşmanız gerekir. Tabi hepsi bununla bitmiyor, koyduğunuz yeni şifreyi o ağı kullanan tüm cihazlarınız için tek tek değiştirmeniz de gerekiyor. Bunca zahmete girmemeniz için pek çok modern modemde misafir erişimi seçeneği bulunuyor. Bu durumda ağı bağlanan misafirler sadece internete erişebiliyor ve ev/iş ağına katılamıyor.

Kurulum için, tarayıcıyı açın ve modemin ayarlarına erişim adresini yazın, örneğin <http://192.168.0.1>, açılan sayfada kullanıcı adı ve şifreyi girerek ayarlara erişin. Adres, kullanıcı adı ve şifre her markada farklılık gösterebilir, internette küçük bir aramayla ya da modeminizin kullanıcı kılavuzuna bakarak bu verileri bulabilirsiniz. Biz NetMaster modem üzerinde ayarları gerçekleştirdik, fakat başka markalarda da benzer adımları izleyerek gerekli ayarları yapabilirsiniz. "Kablosuz" kategorisinin altında "Misafir Ağ" sekmesini seçin ve "Misafir Ağı" seçeneğini aktif hale getirin. "SSID" bölümünden kablosuz ağınızın adını belirleyebilirsiniz. Eğer ağınıza şifre koymak isterseniz de WPA / WPA2 / WEP şifreleme prensiplerinden birini seçebilirsiniz ve şifre belirleyebilirsiniz. Gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra alt kısımda bulunan "Uygula" butonuna bastığınızda değişiklikler kaydedilecek ve ağı bağlantıya hazır duruma gelecektir.

6/WINDOWS 7/8/ Mevcut olanakları kullanarak ekranı kendiniz kalibre edin

Video ve fotoğraflarda gerçekçi bir görünüm elde etmek istiyorsanız ekranınızı kalibre etmeniz gerekiyor. Kesin ve profesyonel bir ölçüm için profesyonel araçlara ihtiyacınız var. Fakat, Windows'un kendi bünyesinde sunduğu ücretsiz araçlar sayesinde, günlük kullanım için yeterli düzeyde kalibrasyon yapabilirsiniz.

Bunun için, doğrudan "dccw.exe"yi arayıp çalıştırabilir ya da "Denetim Masası > Görüntü" yolunu izleyerek sol kısımda yer alan "Rengi ayarla" seçeneğine tıklayarak ölçümleme aracına ulaşabilirsiniz. Eğer çok sayıda monitör kullanıyorsanız programı kalibre etmek istediğiniz monitöre taşıyın ve adımları izleyin. İlk adımda Gama değerlerini ayarlamanız gerekiyor. Bunun için, yuvarlakların ortasındaki küçük daireler kayboluncaya kadar sol kısımdaki çubuğu kaydırmanız gerekiyor. Ardından Parlaklık ve Karşıtlık ayarlarını yapmanız gerekiyor, burada belirtilen detaylara göre arkaplandaki harf ve gömleğin detayları net olarak görününceye kadar parlaklık ve karşıtlık miktarlarını ayarlamanız gerekiyor. Akılınızda bulunsun, uzun süreli bilgisayar kullanımları için düşük parlaklık ve karşıtlık değerleri gözleriniz için daha rahat ve sağlıklı bir çalışma ortamı sunar. Sonraki adımda, biraz daha zor olan renk ayarlarını yapmanız gerekiyor. Üç ana rengin yoğunluklarını ayarlayan kaydırıcıları kullanarak gri tonları kendinize göre ideal olduğu duruma ayarlayın. Bu adımda karşılaştırma yapmak zor olduğu için bizim tavsiyemiz boş bir kağıdı ekranın alt kenarına tutun, kaydırıcıları ekran ışığı kağıdı geçmeyecek şekilde ayarlayın. Fakat bu metodun işe yaraması için parlak gün ışığı olması gerekiyor, yapay ışıklandırmalı odalarda bu metod tutarlı bir sonuç vermeyecektir. Son adımda, yapılan değişiklikleri ilk haliyle karşılaştırabilirsiniz. Bunun için, "Önceki ayar" butonuna basın ve değişikliği kontrol etmek için bir fotoğraf açın, aynı şekilde "Geçerli ayar" butonuna basarak da fotoğrafı açın. Eğer yeni ayarlarınızdan memnunsanız "Son" butonuna basın, değilse "İptal"e basarak ayar penceresini kapatın.

5/

Misafirlerinize ağınıza açın

Misafirlerinize ve müşterilerinize kablosuz ağınıza açabilirsiniz, hem de mevcut şifrenizi söylemeden

6/

Ev için yeterli

Windows'un dahili kalibrasyon aracı kolay bir kullanıma sahip ve temel değişiklikleri yapabiliyor

3 POSTER TAKVİM +17 POSTER

blue Jean

OCAK 2014 SAYI 1 • 112568 FİYATI 5,00

ONE DIRECTION
POP UP
POP UP KAPAGINDA

EMRE AYDIN
YENİ ALBÜMÜNÜ ANLATTI
"ASK BİR SÜRSÜZLÜK HALİ"

Miley Cyrus
ZAMAN TUNELİ

Jennifer Lawrence
UNUTULMAZ İNCİLER

MUSE
BÜYÜK SOYLARIN GRUBU

EKİN KOC
BENİM HİKAYEM

Beyoncé
SÜRPRİZ ALBÜMLE DÖNDÜ!

HER AY 3 DERGİ

/bluejeanmagazine

/bluejeandergi

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

HÜSEYİN CEM KÖYLÜ

7/FIREFOX/ Eklentileri kontrol edin ve güncelleştirin

Daha güvenli bir çalışma ortamı sunmak için tarayıcı kendisini otomatik olarak güncellese de eklentileri güncellemez, güncellenmeyen eklentilerdeki zayıflıklar ise güvenlik zaaflarına yol açabilir. Mozilla'nın sunduğu bir web servisi bu riskin üstesinden geliyor.

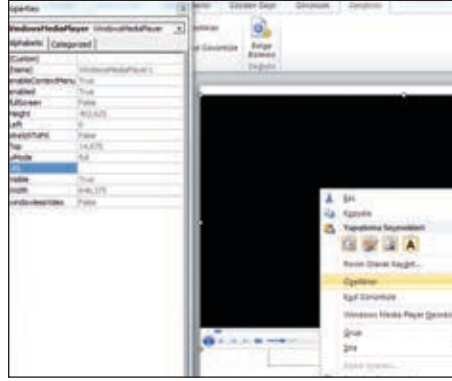
Bunun için, tarayıcınızın adres bölümüne <http://www.mozilla.org/tr/plugincheck/> yazın ve siteyi açın. Kısa bir analizden ardından site, tarayıcınızda yüklü olan eklentilerin güncellik durumunu listeleyecek.

Öncelikle potansiyel açık bulunduran, kırmızıyla işaretli, eklentileri "Şimdi güncelle" butonuna basarak güncelleyin. Bu buton sizi üreticinin sitesinde, en güncel sürümün sayfasına yönlendirecek. Eklentilerinizi güncelleştirdikten sonra Firefox'u kapatıp açın ve yeniden bu siteyi açarak güncellik durumunu kontrol edin.

8/POWERPOINT 2007/2010/ Windows Media Player'ı sunum içinde kullanmak

Sunumunuza video eklemek istediğiniz zamanlarda bazen videolar düzgün çalışmayabiliyor. Bir video dosyasını sunuma eklemek yerine, alışlageldik kontrol menüsü bulunduran medya oynatıcısı eklemek daha yararlı olabiliyor. Video eklemek için basitçe "Ekle > Video > Dosyadan video" yolunu izleyebilirsiniz, fakat bu yolla Powerpoint'in gizli kalmış özelliklerinden yararlanamaz ve Media Player'ı devreye sokamazsınız.

Bunun için, öncelikle Geliştirici sekmesini görüntülemeniz gerekiyor. "Dosya > Seçenekler" yolunu izleyerek ayarları açın ve "Şeridi özelleştir" sekmesinde sağ kısımda "Ana sekmeler" başlığı altında bulunan "Geliştirici" seçeneğinin yanına işaret koyun,

8/
Videolu
sunum
Videoları
sunumlarınıza
Media Player
objesi olarak
ekleyebilirsiniz

"Tamam"a basarak değişiklikleri kaydedin. Şimdi temel kontrol sekmeleri arasına "Geliştirici" eklenecek, bu sekmeye tıklayın. Çekici simgesiyle gösterilen "Diğer denetimler"e tıklayın ve listenin altında bulunan "Windows Media Player"ı seçin. Şimdi "+" ile gözüken imleçle istediğiniz yere medya oynatıcısını ekleyebilir, sürükleyerek taşıyabilir ya da boyutlandırabilirsiniz.

Oynatıcının ekranında boş bir alana sağ tıklayın ve "Özellikler"i seçin. Yeni açılan pencerede "URL" bölümüne, oynatmak istediğiniz videonun Windows Gezgininde gözüken adresini yazın (örneğin, C:\Users\Kullanıcı\Videos\video1.wmv).

Eğer video, hazırlanan sunumla aynı klasördeyse sadece videonun adını yazmanız da yeterli. Biz bu yolu tavsiye ederiz, sunumu göndermeniz gerektiğinde videoyu da aynı klasörün içinde göndermeniz gerekiyor, çünkü sunum dosyası videoyu içermiyor sadece videoya erişiyor. Sunum sırasında yeri geldiğinde video otomatik olarak oynamaya başlayacak.

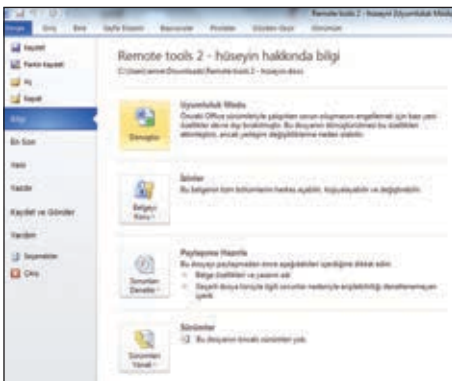
9/WORD 2010/ "DOCX" dosyalarında uyumluluğu sağlamak

Word 2007 ve 2010 sürümlerinin ikisi de ortak olarak DOCX formatını destekliyor, fakat yeni DOCX sürümlerindeki tüm özellikler eski sürümler tarafından desteklenmiyor. Böyle durumlarda, üst çubukta dosya isminin yanında [Uyumluluk modu] yazısı belirir. Word 2010'da dosyanın tüm özelliklerinden faydalanabilmek için, dosyayı yenilemeniz gerekir.

Bunun için, "Dosya > Bilgi" yolunu izleyin ve "Dönüştür" simgesine tıklayın. Açılan pencerede "Tamam"a tıklayarak format dönüşümünü onaylayın. Dönüşümden sonra da format DOCX olarak kalacak, fakat eksik özellikleri açılacak.

7/
Güvenlik açığı
Farkına varmadığınız,
güncel olmayan bir
eklenti sisteminizi
riske atabilir. Kolay
bir analiz ile bu
problemin üstesinden
gelebilirsiniz

9/
Bir format iki
sürüm
İkisi de DOCX
olmasına rağmen
Word 2007 ve Word
2010'un kullandığı
formatın içeriği
farklı

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

**ABONE
OLMAK İÇİN**
0212 478 0 300
www.doganburda.com

☐ Yenileme

DONANIM

Tüm donanımdan maksimum verim almanın yolları

ERTUĞ AYDIN

10/FRITZBOX/YAZICI/ Bir USB yazıcıyı FritzBox'ta ağ yazıcısı olarak tanıtmak

USB'den bağlı yazıcıları FritzBox ile her türlü ağa bağlı cihazdan erişilebilir hale getirilebilir. GDI- (Graphics Device Interface) ve LIDIL (Lightweight Imaging Device Interface Language) protokolü kullanan yazıcılar maalesef bu yöntemle yönetilemiyorlar. Onun dışındaki modeller için birazdan anlatacağımız yöntem geçerli. Sadece şu hususa dikkat çekmek istiyoruz: Sadece tek bir cihaz bu yöntemle uzaktan erişim sağlayabiliyor. Eğer yazıcınız RAW verilerini işleyebilen tip bir yazıcı ise yapmanız gerekenler şunlar: Fritzbox'un arayüzüne ulaşın. »System« ve »View« yoluyla »Extended View« seçeneğine tıklayıp »Apply« sekmesine tıklayın. Ardından »USB Remote Connection«, sekmesinde »Printer (incl. Multi-function printer)« özelliğini devre dışı bırakın. Ardından USB bağlantısıyla yazıcınızı FritzBox'a bağlayın. Artık ev ağıңызdan ulaşılabilir bir yazıcınız var.

Windows altından ayarlar için Denetim Masası'ndan Yazıcı menüsüne girin. Sırasıyla "Yazıcı ekle"ye ve »TCP/ IP adresi veya host ismiyle ekle « seçeneğine tıklayın. Ip adresi olarak „fritz.box“ yazıp devam edin. Sonraki menüde yazıcınızın markasını ve modelini seçin. Eğer listede yazıcınız gözükmiyorsa kendi sürücüsünü edinep yazıcıyı kurun ve kurulumu tamamlayın. Artık FritzBox altından yazıcınıza ulaşmanız mümkün.

11/ULTRABOOKLAR/ Mini SSD'den maksimum verim alarak sistemi hızlandırın

Ultrabooklar minik SSD'leri ile sundukları hızla biliniyorlar. Sık ve çok kullanılan programları SSD diske atarak yüksek bir okuma hızı elde etmek mümkün. Intel'in "Rapid Response" teknolojisi ise size bu konuda daha yüksek bir kontrol seviyesi sağlıyor. SSD'li bir ultrabook sahibi herkes bunun bir yazılım olduğunu biliyor ama çoğu insanın bunun cihazı ilk aldığı anda açılması gereken, standart olarak kapalı gelen bir özellik olduğunu bilmiyor. Yani ufak bir ayar ile performansı ciddi seviyede arttırmak mümkün. Bunun için, Başlat menüsünden »Intel-Rapid-Storage-Technology«yi açın.

11/

Ultrabooklar için yüksek hız SSD moduna geçmek size neredeyse hiçbir risk getirmiyor ama hızı artırıyor

»Accelerate« alt menüsünden mevcut durumu ölçebilirsiniz, »extended mode« standart olarak açık olacaktır. Bu modda RAID-1 benzeri bir yazım söz konusudur ve daha güvenli bir işlemdir. Fakat bu size haddinden fazla hız kaybını da beraberinde getirir. Bir de »maximised mode« var, bu şu demek: sisteminiz NCQ (Native Command Queuing) modunda bazı verileri SSD'ye yazarken, bazen de standart sabit diske yazacaktır. Bu veri kaybı riskini bu yedekleme işlemi sayesinde azaltacağı gibi, genel olarak SSD'den alacağınız performans da arttıracaktır. Bu modu açtığınızda bu konuda uyarılacaksınız ve bu uyarıyı geçtikten sonra bir yeniden başlatma gerekli olacaktır.

12/HP COLOR LASERJET 2820 ALL-IN-ONE/ Problemleri otomatik kağıt alımı ile çözün

Yaşlandıkça çok fonksiyonlu yazıcısının birden çok kağıdı aynı anda içine alıp devamlı hata vermesinden şikayetçi olan çok kullanıcı var. HP, web sitesinde bu sorunun çözümü için donanımı temizlemeyi öneriyor. Bunun en iyi yolu ise pamuksuz ince bir mikro fiber bez. Herhangi bir deterjan kesinlikle kullanmayın. Zira tıkanıklığa sebep olabilirler. Bezi çok hafif nemlendirmeniz yeterli olacaktır. Silindirleri dikkatlice temizleyin. Ufak kalıntıları ve toneri de silin, tüm tozu temizleyin.

Bu işlem belki ufak bir başarı sağlayacaksa da bunu sık sık yapmakta fayda var. Kağıtları tek tek almaya yarayan ayraçların ise zamanla tozdan dolayı sertleştiklerini ve işlerini düzgün yapamadıklarını fark edeceksiniz. Bunları oldukça ucuza değiştirebilirsiniz, çoğu zaman fiyatları 10 Euro'nun altında. Değiştirmek için ise sadece 2 vidayı sökme yeterli.

13/LAPTOP PİLLERİ/ Kullanılmayan pilleri buzdolabında tutmak oldukça faydalı

Laptop pilleri genelde oldukça pahalı bileşenler ve bu yüzden de onlara iyi bakmak lazım. Piliğiniz tamamen boşalmadan değerini bilmemeniz cüzdanınızda ciddi bir boşluk yaratıyor. Bu nedenle pili yüzde 80 oranından şarj edip buzdolabında saklamak, spesifik

10/

Artık yazıcı için de kullanılıyor
FritzBox her türlü USB'den bağlı yazıcıyı ev ağında paylaşımına açıyor

12/

Yaşlılık alametleri
Eğer kağıt sıkışması sorunu yaşıyorsanız, ıslak bir bezi elinize almanın vakti gelmiş demektir

13/

Hassas piller
Laptop pilleri sıcak ortamlarda daha çabuk ömürlerini doldururlar. Bu yüzden buzdolabında saklanmalıdır

15/

Renk düzenini yeniden sağlamak
LCD kristalleri sıcaktan etkilenirler ve onları soğutarak düzeltebilirsiniz

olarak +4 ile +10 Celsius derecesinde tutmak gerektiğinden, oldukça mantıklı bir hareket. Sadece takılı olduğunda, oda sıcaklığından dolayı, çalışmayan bir laptopun bile pili bir günde yüze 10-15 arasında azalıyor. Lityum iyon ve polimer piller, ki bunlar neredeyse her laptoda varlar, 35 derecenin üstündeki sıcaklıklarda bir kaç gün bırakıldıklarında geri dönülmez derecede hasar görüyorlar, o yüzden laptopunuzu asla doğrudan güneş ışığına veya bir ısı kaynağına yakın tutmayın. Zaten bazı modeller ısı 60 derecenin üstüne çıkınca pili otomatik olarak devre dışı bırakıyorlar.

14/HP KART OKUYUCU/ Sürücülerini kendiniz kurun ki, Win 8 altında çalışabilsin

HP'nin masaüstü modellerinde ve laptoplarında kart okuyucular Win 8 altında çalışmıyorlar. Sürücüyü <ftp://ftp.hp.com/pub/soft-paq/sp43501-44000/sp43509.exe> adresinden edinip elle kurun. Arşivi açıp kendiniz kurun. Aygıt Yöneticisinden »Mass Storage Controller« alt menüsünden sürücüyü güncelleyin ve bunu unziplediğiniz klasördeki ilgili modelden seçin. Cihazı yeniden başlattığınızda kartlarınızı okuyabileceksiniz.

15/TFT EKRANI/ Isıdan kaynaklanan görüntü sorununu buzdolabında çözün

Laptopunuzu bir tatilde yanınızda götürdünüz ve doğrudan güneş ışığına maruz kaldı. Genelde ısı ekranlarda kırmızı bir leke bırakır, ekranın bir kısmında yoğun bir kırmızılık olur. Bu sorunu eve geldiğinizde çözebilirsiniz. Sadece pilini çıkarıp plastik bir poşete koyduğunuz laptopunuzu buzdolabında saklamak yeterli. LCD kristalleri bu ufak çaplı güneş yanığında bu sayede soğuyarak kurtulabiliyorlar.

16/PHILIPS CINEMA 21:9 SMART LED-TV/ Kayıt ve stream sorunlarını çözün

Philips'in üstün performanslı Cinema 21:9 modeli 2 yıldır sorunsuz çalışıyor ama film servisini açtığınızda görüntüde sorun çıkı-

yor, boyutlar ekranla uyumsuz. Bu sorunu çözmek için ilgili modelin yazılımını Philips'in sitesinden edinip USB diske kopyalayın ve boot edin. Açılan sihirbaz geri kalan güncelleme işlemlerinde size yardımcı olacaktır

17/WINDOWS PC/ Windows'ta yüklü araçlarla RAM'inizi test edin

Bilgisayarınız donuyor veya çöküyor mu? Belki de bir bellek sorunu var. Başlat menüsündeki "çalıştır" kısmına "MdSched.exe" yazıp aracı açın. Sonradan testi başlatabilir veya sisteminizin bir dahaki açılışında RAM'lerinizin test edilmesini isteyebilirsiniz.

18/SSD DİSKLER/ SSD Upgrade'inden sonra sistem pek de hızlanmadıysa

Ucuza bir SSD yakaladınız ve sisteminizde bir sorun olmamasına rağmen dayanamadınız, aldınız. Hepimizin başına geliyor değil mi? Fakat birçok kullanıcı bu terfi ertesinde çok da bir hız farkı hissetmiyor. Aksine açılış yavaşlıyor zira bazen sistem diski tanımıyor. Bu durumda anakarttaki başka bir SATA portunu denemek ilk akla gelen çözüm. Ayrıca BIOS'unuzun en son sürümünü edinmeyi de unutmayın. Çoğu zaman ilgili BIOS ayarı güncelleme sonrası geliyor. Bu da işe yaramazsa geçici olarak BIOS'tan AHCI seçeneğini kaldırıp test edin. Bu sistem ile SATA kontrolörleri arasında sorunsuz bir çalışma düzeni için optimal bir seçenek ama özellikle de eski anakartlarda tam tersini yapıyor.

19/HP NOTEBOOKLAR/ [F] tuşlarını efektif kullanın

Birçok HP Notebook Fn tuşuyla birlikte basınca özel işlemleri yapan F tuş takımına sahipler. Fn tuşuna basmazsanız da ses açıp kapama veya parlaklık ayarlama gibi ayarlara sahipler. Eğer siz eski usul F tuşlarınızı istiyorsanız, cihaz açılırken F10 tuşuna basarak BIOS'a girin. »System Configuration« menüsünde »Action Key Mode« seçeneğini devre dışı bırakmalısınız. Sonrasında ayarları kaydedip BIOS'tan çıkın.

14/

İnatçı HP kart okuyucusu
Yeni işletim sisteminde okuyucular çalışmıyorlar

16/

Ufak sorunları çözün
Bir yazılım güncellemesi ile Philips'inizin boyut sorunları çözülüyor

FOTOĞRAF

Fotoğraf çekimleriniz için mükemmel ipuçları

BERK ERGİN

20/YANSITMA TEKNİĞİ/ Plaj fotoğraflarınıza mükemmel düzenleme

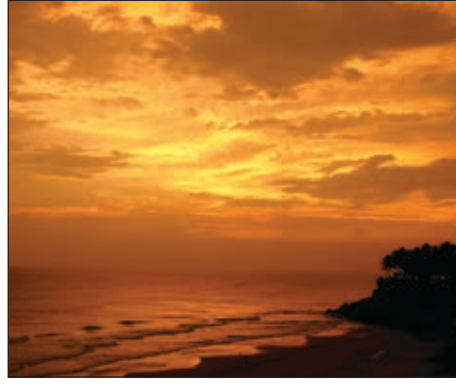
Kum fotoğraf makinenize ciddi anlamda zarar verebilir. Her şeyinizi dikkatle koruma altında tutmanızda yarar var. Özellikle bataryanızın tam şarjlı olmalı. Çekim esnasında değiştirmenize gerek kalmaması için hafıza kartlarında yeterince boş alan olduğundan emin olmalısınız. İlk plajda çekmek istediğiniz görüntüyü belirleyin, böylelikle gökyüzünün mavi renklerini ve bulutların harika ışık oyunlarını yakalayabilir ve dramatik bir görüntü elde edebilirsiniz.

Güzel fotoğraflar çekebilmek için erken saatlerde uyanmanız gerekiyor. Böylelikle plajı tamamen boş olarak bulabilirsiniz. Üstelik günün ilk ışıkları ilerleyen saatlerdeki kadar kuvvetli değildir. Ancak fotoğrafınızı güçlü ışık altında çekmek isterseniz, güneşli plaj karelerinde güçlü yansımalar fotoğrafınızın estetiğini bir hayli kısıtlayacaktır. Dolayısıyla lensinizde ışık siperliği kullanmanız gerekiyor. Böylelikle ateşli öğle güneşinin altında yıkanan renklerin kötü görünmesini bir nebze azaltmış olacaksınız. Renklerin başarısı için otomatik beyaz dengesine güvenmeyin. Bunun yerine kendi beyaz dengesi ayarlarını yapabilirsiniz.

Dijital fotoğraf makinenizin yapılandırılmasının yanı sıra çekeceğiniz motifi belirlemeniz de hayli önemli: Her panoramik plaj fotoğrafı çarpıcı olacak değil. Diğer taraftan hemen her plaj fotoğrafının yassı olduğunu fark etmişsinizdir. Kıyıya vuran dallar, deniz yıldızları, çakıl taşları gibi detayların görüntülenmesi de ilginç fotoğraflar elde etmenize yarar. Plajda grupları fotoğraflamak ya da portre çekimleri ise hayli meşakkatlidir.

Güneş karşılarına alan tatilciler genellikle gözlerini kısar ya da güneş arkalarında kaldığı için bu defa da fotoğrafınız ters ışıktadır ve grup bireyleri karanlık silüetler halinde belirir. Bu tarz durumlarda cihazınızın flaş ışığından yararlanabilirsiniz. Dalgalarla çarpan suların oluşturduğu efektler fotoğraflarınıza müthiş bir dinamizm ekleyebilir.

Bu kareleri başarıyla yakalayabilmek için sürekli çekim mod'unda ve yüksek hızlı perde aralığında (shutter speed) çekim yapmalısınız. Günbatımı ise apayrı bir başlık: Güzel ve romantik

20/

Mükemmel günbatımı

Günbatımları çok sık fotoğraflanır, ancak nadiren bu fotoğrafta olduğu gibi mükemmel bir şekilde sabitlenir

bir akşamı çekebilmek için doğru zamanda doğru yerde olmalısınız. Beyaz ayarlarından gölgeli ya da bulutlu mod'ları tercih ederek çok daha canlı renkler elde edebilirsiniz.

21/ÇEKİM TEKNİKLERİ/ Makro çekimlerle küçük şeylerden büyük sahneler oluşturma

Tepeden bakıldığında çok az çiçek güzel görünür. Dışarıdaki çiçekleri çekiyorsanız yere yatmaktan kaçınınız yok. Çamur ve çimen den kıyafetlerinizi korumak için altına serebileceğiniz branda tarzı bir ekipmanı yanınıza almayı unutmayın.

Söz konusu makro fotoğrafçılık olduğunda sert gölgeler kesinlikle istenmez. Bu nedenle öğle vakitlerinde kesinlikle çekim yapmayın. Bunun yerine gündüz ya da akşam saatlerini tercih edin. Doğrudan güneş ışığı, çekimini yaptığınız çiçekte çok sert gölgelerin oluşmasına neden olur. Makro çekimlerde sadece güneş değil, rüzgar da çekimlerinizi zorlaştırabilir. Yakın çekim mesafesinde küçük hareketler görüldüğünden çok daha büyük sonuçlar doğurur. Dahası netleme aralığınız hayli kısadır. Bu yüzden motifinizin netliğini kaybetmesi hayli kolaylaşır.

Kısa çekim mesafelerinde keskinliği yakalamak bir o kadar zordur. Rüzgar nedeniyle hareket eden çiçekler ve yapraklar, dijital fotoğraf makinenizin otomatik netleme özelliğinin çalışmasını zorlaştırır. Böylesi çekimlerde tek nokta merkeze netleme yapmak yerine çok noktalı netleme özelliğinden yararlanarak, keskinlik etkenini şansa bırakmamanızda yarar var. Ayrıca farklı diyafram aralıkları denemeniz de işe yarayabilir. Başlangıç için 5.6 diyafram aralığı iyi bir değer. Böylelikle çiçeğiniz net çıkarken arka planın netsiz olmasını sağlayabilirsiniz. En düşük diyafram aralıklarının (en düşük diyafram sayıları) sağladığı kısıtlı netlik alanıyla çekiminize ilgi çekici görünüm kazandırabilirsiniz.

Cihazınızda yaptığınız ayarlamaların dışında kullanabileceğiniz kimi aparatlarla da makro fotoğraf çekiminizin gücünü arttırmanız mümkün. Örneğin kullanacağınız polarize filtre sayesinde çiçek ve yapraklardaki renklerin çok daha doygun tonlarda görünmesini sağlayabilirsiniz. Ayrıca ucuz bir reflektör temin ederek çekiminizdeki gölgeleri ışığı yansıtarak yumuşatmanız mümkün.

20/

Heyecan verici ayrıntılar

Rüya sahil fotoğrafı küçük detaylar sayesinde daha ilginç görünüyor

21/

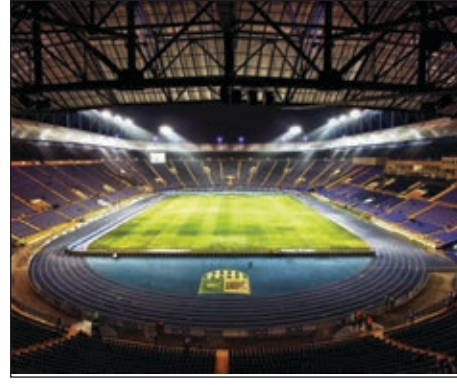
Doğru netleme

Netleme ayarları sayesinde hem keskinlik hem de bulanıklığı uyum içinde yansıtabilirsiniz

21/

Tamamen yeni görünüm
Sıradan görünümle farklı açılardan karelendiğinde, bir anda göz alıcı fotoğraflara dönüşebiliyor

22/

Kıskıyafram
Yüksek diyafram değeri tercih ederek geniş açı iç mekan çekimlerinde çok daha keskin fotoğraflar elde edebilirsiniz

Makro çekimlerde reflektörün modele uzaklığı 30 cm'yi aşmamalı. Böylelikle yüzeyde doğal bir ton elde edebilirsiniz. Altın rengi reflektör kullanımıyla çekiminizde sıcak tonlara kavuşabilirsiniz. Makro çekimlerde hayli işe yarayan aletlerden bir diğeri de kızılötesi deklanşör. Uzaktan tetikleme sayesinde cihazın deklanşörü kullanılmadığı için çekim esnasında titreşim en aza indirilmiş olacaktır. Bu aygıtınız yoksa cihazınızın geri sayım özelliğinden yararlanabilirsiniz. SLR fotoğraf makinelerinde iki saniyelik geri sayım süresi makro fotoğraflar için ideal.

Makro fotoğrafınızın ne kadar başarılı olacağı seçtiğiniz motifle doğru orantılı. Doğru tercihler sayesinde sıkıcı bir kareyi bile ilgi çekici hale getirebilirsiniz. Çekimlerinize vakit ayırın: Deneyeceğiniz farklı açılar, yaklaşımlar sıradan görünen bir kareyi bambaşka hale dönüştürebilir. Çoğu bitki üzerinde su damlalarıyla harika bir görünüme kavuşabilir. Erken kalktığınız takdirde bitkilerin üzerindeki çiğ tanelerinden harika kareler çekebilirsiniz. Ya da kendi oluşturabileceğiniz su spreyi ile bu etkiyi sağlayabilirsiniz.

22/ÇEKİM TEKNİĞİ/ Müzeleri ve sergileri mükemmel görüntülemek

Çekim için çıkmadan önce gideceğiniz müze hakkında bilgi edinin. Belki de gideceğiniz müzede flaş ya da uçayak kullanımına izin verilmeyordur. Ancak çoğu müzede flaş kullanılmadığı takdirde çekim yapmak serbest. Güvenlik görevlileriyle sonuçsuz tartışmalara girmek yerine flaş kullanımını baştan iptal edin. Hafta sonlarının kalabalığı yerine hafta içi çekim yapmak daha az ziyaretçi nedeniyle büyük rahatlık sağlar. Böylelikle dijital fotoğraf makinenizin önünden geçenler yüzünden gereksiz vakit kaybından kurtulmuş olursunuz. Üstelik sakın ortamlarda çekim yapmak, güvenlik görevlilerinin solugunu ensenizde hissetmenize bir parça engel olabilir.

Yağlı boya tabloların en büyük düşmanı gün ışığı olduğundan genellikle özel aydınlatma ortamlarında sergilenirler. Dolayısıyla bu ışık koşullarında yapacağınız çekimlerde cihazınızın otomatik beyaz dengesi ayarları genellikle başarılı sonuç vermez. Bu yüzden fotoğraf çantanızda taşıyacağınız beyaz bir parça karton, manuel

beyaz dengesi ayarını yapabilmeniz için hayli yararlı olacaktır. Ayrıca çekimlerinizi mutlaka RAW biçiminde yapmalısınız. Böylelikle daha sonra bilgisayar başında yapacağınız düzenlemelerde herhangi bir kayba uğramayacaksınız. Çekimlerin sırasında mümkün olduğunca kıskı (yüksek) diyafram değerlerini tercih etmeye çalışın.

Örneğin F11 diyafram aralığı bu özel ışık koşullarında başarılı sonuçlar almanıza yarayacaktır. Yüksek diyafram beraberinde yüksek ISO kullanımı gerektirecektir. Ancak ISO 800 üstündeki değerlerin fotoğrafınızda fazla kumlanmaya neden olacağını da unutmayın. Eğer çekimlerin sırasında uçayak kullanımına izin verilmezse, cihazınızdaki ya da lensinizdeki görüntü sabitleyiciyi mutlaka kullanmalısınız. Görüntü sabitleyiciler sayesinde düşük ışık koşullarında dahi parlak çekimler yapmak mümkün.

Çoğu sergide, sergilenen eserler bir camın ardında yer alır. Bu keyif kaçırın yansımaları neden olabilir. Bu tarz yansımaların önüne geçebilmek için yanınızda polarize filtre bulundurmalısınız. Ancak filtre kullanımında pozlama süresinin arttığını unutmayın. Çekim yaptığınız müze kalabalıksa, kamerayı havaya kaldırıp LiveView özelliğiyle çekim yapmayı deneyebilirsiniz.

23/ÇEKİM TEKNİĞİ/ Fotoğraflarınıza sonbahar havasını yansıtın

Sonbaharın sıcak ve romantik renklerini, sabah ve akşam ışıklarında daha iyi yansıtabilirsiniz. Böylelikle fotoğrafınıza "altın sonbahar" görünümünü kazandırabilirsiniz. Ancak çekimlerin sırasında mümkün olduğunca ters ışıktan kaçının. Her ne kadar silüet görüntülerinde şart olsa da, sonbahar çekimlerinde renklerin bozulmasına neden olabilir. Yakın bitki çekimlerinde ise güneş ışınlarını günseli huzmeleri halinde yakalamaya çalışın.

Her ne kadar cihazınızın beyaz dengesi mod'u otomatik olarak doğru renkleri yakalamada yeterli olsa da, "bulutlu" ya da "gölge" çekim mod'larını tercih ederek sonbaharın bunalımını daha çarpıcı bir biçimde fotoğrafınıza yansıtabilirsiniz. Diğer taraftan bir ya da iki basamak düşük pozlama sayesinde de benzer bir etkiyi elde edebilirsiniz.

22/

Zor beyaz dengesi
Müzelerdeki özel ışıklandırma koşulları, cihazınızın beyaz dengesi ayarlarının yeterli olmamasına neden olabiliyor

23/

Altın sonbahar
Akşam saatlerinde yapacağınız çekimler, kırmızı tonları daha iyi parlatarak sonbahar fotoğraflarınızı daha sıcak bir görüntüye kavuşturabilir

Manzara fotoğraflarında DAHA FAZLA DETAY

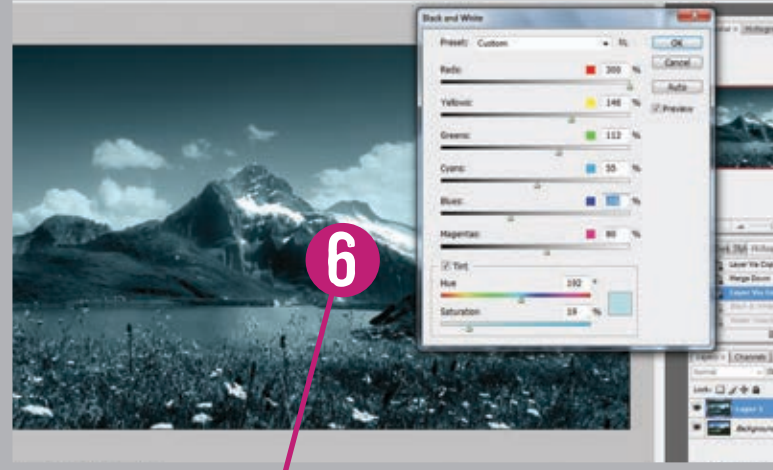
Photoshop'ta birkaç tıkla sıkıcı manzara fotoğraflarına yeni bir görünüm kazandırın

BERK ERGİN

Harika bir manzarayla karşılaştınız ve art arda bu görüntüyü fotoğraflamaya başladınız. Ancak eve gidip de fotoğrafların büyük boyutlarını ekranınızda açtığınızda JPEG'lerin renklerden yana şanssız olduğunu ve bulutların alan derinliğini öldürdüğünü fark ettiniz. Soluk renkler ve kontrast yetersizliği nedeniyle fotoğraflara bilgisayarda da çok fazla müdahale edemiyorsunuz. Bu tarz durumlarda klasik teknikler yetersiz kalıyor. Ne var ki fotoğrafı RAW olarak çekseydiniz belki bir şansınız olacaktı ancak elinizde sadece işlenmiş JPEG verileri var.

İşte sizlere birkaç dakika içinde böylesine sıkıntılı fotoğraflara nasıl çeki düzen verebileceğinizi gösteriyoruz. Burada farklı tonlar-

daki kayalar ve bulutlar önemli bir rol oynuyor. Dolayısıyla atölyemizin üçüncü adımı belirleyici rol oynuyor. Bu çalışmadan sonra ışık tonlarıyla oynayıp derinliği sağlamak için elinizde her zaman kullanabileceğiniz bir yöntem olacak. Aynı efekti "Dodge" ve "Burn tool" araçlarıyla da yapabilirsiniz. Şu kesin ki, detaylara özen gösterdikçe çalışmalarınızın sonucunda fotoğrafınızdan çok daha etkileyici sonuçlar alacaksınız. Diğer taraftan tercih edebileceğiniz bir yöntem de, renklerin Photoshop'ta dahi müdahale edilemeyecek kadar yakın olduğu fotoğraflarda "black & white" menüsünden siyah beyaza dönüştürmek olabilir. Unutmayın, her zaman için çektiğiniz fotoğraflardan etkileyici sonuçlar almanın bir yolu vardır.

NASIL YAPILIR

1 FOTOĞRAFI DÜZELTİN Bu ayki CHIP DVD'sinden "Manzara.jpg" dosyasını Photoshop'ta açın. İlk iş olarak fotoğrafın hafif sağa yatıklığını gidermelisiniz. Bunun için menülerden "Image / Rotate Canvas / Arbitrary"ye tıklayın. "Angle"a "1" değerini girip CCW'yi işaretleyin. Daha sonra "Crop" ile kenar boşluklarını temizleyin.

2 GÖKYÜZÜNE GRADIENT "New fill layer"da "Gradient"e tıklayın. Renk kodu olarak "08265d"i "#" yazan kısma girin. Maske atadıktan sonra %50 opacity'lik siyah fırçayla yeşil çimenlikleri, %70'lik fırçayla da dağları boyayın ve katmanın opacity değerini "%50"ye düşürün. Sonra %10 opacity'lik fırçayla son olarak bulutları boyayıp katmanları birleştirin.

3 BİRAZ IŞIK [Ctrl] + [j] ile yeni bir katman oluşturun. Soldaki menüden "Dodge"u seçin ve "Range"i highlights olarak işaretleyin. "Exposure" "%50"olsun. Bu değerlerle dağdaki gölgeli olmayan beyaz karları fare tuşunu bırakmadan boyayın. Aynı işlemi gölün uzak kısmından kıyıya doğru yaparak yapın. Parlak alanın etrafındaki göl sularını "Midtones"u seçip "%30" Exposure ile boyayın ve maske atayıp tüm gölü "%50" fırçayla siyaha boyayıp katmanları birleştirin.

4 VURGULU GÖLGELER "Dodge Tool"un hemen altından "Burn tool"u seçin. "Range"i "Midtones" olarak atayın ve "%30" Exposure değeriyle dağın gölgede kalan tüm kayalarını gölgelendirmeye başlayın. Aynı şekilde gölgeleri çimenlerin ve çiçeklerin üzerine serpiştirin. Akabinde katmanı birleştirin.

5 TONLARI PARLATMAK Yeni bir katman oluşturmak için [Ctrl] + [j] tuşlarına basın. Daha sonra katmanın hemen üzerindeki "Normal" seçeneğinin yanındaki kayan oka basarak "Soft light"ı işaretleyin ve "Opacity" değerini "%50"ye çekin.

6 BİRAZ DRAMATİZASYON Şimdi siyah beyaz fotoğrafın, renkliliye etkisini görelim. Yeni bir katman oluşturun ve menüden "Image / Adjustments / Black & White..."a tıklayın. Daha sonra ekranda gördüğünüz değerleri tek tek ilgili yerlere girin. Tabii "Tint"e onay işareti koymayı unutmayın. İşlem bitince katmanın "Opacity" değerini "%57" yapın.

MOBİL

Mobil kullanım için hizmet ve aygıtlardan maksimum verim

OZAN KAYA

24/KINDLE/ Koleksiyonlar Kindle Fire'ı kişisel kütüphanenize çeviriyor

Touch gibi "gerçek" Kindle okuyucularının aksine, Kindle Fire kullanıcılarına herhangi bir koleksiyon sunmamakta. Fakat buna benzer bir fonksiyonu "books" altında e-books'ta ya da biraz daha karışık bir halde Carousel'de bulabilirsiniz. Yazar, konu ya da başlık olarak sınıflandırmak sadece "Books" sekmesinde mümkün. Kitaplar konu olarak sınıflandırılmıyor. Tabi bu da sıkı okuyucular için biraz rahatsız edici. Fakat basit bir uygulamayla bu sorun aşılabiliyor. Carousel'de "Apps"e ardından da "Shop" seçeneğine tıklayın. "book collection" ifadesine girin ve "Collections for Kindle Fire HD"yi seçin. Eklenti Gagler Enterprises firmasının bir ürünü. Fiyatı ise 2,29 Euro. Aplikasyonu yüklemek için, fiyata tıklayın ve "Buy" ile işlemi onaylayın.

Aplikasyon her açıldığında Kindle'i tarıyor ve size daha önce yapmamış kitap önerilerinde bulunuyor. "Add all" ile bunları sanal kitaplığa ekleyebilirsiniz. Her bir kitaplık, kitaplarınızı düzenleyebileceğiniz kategorilere sahiptir. Yeni eklenen kitaplar "Uncategorized" kategorisine ekleniyor. Tıklamayla rahatlıkla açabilirsiniz. Başka bir kategoriye taşımak istediğiniz girişlerin sağındaki dikdörtgeni kontrol edin. İşaretlenen bir girişi seçin ve beliren menüden "Move To Category" seçeneğini seçin.

Bir sonraki menüde bir sonraki kitaplığı seçin ve "OK" ile işlemi tamamlayın. "Create New Category" ile yeni bir kategori yaratabilirsiniz. Kitap okumak için üzerine tıklayıp, "Open" ile açmanız yeterli. Kindle Fire bu bağlamda okunan kitaplarda son okunan satırı hatırlayamıyor. Bu yüzden size tavsiyemiz kaldığınız yeri yer imi ile işaretlemeniz.

25/IPHONE/ Yer işaretleyip kolayca bulmak

Bazen arabanızı park ettiğiniz yer gibi bazı lokasyonları daha sonra rahat bulabilmek için işaretlemek isteyebilirsiniz. Bunu yapmanıza olanak tanıyan çeşitli uygulamalar mevcut, fakat bu görevi "Maps"e entegre bir uygulama da gerçekleştirebiliyor.

25/ Biraz yardımla geri dönüş yolunu bulun Park yerinizi rahatça geri bulmak için iğne kullanabilir ve imlerine ekleyebilirsiniz

Şu anki yeriniz gösterildiğinde, seçeneklere tıklayın ve "Drop Pin"i seçin. Daha sonra sağ taraftaki mavi okta bulunan seçeneğe tıklayın ve "To bookmarks"ı seçin. İsterseniz ismi "Park yeri" olarak seçip, "Save" ile kaydedebilirsiniz.

İşaretlenen yeri daha sonra bulabilmek için, sağ taraftaki imlere tıklayın ve ismi seçin. "Route"a tıklayın. Size şu anki bulunduğunuz yerden başlayan bir rota başlatılacak. "End" bölümünde ise varış yeri gösterilecektir. Eğer gerekiyorsa, en üstteki yaya ikonuna ve "Route"a tıklayın, bu sayede gitmek istenilen yeri görmeniz kolaylaşmış olur.

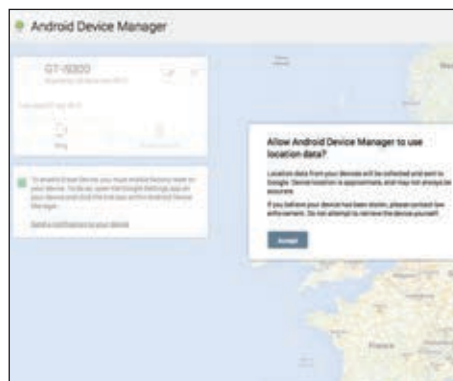
26/ANDROID/ Kayıp akıllı telefonu bulup, gerekirse sıfırlamak

iPhone kullanıcılarının uzun zamandır sahip olduğu kaybolan ya da yeri unutulmuş aygıtları arama özelliği artık Android'de de bulunuyor. Arama sayesinde mobil telefonunuzun izini sürebilir, hatta içindeki verileri uzaktan bile silebilirsiniz. Bunu yapabilmek için, özelliği aygıtta manuel olarak etkinleştirmeniz gerekmektedir. "Settings"e gidin ve "Security"ye tıklayın. "Device management" altında "Device administrators"ı seçin. Size sunulan "Android device manager" seçeneğini seçin. Bir sonraki diyalogda size fonksiyonlar açıklanacak. "Activate"e tıklayıp özelliği etkinleştirin. Artık akıllı telefonunuz hazır.

Uzaktan erişim için <https://www.google.com/android/device-manager> web sitesinden Google hesabınızla giriş yapın. Burada ilk olarak "Accept" ile Google'a lokasyon bilgilerini kullanma izni vermeniz gerekmektedir. İlave bir pencere açılacak ve kayıtlı aygıtlarınız belirecek. Uzaktan işlemleri sadece SIM kart telefona takılıysa yapabiliyorsunuz. Aygıtın haritada son görüldüğü yeri görmek için "Find this device"a tıklayın. Eğer telefonun yerini unutmuşsanız telefonu arayarak sesinden takip edebilirsiniz. Bu yeni özellikleri modelinizde deneyin.

24/ Kişisel kütüphaneci "Collections for Kindle Fire HD" uygulaması ile e-kitaplarınızı Fire HD'de düzenleyebilirsiniz

26/ Uzaktan erişimi etkinleştirmek Android aygıt yöneticisini etkinleştirdiğinizde Android aygıtlarını arayabilir, bloke edebilir ve içindekileri silebilirsiniz

SOSYAL AĞLAR

Gizlilik hakkınızdan vazgeçmek zorunda kalmadan tüm dünyaya bağlanın

OZAN KAYA

27/FACEBOOK/ İhtiyaç anında yardımınıza koşacak arkadaşlarınızı belirleyin

Zaman geçtikçe Facebook hesabınızda yığınla kişisel resimleriniz ve bilgileriniz birikir. Bu verilerin yanlış kişilerin ellerine geçmesini engellemek ve aynı zamanda hesabınıza erişmekte zorluk çektiğinizde, alternatif bir çözüm sunmak amacı ile Facebook size, acil durumlar için, üç ila beş "Güvenilir Arkadaş" seçme olanağı tanıyor. "Şifreni mi unuttun?" a tıkladığınızda, Facebook'tan yönergeler edineceksiniz. Burada belirtilen URL'den güvendiğiniz kişiler güvenli kod edinip, sizinle paylaşabiliyor. Bu şekilde parolanızı sıfırlayabiliyorsunuz. Bu işlem için Facebook hesabınıza giriş yapın ve "Hesap Ayarları"nı açın. Daha sonra "Güvenlik" ve "Güvenilir Kişiler" in yanındaki "Düzenle" ye tıklayın. "Güvenilir Kişileri Seç" linkini takip edin ve beliren mesajı kabul edin. Hesap seçmek için kişinin ismini yazın ve listeden kendisini seçin. İşlemi "Onayla" ile tamamlamak için en az üç kişi seçmeniz gerekiyor. Bir sonraki diyalogda şu anki parolanızı yazın ve "Gönder" e tıklayın. Böylelikle işlem sonlanıyor; arkadaşlarınıza sizin onları güvenilir kişi seçtiğinize dair bir mesaj gönderilecek. Onlar da sizi güvenilir kişi olarak belirleyebilir.

28/FACEBOOK/ Yorumlara resim eklemek

Durum mesajlarında zaten uzun zamandır mümkün olsa da, artık yorumlara da resim ekleyebiliyorsunuz – en azından PC'de. Fonksiyon o kadar basit ki, bu zaten vardı gibi düşünebilirsiniz. Fakat henüz uygulamalarda bulunmuyor. PC'de yorum alanında görünen kamera ikonuna tıklayın, istediğiniz resim dosyasını seçin ve "Aç" a tıklayın (şu anda zaten Facebook'ta bulunan resimler eklenemiyor). Daha sonra mesajınızı yazın ve yollayın. Buna benzer bir şekilde ifadeleri de yorumlarda kullanabilirsiniz (sohbette olduğu gibi). Her ne kadar resimlerde olduğu gibi kolay ulaşılabilen bir

28/
Dizayn özgürlüğü
Yorumlar artık sadece metinlerle sınırlı değil; direkt olarak resim ve ifadeler ekleyebiliyorsunuz

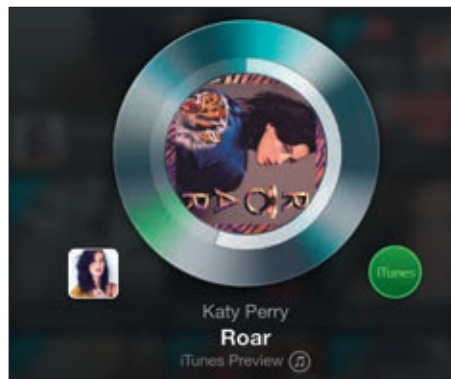
ikonu olmasa da, eğer gerekli kodları ve kısa anahtarları biliyorsanız ifadeleri PC'de olduğu gibi Facebook uygulamalarında da yorumlar içinde kullanabilirsiniz. Popüler ifadelerin kısa anahtarları ve bu konu hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak için <http://facebookemoticons.com/emoticons/> adresini ziyaret etmenizde fayda var.

29/TWITTER/ Yeni müzik trendlerini uygulamayla keşfedin

Twitter'ın yeni müzik servisi artık Almanya'da da faaliyette. Bunun için ayrı bir uygulama olan, App Store ya da iTunes'tan iOS için ücretsiz edinebileceğiniz "Twitter #music" i yüklemeniz gerekmektedir. Şu an için Android ve Windows Phone sürümleri henüz bulunmuyor. Uygulama müzik için klasik bir portal ya da takip servisi değil. Size en yeni trendleri ya da Twitter'daki popülerliklerine göre genç yetenekleri keşfetme olanağı tanımakta. Bu yüzden Bee Gees gibi klasikleri aramak için boşa çaba harcamayın. Başlangıç sayfasında "Superstars" ve "Upcoming" gibi kategoriler bulacaksınız. İsterseniz "Pop" ya da "Electronic" gibi türler de seçebilirsiniz. Devam eden sayfada seçimleriniz doğrultusunda Twitter sonuçları açılacak. Şarkıyı seçmenizle oynatmaya başlayabilirsiniz. Varsayılan olarak iTunes'tan 30 saniyelik kısa bir ön sürümünü dinleyebiliyorsunuz. Şarkının tamamını dinlemek için Spotify ya da Rdio gibi müzik servislerinde bir hesabınızın olması gerekmektedir. Sayfanın başlığına tıklayın ve "Play the full track" ile şarkının tamamını oynatın. Ayarlarda ilgili servis ile "bağlantı" kurabilirsiniz. Uygulama sayfasının sağ kısmına kayın ve Twitter hesabınız ile giriş yapın. Uygulama gelecekte takip ettiğiniz kişilere ve onların tweet'lerine göre size önerilerde bulunabilecek. Parçayı dinlerken küçük Twitter ikonunu kullanarak sanatçıyı takibe alabilirsiniz. Ya da altta dönen diske veya sağ üstteki ikona tıklayarak sanatçı ve parça hakkında daha detaylı bilgiye ulaşabilirsiniz. 📺

27/
Dostane bir dönüş
Hesabınıza erişimde sorun yaşamak istemiyorsanız, Facebook arkadaşlarınızı güvenilir olarak tanımlayabilirsiniz

29/
Popüler müzik oynatıcı
Twitter'da #music sayesinde en yeni ve popüler şarkıları keşfedebilirsiniz

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü Gökhet Sungurtekin

Yayın Yönetmeni Mahmut Karşioğlu, mkars@chip.com.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Özan Kaya, İrmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)

Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95

Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel

Projeler Direktörü (Tüzet Kişi Temsilcisi) Ferit Özkaşıkçı

Satış Direktörü Orhan Taşkın

Finans Direktörü Didem Kurucu

Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Viki Habif

Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici

CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93

Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırmılioğlu

Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59

Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslararası Reklam Satış Temsilcilerimiz

Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel

T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com

Michael Neuwirth

T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com

Avusturya/İsviçre: Goran Vukota

T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com

Fransa/Lüksemburg: Marion Badolle-Feick

T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com

İtalya: Mariolina Siclari

T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com

İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner

T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com

ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto

T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul

Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2

Doğan Medya Tesisleri

34850 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00

Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

FİPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,

Faks: 0 212 410 35 12 - 13

abone@doganburda.com

www.doganburda.com

Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

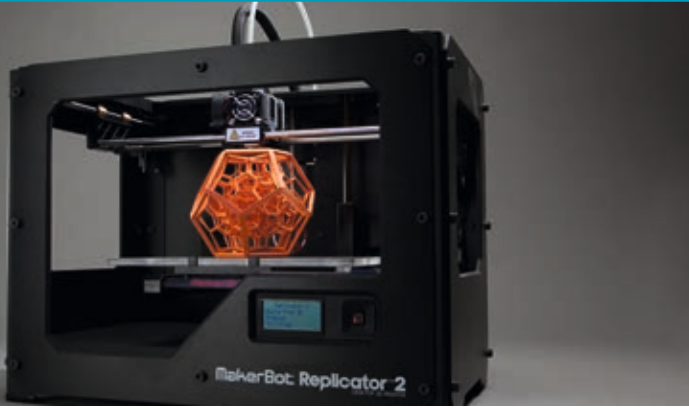

TREND

2014 trendleri

"Bunlara sevinebilirsiniz!" sloganı altında 2014'te piyasaya çıkacak en önemli aygıtları ve teknolojileri tanıtıyoruz. PC bileşenleri için güncellemelerin yanında, akıllı telefonlar için gelişmiş yongalar, günlük kullanıma uygun televizyon ve monitörler için devasa 4K çözünürlüğü ve Ultra HD geliyor.

TEST

3D yazıcılar testte

Yeni üç boyutlu yazıcılar 700 €'dan başlayan fiyatlarla satın alınabiliyor. Bunların nasıl çalıştığını ve internetten temin edebileceğiniz baskı objelerini nasıl düzenleyebileceğinizi ve kendi objelerinizi nasıl oluşturup basabileceğinizi açıklıyoruz.

TEKNOLOJİ

SSD veri tuzağı

SSD'ler hızlı, pratik ve yaygın olarak kullanılıyor – ancak teknolojinin sınıfta kaldığı durumlarla ilgili kullanıcıların fazla bir tecrübesi yok. Hangi tehlikelerle karşı karşıya olduğunuzu ve bir disk hasarı durumunda neler yapabileceğinizi gösteriyoruz.

DİĞER KONULAR

AKILLI SAATLER

Akıllı telefonların çok yönlülüğü kol saatlerinin konforuyla birleşiyor: CHIP, akıllı saatlerin neler başardığını açıklıyor

PC İÇİN GÜVENLİK PAKETLERİ

Yeni nesil virüs tarayıcılar geldi: Malware tanımanın ne kadar iyi olduğunu ve hangi paketlerin sistemi koruduğunu test ediyoruz

BİR TIKLAMAYA 1.000 EURO

İnternette yanlış bir tıklama size pahalıya patlayabilir. Nereelerde özellikle dikkat etmeniz gerektiğini açıklıyoruz

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

3 POSTER TAKVİM +17 POSTER

blue Jean

OCAK 2014 SAYI 1 • 112568 FİYATI 5,00

ONE DIRECTION
POP UP
POP UP KAPAGINDA

EMRE AYDIN
YENİ ALBÜMÜNÜ ANLATTI
"ASK BİR SÜRSÜZLÜK HALI"

Miley Cyrus
ZAMAN TUNELİ

Jennifer Lawrence
UNUTULMAZ İNCİLER

MUSE
BÜYÜK SOYLARIN GRUBU

EKİN KOC
BENİM HİKAYEM

Beyoncé
SÜRPRİZ ALBÜMLE DÖNDÜ!

HER AY 3 DERGİ

/bluejeanmagazine

/bluejeandergi

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

POPULAR SCIENCE OCAK SAYISINDA

DÜNYAYI DEĞİŞTİRECEK 20 FİKİR

- ▶ Robot böceklerin yükselişi
- ▶ Dünyanın en tasarruflu otomobili
- ▶ 3B yazıcıdan çıkan ev
- ▶ Robot aşkı
- ▶ Gerçek bir efsane: Carl Sagan
- ▶ Zalim kertenkele kral T.rex
- ▶ Uzay okulu
- ▶ Kişiye özel çikolata fabrikası

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

OCAG SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

